

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 57

28. avgust 2014

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 ⁽¹⁾ 1
- ★ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES 73
- ★ Uredba (EU) št. 911/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o večletnem financiranju ukrepov Evropske agencije za pomorsko varnost na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti ⁽¹⁾ 115
- ★ Uredba (EU) št. 912/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o vzpostavitvi okvira za upravljanje finančnih odgovornosti, povezanih s sodišči za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ustanovljenimi z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Evropska unija 121

DIREKTIVE

- ★ Direktiva 2014/89/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje 135

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

- ★ Direktiva 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES ⁽¹⁾ 146

- ★ Direktiva 2014/91/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o spremembi Direktive 2009/65/ES o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP), kar zadeva funkcije depozitarja, plačne politike in sankcije ⁽¹⁾ 186

- ★ Direktiva 2014/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov ⁽¹⁾ 214

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) št. 909/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. julija 2014

o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Centralne depotne družbe (CDD) skupaj s centralnimi nasprotnimi strankami (CNS) bistveno prispevajo k ohranjanju potrovalnih infrastruktur, ki ščitijo finančne trge in pri udeležencih na trgu vzbujajo zaupanje, da se posli z vrednostnimi papirji izvajajo pravilno in pravočasno, tudi v obdobjih stresne situacije.
- (2) Sistemi poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo CDD, so zaradi ključnega položaja v postopku poravnave sistemsko pomembni za delovanje trgov vrednostnih papirjev. Ker imajo sistemi poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo CDD, pomembno vlogo v sistemih hrambe vrednostnih papirjev, prek katerih udeleženci poročajo o imetju vrednostnih papirjev vlagateljev, so tudi ključno orodje za nadzor celote izdaje, preprečujejo nepravilno povečevanje ali zmanjševanje števila izdanih vrednostnih papirjev, s čimer imajo pomembno vlogo pri ohranjanju zaupanja vlagateljev. Poleg tega so sistemi poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo CDD, intenzivno vključeni v zagotavljanje zavarovanja za operacije monetarne politike in v zagotavljanje zavarovanja med kreditnimi institucijami, zaradi česar so pomembni akterji v postopkih zagotavljanja zavarovanj.

⁽¹⁾ UL C 310, 13.10.2012, str. 12.

⁽²⁾ UL C 299, 4.10.2012, str. 76.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

- (3) Čeprav se z Direktivo 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ zmanjšujejo motnje sistema poravnave vrednostnih papirjev, ki jih povzročajo postopki zaradi insolventnosti udeležencev v tem sistemu, je treba obravnavati druga tveganja, ki so jim izpostavljeni sistemi poravnave vrednostnih papirjev, in tveganje insolventnosti ali motenj v delovanju CDD, ki upravljajo sisteme poravnave vrednostnih papirjev. Številne CDD so izpostavljene kreditnim in likvidnostnim tveganjem, ki izhajajo iz opravljanja pomožnih bančnih storitev k poravnavi.
- (4) Vedno večje število čezmejnih poravn, ki je posledica razvoja sporazumov o povezovanju med CDD, povzroča skrbi v zvezi s prilagodljivostjo CDD pri prenosu tveganj, ki so jim izpostavljene CDD iz drugih držav članic, ker ni skupnih bonitetnih pravil. Poleg tega se je izkazalo, da so kljub povečanemu številu čezmejnih poravn tržno usmerjene spremembe v smeri bolj integriranega trga za storitve CDD zelo počasne. Odprt notranji trg za poravnavo vrednostnih papirjev bi moral vsem vlagateljem v Uniji omogočiti, da na enako enostaven način in na podlagi enakih postopkov kot za domače vrednostne papirje vlagajo v vse vrednostne papirje Unije. Vendar so zaradi različnih nacionalnih pravil, ki urejajo poravnave in dejavnosti CDD, ter omejene konkurence med CDD trgi poravn v Uniji še vedno razdrobljeni preko nacionalnih meja, stroški čezmejnih poravn pa višji. Ta razdrobljenost predstavlja oviro ter ustvarja dodatna tveganja in stroške za čezmejne poravnave. Zaradi sistemske pomembnosti CDD bi bilo treba spodbujati konkurenco med njimi, da bi udeležencem na trgu omogočili izbiro ponudnika in zmanjšali odvisnost od katerega koli posameznega ponudnika infrastrukture. Ker za upravljavce trga ne veljajo enake obveznosti in za CDD ne veljajo skupni bonitetni standardi, bodo različni ukrepi, ki bodo morebiti sprejeti na nacionalni ravni, imeli neposreden negativen vpliv na varnost in učinkovitost trga poravn v Uniji ter na konkurenco na tem trgu. Odpraviti je treba te precejšnje ovire za delovanje notranjega trga in preprečiti izkrivljanje konkurence ter se izogniti nastanku takšnih ovir in izkrivljanja v prihodnosti. Za pravilno delovanje notranjega trga je potrebno oblikovanje integriranega trga za poravnavo vrednostnih papirjev brez razlikovanja med nacionalnimi in čezmejnimi posli z vrednostnimi papirji. Zato bi morala biti ustrezna pravna podlaga za to uredbo člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), kot se razlaga v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije.
- (5) Z uredbo je treba uvesti več enotnih obveznosti v zvezi z nekaterimi vidiki cikla poravnave in discipline pri poravnavi za udeležence na trgu ter določiti skupne zahteve za CDD, ki upravljajo sisteme poravnave vrednostnih papirjev. Z neposredno uporabljanimi pravili iz uredbe bi morali zagotoviti, da za vse upravljavce trga in CDD veljajo enake neposredno uporabljane obveznosti, standardi in pravila. Z uredbo naj bi povečali varnost in učinkovitost poravnave v Uniji, saj bi z njo preprečili morebitna različna nacionalna pravila, ki bi nastala zaradi prenosa direktive. Z uredbo naj bi se za upravljavce trga in CDD zmanjšala regulativna zapletenost, ki bi bila posledica različnih nacionalnih pravil, CDD pa naj bi bilo omogočeno, da storitve opravljajo čezmejno, ne da bi morale izpolnjevati različne sklope nacionalnih zahtev, na primer v zvezi z izdajo dovoljenja, nadzorom, organizacijo ali tveganji CDD. Prav tako naj bi uredba, s katero se uvajajo enake zahteve za CDD, prispevala k odpravi izkrivljanja konkurence.
- (6) Odbor za finančno stabilnost je 20. oktobra 2010 pozval k trdnejšim osrednjim tržnim infrastrukturam ter zahteval revizijo in okrepitev veljavnih standardov. Odbor za plačilne in poravnalne sisteme (CPSS) Banke za mednarodne poravnave (BIS) ter Mednarodno združenje nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO) sta aprila 2012 sprejela svetovne standarde za infrastrukture finančnih trgov. Ti standardi so nadomestili priporočila BIS iz leta 2001, ki sta jih leta 2009 v obliki nezavezujočih smernic na evropski ravni prilagodila Evropski sistem centralnih bank (ESCB) in Odbor evropskih zakonodajalcev za vrednostne papirje. Zaradi globalne narave finančnih trgov in sistemskega pomena CDD je treba zagotoviti mednarodno konvergenco bonitetnih zahtev, ki veljajo zanje. Ta uredba bi morala upoštevati veljavna načela za infrastrukture finančnih trgov, ki sta jih pripravila CPSS in IOSCO. Komisija in Evropski nadzorni organ (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (ESMA, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾), bi morala v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pri oblikovanju regulativnih tehničnih in izvedbenih tehničnih standardov ter smernic in priporočil, ki jih določa ta uredba, ali pri predlogih za njihove spremembe upoštevati veljavne standarde in njihov prihodnji razvoj.

⁽¹⁾ Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev (UL L 166, 11.6.1998, str. 45).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

- (7) Svet je v sklepih z dne 2. decembra 2008 poudaril potrebo po krepitvi varnosti in stabilnosti sistemov poravnave vrednostnih papirjev ter po odpravi pravnih ovir za potrgovalne storitve v Uniji.
- (8) Ena od osnovnih nalog ESCB je spodbujanje nemotenega delovanja plačilnih sistemov. V zvezi s tem članice ESCB izvajajo nadzor z zagotavljanjem učinkovitih in zanesljivih klirinških in plačilnih sistemov. Članice ESCB pogosto delujejo kot posrednice za poravnavo za denarni del poslov z vrednostnimi papirji. Prav tako so pomembne stranke CDD, ki pogosto upravljajo zagotavljanje zavarovanja za operacije monetarne politike. S članicami ESCB bi se morali posvetovati, zato da bi bile tesno vključene v izdajanje dovoljenj za CDD in njihov nadzor, priznavanje CDD tretjih držav ter odobritev nekaterih povezav med CDD. Da bi preprečili nastajanje vzporednih pravil, bi se z njimi prav tako morali posvetovati, zato da bi bile tesno vključene v določanje regulativnih in izvedbenih tehničnih standardov ter smernic in priporočil, vendar pa bi morala glavno odgovornost za določanje takšnih tehničnih standardov, smernic in priporočil ohraniti Komisija in ESMA, kot je določeno v tej uredbi. Ta uredba ne bi smela posegati v pristojnosti Evropske centralne banke (ECB) in nacionalnih centralnih bank za zagotavljanje učinkovitih in zanesljivih klirinških in plačilnih sistemov v Uniji in v drugih državah. Ta uredba članicam ESCB ne bi smela preprečevati dostopa do informacij, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih dolžnosti, vključno z nadzorom CDD in drugih infrastruktur finančnih trgov.
- (9) Članice ESCB, kateri koli drugi organi s podobnimi funkcijami v nekaterih državah članicah ali drugi javni organi, ki so zadolženi za upravljanje javnega dolga v Uniji ali posredujejo pri tem upravljanju, lahko opravljajo več storitev, kot je upravljanje sistema poravnave vrednostnih papirjev, na podlagi katerih bi bili uvrščeni med CDD. Kadar takšni subjekti delujejo kot CDD, ne da bi ustanovili ločen subjekt, bi morali biti izvzeti iz zahtev glede dovoljenj in nadzora, nekaterih organizacijskih in kapitalskih zahtev ter zahtev naložbene politike, vendar bi morale zanje še naprej veljati preostale bonitetne zahteve za CDD. Kadar takšni subjekti iz države članice delujejo kot CDD, ne bi smeli opravljati storitev v drugih državah članicah. Ker članice ESCB delujejo kot posrednice za poravnavo, bi morale biti izvzete tudi iz zahtev iz naslova IV te uredbe.
- (10) Ta uredba bi se morala uporabljati za poravnavo poslov z vsemi finančnimi instrumenti in za vse dejavnosti CDD, razen če ni določeno drugače. Ta uredba prav tako ne bi smela posegati v drugo zakonodajo Unije v zvezi s posebnimi finančnimi instrumenti, na primer v Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter v ukrepe, sprejete v skladu z navedeno direktivo.
- (11) Evidentiranje vrednostnih papirjev v nematerializirani obliki je pomemben korak k povečanju učinkovitosti poravnave in zagotovitvi celote izdaje vrednostnih papirjev, zlasti zaradi vedno večje zapletenosti načinov držanja in prenosa. Ta uredba zaradi varnosti določa evidentiranje v nematerializirani obliki za vse prenosljive vrednostne papirje, ki so sprejeti v trgovanje ali s katerimi se trguje na mestih trgovanja, ki jih ureja Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ in Uredba (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Ta uredba ne bi smela uvesti posebne metode za začetno evidentiranje v nematerializirani obliki, ki bi moralo imeti možnost, da je v obliki imobilizacije ali v obliki neposredne dematerializacije. Ta uredba ne bi smela določati, katera vrsta institucije naj evidentira vrednostne papirje v nematerializirani obliki ob njihovi izdaji, temveč bi morala različnim akterjem, tudi regulatorjem, dovoljevati, da izvajajo to funkcijo. Ko pa se posli s temi vrednostnimi papirji izvajajo na mestih trgovanja, ki jih ureja Direktiva 2014/65/EU in Uredbe (EU) št. 600/2014, ali ko so ti vrednostni papirji zagotovljeni kot zavarovanja pod pogoji iz Direktive 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, bi bilo treba take vrednostne papirje evidentirati v sistemu CDD v nematerializirani obliki, da bi med drugim zagotovili, da se lahko vsi ti vrednostni papirji poravnajo v sistemu poravnave vrednostnih papirjev. Imobilizacija in dematerializacija ne bi smeli pomeniti nikakršne izgube pravic imetnikov vrednostnih papirjev, izvajati pa bi ju bilo treba tako, da se imetnikom vrednostnih papirjev omogoči preverjanje njihovih pravic.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

⁽²⁾ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov in spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 173, 12.6.2014, str. 84).

⁽⁴⁾ Direktiva 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2002 o dogovorih o finančnem zavarovanju (UL L 168, 27.6.2002, str. 43).

- (12) Da se zagotovi varnost poravnave, bi moral vsak udeleženeec v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki kupuje ali prodaja določene finančne instrumente, in sicer prenosljive vrednostne papirje, instrumente denarnega trga, enote v kolektivnih naložbenih podjetjih in pravice do emisije, svojo obveznost poravnati na načrtovani datum poravnave.
- (13) Daljša obdobja poravnave poslov s prenosljivimi vrednostnimi papirji povzročajo negotovost in povečano tveganje za udeležence v sistemih poravnave vrednostnih papirjev. Različno dolga obdobja poravnave v posameznih državah članicah ovirajo uskladitev stanj ter so viri napak za izdajatelje, vlagatelje in posrednike. Zato je treba predpisati skupno obdobje poravnave, ki bo olajšalo določitev načrtovanega datuma poravnave in izvajanje ukrepov za disciplino pri poravnavi. Načrtovani datum poravnave poslov s prenosljivimi vrednostnimi papirji, ki so izvedene na mestih trgovanja, ki jih urejata Direktiva 2014/65/EU in Uredba (EU) št. 600/2014, bi moral biti najpozneje drugi delovni dan po izvedenem poslu. Pri zapletenih poslih, sestavljenih iz več poslov, kot je začasna prodaja vrednostnih papirjev ali posojilne pogodbe bi se ta zahteva morala uporabljati za prvi posel, ki zajema prenos vrednostnih papirjev. Ta zahteva se ne bi smela uporabljati za posle nestandardiziranega značaja, o katerih se sicer zasebno izpogajajo zadevne strani, a se izvedejo na mestih trgovanja, ki jih urejata Direktiva 2014/65/EU in Uredba EU št. 600/2014, ali za posle, ki so sicer izvedeni dvostransko, a se o njih poroča na mestu trgovanja, ki ga urejata Direktiva 2014/65/EU in Uredba EU št. 600/2014. Poleg tega se ta zahteva ne bi smela uporabljati za prvi posel, pri katerem so zadevni prenosljivi vrednostni papirji predmet začetnega evidentiranja v nematerializirani obliki.
- (14) CDD in druge tržne infrastrukture bi morale sprejeti ukrepe za preprečevanje in obravnavanje neuspešnih poravnave. Zelo je pomembno, da se takšna pravila enotno in neposredno uporabljajo v Uniji. Zlasti bi morale CDD in druge tržne infrastrukture vzpostaviti postopke, ki bi jim omogočali sprejetje ustreznih ukrepov začasno izključitev katerega koli udeleženca, ki sistematično povzroča neuspešne poravnave, in za razkritje njegove identitete javnosti, pod pogojem, da je imel ta udeleženeec pred sprejetjem takšne odločitve možnost predložiti pripombe.
- (15) Eden od najučinkovitejših načinov za obravnavanje neuspešnih poravnave je, da se od udeležencev, ki ne izpolnjujejo obveznosti, zahteva, da so predmet prisilne izvršitve prvotne pogodbe. Ta uredba bi morala zagotoviti enotna pravila v zvezi s kaznimi in nekaterimi vidiki poslov kritnega nakupa za vse prenosljive vrednostne papirje, instrumente denarnega trga, enote v kolektivnih naložbenih podjetjih in pravice do emisije, kot sta časovna razporeditev in določanje cen. Ta pravila bi morali prilagoditi posebnostim različnih trgov vrednostnih papirjev, nekaterih mest trgovanja, npr. zagonskih trgov MSP, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU, in nekaterih zapletenih poslih, kot so zelo kratkoročni posli začasne prodaje vrednostnih papirjev ali posojilne pogodbe, da bi preprečili škodljiv vpliv na likvidnost in učinkovitost trgov z vrednostnimi papirji. Pravila o disciplini pri poravnavi bi morali uporabljati tako, da bi spodbujali poravnavo poslov z vsemi zadevnimi finančnimi instrumenti do načrtovanega datuma poravnave.
- (16) Postopki in kazni, povezani z neuspešnimi poravnami, bi morali biti sorazmerni z obsegom in resnostjo teh neuspešnih poravnave, razvrščeni pa tako, da bi ohranili in zaščitili likvidnost zadevnih finančnih instrumentov. Zlasti dejavnosti vzdrževanja trga imajo ključno vlogo pri zagotavljanju likvidnosti trgov v Uniji, predvsem za manj likvidne vrednostne papirje. Ukrepe za preprečevanje in obravnavanje neuspešnih poravnave bi bilo treba uravnotežiti s potrebo po ohranjanju in zaščiti likvidnosti teh vrednostnih papirjev. Denarne kazni, naložene udeležencem, ki ne izpolnjujejo obveznosti, bi po možnosti morali knjižiti v dobro strankam, ki obveznosti izpolnjujejo, kot odškodnino, nikakor pa ne bi smele postati vir dohodka za CDD. CDD bi se morale posvetovati s tržnimi infrastrukturami, za katere zagotavljajo storitve CDD, glede izvajanja ukrepov za doseganje discipline pri poravnavi iz te uredbe.
- (17) V večini primerov bi bilo treba začeti postopek kritnega nakupa, kadar se finančni instrumenti ne dostavijo v štirih delovnih dneh po načrtovanem datumu poravnave. Vendar pa je za nelikvidne finančne instrumente ustrezno, da se obdobje pred začetkom postopka kritnega nakupa podaljša na največ sedem delovnih dni. Podlaga za določitev, kdaj se finančni instrumenti štejejo za nelikvidne, bi morala izhajati iz regulativnih tehničnih standardov ob upoštevanju ocen, že izvedenih v Uredbi (EU) št. 600/2014. Pri takšni določitvi bi se moral rok za začetek postopka kritnega nakupa podaljšati na največ sedem delovnih dni.

- (18) Ustrezno je, da se zagonskim trgom MSP omogoči prilagodljivost, da lahko postopek kritnega nakupa začnejo tudi šele 15 dni po izvedenem poslu, da se upošteva likvidnost teh trgov in da se zlasti omogoči dejavnost vzdrževalcev trga na teh manj likvidnih trgih. Ukrepi za doseganje discipline pri poravnavi, specifični za zagonske trge MSP, bi se morali uporabljati le za posle, izvedene na teh trgih. Kot je bilo ugotovljeno v delovnem dokumentu služb Komisije z dne 7. decembra 2011, ki je priložen sporočilu Komisije z naslovom „Akcijski načrt za boljši dostop do finančnih sredstev za MSP“, bi bilo treba dostop do kapitalskih trgov razviti kot alternativo bančnim posojilom za MSP, zato je primerno prilagoditi pravila, da bi bolj ustrezala potrebam zagonskih trgov MSP.
- (19) CDD bi bilo treba omogočiti, da v zvezi z navodili za več poravnav spremljajo izvedbo kritnega nakupa, in sicer čez gre za enake finančne instrumente in enak datum poteka podaljšane obdobja, pri čemer je namen, da bi bilo število kritnih nakupov čim manjše v skladu z zahtevami te uredbe.
- (20) Ker je glavni namen te uredbe uvedba več pravnih obveznosti, ki se neposredno naložijo upravljavcem trga, med drugim obveznosti evidentiranja v nematerializirani obliki pri CDD za vse prenosljive vrednostne papirje, potem ko se s temi vrednostnimi papirji trguje na mestih trgovanja, ki jih ureja Direktiva 2014/65/EU in Uredba (EU) št. 600/2014, ali ko so zagotovljeni kot zavarovanja pod pogoji iz Direktive 2002/47/ES, in obveznosti, da upravljavci trga svoje obveznosti poravnajo najpozneje drugi delovni dan po izvedenem poslu, ter ker so CDD odgovorne za delovanje sistemov poravnave vrednostnih papirjev in uporabo ukrepov za zagotavljanje pravočasne poravnave v Uniji, je treba zagotoviti, da so vse CDD varne in zanesljive ter da vedno izpolnjujejo stroge organizacijske in bonitetne zahteve ter zahteve glede vodenja poslov iz te uredbe, vključno s sprejetjem vseh razumnih ukrepov za ublažitev posledic goljufij in malomarnosti. Enotna in neposredno uporabljiva pravila v zvezi z dovoljenji za CDD in tekočim nadzorom teh družb so zato nujna posledica pravnih obveznosti, ki jih udeležencem na trgu nalaga ta uredba, in so z njimi tudi povezana. Zato je nujno, da se pravila v zvezi z dovoljenji za CDD in nadzorom teh družb vključijo v isti akt kot pravne obveznosti za udeležence na trgu.
- (21) Ob upoštevanju, da bi morale CDD izpolnjevati skupne zahteve, in zaradi odprave obstoječih ovir za čezmejne poravnave bi morala za vsako CDD, ki ima dovoljenje, veljati svoboda opravljanja storitev na ozemlju Unije, tudi prek ustanovitve podružnice. Da bi bila raven varnosti pri zagotavljanju storitev s strani CDD v drugi državi članici ustrezna, bi moral za te CDD – kadar nameravajo opravljati določene osnovne storitve iz te uredbe ali ustanoviti podružnico v državi članici gostiteljici – veljati poseben, s to uredbo določen postopek.
- (22) Na brezmejnem trgu poravnav v Uniji je treba opredeliti pristojnosti različnih organov, ki uporabljajo to uredbo. Države članice bi morale izrecno imenovati pristojne organe, odgovorne za uporabo te uredbe, ki bi jim bilo treba dodeliti nadzorna in preiskovalna pooblastila, potrebna za izvajanje njihovih funkcij. CDD bi morala biti predmet izdaje dovoljenj in nadzora pristojnega organa njegove matične države članice, ki je primeren ter mora imeti pooblastila za preučevanje vsakodnevnega delovanja CDD, izvajanje rednih pregledov in po potrebi sprejemanje ustreznih ukrepov. Vendar bi se moral zadevni pristojni organ čim prej posvetovati z drugimi zadevnimi organi, med drugim organi, odgovornimi za nadzor vsakega sistema poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD, centralnimi bankami, ki izdajajo najpomembnejše valute za poravnavo, po potrebi ustreznimi centralnimi bankami, ki delujejo kot posredniki za poravnavo za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, in po potrebi pristojnimi organi drugih subjektov v skupini; ta organ bi moral z njimi tudi sodelovati. Tako sodelovanje vključuje tudi izmenjavo informacij med zadevnimi organi in takojšnje obveščanje teh organov v primeru izrednih razmer, ki vplivajo na likvidnost in stabilnost finančnega sistema v kateri koli državi članici, v kateri imajo CDD ali kateri koli njihni udeleženci sedež.
- (23) Kadar CDD opravlja storitve v drugi državi članici, bi moral pristojni organ države članice gostiteljice imeti možnost, da pristojni organ matične države članice zaprosi za vse informacije v zvezi z dejavnostmi CDD, ki so pomembne za organ, ki je zaprosil za informacije. Da se omogoči učinkovito usklajevanje nadzora, se lahko te informacije nanašajo zlasti na storitve, ki se opravljajo za uporabnike CDD s sedežem v matični državi članici, instrumente ali valute, s katerimi se posluje, ter lahko vključujejo informacije o neugodnih razmerah, rezultate ocen tveganja in popravne ukrepe. Pristojni organ matične države članice bi moral prav tako imeti dostop do vseh informacij, ki jih CDD redno sporoča pristojnemu organu države članice gostiteljice.

- (24) Kadar CDD opravlja storitve v državi članici, ki ni država članica, v kateri ima sedež, tudi prek ustanovitve podružnice, je za njen nadzor odgovoren predvsem pristojni organ v njeni matični državi članici. Kadar postanejo dejavnosti CDD v državi članici gostiteljici zelo pomembne za delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaščito vlagateljev v navedeni državi članici gostiteljici, bi morali pristojni organi in zadevni organi matične države članice in države članice gostiteljice skleniti dogovore o sodelovanju za nadzor dejavnosti te CDD v državi članici gostiteljici. Pristojni organ matične države članice bi se lahko prav tako odločil, da ti dogovori o sodelovanju predvidevajo večstransko sodelovanje, vključno s sodelovanjem kolegialne narave, med pristojnim organom matične države članice ter pristojnimi organi in zadevnimi organi države članice gostiteljice. Vendar se takšni dogovori o sodelovanju ne bi smeli šteti za kolegije nadzornikov iz Uredbe (EU) št. 1095/2010. Nobena država članica ali skupina držav članic ne bi smela biti niti neposredno niti posredno diskriminirana kot kraj opravljanja storitev CDD in storitev poravnave. Noben organ pri opravljanju dolžnosti iz te uredbe ne bi smel niti neposredno niti posredno diskriminirati podjetij iz druge države članice. Ob upoštevanju te uredbe CDD iz ene države članice ne bi smeli omejevati pri poravnavi finančnih instrumentov v valuti druge države članice ali v valuti tretje države niti ji tega ne bi smeli preprečevati.
- (25) Ta uredba državam članicam ne bi smela preprečiti, da bi v nacionalnih zakonih zahtevale poseben pravni okvir za vsakodnevno sodelovanje na nacionalni ravni med organom, pristojnim za CDD, in zadevnimi organi. Tak nacionalni pravni okvir bi moral upoštevati smernice o nadzornih praksah in sodelovanju med organi, ki jih ESMA utegne izdati v okviru te uredbe.
- (26) Vsaka pravna oseba, ki je zajeta v opredelitvi CDD, mora pred začetkom opravljanja dejavnosti pridobiti dovoljenje pristojnih nacionalnih organov. Ob upoštevanju različnih poslovnih modelov bi bilo treba CDD opredeliti glede na nekatere osnovne storitve, ki so poravnava – kar pomeni upravljanje sistema poravnave vrednostnih papirjev –, notarske storitve in storitve centralnega vodenja računov vrednostnih papirjev. CDD bi morala najmanj upravljati sistem poravnave vrednostnih papirjev in opravljati še eno drugo osnovno storitev. Ta kombinacija je bistvena, da lahko CDD opravljajo svojo vlogo pri poravnavi vrednostnih papirjev in zagotavljanju celote izdaje vrednostnih papirjev. Opredelitev CDD ne vključuje subjektov, ki ne upravljajo sistemov poravnave vrednostnih papirjev, kot so regulatorji, posredniki za prenos, javni organi in organi, odgovorni za sistem registrov, ustanovljen v skladu z Direktivo 2003/87/ES, ali CNS, ki jih ureja Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (27) CDD bi morale vzpostaviti načrte za sanacijo za zagotavljanje neprekinjenosti svojih kritičnih dejavnosti. Pristojni organi bi morali brez poseganja v Direktivo 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ zagotoviti, da se za vsako CDD vzpostavi in ohranja ustrezen načrt za reševanje v skladu z zadevnim nacionalnim pravom.
- (28) Da bi zagotovili zanesljive podatke o obsegu poravnave vrednostnih papirjev zunaj sistemov poravnave vrednostnih papirjev ter omogočili spremljanje in upravljanje nastajajočih tveganj, bi morale vse institucije, ki niso CDD in poravnava poše z vrednostnimi papirji zunaj sistema poravnave vrednostnih papirjev, o svojih dejavnostih poravnave poročati zadevnim pristojnim organom. Prejemni pristojni organi bi morali te informacije nato posredovati ESMA in ga obvestiti o morebitnih tveganjih, ki bi lahko izhajala iz takšnih dejavnosti poravnave. Poleg tega bi moral ESMA spremljati takšne dejavnosti poravnave in upoštevati morebitna tveganja, ki jih lahko ustvarijo.
- (29) Da CDD ne bi tvegale in izvajale dejavnosti, ki niso dejavnosti, za katere je potrebno dovoljenje po tej uredbi, bi morale biti dejavnosti CDD, ki imajo dovoljenje, omejene na opravljanje storitev, ki so zajete v navedenem dovoljenju ali so uradno sporočene po tej uredbi, pri čemer CDD ne bi smele biti udeležene, kot je opredeljeno

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

v tej uredbi s sklicevanjem na Direktivo 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ali imeti neposredno ali posredno v lasti 20 % ali več glasovalnih pravic ali kapitala v kateri koli instituciji, ki ni institucija, ki opravlja podobne storitve, razen če te udeležbe ne potrdijo pristojni organi CDD, ker naj ne bi bistveno povečala profila tveganja CDD.

- (30) Da se zagotovi varno delovanje sistemov poravnave vrednostnih papirjev, bi morale te sisteme upravljati le CDD ali centralne banke, ki delujejo kot CDD, za katere velja ta uredba.
- (31) Brez poseganja v posebne zahteve davčnega prava države članice bi CDD morale imeti dovoljenje za opravljanje pomožnih storitev, ki prispevajo h krepitvi varnosti, učinkovitosti in preglednosti trgov vrednostnih papirjev ter ne povzročajo nepotrebnega tveganja za osnovne storitve. Ta uredba vsebuje neizčrpen seznam tovrstnih storitev, da bi bilo CDD omogočeno, da se odzovejo na prihodnje premike na trgih. Če opravljanje takšnih storitev zadeva obveznosti odtegljaja in poročanja davčnim organom, bo še naprej potekalo v skladu s pravom zadevnih držav članic. V skladu s členom 114(2) PDEU se pooblastilo za sprejemanje ukrepov iz člena 114(1) ne uporablja za davčne določbe. V svoji sodbi z dne 29. aprila 2004 v zadevi C-338/01, Komisija proti Svetu ⁽²⁾, je Sodišče Evropske unije razsodilo, da je treba pojem „davčne določbe“ razlagati tako, da veljajo za davčne zavezance, obdavčljive posle, davčno osnovo, stopnje in oprostitve neposrednih in posrednih davkov, pa tudi za način njihovega pobiranja. Ta uredba torej ne zajema načina pobiranja davkov, za kar bi bilo treba uporabiti drugačno pravno podlago.
- (32) CDD, ki namerava osnovno storitev oddati v izvajanje tretji strani ali upravljati novo osnovno storitev ali pomožno storitev, ki ni navedena v tej uredbi, upravljati drug sistem poravnave vrednostnih papirjev, uporabljati drugega posrednika za poravnavo ali vzpostaviti kakršne koli povezave med CDD, ki pomenijo znatno tveganje, bi morala zaprositi za dovoljenje po postopku, ki je enak postopku, potrebnemu za začetno dovoljenje, le da bi moral pristojni organ v tem primeru v treh mesecih CDD vložnico obvestiti, da je dovoljenje izdano ali da je vloga zavrnjena. Povezav med CDD, ki ne pomenijo znatnega tveganja, ali interoperabilnih povezav med CDD, ki storitve, povezane s temi interoperabilnimi povezavami, dajo v izvajanje osebam javnega prava, kot so članice ESCB, ne bi bilo treba predhodno odobriti, vendar bi morale zadevne CDD o njih uradno obvestiti pristojne organe.
- (33) Kadar CDD namerava svoje storitve nebančne narave razširiti na pomožne storitve, izrecno navedene v tej uredbi, zaradi katerih njen profil tveganja ni slabši, naj bi to lahko storila, potem ko bi o tem uradno obvestila pristojni organ svoje matične države članice.
- (34) CDD s sedežem v tretji državi bi morale imeti možnost ponujati svoje storitve v Uniji, tudi prek ustanovitve podružnice. Da se zagotovi ustrezna raven varnosti pri zagotavljanju storitev CDD tretje države, bi moral take CDD, kadar nameravajo opravljati določene storitve, navedene v tej uredbi, priznati ESMA ali pa bi morale ustanoviti podružnico v Uniji. CDD tretjih držav bi morale imeti možnost, da vzpostavijo povezave s CDD s sedežem v Uniji tudi brez tega priznanja, vendar pod pogojem, da zadevni pristojni organ temu ne nasprotuje. Glede na to, da so finančni trgi globalni, je ESMA najprimernejši organ za priznavanje CDD tretjih držav. ESMA bi morala imeti možnost, da prizna CDD tretje države le, če Komisija pride do zaključka, da zanje velja pravni in nadzorni okvir, ki je dejansko enakovreden okviru iz te uredbe, če imajo res dovoljenje države njihovega sedeža in jih tam dejansko nadzorujejo ter so med ESMA ter pristojnimi organi in zadevnimi organi CDD sklenjeni dogovori o sodelovanju. Priznanje ESMA bi moralo biti odvisno od dejanskega enakovrednega priznanja bonitetnega okvira, ki se uporablja za CDD, ki imajo sedež v Uniji in pridobijo dovoljenje v skladu s to uredbo.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

⁽²⁾ ZOdl. 2004, str. I-4829.

- (35) Ob upoštevanju zapletenosti ter sistemske narave CDD in storitev, ki jih te opravljajo, bi bilo treba s preglednimi pravili o upravljanju zagotoviti, da so višje vodstvo, člani upravljalnega organa, delničarji in udeleženci, ki lahko izvajajo nadzor nad delovanjem CDD, kot je opredeljeno s sklicevanjem na Direktivo 2013/34/EU, primerni za zagotavljanje preudarnega in skrbnega upravljanja CDD.
- (36) V državah članicah se uporabljajo različni sistemi upravljanja. Večinoma se uporablja enotirni ali dvotirni sistem. V opredelitvah pojmov v tej uredbi se želi zajeti vse obstoječe sisteme, ne da bi se dajala prednost kateremu koli posameznemu sistemu. So zgolj funkcionalne narave, saj je njihov namen določiti pravila, ki bi privedla do določenega rezultata ne glede na nacionalno pravo gospodarskih družb, ki se v posamezni državi članici uporablja za institucije. Opredelitve pojmov torej ne bi smele posegati v splošno porazdelitev pristojnosti v skladu z nacionalnim pravom gospodarskih družb.
- (37) S preglednimi pravili o upravljanju naj bi zagotovili, da se upošteva interesi delničarjev, vodstva in osebja CDD na eni strani ter interesi uporabnikov, za katere CDD pravzaprav delajo, na drugi. Ta pravila upravljanja bi se morala uporabljati brez poseganja v model lastništva, ki ga sprejme CDD. Za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD, bi bilo treba ustanoviti odbore uporabnikov, prek katerih bi uporabniki imeli priložnost, da upravljalnemu organu CDD svetujejo o ključnih vprašanjih, ki jih zadevajo, in bi bilo treba tem odborom zagotoviti orodja za izpolnjevanje njihove vloge. V odboru uporabnikov bi bilo treba zastopati interese različnih uporabnikov CDD, vključno z interesi imetnikov različnih vrst vrednostnih papirjev.
- (38) CDD bi morale imeti možnost, da opravlanje svojih storitev dajo v zunanje izvajanje, vendar pod pogojem, da se obvladujejo tveganja, ki izhajajo iz ureditev o tovrstnem zunanjem izvajanju. Ta uredba bi morala ob upoštevanju pomembnosti nalog, zaupanih CDD, zagotoviti, da CDD svojih odgovornosti ne prenašajo na tretje strani tako, da dejavnosti na podlagi pogodbe dajejo v izvajanje tretjim stranem. Za zunanje izvajanje takšnih dejavnosti bi morali veljati strogi pogoji, s katerimi bi CDD ohranile odgovornost za svoje dejavnosti ter ki bi zagotavljali, da nadzor in pregled CDD ne bi bila zmanjšana. Oddajanje dejavnosti CDD v izvajanje osebam javnega prava bi moralo biti mogoče pod določenimi pogoji izvzeti iz teh zahtev.
- (39) Ta uredba državam članicam, ki dovoljujejo sisteme neposrednega lastništva vrednostnih papirjev, ne bi smela preprečiti, da v nacionalnih zakonih določijo, da nekatere funkcije, ki jih pri nekaterih drugih vrstah sistemov hrambe vrednostnih papirjev običajno opravljajo CDD, opravljajo ali smejo opravljati strani, ki niso CDD, ter da predpišejo način izvajanja teh funkcij. Zlasti pa v nekaterih državah članicah vpise na račune vrednostnih papirjev, ki jih vodijo CDD, evidentirajo upravljavci računov ali udeleženci v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo CDD, pri čemer ni nujno, da so sami ponudniki računov. Zaradi potrebe po pravni varnosti vpisov v račune na ravni CDD bi bilo treba v tej uredbi priznati posebno vlogo, ki jo imajo tovrstne druge strani. Zato bi bilo treba v posebnih okoliščinah in v skladu s strogimi zakonsko določenimi pravili omogočiti, da si odgovornost delita CDD in zadevna druga stran ali da je za nekatere vidike, povezane z vodenjem računov vrednostnih papirjev na najvišji ravni, izključno odgovorna navedena druga stran pod pogojem, da je predmet ustrezne ureditve in nadzora. Nikakor pa ne bi smeli omejevati obsega delitve odgovornosti.
- (40) S pravili vodenja poslov bi bilo treba zagotoviti preglednost odnosov med CDD in njihovimi uporabniki. CDD bi morale zlasti določiti javno razkrita, pregledna, objektivna in nediskriminatorna merila za udeležbo v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki bi dovolila, da se dostop udeležencev omeji le na podlagi prisotnih tveganj. Pristojni organi bi morali imeti na voljo hitro in primerno sredstvo za obravnavanje vsakega primera, ko bi CDD neupravičeno zavrnile opravlanje storitev za udeležence. CDD bi morale javno razkriti cene in provizije za svoje storitve. Zaradi zagotovitve odprtega in nediskriminatornega dostopa do storitev CDD ter glede na veliko tržno moč, ki jo CDD še vedno imajo na ozemlju svojih držav članic, CDD ne bi smele možnosti odstopiti od svoje objavljene cenovne politike za svoje osnovne storitve ter bi morale ohraniti ločene račune za stroške in prihodke, povezane z vsako od njihovih osnovnih storitev in z njihovimi pomožnimi storitvami. Te določbe o udeležbi dopolnjujejo in krepijo pravico udeležencev na trgu, da uporabljajo sistem poravnave v drugi državi članici, kot je določeno v Direktivi 2014/65/EU.

- (41) Da bi omogočili učinkovito evidentiranje, poravnavo in plačevanje, bi morale CDD v svojih komunikacijskih postopkih z udeleženci in tržnimi infrastrukturami, s katerimi se povezujejo, uporabljati ustrezne mednarodne odprte komunikacijske postopke in standarde za pošiljanje sporočil in referenčne podatke.
- (42) Ob upoštevanju osrednje vloge sistemov poravnave vrednostnih papirjev na finančnih trgih bi si morale CDD pri opravljanju svojih storitev čim bolj prizadevati za zagotovitev pravočasne poravnave poslov z vrednostnimi papirji in celote izdaje vrednostnih papirjev. Ta uredba ne bi smela posegati v nacionalne zakone držav članic, s katerimi se ureja lastništvo vrednostnih papirjev, in v ureditev za ohranitev celote izdaje vrednostnih papirjev. Da pa bi bila sredstva udeležencev CDD in njihovih strank še bolj zaščitena, bi bilo treba v tej uredbi od CDD zahtevati, da ločijo račune vrednostnih papirjev, vodene za vsakega udeleženca, in na zahtevo ponudijo dodatno ločevanje računov strank udeležencev, kar je lahko v nekaterih primerih na voljo le za višjo ceno, ki jo plačajo stranke udeležencev, ki tako dodatno ločevanje zahtevajo. Od CDD in njihovih udeležencev bi bilo treba zahtevati, da omogočajo tako ločevanje zbirnih računov za stranke kot tudi ločevanje za posamezno stranko, tako da se lahko stranke odločijo za stopnjo ločevanja, ki po njihovi presoji ustreza njihovim potrebam.

Edina izjema v zvezi s tem bi morala biti, kadar se od CDD in njenih udeležencev zaradi drugih zahtev javne politike, zlasti v zvezi z učinkovitim in preglednim pobiranjem davkov, zahteva, da zagotovijo ločevanje za posamezno stranko za državljane in rezidente države članice ter pravne osebe s sedežem v tej državi članici, če na datum začetka veljavnosti te uredbe takšno ločevanje za posamezno stranko zahteva nacionalno pravo države članice, v skladu s katerim so izdani vrednostni papirji, in sicer le za državljane in rezidente te države članice in pravne osebe s sedežem v njej. CDD bi morale zagotoviti, da se te zahteve uporabljajo ločeno za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravljajo. Brez poseganja v opravljanje pomožnih storitev CDD ne bi smele uporabljati za lasten račun katerih koli vrednostnih papirjev, ki pripadajo udeležencu, razen če ta to izrecno dovoli, in tudi sicer ne bi smele uporabljati za lasten račun vrednostnih papirjev, ki jim ne pripadajo. Poleg tega bi morala CDD zahtevati, da udeleženci od svojih strank dobijo vsa potrebna predhodna soglasja.

- (43) V Direktivi 98/26/ES je določeno, da bi morali biti prenosni nalogi, vneseni v sisteme poravnave vrednostnih papirjev v skladu s pravili teh sistemov, pravno izvršljivi in zavezujoči za tretje strani. Ker pa se Direktiva 98/26/ES ne nanaša izrecno na CDD, ki upravljajo sisteme poravnave vrednostnih papirjev, bi bilo treba zaradi jasnosti v tej uredbi od CDD zahtevati, da določijo trenutek ali trenutke, v katerih so prenosni nalogi vneseni v njihove sisteme in postanejo nepreklicni v skladu s pravili navedene direktive. Poleg tega bi morale CDD zaradi večje pravne varnosti svojim udeležencem razkriti trenutek, v katerem bi prenosi vrednostnih papirjev in denarnih sredstev v sistemu poravnave vrednostnih papirjev v skladu z nacionalnim pravom glede na primer postali pravno izvršljivi in zavezujoči za tretje strani. Obenem bi CDD morale sprejeti vse ustrezne ukrepe, s katerimi bi zagotovile, da bi prenosi vrednostnih papirjev in denarnih sredstev postali pravno izvršljivi in zavezujoči za tretje strani najpozneje ob koncu delovnega dne na dejanski datum poravnave.
- (44) Da bi se izognili tveganjem poravnave zaradi insolventnosti posrednika za poravnavo, bi morala CDD, če je to praktično in izvedljivo, denarni del posla z vrednostnimi papirji poravnati prek računov, odprtih pri centralni banki. Če ta možnost ni niti praktična niti izvedljiva, bi morala CDD imeti možnost, da poravnavo izvede prek računov, odprtih pri kreditni instituciji, ki je bila ustanovljena pod pogoji iz Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter za katero veljajo poseben postopek izdaje dovoljenja in bonitetne zahteve iz naslova IV te uredbe.
- (45) Pomožne bančne storitve k poravnavi, ki vključujejo kreditno in likvidnostno tveganje, bi morale izvajati le CDD ali pa bi morale biti dane v zunanje izvajanje le subjektom, ki imajo dovoljenje za izvajanje pomožnih bančnih storitev v okviru dejavnosti CDD, kot je določeno v tej uredbi.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

- (46) Da bi se zagotovila učinkovitost, ki izhaja iz opravljanja tako storitev CDD kot bančnih storitev v isti skupini podjetij, zahteve te uredbe kreditnim institucijam ne bi smele preprečiti, da pripadajo isti skupini podjetij kot CDD. Ustrezno je, da se določi ureditev, v skladu s katero bi lahko CDD v okviru istega ali ločenega pravnega subjekta, ki je lahko del iste skupine podjetij pod nadzorom iste nadrejene družbe ali pa ne, imele dovoljenje za zagotavljanje pomožnih storitev svojim udeležencem in drugim subjektom. Kadar kreditna institucija, ki ni centralna banka, deluje kot posrednica za poravnavo, bi morala biti zmožna udeležencem CDD zagotoviti storitve iz te uredbe, za katere velja dovoljenje, vendar v okviru iste pravne osebe ne bi smela opravljati drugih bančnih storitev, zato da bi omejila izpostavljenost sistemov poravnave tveganju zaradi propada kreditne institucije.
- (47) Ker v Direktivi 2013/36/EU niso posebej obravnavana kreditna in likvidnostna tveganja znotraj enega dne, ki bi nastala zaradi opravljanja pomožnih bančnih storitev k poravnavi, bi morale za kreditne institucije in CDD, ki opravljajo takšne storitve, prav tako veljati posebne strožje zahteve za zmanjševanje kreditnega in likvidnostnega tveganja, tudi na tveganju temelječ kapitalski pribitek, ki odraža zadevna tveganja. Takšne strožje zahteve glede zmanjševanja kreditnega in likvidnostnega tveganja bi morale temeljiti na svetovnih standardih za infrastrukture finančnih trgov in načelih za instrumente za spremljanje upravljanja likvidnosti znotraj enega dne („*Monitoring tools for intraday liquidity management*“), ki jih je aprila 2013 objavil Baselski odbor za bančni nadzor.
- (48) Za nekatere CDD, ki delujejo tudi kot kreditne institucije, veljajo kapitalske zahteve in zahteve glede poročanja, ki zadevajo kreditne institucije ter so določene v Uredbi (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter Direktivi 2013/36/EU. Zaradi sistemske pomembnosti takšnih CDD je ustrezno, da veljajo najstrožje zahteve, določene v pravu Unije, da bi se izognili kumulativni uporabi različnih pravil Unije, na primer v zvezi s poročanjem o kapitalskih zahtevah. Za vsa področja, na katerih se ugotovi domnevno podvajanje zahtev, bi Evropski nadzorni organ (Evropski bančni organ) (EBA), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, in ESMA morala predložiti mnenje o ustrezni uporabi aktov Unije v skladu s členom 34 Uredbe (EU) št. 1093/2010 oziroma Uredbe (EU) št. 1095/2010.
- (49) Za kreditne institucije in CDD bi se moral poleg kapitalskih zahtev iz Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2013/36/EU uporabljati tudi kapitalski pribitek, ki odraža tveganja, kot sta kreditno in likvidnostno tveganje, ki so posledica zagotavljanja posojila znotraj enega dne tudi udeležencem v sistemu poravnave vrednostnih papirjev ali drugim uporabnikom storitev CDD.
- (50) Da bi se zagotovilo popolno spoštovanje posebnih ukrepov za omejevanje kreditnih in likvidnostnih tveganj, bi morali pristojni organi imeti možnost zahtevati, da CDD imenujejo več kot eno kreditno institucijo, kadar lahko z razpoložljivimi dokazi dokažejo, da izpostavljenost ene kreditne institucije koncentraciji kreditnih in likvidnostnih tveganj ni zadostno omejena. CDD bi prav tako morale imeti možnost imenovati več kot eno kreditno institucijo.
- (51) Za nadzor nad tem, ali imenovane kreditne institucije ali CDD z dovoljenjem za opravljanje pomožnih bančnih storitev k poravnavi upoštevajo zahteve iz Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2013/36/EU ter specifične zadevne bonitetne zahteve iz te uredbe, bi bilo treba pooblastiti pristojne organe iz Uredbe (EU) št. 575/2013. Da bi zagotovili dosledno uporabo nadzornih standardov, je zaželeno, da bančne storitve CDD, katerih obseg in značaj pomenita znatno tveganje za finančno stabilnost Unije, neposredno nadzoruje ECB pod pogoji iz Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 ⁽³⁾ o politikah bonitetnega nadzora kreditnih institucij. Ta uredba ne bi smela posegati v Uredbo (EU) št. 1024/2013.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63).

- (52) Kreditna institucija ali CDD, ki ima dovoljenje za opravljanje pomožnih bančnih storitev k poravnavi, bi morala upoštevati vso sedanjo in prihodnjo zakonodajo Unije, ki bi se uporabljala za kreditne institucije. Ta uredba ne bi smela posegati v Direktivo 2014/59/EU in vsak drug prihodnji zakonodajni akt Unije glede vzpostavitve okvira za sanacijo in reševanje kreditnih institucij, investicijskih podjetij in drugih finančnih institucij.
- (53) Da bi se zagotovili zadostna stopnja varnosti in kontinuiteta storitev, ki jih opravljajo CDD, bi morale za CDD veljati posebne enotne in neposredno uporabljane bonitetne in kapitalske zahteve, ki zmanjšujejo njihova pravna, operativna in naložbena tveganja.
- (54) V zvezi z varnostjo povezav, vzpostavljenih med CDD, bi morale veljati posebne zahteve, ki bi zadevnim udeležencem omogočile dostop do drugih sistemov poravnave vrednostnih papirjev. To, da se pomožne bančne storitve opravljajo v ločeni pravni osebi, ne bi smelo preprečevati CDD, da bi prejemale takšne storitve, zlasti če so udeleženske v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja druga CDD. Zlasti je pomembno, da so vsa morebitna tveganja, ki izhajajo iz vzpostavljenih povezav, kot so kreditno, likvidnostno, organizacijsko ali vsako drugo relevantno tveganje za CDD, v čim večji meri omejena. Za interoperabilne povezave je pomembno, da imajo povezani sistemi poravnave vrednostnih papirjev enake trenutke vstopa prenosnih nalogov v sistem in nepreklonosti takšnih prenosnih nalogov ter uporabljajo enaka pravila glede trenutka dokončnosti prenosov vrednostnih papirjev in denarnih sredstev. Enaka načela bi morala veljati za CDD, ki uporabljajo skupno infrastrukturo informacijske tehnologije za poravnavo.
- (55) Da bi pristojni organi lahko učinkovito nadzorovali dejavnosti CDD, bi morale za CDD veljati stroge zahteve v zvezi z vodenjem evidenc. CDD bi morale vsaj deset let hraniti vse evidence in podatke o vseh storitvah, ki jih utegnejo opravljati, vključno s podatki o poslih v zvezi s storitvami upravljanja zavarovanja, ki vključujejo obdelavo poslovne prodaje vrednostnih papirjev ali posojilnih pogodb. CDD bi morda morale določiti skupni format, v katerem njihove stranke zagotavljajo podatke o poslih, da bi omogočile izpolnitev navedene zahteve v zvezi z vodenjem evidenc, v skladu z morebitnimi zadevnimi regulativnimi in izvedbenimi tehničnimi standardi, sprejetimi na podlagi te uredbe.
- (56) V številnih državah članicah morajo izdajatelji v skladu z nacionalnim pravom nekatere vrste vrednostnih papirjev, predvsem delnice, izdajati v okviru nacionalnih CDD. Da bi se odpravila ta ovira za nemoteno delovanje trgovnega trga Unije in da bi se izdajateljem omogočila izbira najučinkovitejšega načina upravljanja njihovih vrednostnih papirjev, bi morali imeti izdajatelji pravico, da za evidentiranje svojih vrednostnih papirjev in prejemanje vseh ustreznih storitev CDD izberejo katero koli CDD s sedežem v Uniji. Ker harmonizacija nacionalnega prava gospodarskih družb presega področje uporabe te uredbe, bi bilo treba še naprej uporabljati tako nacionalno pravo gospodarskih družb ali podobno pravo, v skladu s katerim so izdani vrednostni papirji, in določiti ureditev, s katero bi zagotovili, da se lahko izpolnijo zahteve navedenega nacionalnega prava gospodarskih družb in podobnega prava, kadar se uveljavlja pravica do izbire CDD. Takšno nacionalno pravo gospodarskih družb ali podobno pravo, v skladu s katerim so izdani vrednostni papirji, ureja odnos med izdajateljem in imetniki ali tretjimi osebami ter njihove pravice in dolžnosti, vezane na vrednostne papirje, kot so glasovalne pravice, dividende in druga korporacijska dejanja. Zavrnitev upravljanja storitev za izdajatelja bi morala biti dopustna le na podlagi celovite ocene tveganja ali v primeru, da CDD ne opravlja storitev izdaje v zvezi z vrednostnimi papirji, izdanimi v skladu s pravom gospodarskih družb ali podobnim pravom zadevne države članice. Pristojni organi bi morali imeti na voljo hitro in primerno sredstvo za obravnavanje vsakega primera, ko bi CDD neupravičeno zavrnila upravljanje storitev za izdajatelje.
- (57) Ker sta čezmejno lastništvo in prenos vrednostnih papirjev, tudi zaradi te uredbe, vedno pogostejša, je zelo nujno in pomembno, da se določijo jasna pravila o pravu, ki se bo uporabljalo za lastniške vidike v zvezi z vrednostnimi papirji na računih, ki jih vodijo CDD. Vendar je to horizontalno vprašanje, ki presega področje uporabe te uredbe in bi ga bilo mogoče urediti v prihodnjih zakonodajnih aktih Unije.
- (58) Z Evropskim kodeksom ravnanja za kliring in poravnavo z dne 7. novembra 2006 je bil oblikovan prostovoljni okvir za omogočanje dostopa med CDD in drugimi tržnimi infrastrukturami. Vendar je trgovni sektor še vedno razdrobljen po posameznih državah, zaradi česar je čezmejna trgovina po nepotrebnem draga. Določiti je

treba enotne pogoje za povezave med CDD ter za dostop med CDD in drugimi tržnimi infrastrukturami. Da bi CDD svojim udeležencem lahko ponudile dostop do drugih trgov, bi morale imeti pravico, da postanejo udeležene v drugi CDD ali da od druge CDD zahtevajo, da razvije posebne funkcije za omogočanje dostopa do nje. Tovrsten dostop bi bilo treba odobriti v skladu s poštenimi, razumnimi in nediskriminatornimi pogoji, pri čemer bi ga bilo mogoče zavrniti le, če ogroža nemoteno in pravilno delovanje finančnih trgov ali povzroča sistemsko tveganje. Pristojni organi bi morali imeti na voljo hitro in primerno sredstvo za obravnavanje vsakega primera, ko bi CDD neupravičeno zavrnila dostop do druge CDD. Kadar s povezavami med CDD nastanejo znatna tveganja za poravnavo, bi jih morali odobriti zadevni pristojni organi, ki bi nad njimi morali izvajati tudi okrepljen nadzor.

- (59) CDD bi morale imeti tudi dostop do podatkov o poslih CNS ali mest trgovanja, te tržne infrastrukture pa bi morale imeti dostop do sistemov poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo CDD. Tovrsten dostop je mogoče zavrniti le, kadar ogroža nemoteno in pravilno delovanje finančnih trgov ali povzroča sistemsko tveganje in se ne sme zavrniti na podlagi izgube tržnega deleža.
- (60) Pristojni organi bi morali imeti na voljo hitro in primerno sredstvo za obravnavanje vsakega primera, ko bi CDD ali tržne infrastrukture neupravičeno zavrnile dostop do svojih storitev. Ta uredba dopolnjuje dogovore med mesti trgovanja, CNS in CDD glede dostopa iz Uredbe (EU) št. 648/2012 ter Uredbe (EU) št. 600/2014, potrebne za vzpostavitev konkurenčnega notranjega trga potrovalnih storitev. ESMA in Komisija bi morala še naprej pozorno spremljati razvoj potrovalne infrastrukture, pri čemer bi morala Komisija po potrebi posredovati, da bi preprečila izkrivljanja konkurence na notranjem trgu.
- (61) Zanesljiv bonitetni okvir in okvir vodenja poslov za finančni sektor bi morala temeljiti na trdnih sistemih nadzora in sankcij. Nadzorni organi bi zato morali imeti ustrezna pooblastila za ukrepanje in možnost, da se oprejo na odvrtilne sisteme sankcij, ki bi se uporabili v primeru nezakonitega ravnanja. Pregled obstoječih pooblastil za sankcioniranje in njihovega izvajanja v praksi, katerega cilj je bil spodbuditi uskladitev sankcij za celoten sklop nadzornih dejavnosti, je bil izveden v sporočilu Komisije z dne 8. decembra 2010 z naslovom „Krepitev sistemov sankcij v sektorju finančnih storitev“.
- (62) Da se zagotovi dejanska skladnost CDD, kreditnih institucij, imenovanih kot posrednice za poravnavo, članov njihovih upravnih odborov in drugih oseb, ki učinkovito nadzirajo njihovo poslovanje, ali drugih oseb z zahtevami te uredbe, bi morali pristojni organi imeti možnost, da uporabijo upravne sankcije in druge ukrepe, ki so učinkoviti, sorazmerni in odvrtilni.
- (63) Da bi sankcije delovale odvrtilno in se dosledno uporabljale v vseh državah članicah, bi bilo treba v tej uredbi določiti seznam ključnih upravnih sankcij in drugih ukrepov, ki bi jih morali imeti na voljo pristojni organi, pristojnost za naložitev teh sankcij in drugih ukrepov vsem pravnim ali fizičnim osebam, odgovornim za kršitev, seznam ključnih meril pri določanju stopnje in vrste teh sankcij in drugih ukrepov ter višino upravnih denarnih kazni. Upravne denarne kazni bi morale upoštevati dejavnike, kot so morebitne ugotovljene finančne koristi, ki izhajajo iz kršitve, resnost in trajanje kršitve, morebitne oteževalne ali olajševalne okoliščine in to, da morajo denarne kazni delovati odvrtilno in da se po potrebi zaradi sodelovanja s pristojnim organom znižajo. Pri sprejetju in objavi sankcij bi bilo treba spoštovati temeljne pravice iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), zlasti pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja (člen 7), pravico do varstva osebnih podatkov (člen 8) ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča (člen 47).

- (64) Za odkrivanje morebitnih kršitev bi bilo treba vzpostaviti učinkovite mehanizme za spodbujanje poročanja pristojnim organom o morebitnih ali dejanskih kršitvah te uredbe. Ti mehanizmi bi morali vključevati ustrezno zaščito oseb, ki sporočijo morebitne ali dejanske kršitve te uredbe, in oseb, ki so obtožene teh kršitev. Vzpostaviti bi bilo treba ustrezne postopke, da bi bila obtoženi osebi zagotovljena pravica do varstva osebnih podatkov, do obrambe in zaslivanja pred sprejetjem končne odločitve v zvezi z njo ter do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem zoper kakršno koli odločitev ali ukrep v zvezi z njo.
- (65) Ta uredba ne bi smela posegati v nobeno določbo prava držav članic v zvezi s kazenskimi sankcijami.
- (66) Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v državah članicah v skladu s to uredbo. Vsaka izmenjava ali sporočanje osebnih podatkov s strani pristojnih organov držav članic bi moralo potekati v skladu s pravili o prenosu osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES. Uredba (ES) št. 45/2001 ⁽²⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvaja ESMA v skladu s to uredbo. Vsaka izmenjava ali sporočanje osebnih podatkov, ki ga izvede ESMA, bi moralo biti v skladu s pravili o prenosu osebnih podatkov iz Uredbe (ES) št. 45/2001.
- (67) Ta uredba upošteva temeljne pravice in spoštuje načela, ki jih priznava zlasti Listina, predvsem pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, pravico do varstva osebnih podatkov, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča, pravico, da se za isto kaznivo dejanje kazensko ne preganja ali kaznuje dvakrat, in svobodo gospodarske pobude, ter jo je treba uporabljati v skladu s temi pravicami in načeli.
- (68) ESMA bi moral imeti osrednjo vlogo pri uporabi te uredbe, in sicer bi moral zagotavljati, da bodo nacionalni pristojni organi dosledno uporabljali pravila Unije, in reševati spore med temi organi.
- (69) ESMA bi moral Komisiji predložiti letna poročila, v katerih oceni trende in morebitna tveganja na trgih, zajetih v tej uredbi. Ta poročila bi morala vključevati vsaj oceno učinkovitosti poravnave, internalizirane poravnave in čezmejnega opravljanja storitev, razlogov za zavrnitev pravice do dostopa in morebitnih drugih konkretnih ovir za konkurenco na področju potrovalnih finančnih storitev, vključno z kakršnimi koli ovirami, ki nastanejo zaradi neustrezne uporabe ureditev izdajanja dovoljenj, ustreznosti kazni za neuspešne poravnave, zlasti potrebe po dodatni prožnosti pri kaznih za neuspešne poravnave v zvezi z nelikvidnimi finančnimi instrumenti, uporabe pravil držav članic o civilnopravni odgovornosti za izgube, ki jih je mogoče pripisati CDD, pogojev v zvezi z opravljanjem pomožnih bančnih storitev, zahtev glede varovanja vrednostnih papirjev udeležencev in njihovih strank ter sistemov kazni, po potrebi pa lahko vključuje tudi priporočila za preventivne ali popravne ukrepe. ESMA bi moral izvajati tudi medsebojne strokovne preglede, ki bi zajemali dejavnosti pristojnih organov na podlagi te uredbe, in sicer v ustreznem časovnem okviru in v skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010. Zaradi sistemske pomembnosti CDD in dejstva, da se prvič urejajo na ravni Unije, je ustrezno zahtevati, da se takšni medsebojni strokovni pregledi sprva izvajajo vsaka tri leta vsaj v zvezi z nadzorom CDD, ki izrabijo možnost svobodnega opravljanja storitev ali sodelujejo pri interoperabilni povezavi.
- (70) Ker je ESMA organ z visoko specializirani strokovnjaki na področju vrednostnih papirjev in trgov vrednostnih papirjev, je učinkovito in ustrezno, da se mu zaupa razvijanje osnutkov regulativnih in izvedbenih tehničnih standardov, ki ne vključujejo odločitev na ravni politik, pri čemer se ti osnutki predložijo Komisiji. Kadar je tako določeno, bi moral ESMA tesno sodelovati tudi s članicami ESCB in z EBA.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

- (71) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 290 PDEU ter s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010 in Uredbe (EU) št. 1095/2010 v zvezi s podrobnimi elementi ukrepov za doseganje discipline pri poravnavi; poročanjem o internalizirani poravnavi; informacijami in drugimi elementi, ki jih mora CDD vključiti v vlogo za dovoljenje; pogoji, pod katerimi lahko pristojni organi CDD odobrijo udeležbo CDD v kapitalu nekaterih pravnih oseb; informacijami, ki si jih morajo različni organi medsebojno zagotoviti pri nadzoru CDD; informacijami, ki jih CDD vložnica predloži ESMA v vlogi za priznanje; elementi ureditve upravljanja za CDD; podrobnostmi evidenc, ki jih morajo voditi CDD; tveganji, ki jih morajo upoštevati CDD, ko izvajajo celovito oceno tveganja, in pristojnimi organi, ki ocenjujejo razloge za zavrnitev zahtev za dostop; elementi postopka za dostop udeležencev in izdajateljev do CDD, medsebojni dostop CDD ter med CDD in drugimi tržnimi infrastrukturami; podrobnostmi o ukrepih, ki jih morajo sprejeti CDD za ohranitev celote izdaje; zmanjševanjem operativnih in naložbenih tveganj ter tveganj, ki izhajajo iz povezav med CDD; podrobnostmi o kapitalskih zahtevah za CDD; podrobnostmi o vlogi za dovoljenje za opravljanje pomožnih bančnih storitev; presežkom kapitala in bonitetnimi zahtevami za kreditna in likvidnostna tveganja za CDD in imenovane kreditne institucije, ki imajo dovoljenje za opravljanje pomožnih bančnih storitev.
- (72) Na Komisijo bi bilo treba prenesti tudi pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov z izvedbenimi akti na podlagi člena 291 PDEU in v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010 v zvezi s standardnimi obrazci in predlogami za poročanje o internalizirani poravnavi; za vlogo za dovoljenje s strani CDD; za izmenjavo informacij med različnimi pristojnimi organi za namene nadzora CDD; za ustrezne dogovore o sodelovanju med organi matične države članice in države članice gostiteljice; za formate evidenc, ki jih morajo voditi CDD; za postopke v primerih, kadar je udeležencu ali izdajatelju zavrjen dostop do CDD in ko je CDD zavrjen medsebojni dostop ali dostop med CDD in drugimi tržnimi infrastrukturami; in za posvetovanja različnih organov pred izdajo dovoljenja posredniku za poravnavo.
- (73) Da bi dosegli cilje iz te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte s specifičnimi podrobnostmi glede nekaterih opredelitev, parametri za izračun denarnih kazni za udeležence, ki so odgovorni za neuspešne poravnave, in merili, v skladu s katerimi bi bilo treba delovanje CDD v državi članici gostiteljici obravnavati kot zelo pomembno za to državo članico. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (74) Da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje odločitev o oceni pravil tretjih držav za namene priznavanja CDD tretjih držav. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (75) V okviru ocenjevanja ustreznih pravil tretjih držav bi bilo treba uporabiti sorazmeren in na rezultatih temelječ pristop, osredotočen na izpolnjevanje veljavnih pravil Unije in po potrebi mednarodnih standardov. Pogojno ali začasno priznanje se lahko odobri tudi v primeru, ko ni bistvenih razlik, ki bi imele predvidljive negativne učinke na trge Unije.
- (76) Ker ciljev te uredbe, in sicer določitve enotnih zahtev za poravnavo in za CDD, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (77) Direktivo 98/26/ES je treba spremeniti, da se jo uskladi z Direktivo 2010/78/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, v skladu s katero se o imenovanih sistemih poravnave vrednostnih papirjev ne obvešča več Komisije, ampak ESMA.
- (78) Ker se s to uredbo na ravni Unije harmonizirajo ukrepi za preprečevanje in obravnavanje neuspešnih poravnav ter je v njej določeno področje uporabe teh ukrepov širše kot v Uredbi (EU) št. 236/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, je treba člen 15 navedene uredbe črtati.
- (79) CDD bi bilo treba izvzeti iz uporabe Direktive 2014/65/EU in Uredbe (EU) št. 600/2014, kadar opravljajo storitve, ki so izrecno navedene v tej uredbi. Da pa bi zagotovili, da za subjekte, ki opravljajo investicijske storitve in dejavnosti, veljata Direktiva 2014/65/EU in Uredba (EU) št. 600/2014, in preprečili izkrivljanje konkurence med različnimi vrstami izvajalcev takih storitev, je treba zahtevati, da za CDD, ki v okviru svojih pomožnih storitev opravljajo tudi investicijske storitve in dejavnosti, veljajo zahteve iz Direktive 2014/65/EU in Uredbe (EU) št. 600/2014.
- (80) Uporabo zahtev glede izdaje dovoljenja in priznanja iz te uredbe bi bilo treba odložiti, da se CDD s sedežem v Uniji ali tretjih državah zagotovi dovolj časa, da zaprosijo za dovoljenje in priznanje svojih dejavnosti, ki sta določena v tej uredbi. Dokler se v skladu s to uredbo ne sprejme odločitev o dovoljenju in priznanju CDD in njihovih dejavnosti, vključno s povezavami med CDD, bi se morala še naprej uporabljati nacionalna pravila o izdaji dovoljenja in priznanju za CDD.
- (81) Prav tako je treba odložiti uporabo zahtev o disciplini pri poravnavi in zahtev o obveznosti poročanja o internalizatorjih poravnave, dokler niso sprejeti vsi potrebni delegirani in izvedbeni akti, ki podrobneje urejajo take zahteve, ter zahtev za evidentiranje nekaterih prenosljivih vrednostnih papirjev v nematerializirani obliki in poravnavo obveznosti v sistemih poravnave vrednostnih papirjev najpozneje drugi delovni dan po izvedenem poslu, da se udeležencem na trgu, ki imajo vrednostne papirje v papirni obliki ali uporabljajo daljša obdobja poravnave, zagotovi dovolj časa za izpolnitev teh zahtev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITVE POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa enotne zahteve za poravnavo finančnih instrumentov v Uniji ter pravila o organizaciji in vodenju centralnih depotnih družb (CDD), da bi se spodbujala varna, učinkovita in nemotena poravnava.
2. Ta uredba se uporablja za poravnavo vseh finančnih instrumentov in za dejavnosti CDD, razen če v tej uredbi ni določeno drugače.
3. Ta uredba ne posega v določbe prava Unije v zvezi s specifičnimi finančnimi instrumenti, zlasti Direktivo 2003/87/ES.

⁽¹⁾ Direktiva 2010/78/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o spremembi direktiv 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES in 2009/65/ES glede pristojnosti Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ), Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) ter Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (UL L 331, 15.12.2010, str. 120).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 236/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o prodaji na kratko in določenih vidikih poslov kreditnih zamenjav (UL L 86, 24.3.2012, str. 1).

4. Členi 10 do 20, 22 do 24 in 27, člen 28(6), člen 30(4), ter člena 46 in 47, določbe iz naslova IV in zahteve glede poročanja pristojnim organom ali zadevnim organom ali upoštevanja njihovih odredb na podlagi te uredbe ne veljajo za članice ESCB, druge nacionalne organe držav članic s podobnimi funkcijami ali za druge javne organe, ki so zadolženi za upravljanje javnega dolga ali posredujejo pri tem upravljanju v Uniji, v zvezi z vsako CDD, ki jo navedeni organi neposredno upravljajo pod odgovornostjo istega upravljalnega organa, ki ima dostop do sredstev teh organov in ni ločen subjekt.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
 1. „centralna depotna družba“ ali „CDD“ pomeni pravno osebo, ki upravlja sistem poravnave vrednostnih papirjev iz točke 3 oddelka A Priloge in opravlja vsaj še eno drugo osnovno storitev iz oddelka A Priloge;
 2. „CDD tretje države“ pomeni pravno osebo s sedežem v tretji državi, ki opravlja storitev, podobno osnovni storitvi iz točke 3 oddelka A Priloge, in opravlja vsaj še eno drugo osnovno storitev iz oddelka A Priloge;
 3. „imobilizacija“ pomeni hrambo fizičnih vrednostnih papirjev na enem mestu v CDD na način, ki omogoča naknadne prenose v nematerializirani obliki;
 4. „dematerializirana oblika“ pomeni dejstvo, da finančni instrumenti obstajajo samo kot evidenca v nematerializirani obliki;
 5. „CDD prejemnica“ pomeni CDD, ki prejme zahtevo druge CDD za dostop do njenih storitev prek povezave med CDD;
 6. „CDD, ki je predložila zahtevo“ pomeni CDD, ki zahteva dostop do storitev druge CDD prek povezave med CDD;
 7. „poravnava“ pomeni zaključitev posla z vrednostnimi papirji – ne glede na to, kje je sklenjena – z namenom, da stranke v tem poslu s prenosom denarja ali vrednostnih papirjev ali pa obojega izpolnijo svoje obveznosti;
 8. „finančni instrumenti“ ali „vrednostni papirji“ pomeni finančne instrumente, kot so opredeljeni v točki 15 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
 9. „prenosni nalog“ pomeni prenosni nalog, kot je opredeljen v drugi alineji točke (i) člena 2 Direktive 98/26/ES;
 10. „sistem poravnave vrednostnih papirjev“ pomeni sistem iz prve, druge in tretje alineje točke (a) člena 2 Direktive 98/26/ES, ki ga ne upravlja centralna nasprotna stranka, katere dejavnost je izvedba prenosnih nalogov;
 11. „internalizator poravnave“ pomeni katero koli institucijo – tudi institucijo, ki ima dovoljenje v skladu z Direktivo 2013/36/EU ali Direktivo 2014/65/EU, ki prenosne naloge v imenu strank ali za lasten račun izvaja drugače, kot pa prek sistema poravnave vrednostnih papirjev;
 12. „načrtovani datum poravnave“ pomeni datum, ki je v sistem poravnave vrednostnih papirjev vnesen kot datum poravnave in na katerega se bo po dogovoru strank v poslu z vrednostnimi papirji izvedla poravnava;
 13. „obdobje poravnave“ pomeni obdobje med datumom sklenitve posla in načrtovanim datumom poravnave;
 14. „delovni dan“ pomeni delovni dan, kot je opredeljen v točki (n) člena 2 Direktive 98/26/ES;

15. „neuspešna poravnava“ pomeni neizvedbo poravnave ali delno poravnavo posla z vrednostnimi papirji na načrtovani datum poravnave zaradi pomanjkanja vrednostnih papirjev ali denarnih sredstev, ne glede na temeljni vzrok;
16. „centralna nasprotna stranka“ ali „CNS“ pomeni CNS, kot je opredeljena v točki 1 člena 2 Uredbe (EU) št. 648/2012;
17. „pristojni organ“ pomeni organ, ki ga imenuje vsaka država članica v skladu s členom 11, razen če je drugače določeno v tej uredbi;
18. „zadevni organ“ pomeni kateri koli organ iz člena 12;
19. „udeleženec“ pomeni katerega koli udeleženca v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, kot je opredeljen v točki (f) člena 2 Direktive 98/26/ES;
20. „udeležba“ pomeni udeležbo v smislu prvega stavka točke (2) člena 2 Direktive 2013/34/EU ali neposredno ali posredno lastništvo 20 % ali več glasovalnih pravic ali kapitala podjetja;
21. „obvladovanje“ pomeni odnos med podjetjema, kot je opisan v členu 22 Direktive 2013/34/EU;
22. „podrejena družba“ pomeni odvisno podjetje v smislu člena 2(10) in člena 22 Direktive 2013/34/EU;
23. „matična država članica“ pomeni državo članico, v kateri ima CDD sedež;
24. „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, razen matične države članice, v kateri ima CDD podružnico ali opravlja storitve CDD;
25. „podružnica“ pomeni kraj poslovanja, razen glavnega sedeža, ki je del CDD, nima pravne osebnosti in opravlja storitve CDD, za katere je CDD pridobila dovoljenje;
26. „neizpolnjevanje obveznosti“ v zvezi z udeležencem pomeni okoliščine, v katerih so zoper udeleženca uvedeni postopki zaradi insolventnosti iz točke (j) člena 2 Direktive 98/26/ES;
27. „dostava proti plačilu“ ali „DVP“ pomeni mehanizem za poravnavo vrednostnih papirjev, ki prenos vrednostnih papirjev povezuje s prenosom denarja tako, da se dostava vrednostnih papirjev izvede, če in samo če se izvede ustrezen prenos denarja, in obratno;
28. „račun vrednostnih papirjev“ pomeni račun, na katerem se lahko vrednostni papirji knjižijo v dobro ali v breme;
29. „povezava med CDD“ pomeni ureditev med dvema CDD, pri kateri postane CDD udeleženka v sistemu poravnave vrednostnih papirjev druge CDD, da bi olajšala prenos vrednostnih papirjev udeležencev te druge CDD na svoje udeležence, ali ureditev, s katero ima CDD posredno prek posrednika dostop do druge CDD. Povezave med CDD vključujejo standardne povezave, prilagojene povezave, posredne povezave in interoperabilne povezave;
30. „standardna povezava“ pomeni povezavo med CDD, pri kateri postane CDD udeleženka v sistemu poravnave vrednostnih papirjev druge CDD pod enakimi pogoji, kot se uporabljajo za katerega koli drugega udeleženca v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja ta druga CDD;

31. „prilagojena povezava“ pomeni povezavo med CDD, pri kateri so CDD, ki postane udeleženska v sistemu poravnave vrednostnih papirjev druge CDD, poleg storitev, ki jih ta druga CDD navadno opravlja za udeležence v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, zagotovljene dodatne posebne storitve;
32. „posredna povezava“ pomeni ureditev med CDD in tretjo osebo, ki ni CDD, a je udeleženska v sistemu poravnave vrednostnih papirjev druge CDD. CDD jo vzpostavi, da bi pospešila prenos vrednostnih papirjev od udeležencev druge CDD na svoje udeležence;
33. „interoperabilna povezava“ pomeni povezavo med CDD, pri kateri se CDD dogovorita o sprejetju vzajemnih tehničnih rešitev za poravnavo v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljata;
34. „mednarodni odprti komunikacijski postopki in standardi“ pomeni mednarodno sprejete standarde za komunikacijske postopke, na primer standardizirane formate za pošiljanje sporočil in prikaz podatkov, ki so vsem zainteresiranim stranem na voljo na pravičen, odprt in nediskriminatoren način;
35. „prenosljivi vrednostni papirji“ pomeni prenosljive vrednostne papirje, kot so opredeljeni v točki 44 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
36. „delnice“ pomeni vrednostne papirje iz točke 44(a) člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
37. „instrumenti denarnega trga“ pomeni instrumente denarnega trga, kot so opredeljeni v točki 17 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
38. „enote kolektivnih naložbenih podjetij“ pomeni enote kolektivnih naložbenih podjetij iz točke 3 oddelka C Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
39. „pravice do emisije“ pomeni pravice do emisije, kot so opisane v točki (11) oddelka C Priloge I k Direktivi 2014/65/EU, razen izvedenih finančnih instrumentov na pravice do emisije;
40. „regulirani trg“ pomeni regulirani trg, kot je opredeljen v točki 21 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
41. „večstranski sistem trgovanja“ ali „MTF“ pomeni večstranski sistem trgovanja, kot je opredeljen v točki 22 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
42. „mesto trgovanja“ pomeni mesto trgovanja, kot je opredeljeno v točki 24 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
43. „posrednik za poravnavo“ pomeni posrednika za poravnavo, kot je opredeljen v točki (d) člena 2 Direktive 98/26/ES;
44. „zagoni trg MSP“ pomeni zagoni trg MSP, kot je opredeljen v točki 12 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
45. „upravljalni organ“ pomeni organ ali organe CDD, imenovane v skladu z nacionalnim pravom, ki so pristojni za določanje strategije, ciljev in splošne usmeritve CDD ter nadzorujejo in spremljajo sprejemanje odločitev v zvezi z vodenjem in vključujejo osebe, ki dejansko vodijo posle CDD;

Kadar upravljalni organ v skladu z nacionalnim pravom sestavljajo različni organi s posebnimi funkcijami, se zahteve te uredbe uporabljajo le za tiste njegove člane, ki jim veljavno nacionalno pravo dodeljuje odgovornost;

46. „višje vodstvo“ pomeni fizične osebe, ki v CDD opravljajo izvršilne funkcije in so pristojne in odgovorne za vsakodnevno upravljanje CDD.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 67 v zvezi z ukrepi za nadaljnjo določitev nebančnih pomožnih storitev iz točk 1 do 4 oddelka B Priloge in bančnih pomožnih storitev iz oddelka C Priloge.

NASLOV II

PORAVNAVA VREDNOSTNIH PAPIRJEV

POGLAVJE I

Nematerializirana oblika

Člen 3

Nematerializirana oblika

1. Brez poseganja v odstavek 2 vsak izdajatelj s sedežem v Uniji, ki izda ali je izdal prenosljive vrednostne papirje, ki so sprejeti v trgovanje ali se z njimi trguje na mestih trgovanja, poskrbi, da so ti vrednostni papirji predstavljeni v nematerializirani obliki kot imobilizacija ali po neposredni izdaji v dematerializirani obliki.

2. Kadar se posel s prenosljivimi vrednostnimi papirji izvede na mestih trgovanja, se zadevni vrednostni papirji pri CDD v nematerializirani obliki evidentirajo na načrtovani datum poravnave ali pred njim, razen če so že bili tako evidentirani.

Kadar so prenosljivi vrednostni papirji preneseni na podlagi dogovora o finančnem zavarovanju, kot je opredeljen v točki (a) člena 2(1) Direktive 2002/47/ES, se ti vrednostni papirji pri CDD v nematerializirani obliki evidentirajo na predvideni datum poravnave ali pred njim, razen če so že bili tako evidentirani.

Člen 4

Izvrševanje

1. Pristojni organi države članice, v kateri ima izdajatelj, ki izdaja vrednostne papirje, sedež zagotovijo, da se člen 3(1) uporablja.

2. Organi, pristojni za nadzor nad mesti trgovanja, tudi pristojni organi, imenovani v skladu s členom 21(1) Direktive 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, zagotovijo, da se v primeru, da se na mestih trgovanja trguje z vrednostnimi papirji iz člena 3(1) te uredbe, uporabi prvi pododstavek člena 3(2) te uredbe.

3. Organi držav članic, odgovorni za uporabo Direktive 2002/47/ES, zagotovijo, da se v primeru, da se vrednostni papirji iz člena 3(1) te uredbe prenesejo na podlagi dogovora o finančnem zavarovanju, kot je opredeljen v točki (a) člena 2(1) Direktive 2002/47/ES, uporabi drugi pododstavek člena 3(2) te uredbe.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o prospektu, ki se objavi ob javni ponudbi ali sprejemu vrednostnih papirjev v trgovanje in o spremembi Direktive 2001/34/ES (UL L 345, 31.12.2003, str. 64).

POGLAVJE II

Obdobja poravnave

Člen 5

Načrtovani datum poravnave

1. Vsak udeleženec v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki v tem sistemu za svoj račun ali v imenu tretje osebe poravna posel s prenosljivimi vrednostnimi papirji, instrumenti denarnega trga, enotami v kolektivnih naložbenih podjetjih in pravicami do emisije, takšne posle poravna na načrtovani datum poravnave.
2. Pri poslih s prenosljivimi vrednostnimi papirji iz odstavka 1, ki se izvedejo na mestih trgovanja, je načrtovani datum poravnave najpozneje drugi delovni dan po izvedenem poslu. Ta zahteva se ne uporablja za posle, ki so sicer izpogajani zasebno, a se izvedejo na mestu trgovanja, za posle, ki so sicer izvedeni dvostransko, a se o njih poroča na mestu trgovanja, niti za prvi posel, pri katerem so zadevni prenosljivi vrednostni papirji predmet začetnega evidentiranja v nematerializirani obliki v skladu s členom 3(2).
3. Pristojni organi zagotovijo, da se uporablja odstavek 1.

Organi, pristojni za nadzor mest trgovanja, zagotovijo, da se uporablja odstavek 2.

POGLAVJE III

Disciplina pri poravnavi

Člen 6

Ukrepi za preprečevanje neuspešnih poravnav

1. Mesta trgovanja vzpostavijo postopke, ki omogočajo, da se ustrezne podrobnosti poslov s finančnimi instrumenti iz člena 5(1) potrdijo na datum izvedbe posla.
2. Ne glede na zahtevo iz odstavka 1 investicijska podjetja, ki imajo dovoljenje v skladu s členom 5 Direktive 2014/65/EU, sprejmejo, kadar je to primerno, ukrepe za omejitev števila neuspešnih poravnav.

Takšni ukrepi vključujejo vsaj dogovore med investicijskim podjetjem in njegovimi profesionalnimi strankami iz Priloge II k Direktivi 2014/65/EU, da se zagotovijo takojšnje obvestilo o dodelitvi vrednostnih papirjev v poslu, potrditev te dodelitve ter v ustreznem času pred načrtovanim datumom poravnave potrditev sprejetja ali zavrnitve pogojev.

ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 izdaja smernice o standardiziranih postopkih in protokolih za pošiljanje sporočil, ki jih je treba uporabljati za skladnost z drugim pododstavkom tega odstavka.

3. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, vzpostavi postopke, ki omogočajo, da se posli s finančnimi instrumenti iz člena 5(1) poravnajo na načrtovani datum poravnave, pri čemer je izpostavljenost njegovih udeležencev tveganju nasprotne stranke in likvidnostnemu tveganju minimalna, stopnja neuspešnih poravnav pa nizka. Z ustreznimi mehanizmi spodbuja zgodnjo poravnavo na načrtovani datum poravnave.
4. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, sprejme ukrepe, s katerimi pri svojih udeležencih spodbuja in stimulira pravočasno poravnavo poslov. CDD od udeležencev zahtevajo, da svoje posle poravnajo na načrtovani datum poravnave.

5. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo ukrepi, ki jih morajo v skladu s prvim pododstavkom odstavka 2 sprejeti investicijska podjetja, podrobnosti o postopkih za omogočanje poravnave iz odstavka 3 ter podrobnosti o ukrepih za spodbujanje in stimuliranje pravočasne poravnave poslov iz odstavka 4.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 7

Ukrepi za obravnavanje neuspešnih poravnav

1. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, vzpostavi sistem za spremljanje neuspešnih poravnav poslov s finančnimi instrumenti iz člena 5(1). Pristojnemu organu in zadevnim organom zagotavlja redna poročila, v katerih navede število neuspešnih poravnav in podrobnosti o njih ter morebitne druge pomembne informacije, vključno z ukrepi, ki jih CDD in njihovi udeleženci predvidijo za izboljšanje učinkovitosti poravnave. CDD ta poročila objavijo vsako leto v združeni in anonimni obliki. Pristojni organi si z ESMA izmenjajo vse pomembne informacije o neuspešnih poravnava.

2. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, vzpostavi postopke, ki omogočajo, da se poravnajo posli s finančnimi instrumenti iz člena 5(1), ki niso poravnani na načrtovani datum poravnave. Ti postopki zagotavljajo mehanizem kazni, ki bo učinkovito odvračen za udeležence, ki povzročijo neuspešne poravnave.

CDD se pred vzpostavitvijo postopkov iz prvega pododstavka posvetuje z zadevnimi mesti trgovanja in CNS, za katere zagotavlja storitve poravnave.

Mehanizmi kazni iz prvega pododstavka vključujejo tudi denarne kazni za udeležence, ki povzročijo neuspešne poravnave (v nadaljnjem besedilu: udeleženci, ki ne izpolnjujejo obveznosti). Denarne kazni se izračunajo dnevno za vsak delovni dan, na katerega posel ni poravnani, od načrtovanega datuma poravnave do zaključka kritnega nakupa iz odstavka 3, vendar najpozneje do datuma dejanske poravnave. Denarne kazni niso mišljene kot vir dohodka za CDD.

3. Brez poseganja v mehanizem kazni iz odstavka 2 tega člena in v pravico do dvostranskega preklica posla se v primeru, kadar udeleženec, ki ne izpolnjuje obveznosti, udeležencu prejemniku iz člena 5(1) ne dostavi finančnih instrumentov v štirih delovnih dneh po načrtovanem datumu poravnave („podaljšano obdobje“), sproži postopek kritnega nakupa, v okviru katerega so navedeni instrumenti na voljo za poravnavo in se udeležencu prejemniku dostavijo v ustreznem časovnem okviru.

Kadar se posel nanaša na finančni instrument, s katerim se trguje na zagonskem trgu MSP, podaljšano obdobje traja 15 dni, razen če se zagonski trg MSP ne odloči za krajše obdobje.

4. Uporabljajo se naslednje izjeme od zahteve iz odstavka 3:

(a) na podlagi vrste sredstev in likvidnosti zadevnih finančnih instrumentov se lahko podaljšano obdobje podaljša s štirih na največ sedem delovnih dni, kadar bi krajše podaljšano obdobje vplivalo na nemoteno in pravilno delovanje zadevnih finančnih trgov;

(b) pri poslih, sestavljenih iz več poslov, vključno s pogodbami o začasni prodaji vrednostnih papirjev ali posojilnimi pogodbami, se postopek kritnega nakupa iz odstavka 3 ne uporablja, kadar je časovni okvir teh poslov dovolj kratek in postopek kritnega nakupa zaradi tega ni učinkovit.

5. Brez poseganja v odstavek 7 se izjeme iz odstavka 4 ne uporabljajo pri poslih z delnicami, kadar obračun teh poslov opravi CNS.

6. Brez poseganja v mehanizem kazni iz odstavka 2, udeleženec, ki ne izpolnjuje obveznosti, v primeru, da je cena delnic, dogovorjena ob sklenitvi posla, višja od cene, plačane za izvedbo kritnega nakupa, udeležencu prejemniku najpozneje drugi delovni dan po tem, ko so mu bili po kritnem nakupu dostavljeni finančni instrumenti, plača razliko.

7. Če se kritni nakup ne izvede ali ni mogoč, se udeleženec prejemnik lahko odloči, da se mu plača denarno nadomestilo ali da se izvedba kritnega nakupa odloži na ustrezen poznejši datum („obdobje odloga“). Če ob izteku obdobja odloga zadevni finančni instrumenti niso dostavljeni udeležencu prejemniku, se plača denarno nadomestilo.

Udeležencu prejemniku se denarno nadomestilo plača najpozneje drugi delovni dan po zaključku postopka kritnega nakupa iz odstavka 3 ali, kadar je izbrano obdobje odloga, po izteku obdobja odloga.

8. Udeleženec, ki ne izpolnjuje obveznosti, subjektu, ki izvede kritni nakup, povrne vse zneske, plačane v skladu z odstavki 3, 4 in 5, vključno z vsemi provizijami za izvedbo kritnega nakupa. Takšne provizije se udeležencem jasno razkrijejo.

9. CDD, CNS in mesta trgovanja vzpostavijo postopke, ki jim omogočajo, da ob posvetovanju s svojimi pristojnimi organi začasno izključijo vsakega udeleženca, ki finančnih instrumentov iz člena 5(1) vztrajno in sistematično ne dostavlja na načrtovani datum poravnave, in da javnosti razkrijejo njegovo identiteto, a šele po tem, ko mu omogočijo, da predloži morebitne pripombe, in pod pogojem, da so bili pristojni organi CDD in CNS in mesta trgovanja ter tega udeleženca ustrezno obveščeni. CDD, CNS in mesta trgovanja se pred vsakršno začasno izključitvijo s pristojnimi organi ne samo posvetujejo, temveč jih o začasni izključitvi tudi uradno obvestijo. Pristojni organ zadevne organe takoj obvesti o začasni izključitvi udeleženca.

Javno razkritje začasnih izključitev ne vključuje osebnih podatkov v smislu točke (a) člena 2 Direktive 95/46/ES.

10. Odstavki 2 do 9 se uporabljajo za vse posle s finančnimi instrumenti iz člena 5(1), ki so sprejeti v trgovanje ali s katerimi se trguje na mestu trgovanja ali katerih obračun opravi CNS, in sicer:

(a) pri poslih, katerih obračun opravi CNS, je subjekt, ki v skladu z odstavki 3 do 8 izvede kritni nakup, CNS;

(b) pri poslih, katerih obračun ne opravi CNS, a se izvedejo na mestu trgovanja, to mesto trgovanja v svojih notranjih pravilih navede, da morajo njegovi člani in njegovi udeleženci uporabiti ukrepe iz odstavkov 3 do 8;

(c) pri vseh poslih, ki niso posli iz točk (a) in (b) tega pododstavka, CDD v svojih notranjih pravilih navedejo, da se morajo za njihove udeležence uporabljati ukrepi iz odstavkov 3 do 8.

CDD mestom trgovanja in CNS zagotovi potrebne informacije o poravnavi, da lahko izpolnijo svoje obveznosti po tem odstavku.

Brez poseganja v točke (a), (b) in (c) prvega pododstavka lahko CDD – v zvezi z navodili za več poravn – spremljajo izvedbo kritnih nakupov iz teh točk, in sicer če gre za enake finančne instrumente in enak rok za izvedbo, pri čemer je namen, da bi bila število kritnih nakupov, ki bi jih bilo treba izvesti, in posledično učinek na cene zadevnih finančnih instrumentov čim manjša.

11. Odstavki 2 do 9 se za udeležence, ki ne izpolnjujejo obveznosti in so CNS, ne uporabljajo.
12. Odstavki 2 do 9 se ne uporabljajo, če je proti udeležencu, ki ne izpolnjuje obveznosti, uveden postopek zaradi insolventnosti.
13. Ta člen se ne uporablja, kadar je glavno mesto trgovanja z delnicami v tretji državi. Glavno mesto trgovanja z delnicami se določi v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 236/2012.
14. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 67, da se glede na vrsto sredstev in likvidnost finančnega instrumenta in vrsto posla določijo parametri za izračun odvrailne in sorazmerne ravni denarnih kazni iz tretjega pododstavka odstavka 2, s katerimi bosta zagotovljena visoka stopnja discipline pri poravnah ter nemoteno in pravilno delovanje zadevnih finančnih trgov.
15. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo:
 - (a) podrobnosti sistema za spremljanje neuspešnih poravn in poročil o neuspešnih poravnah iz odstavka 1;
 - (b) postopki za zbiranje in porazdelitev denarnih kazni ter vseh drugih možnih prihodkov od takih kazni v skladu z odstavkom 2;
 - (c) podrobnosti delovanja ustreznega postopka kritnega nakupa iz odstavkov 3 do 8, vključno z ustreznimi časovnimi okviri za dostavo finančnega instrumenta po postopku kritnega nakupa iz odstavka 3. Taki časovni okviri so umerjeni glede na vrsto sredstev in likvidnost zadevnih finančnih instrumentov;
 - (d) okoliščine, v katerih se lahko v skladu s pogoji iz točke (a) odstavka 4 podaljšano obdobje glede na vrsto sredstev in likvidnost zadevnih finančnih instrumentov še podaljša, pri čemer se upoštevajo merila za ocenjevanje likvidnosti na podlagi točke 17 člena 2(1) Uredbe (EU) št. 600/2014;
 - (e) vrste poslov in njihovi specifični časovni okviri iz točke (b) odstavka 4, zaradi katerih kritni nakup ni učinkovit;
 - (f) metodologija za izračun denarnega nadomestila iz odstavka 7;
 - (g) pogoji, pod katerimi se v skladu z odstavkom 9 za udeleženca šteje, da vztrajno in sistematično ne dostavlja finančnih instrumentov, in
 - (h) potrebne informacije o poravnavi iz drugega pododstavka odstavka 10.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 8

Izvrševanje

1. Pristojni organ CDD, ki upravlja sistem poravnave vrednostnih papirjev, ustrezeni organ, odgovoren za nadzor zadevnega sistema poravnave vrednostnih papirjev, in organi, pristojni za nadzor mest trgovanja, investicijskih podjetij in CNS, so pristojni za zagotovitev, da institucije, ki jih nadzorujejo, uporabljajo člena 6 in 7, ter za spremljanje naloženih kazni. Posamezni pristojni organi po potrebi tesno sodelujejo. Države članice obvestijo ESMA o imenovanih pristojnih organih, ki so del strukture nadzora na nacionalni ravni.

2. Da se v Uniji zagotovijo usklajene, učinkovite in uspešne nadzorne prakse v povezavi s členoma 6 in 7 te uredbe, lahko ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

3. Kršitev pravil iz tega naslova ne vpliva na veljavnost zasebne pogodbe o finančnih instrumentih ali na možnost, da stranki izvršita določila tovrstne pogodbe.

POGLAVJE IV

Internalizirana poravnava

Člen 9

Internalizatorji poravnave

1. Internalizatorji poravnave pristojnim organom njihovega sedeža vsake tri mesece poročajo o skupnem obsegu in vrednosti vseh poslov z vrednostnimi papirji, ki jih poravnajo zunaj sistemov poravnave vrednostnih papirjev.

Pristojni organi informacije, prejeete na podlagi prvega pododstavka, brez odlašanja posredujejo ESMA in ga obenem obvestijo o vsakršnem morebitnem tveganju zaradi dejavnosti v zvezi s to poravnavo.

2. ESMA lahko v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se podrobneje določi vsebina takega poročanja.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

3. ESMA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki za poročanje in posredovanje informacij iz odstavka 1.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

NASLOV III
CENTRALNE DEPOTNE DRUŽBE

POGLAVJE I
Dovoljenja za CDD in nadzor CDD

Oddelek 1
Organi, pristojni za izdajo dovoljenj za cdd in za nadzor CDD

Člen 10

Pristojni organ

Brez poseganja v nadzor s strani članic ESCB iz člena 12(1), CDD izda dovoljenje in jo nadzira pristojni organ njene matične države članice.

Člen 11

Imenovanje pristojnega organa

1. Vsaka država članica imenuje pristojni organ, ki je odgovoren za opravljanje nalog iz te uredbe v zvezi z izdajo dovoljenj za CDD, ki imajo sedež na njenem ozemlju, in v zvezi z njihovim nadzorom, ter o tem obvesti ESMA.

Kadar država članica imenuje več kot en pristojni organ, določi vsakemu njegovo vlogo in imenuje en organ, ki bo odgovoren za sodelovanje s pristojnimi organi drugih držav članic, zadevnimi organi, ESMA in EBA, kadar je to izrecno določeno v tej uredbi.

2. ESMA na svoji spletni strani objavi seznam pristojnih organov, imenovanih v skladu z odstavkom 1.
3. Pristojni organi imajo nadzorna in preiskovalna pooblastila, potrebna za opravljanje njihovih funkcij.

Člen 12

Zadevni organi

1. Naslednji organi sodelujejo pri izdaji dovoljenj za CDD in nadzoru teh družb, kadar je to izrecno določeno v tej uredbi:

- (a) organ, odgovoren za nadzor sistema poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD v državi članici, katere pravo se uporablja za ta sistem;
- (b) centralne banke v Uniji, ki izdajajo najpomembnejše valute, v katerih se opravi poravnava;
- (c) kadar je ustrezno, centralna banka v Uniji, v katere poslovnih knjigah je poravnan denarni del sistema poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD.

2. ESMA na svoji spletni strani objavi seznam zadevnih organov iz odstavka 1.

3. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih se določijo pogoji, pod katerimi se valute Unije iz točke (b) odstavka 1 štejejo za najpomembnejše, in učinkovita praktična ureditev za posvetovanje z zadevnimi organi iz točk (b) in (c) navedenega odstavka.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 13

Izmenjava informacij

1. Pristojni organi, zadevni organi in ESMA si na zahtevo in brez nepotrebne odlašanja izmenjajo informacije, potrebne za opravljanje njihovih nalog iz te uredbe.
2. Pristojni organi, zadevni organi, ESMA in drugi organi ali fizične in pravne osebe uporabijo zaupne informacije, ki jih prejmejo v okviru opravljanja svojih nalog iz te uredbe, samo v okviru njihovih nalog.

Člen 14

Sodelovanje med organi

1. Pristojni organi, zadevni organi in ESMA pri uporabi te uredbe tesno medsebojno sodelujejo, tudi z izmenjavo vseh relevantnih informacij. Kadar je to ustrezno in potrebno, to sodelovanje zajema druge javne organe in telesa, zlasti tiste, ki so ustanovljeni ali imenovani v skladu z Direktivo 2003/87/ES.

Da se v Uniji zagotovijo usklajene, učinkovite in uspešne nadzorne prakse, vključno s sodelovanjem med pristojnimi organi in zadevnimi organi pri različnih ocenah, ki so potrebne za uporabo te uredbe, lahko ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB izda smernice, naslovljene na pristojne organe, v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

2. Pristojni organi pri opravljanju splošnih nalog, na podlagi razpoložljivih informacij, ustrezno upoštevajo morebiten vpliv njihovih odločitev na stabilnost finančnega sistema v vseh drugih zadevnih državah članicah, zlasti v izrednih razmerah iz člena 15.

Člen 15

Izredne razmere

Brez poseganja v postopek uradnega obveščanja iz člena 6(3) Direktive 98/26/ES pristojni organi in zadevni organi nemudoma obvestijo ESMA, Evropski odbor za sistemska tveganja, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in drug drugega o vseh izrednih razmerah v zvezi s CDD, tudi o vseh premikih na finančnih trgih, ki bi lahko negativno vplivali na likvidnost trga, stabilnost valute, v kateri se izvede poravnava, celovitost monetarne politike ali stabilnost finančnega sistema v kateri koli državi članici, v kateri ima CDD ali eden od njenih udeležencev sedež.

Oddelek 2

Pogoji in postopki za izdajo dovoljenja za CDD

Člen 16

Izdaja dovoljenja za CDD

1. Vsaka pravna oseba, ki je zajeta v opredelitvi CDD, pred začetkom izvajanja dejavnosti pridobi dovoljenje od pristojnega organa države članice, v kateri ima sedež.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja (UL L 331, 15.12.2010, str. 1).

2. V dovoljenju so določene osnovne storitve, navedene v oddelku A Priloge, ter v skladu z oddelkom B Priloge dovoljene nebančne pomožne storitve, ki jih CDD sme opravljati.
3. CDD vedno izpolnjuje pogoje, ki so potrebni za pridobitev dovoljenja.
4. CDD in njeni neodvisni revizorji brez nepotrebnega odlašanja pristojni organ obvestijo o vseh bistvenih spremembah, ki vplivajo na izpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja.

Člen 17

Postopek za izdajo dovoljenja

1. CDD vložnica vlogo za dovoljenje predloži pristojnemu organu.
2. Vlogi za dovoljenje so priložene vse potrebne informacije, na podlagi katerih se lahko pristojni organ prepriča, da ima CDD vložnica ob izdaji dovoljenja vzpostavljene vse potrebne ureditve za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe. Vloga za dovoljenje vključuje program poslovanja, ki določa vrste načrtovanih poslov in organizacijsko strukturo CDD.
3. Pristojni organ v 30 delovnih dneh od prejema vloge oceni, ali je vloga popolna. Če vloga ni popolna, pristojni organ določi rok, v katerem mora CDD vložnica predložiti dodatne informacije. Ko se vloga šteje za popolno, pristojni organ o tem obvesti CDD vložnico.
4. Takoj ko se vloga šteje za popolno, pristojni organ vse informacije v njej posreduje zadevnim organom in se z njimi posvetuje glede značilnosti sistema poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD vložnica. Vsak zadevni organ lahko pristojni organ o svojih stališčih obvesti v roku treh mesecev od dneva, ko je prejel informacije.
5. Kadar namerava CDD vložnica poleg nebančnih pomožnih storitev, ki so izrecno navedene v oddelku B Priloge, opravljati tudi storitve iz točke 2 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU, pristojni organ vse informacije iz vloge posreduje organu iz člena 67 Direktive 2014/65/EU, s katerim se obenem posvetuje o zmožnosti CDD vložnice za izpolnitev zahtev iz Direktive 2014/65/EU in Uredbe (EU) št. 600/2014.
6. Pristojni organ se pred izdajo dovoljenja CDD vložnici v naslednjih primerih posvetuje s pristojnimi organi druge vpletene države članice:
 - (a) CDD je podrejena družba CDD, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici;
 - (b) CDD je podrejena družba nadrejene osebe CDD, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici;
 - (c) CDD obvladujejo iste fizične ali pravne osebe, ki obvladujejo drugo CDD, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici.

7. Posvetovanje iz odstavka 6 se nanaša na:

- (a) primernost delničarjev in oseb iz člena 27(6) ter ugled in izkušnje oseb iz člena 27(1) in (4), ki dejansko vodijo posle CDD, kadar so ti delničarji in osebe skupni tej CDD in CDD, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici;
- (b) ali odnosi iz točk (a), (b) in (c) odstavka 6 med CDD, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici, in CDD vložnico ne vplivajo na zmožnost CDD vložnice, da izpolni zahteve te uredbe.

8. Pristojni organ v šestih mesecih od predložitve popolne vloge CDD vložnico pisno obvesti, da je dovoljenje izdano ali pa vloga zavrnjena, pri čemer svojo odločitev v celoti utemelji.

9. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo informacije, ki jih mora CDD vložnica v vlogi za dovoljenje zagotoviti pristojnemu organu.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

10. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki v zvezi z vlogo za dovoljenje.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 18

Učinki dovoljenja

1. Dejavnosti CDD, ki je pridobila dovoljenje, so omejene na opravljanje storitev, ki so zajete v njenem dovoljenju ali je bilo o njih poslano uradno obvestilo v skladu s členom 19(8).

2. Sisteme poravnave vrednostnih papirjev lahko upravljajo le CDD, ki so pridobile dovoljenje, vključno s centralnimi bankami, ki delujejo kot CDD.

3. CDD, ki je pridobila dovoljenje, je lahko udeležena samo v pravni osebi, katere dejavnosti so omejene na opravljanje storitev, navedenih v oddelkih A in B Priloge, razen če te udeležbe ne potrdi njen pristojni organ, ker naj ne bi bistveno povečala profila tveganja CDD.

4. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo merila, ki jih morajo pristojni organi upoštevati, da lahko potrdijo udeležbo CDD v pravnih osebah, ki niso tiste, ki opravljajo storitve iz oddelkov A in B Priloge. Taka merila lahko vključujejo, ali storitve, ki jih opravlja zadevna pravna oseba, dopolnjujejo storitve, ki jih opravlja CDD, in v kolikšni meri je CDD izpostavljena obveznostim, ki izhajajo iz take udeležbe.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 19

Razširitev in zunanje izvajanje dejavnosti in storitev

1. CDD, ki je pridobila dovoljenje, pristojnemu organu matične države članice predloži vlogo za dovoljenje, kadar želi izvajanje osnovne storitve prenesti na tretjo stran v skladu s členom 30 ali svoje dejavnosti razširiti na eno ali več naslednjih dejavnosti:

- (a) dodatne osnovne storitve, navedene v oddelku A Priloge, ki niso vključene v prvotno dovoljenje;
- (b) pomožne storitve, dovoljene na podlagi oddelka B, a v njem niso izrecno navedene, ki niso vključene v prvotno dovoljenje;
- (c) upravljanje drugega sistema poravnave vrednostnih papirjev;
- (d) popolna ali delna poravnava denarnega dela njenega sistema poravnave vrednostnih papirjev v poslovnih knjigah drugega posrednika za poravnavo;
- (e) vzpostavitev interoperabilne povezave, tudi s CDD tretjih držav.

2. Dovoljenje iz odstavka 1 se izda v skladu s postopkom iz člena 17.

Pristojni organ v treh mesecih od predložitve popolne vloge CDD vložnico obvesti, da je dovoljenje izdano ali pa vloga zavrnjena.

3. CDD s sedežem v Uniji, ki nameravajo vzpostaviti interoperabilno povezavo, v skladu s točko (e) odstavka 1 vlogo za dovoljenje predložijo svojim zadevnim pristojnim organom. Ti organi se posvetujejo glede odobritve povezave med CDD. Če se odločitve razhajajo, se zadeva – če se strinjata oba pristojna organa – lahko predloži ESMA, ki lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so bila nanj prenesena s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

4. Organi iz odstavka 3 odobritev povezave zavrnejo le, če bi takšna povezava med CDD ogrožala nemoteno in pravilno delovanje finančnih trgov ali povzročala sistemsko tveganje.

5. Interoperabilnih povezav med CDD, ki dajo v skladu s členom 30(5) nekatere storitve, povezane s temi interoperabilnimi povezavami, v izvajanje osebam javnega prava, in povezav med CDD, ki niso tiste iz točke (e) odstavka 1, ni treba odobriti po navedeni točki, vendar se o njih pred njihovo vzpostavitvijo uradno obvestijo pristojni in zadevni organi CDD, in sicer je tem organom treba zagotoviti vse relevantne informacije, ki jim bodo omogočale, da ocenijo skladnost z zahtevami iz člena 48.

6. CDD, ki ima sedež v Uniji in je v Uniji pridobila tudi dovoljenje, lahko povezavo s CDD tretje države vzdržuje ali vzpostavi v skladu s pogoji in postopki iz tega člena. Kadar se povezave vzpostavijo s CDD tretje države, informacije, ki jih zagotovi CDD, ki je predložila zahtevo, pristojnemu organu omogočajo, da oceni, ali takšne povezave izpolnjujejo zahteve iz člena 48 ali njim enakovredne zahteve.

7. Pristojni organ CDD, ki je predložila zahtevo, od te CDD zahteva, da prekine povezavo med CDD, o kateri je bil uradno obveščen, če takšna povezava ne izpolnjuje zahtev iz člena 48 in bi torej ogrožala nemoteno in pravilno delovanje finančnih trgov ali povzročala sistemsko tveganje. Kadar pristojni organ od CDD zahteva, da prekine povezavo med CDD, uporabi postopek iz člena 20(2) in (3).

8. Za dodatne pomožne storitve, izrecno navedene v oddelku B Priloge, ni treba pridobiti dovoljenja, vendar se o njih, preden se začnejo opravljati, uradno obvesti pristojni organ.

Člen 20

Odvzem dovoljenja

1. Brez poseganja v popravne ali druge ukrepe iz naslova V pristojni organ matične države članice dovoljenje odvzame v naslednjih okoliščinah:

- (a) kadar CDD dovoljenja ni uporabila v 12 mesecih, se mu je izrecno odpovedala ali v zadnjih šestih mesecih ni opravila nobenih storitev ali dejavnosti;
- (b) dovoljenje pridobila z navajanjem lažnih podatkov ali na kakršen koli drug nezakonit način;
- (c) kadar CDD ne izpolnjuje več pogojev, pod katerimi je bilo izdano dovoljenje, in v določenem časovnem okviru ni sprejela popravnih ukrepov, ki jih je zahteval pristojni organ;
- (d) kadar je CDD resno ali sistematično kršila zahteve iz te uredbe ali, kadar je potrebno, iz Direktive 2014/65/EU ali Uredbe (EU) št. 600/2014.

2. Čim je pristojni organ seznanjen z eno od okoliščin iz odstavka 1, se z zadevnimi organi ali, kadar je ustrezno, organom iz člena 67 Direktive 2014/65/EU nemudoma posvetuje o potrebi po odvzemu dovoljenja.

3. ESMA in kateri koli zadevni organ ali, kadar je ustrezno, organ iz člena 67 Direktive 2014/65/EU lahko kadar koli zahteva, da pristojni organ matične države članice preuči, ali CDD še vedno izpolnjuje pogoje, pod katerimi je bilo izdano dovoljenje.

4. Pristojni organ lahko odvzem dovoljenja omeji na določeno storitev, dejavnost ali finančni instrument.

5. CDD vzpostavi, izvaja in vzdržuje ustrezne postopke, s katerimi zagotovi, da bodo sredstva strank in udeležencev v primeru odvzema dovoljenja, kakor je navedeno v odstavku 1, pravočasno in urejeno poravnana in prenesena v drugo CDD.

Člen 21

Register CDD

1. Odločitve, ki jih pristojni organi sprejmejo v skladu s členi 16, 19 in 20, se nemudoma sporočijo ESMA.

2. Centralne banke brez nepotrebnega odlašanja obvestijo ESMA o vseh sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo.

3. Ime vsake CDD, ki deluje v skladu s to uredbo in katere dovoljenje je bilo izdano v skladu s členoma 16 in 19 oziroma priznanje odobreno v skladu s členom 25, se vpiše v register, na katerem so navedene storitve in po potrebi razredi finančnih instrumentov, za katere je CDD pridobila dovoljenje. Register vključuje podružnice, ki jih CDD upravlja v drugih državah članicah, povezave med CDD in informacije, zahtevane v skladu s členom 31, kadar države članice uporabijo možnost, določeno v navedenem členu. ESMA da register na voljo na za to namenjeni spletni strani in ga posodablja.

Oddenek 3

Nadzor nad CDD

Člen 22

Pregled in ocena

1. Pristojni organ vsaj enkrat letno pregleda ureditve, strategije, postopke in mehanizme, ki jih je CDD vzpostavila za uskladitev s to uredbo, ter oceni tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena CDD ali ki jih povzroča CDD in s tem moti delovanje trgov vrednostnih papirjev.

2. Pristojni organ zahteva, da jim CDD predloži ustrezen načrt za sanacijo, s katerim bo zagotovljena neprekinjenost njenih kritičnih dejavnosti.

3. Pristojni organ zagotovi, da se za vsako CDD pripravi in vzdržuje ustrezen načrt za reševanje, s katerim bo zagotovljena kontinuiteta vsaj njenih osrednjih funkcij, pri čemer se upoštevajo velikost, sistemska pomembnost, narava, obseg in zapletenost dejavnosti zadevne CDD ter vsi zadevni načrti za reševanje, pripravljeni v skladu z Direktivo 2014/59/EU.

4. Pristojni organ določi pogostost in temeljitost pregleda in ocene iz odstavka 1, pri čemer upošteva velikost, sistemska pomembnost, naravo, obseg in zapletenost dejavnosti zadevne CDD. Pregled in ocena se posodobita vsaj enkrat letno.

5. Pristojni organ v CDD izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem.

6. Med izvajanjem pregleda in ocene iz odstavka 1 se pristojni organ v začetni fazi posvetuje z zadevnimi organi, zlasti o delovanju sistemov poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja CDD, in po potrebi organom iz člena 67 Direktive 2014/65/EU.

7. Pristojni organ redno in vsaj enkrat letno zadevne organe in po potrebi organ iz člena 67 Direktive 2014/65/EU obvešča o rezultatih pregleda in ocene iz odstavka 1, vključno z morebitnimi popravnimi ukrepi ali kaznimi.

8. Med izvajanjem pregleda in ocene iz odstavka 1 si pristojni organi, odgovorni za nadzor CDD, ki vzdržujejo odnose iz točk (a), (b) in (c) člena 17(6), izmenjujejo vse ustrezne informacije, ki bi jim lahko olajšale opravljanje nalog.

9. Pristojni organ od CDD, ki ne izpolnjuje zahtev iz te uredbe, zahteva, da že v začetni fazi sprejme potrebne ukrepe za ureditev tega.

10. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določi naslednje:

- (a) informacije, ki jih CDD predloži pristojnemu organu za namene pregleda in ocene iz odstavka 1;
- (b) informacije, ki jih pristojni organ predloži zadevnim organom iz odstavka 7;
- (c) informacije, ki si jih morajo posredovati pristojni organi iz odstavka 8.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

11. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki za zagotavljanje informacij iz prvega pododstavka odstavka 10.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Oddelek 4

Opravljanje storitev v drugi državi članici

Člen 23

Svoboda opravljanja storitev v drugi državi članici

1. CDD, ki ima dovoljenje, lahko opravlja storitve iz Priloge na ozemlju Unije, vključno prek ustanovitve podružnice, pod pogojem, da njeno dovoljenje velja za te storitve.

2. Za CDD z dovoljenjem, ki namerava opravljati osnovne storitve iz točk 1 in 2 oddelka A Priloge v zvezi s finančnimi instrumenti, izdanimi v skladu s pravom druge države članice iz člena 49(1), ali ustanoviti podružnico v drugi državi članici, se uporablja postopek iz odstavkov 3 do 7.

3. Katera koli CDD, ki želi prvič opravljati storitve iz odstavka 2 na ozemlju druge države članice ali spremeniti obseg teh storitev, pristojnemu organu matične države članice sporoči naslednje informacije:

- (a) državo članico, v kateri CDD namerava poslovati;
- (b) program poslovanja, v katerem navede zlasti storitve, ki jih CDD namerava opravljati;
- (c) valuto ali valute, s katerimi CDD namerava poslovati;
- (d) kadar obstaja podružnica, njeno organizacijsko strukturo in imena oseb, odgovornih za njeno upravljanje;

(e) kadar je ustrezno, oceno ukrepov, ki jih namerava CDD sprejeti, da bi svojim uporabnikom omogočila, da upoštevajo nacionalno pravo iz člena 49(1).

4. Pristojni organ matične države članice informacije iz odstavka 3 v treh mesecih od njihovega prejema sporoči pristojnemu organu države članice gostiteljice, razen če ima glede na načrtovane storitve razloge, da bi dvomil o ustreznosti upravne strukture ali finančnega stanja CDD, ki želi opravljati storitve v državi članici gostiteljici.

Pristojni organ države članice gostiteljice zadevne organe te države članice brez odlašanja obvesti o vsakršnem sporočilu, prejetem po prvem pododstavku.

5. Kadar se pristojni organ matične države članice v skladu z odstavkom 4 odloči, da pristojnemu organu države članice gostiteljice ne bo sporočil vseh informacij iz odstavka 3, zadevni CDD v treh mesecih od prejema vseh informacij navede razloge za to ter o svoji odločitvi v zvezi s točko (a) odstavka 6 obvesti pristojni organ države članice gostiteljice. Kadar se v odziv na takšno zahtevo informacije izmenjajo, pristojni organ države članice gostiteljice ne izda sporočila iz točke (a) odstavka 6.

6. CDD lahko začne opravljati storitve iz odstavka 2 v državi članici gostiteljici pod naslednjimi pogoji:

(a) CDD je prejela sporočilo pristojnega organa v državi članici gostiteljici, v katerem ta organ potrjuje, da je prejel sporočilo iz odstavka 4, in, kadar je ustrezno, v katerem je potrjena ocena iz točke (e) odstavka 3;

(b) če sporočilo ni bilo prejet, po treh mesecih od datuma posredovanja sporočila iz odstavka 4.

7. V primeru spremembe katere koli informacije, sporočene v skladu z odstavkom 3, CDD o tej spremembi pisno obvesti pristojni organ matične države članice vsaj en mesec pred njeno uvedbo. Pristojni organ države članice gostiteljice je o tej spremembi brez odlašanja obveščen tudi s strani pristojnega organa matične države članice.

Člen 24

Sodelovanje med organi matične države članice in države članice gostiteljice ter medsebojni strokovni pregledi

1. Kadar CDD, ki ima dovoljenje v eni državi članici, ustanovi podružnico v drugi državi članici, pristojni organ matične države članice in pristojni organ države članice gostiteljice pri izvajanju njihovih nalog iz te uredbe, zlasti ko v tej podružnici izvajata inšpekcijske preglede na kraju samem, tesno sodelujeta. Pristojni organ matične države članice in pristojni organ države članice gostiteljice lahko v okviru izpolnjevanja svojih odgovornosti v tej podružnici izvajata inšpekcijske preglede na kraju samem, vendar po tem, ko o tem obvestita pristojni organ države članice gostiteljice oziroma matične države.

2. Pristojni organ matične države članice ali pristojni organ države članice gostiteljice lahko zahteva, da jim CDD, ki izvajajo storitve v skladu s členom 23, redno poročajo o svojih dejavnostih na ozemlju te države članice gostiteljice, tudi za namen zbiranja statističnih podatkov. Pristojni organ države članice gostiteljice zagotovi ta redna poročila pristojnemu organu matične države članice na njegovo zahtevo.

3. Pristojni organ matične države članice CDD na zahtevo pristojnega organa države članice gostiteljice in brez odlašanja sporoči identiteto izdajateljev in udeležencev v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja CDD, ki opravlja storitve v navedeni državi članici gostiteljici, ter vse druge pomembne informacije v zvezi z dejavnostmi te CDD v državi članici gostiteljici.

4. Kadar postanejo dejavnosti CDD ob upoštevanju stanja na trgih vrednostnih papirjev v državi članici gostiteljici zelo pomembne za delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaščito vlagateljev v tej državi članici gostiteljici, pristojni organ matične države članice in države članice gostiteljice in ustrezni organi matične države članice in države članice gostiteljice sklenejo dogovore o sodelovanju za nadzor dejavnosti te CDD v državi članici gostiteljici.

Kadar postane CDD zelo pomembna za delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaščito vlagateljev v več kot eni državi članici gostiteljici, lahko matična država članica sklene, da se v tovrstne dogovore o sodelovanju vključijo kolegiji nadzornikov.

5. Kadar ima pristojni organ države članice gostiteljice jasne in dokazljive razloge za sum, da CDD, ki v skladu s členom 23 opravlja storitve na njenem ozemlju, krši obveznosti iz določb te uredbe, o teh ugotovitvah obvesti pristojni organ matične države članice in ESMA.

Kadar CDD kljub ukrepom, ki jih sprejme pristojni organ matične države članice, ali zato, ker se taki ukrepi izkažejo za nezadostne, še naprej krši obveznosti iz določb te uredbe, pristojni organ države članice gostiteljice sprejme vse ustrezne ukrepe, potrebne za zagotovitev upoštevanja določb te uredbe na ozemlju njegove države, še prej pa o tem obvesti pristojni organ matične države članice. ESMA je treba brez odlašanja obvestiti o takih ukrepih.

Pristojni organ države članice gostiteljice in matične države članice lahko zadevo predloži ESMA, ki lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so bila nanj prenesena na podlagi člena 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

6. Brez poseganja v člen 30 Uredbe (EU) št. 1095/2010 ESMA po posvetovanju s članicami ESCB vsaj enkrat na tri leta organizira in izpelje medsebojni strokovni pregled nadzora nad CDD, ki izrabijo možnost svobodnega opravljanja storitev v drugi državi članici v skladu s členom 23 ali sodelujejo pri interoperabilni povezavi.

ESMA v okviru medsebojnega strokovnega pregleda iz prvega pododstavka po potrebi za mnenje ali nasvet zaprosi tudi interesno skupino za vrednostne papirje in trge iz člena 37 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 67 v zvezi z ukrepi za določitev meril, po katerih bi lahko poslovanje CDD v državi članici gostiteljici veljalo za zelo pomembno za delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaščito vlagateljev v tej državi članici gostiteljici.

8. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki za sodelovanje iz odstavkov 1, 3 in 5.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Oddenek 5

Odnosi s tretjimi državami

Člen 25

Tretje države

1. CDD tretje države lahko na ozemlju Unije opravljata storitve iz Priloge, tudi prek ustanovitve podružnice.
2. Ne glede na odstavek 1 se za CDD tretje države, ki namerava opravljati osnovne storitve iz točk 1 in 2 oddelka A Priloge v zvezi s finančnimi instrumenti, izdanimi v skladu s pravom države članice iz drugega pododstavka člena 49(1), ali ustanoviti podružnico v državi članici, uporablja postopek iz odstavkov 4 do 11 tega člena.
3. CDD, ki ima sedež v Uniji in je v Uniji pridobila tudi dovoljenje, lahko vzdržuje ali vzpostavi povezavo s CDD tretje države, v skladu s členom 48.
4. ESMA lahko po posvetovanju z organi iz odstavka 5 prizna CDD tretje države, ki zaprosi za priznanje za opravljanje storitev iz odstavka 2, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) Komisija sprejme odločitev v skladu z odstavkom 9;
 - (b) CDD tretje države ima veljavno dovoljenje, je podvržena učinkovitem nadzoru in pregledom ali pa – če sistem poravnave vrednostnih papirjev upravlja centralna banka – pregledom, s čimer je zagotovljeno popolno upoštevanje bonitetnih zahtev, ki se uporabljajo v tej tretji državi;
 - (c) v skladu z odstavkom 10 so bili sklenjeni dogovori o sodelovanju med ESMA in odgovornimi organi v tej tretji državi (v nadaljnjem besedilu: odgovorni organi tretje države);
 - (d) kadar je ustrezno, CDD tretje države sprejme potrebne ukrepe, da bi svojim uporabnikom omogočila, da upoštevajo ustrezno nacionalno pravo države članice, v kateri namerava CDD tretje države opravljati storitve CDD, vključno s pravom iz drugega pododstavka člena 49(1), pri čemer so ustreznost teh ukrepov potrdili pristojni organi države članice, v kateri namerava CDD tretje države opravljati storitve CDD.
5. ESMA se pri ocenjevanju, ali so pogoji iz odstavka 4 izpolnjeni, posvetuje s:
 - (a) pristojnimi organi držav članic, v katerih namerava CDD tretje države opravljati storitve CDD, zlasti o tem, kako namerava CDD tretje države izpolnjevati zahtevo iz točke (d) odstavka 4;
 - (b) zadevnimi organi;
 - (c) odgovornimi organi tretje države, ki so odgovorni za izdajo dovoljenj, nadzor in preglede.

6. CDD tretje države iz odstavka 2 vlogo za priznanje predloži ESMA.

CDD vložnica zagotovi ESMA vse informacije, ki se štejejo kot nujne za njeno priznanje. ESMA v 30 delovnih dneh od prejema vloge oceni, ali je vloga popolna. Če vloga ni popolna, ESMA določi rok, v katerem mora CDD vložnica predložiti dodatne informacije.

Pristojni organi držav članic, v katerih namerava CDD tretje države opravljati storitve CDD, ocenijo, ali CDD tretje države upošteva pravo iz točke (d) odstavka 4, in ESMA v treh mesecih po tem, ko od njega prejmejo vse potrebne informacije, sporočijo odločitev o tem, ali je pravo upoštevano ali ne, in svojo odločitev v celoti utemeljijo.

Odločitev o priznanju temelji na merilih iz odstavka 4.

ESMA v šestih mesecih od predložitve popolne vloge CDD vložnico pisno obvesti, da je priznanje odobreno ali pa vloga zavrnjena, pri čemer svojo odločitev v celoti utemelji.

7. Pristojni organi držav članic, v katerih po odstavku 4 ustrezno priznana CDD tretje države opravlja storitve CDD, lahko v tesnem sodelovanju z ESMA zahtevajo, da odgovorni organi tretje države:

- (a) redno poročajo o dejavnostih CDD tretje države v navedenih državah članicah gostiteljicah, tudi za namen zbiranja statističnih podatkov;
- (b) v ustreznem časovnem okviru sporočijo identiteto izdajateljev in udeležencev v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja CDD tretje države, ki opravlja storitve v navedeni državi članici gostiteljici, ter vse druge pomembne informacije v zvezi z dejavnostmi te CDD tretje države v državi članici gostiteljici.

8. ESMA po posvetovanju z organi iz odstavka 5 na podlagi postopka iz odstavkov 4, 5 in 6 pregleda priznanje CDD tretje države, če ta CDD svoje storitve v Uniji razširi.

ESMA prekliče priznanje te CDD, če pogoji iz v odstavka 4 niso več izpolnjeni ali če nastopijo okoliščine iz člena 20.

9. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi, da pravne in nadzorne ureditve tretje države zagotavljajo, da CDD, ki so pridobile dovoljenje v tej tretji državi, izpolnjujejo pravno zavezujoče zahteve, ki so dejansko enakovredne zahtevam iz te uredbe, da so te CDD v zadevni tretji državi podvržene učinkovitemu in stalnemu nadzoru in pregledu ter za njih velja obveznost izvrševanja zadevnih predpisov in da pravni okvir zadevne tretje države zagotavlja učinkovit in enakovreden sistem za priznanje CDD, ki so dovoljenje pridobile v skladu s pravnimi ureditvami tretjih držav. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 68(2).

Poleg tega lahko Komisija pri določitvi iz prvega pododstavka tudi preuči, ali te pravne in nadzorne ureditve tretje države obenem odražajo mednarodno dogovorjene standarde CPSS-IOSCO, kolikor slednji niso v nasprotju z zahtevami, določenimi v tej uredbi.

10. ESMA v skladu s členom 33(1) Uredbe (EU) št. 1095/2010 sklene dogovore o sodelovanju z odgovornimi organi tretjih držav, katerih pravni in nadzorni okviri so bili v skladu z odstavkom 9 priznani kot enakovredni tej uredbi. V takšnih dogovorih se določijo vsaj:

- (a) mehanizem za izmenjavo informacij med ESMA, pristojnimi organi države članice gostiteljice in odgovornimi organi tretje države, vključno z dostopom do vseh s strani ESMA zahtevanih informacij o CDD, ki so pridobile dovoljenje v tretjih državah, zlasti pa dostopom do informacij v primerih iz odstavka 7;
- (b) mehanizem za takojšnje uradno obveščanje organa ESMA, kadar odgovorni organ tretje države meni, da CDD, ki jo nadzoruje, krši pogoje iz svojega dovoljenja ali drugo veljavno pravo;
- (c) postopki v zvezi z usklajevanjem nadzornih dejavnosti, vključno z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, kadar je to potrebno.

Kadar je v dogovoru o sodelovanju določen prenos osebnih podatkov s strani države članice, ta prenos upošteva določbe Direktive 95/46/ES, kadar pa je v njem določen prenos osebnih podatkov s strani ESMA, ta prenos upošteva določbe Uredbe (ES) št. 45/2001.

11. Kadar je CDD tretje države priznana v skladu z odstavki 4 do 8, storitve iz Priloge lahko opravlja na ozemlju Unije, tudi prek ustanovitve podružnice.

12. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo informacije, ki jih CDD vložnica v vlogi za priznanje v skladu z odstavkom 6 predloži ESMA.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

POGLAVJE II

Zahteve za CDD

Oddelek 1

Organizacijske zahteve

Člen 26

Splošne določbe

1. CDD mora imeti stabilno ureditev upravljanja, ki vključuje jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi ravnmi odgovornostmi, učinkovitimi postopki za ugotavljanje, upravljanje in spremljanje tveganj ter poročanje o tveganjih, katerim je ali bi jim lahko bila CDD izpostavljena ter ustrezne politike prejemkov in mehanizme notranjega nadzora, vključno z zanesljivimi administrativnimi in računovodskimi postopki.

2. CDD sprejme politike in postopke, ki so dovolj učinkoviti za zagotovitev skladnosti s to uredbo, tudi za zagotovitev, da njeni direktorji in zaposleni upoštevajo vse določbe te uredbe.

3. CDD vzdržuje in vodi učinkovite pisne organizacijske in administrativne ureditve za ugotavljanje in upravljanje vseh morebitnih navzkrižij interesov med njo samo, vključno z njenimi direktorji, zaposlenimi, člani upravljalnega organa ali vsemi osebami, neposredno ali posredno povezanimi z njimi, in njenimi udeleženci ali njihovimi strankami. CDD vzdržuje in izvaja ustrezne postopke za reševanje, kadar pride do morebitnih navzkrižij interesov.
4. CDD da svojo ureditev upravljanja in pravila, ki urejajo njeno dejavnost, na voljo javnosti.
5. CDD mora imeti vzpostavljene ustrezne postopke, da lahko zaposleni prek posebnega kanala interno poročajo o morebitnih kršitvah te uredbe.
6. CDD je predmet rednih in neodvisnih revizij. Rezultati teh revizij se sporočijo upravljalnemu organu ter dajo na voljo pristojnemu organu in, kadar je to primerno, odboru uporabnikov ob upoštevanju morebitnih navzkrižij interesov med člani tega odbora in CDD.
7. Kadar je CDD del skupine podjetij, ki vključuje druge CDD ali kreditne institucije iz naslova IV, sprejme podrobne politike in postopke, v okviru katerih je opredeljeno, kako se zahteve iz tega člena uporabljajo za skupino in njene različne subjekte.
8. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se na ravni CDD in na ravni skupine iz odstavka 7 določijo:
 - (a) orodja za spremljanje tveganj CDD iz odstavka 1;
 - (b) odgovornosti ključnega osebja v zvezi s tveganji CDD iz odstavka 1;
 - (c) morebitna navzkrižja interesov iz odstavka 3;
 - (d) metode revizije iz odstavka 6 in
 - (e) okoliščine, v katerih bi bilo ob upoštevanju morebitnega nasprotja interesov med člani odbora uporabnikov in CDD ustrezno, da se v skladu z odstavkom 6 ugotovitve revizij dajo na voljo temu odboru.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 27

Višje vodstvo, upravljalni organ in delničarji

1. Višje vodstvo CDD ima zadosten ugled in izkušnje za zagotovitev preudarnega in skrbnega upravljanja CDD.
2. CDD mora imeti upravljalni organ, v katerem je vsaj tretjina članov, vendar ne manj kot dva, neodvisnih.
3. Prejemki neodvisnih in drugih neizvršnih članov upravljalnega organa niso odvisni od poslovnih rezultatov CDD.

4. Upravljalni organ sestavljajo primerni člani z zadostnim ugledom ter ustreznimi veščinami, izkušnjami in znanjem o subjektu in o trgu. Neizvršni člani upravljalnega organa določijo cilj glede zastopanosti spola, ki je v upravljalnem organu premalo zastopan, in pripravijo politiko o tem, kako bi za doseg tega cilja povečali število predstavnikov premalo zastopanega spola. Cilj, politika in njeno izvajanje se objavijo.

5. CDD jasno določi vloge in odgovornosti upravljalnega organa v skladu z ustreznim nacionalnim pravom. CDD da pristojnemu organu in revizorju na zahtevo na voljo zapisnike sej upravljalnega organa.

6. Delničarji CDD in osebe, ki lahko neposredno ali posredno izvajajo nadzor nad upravljanjem CDD, so primerni za zagotavljanje preudarnega in skrbnega upravljanja CDD.

7. CDD:

(a) pristojnemu organu predloži informacije v zvezi z lastništvom CDD ter zlasti v zvezi z identiteto vseh strani, ki lahko izvajajo nadzor nad delovanjem CDD, in obsegom njihovih interesov ter te informacije objavi;

(b) svoj pristojni organ obvesti o vseh odločitvah glede prenosa lastniških pravic, ki povzročijo spremembo identitete oseb, ki izvajajo nadzor nad delovanjem CDD, in ga zaprosi za soglasje. CDD po tem, ko pridobi soglasje svojega pristojnega organa, takšen prenos lastniških pravic objavi.

Vsaka fizična ali pravna oseba obvesti brez nepotrebnega odlašanja CDD in njen pristojni organ o odločitvi glede pridobitve ali odsvojitve lastniških pravic, ki povzroči spremembo identitete oseb, ki izvajajo nadzor nad delovanjem CDD.

8. Pristojni organ v 60 delovnih dneh od prejema informacij iz odstavka 7 sprejme odločitev o predlaganih spremembah glede nadzora CDD. Pristojni organ zavrne odobritev predlaganih sprememb nadzora CDD, kadar obstajajo objektivni in dokazljivi razlogi za sum, da bi te spremembe ogrožale preudarno in skrbno upravljanje CDD ali zmožnost CDD za izpolnjevanje zahtev te uredbe.

Člen 28

Odbor uporabnikov

1. CDD ustanovi odbore uporabnikov za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, pri čemer te odbore sestavljajo predstavniki izdajateljev in udeležencev v takih sistemih poravnave vrednostnih papirjev. Nasveti odbora uporabnikov so neodvisni od kakršnih koli neposrednih vplivov vodstva CDD.

2. CDD nediskriminatorno določi mandat za vsak ustanovljen odbor uporabnikov, ureditev upravljanja, potrebno za zagotavljanje njegove neodvisnosti, operativne postopke ter merila za sprejem in mehanizem za izvolitev članov odbora uporabnikov. Ureditev upravljanja je javno dostopna in zagotavlja, da odbor uporabnikov poroča neposredno upravljalnemu organu ter se redno sestaja.

3. Odbori uporabnikov svetujejo upravljalnemu organu o ključnih ureditvah, ki vplivajo na njihove člane, vključno z merili za sprejem izdajateljev ali udeležencev v njihove posamezne sisteme poravnave vrednostnih papirjev in ravnijo storitev.

4. Odbori uporabnikov lahko predložijo upravljalnemu organu nezavezujoče mnenje, ki vsebuje podrobno obrazložitev v zvezi s cenovnimi strukturami CDD.

5. Brez poseganja v pravico pristojnih organov, da so ustrezno obveščeni, člane odborov uporabnikov zavezujejo pravila o zaupnosti. Kadar predsednik odbora uporabnikov presodi, da je kateri izmed članov v dejanskem ali morebitnem navzkrižju interesov glede določene zadeve, se temu članu prepove glasovanje o tej zadevi.

6. CDD takoj obvesti pristojni organ in odbor uporabnikov o vseh primerih, v katerih se upravljalni organ odloči, da ne bo upošteval nasveta odbora uporabnikov. Odbor uporabnikov lahko obvesti pristojni organ o vseh področjih, na katerih po njegovem mnenju njegov nasvet ni bil upoštevan.

Člen 29

Vodenje evidenc

1. CDD vsaj deset let hrani vse svoje evidence o opravljenih storitvah in dejavnostih, tudi o pomožnih storitvah iz oddelkov B in C Priloge, ter tako pristojnemu organu omogoči spremljanje izpolnjevanja zahtev iz te uredbe.

2. CDD da pristojnemu organu in zadevnim organom ter vsem drugim javnim organom, ki so po pravu Unije ali nacionalnem pravu njene matične države članice, pooblašeni, da zahtevajo dostop do takih evidenc, na zahtevo na voljo evidence iz odstavka 1, da bi ti lahko izvajali svoje naloge.

3. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo podrobnosti evidenc iz odstavka 1, ki jih je treba hraniti, zato da bi spremljali, ali CDD upošteva določbe te uredbe.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

4. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določi oblika evidenc iz odstavka 1, ki jih je treba hraniti, zato da bi spremljali, ali CDD upošteva določbe te uredbe.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 30

Zunanje izvajanje

1. Kadar CDD storitve ali dejavnosti odda v izvajanje tretji strani, ostane v celoti odgovorna za izpolnjevanje vseh obveznosti iz te uredbe in vedno izpolnjuje naslednje pogoje:

(a) zunanje izvajanje ne pomeni prenosa odgovornosti CDD;

(b) odnos in obveznosti CDD do njenih udeležencev ali izdajateljev ostanejo nespremenjeni;

(c) pogoji za izdajo dovoljenja CDD se dejansko ne spremenijo;

- (d) zunanje izvajanje ne preprečuje izvajanja nadzornih funkcij in funkcij pregledovanja, vključno z dostopom na kraju samem za pridobitev vseh zadevnih informacij, potrebnih za izpolnjevanje teh funkcij;
 - (e) CDD zaradi zunanjega izvajanja ne ostane brez sistemov in nadzora, potrebnih za upravljanje tveganj, s katerimi se sooča;
 - (f) CDD ohrani potrebno strokovno znanje in sredstva, potrebna za ocenjevanje kakovosti zagotovljenih storitev ter organizacijske in kapitalske ustreznosti izvajalca storitev, za učinkovito nadzorovanje storitev, oddanih v zunanje izvajanje, in za redno upravljanje tveganj, povezanih z zunanjim izvajanjem;
 - (g) CDD ima neposreden dostop do zadevnih informacij o storitvah, oddanih v zunanje izvajanje;
 - (h) izvajalec storitev sodeluje s pristojnim organom in zadevnimi organi v zvezi z dejavnostmi, oddanimi v zunanje izvajanje;
 - (i) CDD zagotovi, da izvajalec storitev izpolnjuje standarde, določene v zadevnem pravu o varstvu podatkov, ki bi se uporabljalo, če bi imel izvajalec storitev sedež v Uniji. CDD je odgovorna za zagotavljanje, da so ti standardi določeni v pogodbi med strankami in da se spoštujejo.
2. CDD v pisnem sporazumu določi svoje pravice in obveznosti ter pravice in obveznosti izvajalca storitev. V sporazumu o zunanjem izvajanju je dovoljeno, da CDD sporazum prekine.
3. CDD in izvajalec storitev dasta pristojnemu organu in zadevnim organom na zahtevo na voljo vse informacije, ki jih potrebujejo, da lahko ocenijo, ali dejavnosti, oddane v zunanje izvajanje, izpolnjujejo zahteve te uredbe.
4. Za zunanje izvajanje osnovne storitve pristojni organ izda dovoljenje v skladu s členom 19.
5. Odstavki 1 do 4 se ne uporabljajo, kadar CDD nekatere storitve ali dejavnosti odda v zunanje izvajanje osebi javnega prava in če to zunanje izvajanje ureja namenski pravni, regulativni in operativni okvir, ki sta ga skupaj sprejeli ter potrdili oseba javnega prava in zadevna CDD ter v katerega so na podlagi zahtev iz te uredbe privolili tudi pristojni organi.

Člen 31

Storitve, ki jih opravljajo strani, ki niso CDD

1. Ne glede na člen 30 in kadar to zahteva nacionalno pravo, je lahko za evidentiranje v nematerializirani obliki na račune vrednostnih papirjev, ki jih vodijo CDD, odgovorna oseba, ki ni CDD.
2. Države članice, ki v skladu z odstavkom 1 dovolijo, da nekatere osnovne storitve iz oddelka A Priloge opravljajo strani, ki niso CDD, v svojem pravu določijo zahteve, ki se bodo uporabljale v takšnem primeru. Te zahteve vključujejo določbe te uredbe, ki se uporabljajo za CDD in po potrebi za drugo zadevno stran.
3. Države članice, ki v skladu z odstavkom 1 dovolijo, da osnovne storitve iz oddelka A Priloge opravljajo strani, ki niso CDD, sporočijo ESMA vse zadevne informacije v zvezi z opravljanjem tovrstnih storitev, tudi zadevno nacionalno pravo.

ESMA takšne informacije vnese v register CDD iz člena 21.

O d d e l e k 2

Pravila vodenja poslov

Člen 32

Splošne določbe

1. CDD ima jasno opredeljene, dosegljive cilje, na primer na področju minimalnih ravni storitev, pričakovanj v zvezi z upravljanjem tveganj in prednostnih poslovnih ciljev.
2. CDD ima pregledna pravila za obravnavanje pritožb.

Člen 33

Zahteve za udeležbo

1. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, javno razkrije merila za udeležbo, ki omogočajo pravičen in odprt dostop vsem pravnim osebam, ki nameravajo postati udeleženci. Taka merila so pregledna, objektivna in nediskriminatorna, da se zagotovi pravičen in odprt dostop do CDD ob ustreznem upoštevanju tveganja za finančno stabilnost in nemoteno delovanje trgov. Merila, ki omejujejo dostop, so dovoljena le, če je njihov cilj utemeljeno nadzorovanje specifičnega tveganja za CDD.
2. CDD zahteve za dostop obravnava hitro, in sicer odgovor nanje zagotovi najpozneje v enem mesecu, postopke za njihovo obravnavo pa objavi.
3. CDD zavrne dostop udeležencu, ki izpolnjuje merila iz odstavka 1, le na podlagi ustrezne pisne utemeljitve in celovite ocene tveganja.

Udeleženec, ki je predložil zahtevo, ima v primeru zavrnitve pravico do pritožbe pri organu, pristojnem za CDD, ki je zavrnila dostop.

Ta pristojni organ na podlagi ocene razlogov za zavrnitev pritožbo ustrezno preuči in udeležencu, ki je predložil zahtevo, pošlje utemeljen odgovor.

Ta pristojni organ se o svoji oceni pritožbe posvetuje s pristojnim organom v kraju sedeža udeleženca, ki je predložil zahtevo. Kadar se organ udeleženca, ki je predložil zahtevo, s to oceno ne strinja, lahko kateri koli od pristojnih organov zadevo predloži ESMA, ki lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so bila nanj prenesena s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Kadar se šteje, da je CDD neutemeljeno zavrnila dostop udeležencu, ki je predložil zahtevo, organ, pristojen za CDD, ki je zavrnila dostop, odredi, da mora ta CDD udeležencu, ki je predložil zahtevo, omogočiti dostop.

4. CDD ima objektivne in pregledne postopke za začasno ter ustrezno dokončno izključitev udeležencev, ki ne izpolnjujejo več meril za udeležbo iz odstavka 1.

5. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo tveganja, ki jih morajo upoštevati CDD pri izvajanju celovite ocene tveganja in pristojni organi pri ocenjevanju razlogov za zavrnitev v skladu z odstavkom 3, ter elementi postopka iz odstavka 3.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

6. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci in predloge za postopek iz odstavka 3.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 34

Preglednost

1. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, in tudi za vse osnovne storitve, ki jih izvaja, javno razkrije cene in provizije, povezane z osnovnimi storitvami iz oddelka A Priloge, ki jih zagotavlja. Cene in provizije razkrije ločeno za vsako storitev in funkcijo, vključno s popusti in rabati ter pogoji upravičenosti do teh znižanj. CDD svojim strankam omogoči ločen dostop do specifičnih storitev, ki jih opravlja.
2. CDD objavi cenik, s katerim omogoči lažjo primerjavo ponudb, strankam pa, da so vnaprej seznanjene s ceno, ki jo bodo morale plačati za uporabo storitev.
3. Za CDD je tako objavljena cenovna politika glede njenih osnovnih storitev zavezujoča.
4. CDD svojim strankam zagotovi informacije, ki omogočajo primerjavo izdanih računov z objavljenimi ceniki.
5. CDD vsem svojim strankam razkrije informacije, ki jim omogočajo, da ocenijo tveganja, povezana z opravljanimi storitvami.
6. CDD stroške in prihodke opravljenih osnovnih storitev obračunava ločeno ter te informacije razkrije pristojnemu organu.
7. CDD stroške in prihodke opravljenih pomožnih storitev obračunava skupno ter te informacije razkrije pristojnemu organu.
8. Da bi zagotovili učinkovito uporabo pravil Unije o konkurenci in omogočili odkrivanje med drugim tudi navzkrižnega subvencioniranja med pomožnimi in osnovnimi storitvami, CDD za svoje dejavnosti uporablja analitično računovodstvo. Na tovrstnih analitičnih računih so stroški in prihodki, povezani s posamezno osnovno storitvijo, vsaj ločeni od stroškov in prihodkov, povezanih s pomožnimi storitvami.

Člen 35

Komunikacijski postopki z udeleženci in drugimi tržnimi infrastrukturami

CDD v svojih komunikacijskih postopkih z udeleženci v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo, in s tržnimi infrastrukturami, s katerimi se povezujejo, uporabljajo mednarodne odprte komunikacijske postopke in standarde za pošiljanje sporočil ter referenčne podatke zaradi spodbujanja učinkovitega evidentiranja, plačevanja in poravnave.

O d d e l e k 3

Zahteve za storitve CDD

Člen 36

Splošne določbe

CDD ima za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, ustrezna pravila in postopke, vključno z zanesljivimi računovodskimi metodami ter nadzorom, za zagotavljanje celote izdaje vrednostnih papirjev ter zmanjševanje in upravljanje tveganj, povezanih s hranjenjem in poravnavo poslov z vrednostnimi papirji.

Člen 37

Celota izdaje

1. CDD sprejme ustrezne ukrepe usklajevanja, s katerimi preveri, ali je število vrednostnih papirjev, ki sestavljajo izdajo ali del izdaje vrednostnih papirjev, predložene CDD, enako vsoti vrednostnih papirjev, zabeleženih na računih vrednostnih papirjev udeležencev v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD, in po potrebi na lastniških računih, ki jih vodi CDD. Takšni ukrepi usklajevanja se izvajajo vsaj dnevno.
2. Kadar je ustrezno in so v postopek usklajevanja za določeno izdajo vrednostnih papirjev vključeni drugi subjekti, na primer izdajatelj, regulatorji, posredniki za izdajo, posredniki za prenos, skupni depoji, druge CDD ali drugi subjekti, CDD in vsi takšni subjekti sprejmejo ukrepe za ustrezno medsebojno sodelovanje in izmenjavo informacij, da se ohrani celota izdaje.
3. Prekoračitve vrednostnih papirjev, negativna stanja ali oblikovanje vrednostnih papirjev niso dovoljeni v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD.
4. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo ukrepi usklajevanja, ki jih CDD sprejme v skladu z odstavki 1, 2 in 3.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 38

Zaščita vrednostnih papirjev udeležencev in njihovih strank

1. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, vodi evidenco in račune, ki ji omogočajo, da na računih, odprtih pri njej, kadar koli in brez odlašanja vrednostne papirje udeleženca loči od vrednostnih papirjev katerega koli drugega udeleženca ter po potrebi od lastnih sredstev.
2. CDD vodi evidenco in račune, ki kateremu koli udeležencu omogočajo, da svoje vrednostne papirje loči od vrednostnih papirjev svojih strank.
3. CDD vodi evidenco in račune, ki kateremu koli udeležencu omogočajo, da ima na enem samem računu vrednostnih papirjev vrednostne papirje, ki pripadajo njegovim različnim strankam (v nadaljnjem besedilu: ločevanje zbirnih računov za stranke).
4. CDD vodi evidence in račune, ki udeležencu omogočajo, da loči vrednostne papirje katere koli od svojih strank, če in kakor sam zahteva (v nadaljnjem besedilu: ločevanje za posamezno stranko).

5. Udeleženec svojim strankam ponudi vsaj izbiro med ločevanjem zbirnih računov za stranke in ločevanjem za posamezno stranko, pri čemer jih obvesti o stroških in tveganjih, povezanih z vsako od teh dveh možnosti.

Vendar CDD in njeni udeleženci za državljane in rezidente države članice ter pravne osebe s sedežem v državi članici zagotovijo ločevanje za posamezno stranko, kadar to zahteva nacionalno pravo države članice, v skladu s katerim so izdani vrednostni papirji in kot velja na dan 17. septembra 2014. Ta obveznost se uporablja, dokler nacionalno pravo ni spremenjeno ali razveljavljeno in so njegovi cilji še upravičeni.

6. CDD in njeni udeleženci javno objavijo stopnje zaščite in stroške, povezane s posameznimi stopnjami ločevanja, ki jih zagotavljajo, ter te storitve ponujajo pod razumnimi tržnimi pogoji. V podrobnem opisu različnih stopenj ločevanja navedejo tudi njihove glavne pravne posledice, med drugim informacije o veljavnem insolvenčnem pravu v zadevnih jurisdikcijah.

7. CDD ne uporabi za noben namen vrednostnih papirjev, ki ji ne pripadajo. Lahko pa CDD vrednostne papirje nekega udeleženca uporabi, kadar od njega dobi izrecno predhodno soglasje. CDD zahteva, da njeni udeleženci od svojih strank dobijo vsa potrebna predhodna soglasja.

Člen 39

Dokončnost poravnave

1. CDD zagotovi, da sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, zagotavlja ustrezno zaščito udeležencev. Države članice sisteme poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja CDD, določijo in priglasijo v skladu s postopki iz točke (a) člena 2 Direktive 98/26/ES.

2. CDD zagotovi, da sta v skladu s členoma 3 in 5 Direktive 98/26/ES v okviru vsakega sistema poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, določena trenutek vstopa prenosnih nalogov v zadevni sistem poravnave vrednostnih papirjev in trenutek, od katerega prenosnih nalogov v tem sistemu ni več mogoče preklicati.

3. CDD razkrije pravila, ki urejajo dokončnost prenosov vrednostnih papirjev in denarja v sistemu poravnave vrednostnih papirjev.

4. Odstavka 2 in 3 se uporabljata brez poseganja v določbe, ki se uporabljajo za povezave med CDD ter brez poseganja v odstavek 8 člena 48.

5. CDD sprejme vse razumne ukrepe za zagotovitev, da je v skladu s pravili iz odstavka 3 dokončnost prenosov vrednostnih papirjev in denarja iz odstavka 3 dosežena v realnem času ali znotraj enega dne, vsekakor pa najpozneje do konca delovnega dne na dejanski datum poravnave.

6. Kadar CDD ponuja storitve iz člena 40(2), zagotovi, da so denarni prihodki poravnave vrednostnih papirjev prejemnikom na voljo za uporabo najpozneje do konca delovnega dne na načrtovani datum poravnave.

7. Vsi denarni posli z vrednostnimi papirji med neposrednimi udeleženci v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja CDD, ki so poravnani v tem sistemu poravnave vrednostnih papirjev, se poravnajo po načelu „dostava proti plačilu“.

Člen 40

Poravnava z denarjem

1. Za posle, denominirane v valuti države, v kateri poteka poravnava, CDD denarna plačila svojega sistema poravnave vrednostnih papirjev poravnava prek računov, odprtih pri centralni banki, ki izdaja zadevno valuto, kadar je to praktično in na voljo.

2. Kadar poravnava prek računov pri centralni banki, kakor je določeno v odstavku 1, ni praktična in ni na voljo, lahko CDD ponudi, da se za vse njene sisteme poravnave vrednostnih papirjev ali del teh sistemov denarna plačila poravnajo prek računov, odprtih pri kreditni instituciji, ali prek njenih lastnih računov. Če CDD ponudi poravnavo prek računov, odprtih pri kreditni instituciji, ali prek njenih lastnih računov, to stori v skladu z določbami naslova IV.

3. CDD zagotovi, da so vse informacije o tveganjih in stroških, povezanih s poravnavo prek računov kreditnih institucij ali prek njenih lastnih računov, ki so zagotovljene udeležencem na trgu, jasne, poštene in nezavajajoče. CDD da strankam ali potencialnim strankam na voljo zadostne informacije, da lahko ugotovijo in ocenijo tveganja in stroške, povezane s poravnavo prek računov kreditnih institucij ali prek njenih lastnih računov, pri čemer takšne informacije zagotovi na zahtevo.

Člen 41

Pravila in postopki v primeru neizpolnjevanja obveznosti udeleženca

1. CDD za vsak sistem poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja, določi učinkovita in jasno opredeljena pravila in postopke za upravljanje neizpolnjevanja obveznosti enega ali več svojih udeležencev; s temi pravili in postopki zagotovi, da lahko pravočasno ukrepa, da bi omejila izgube in likvidnostne pritiske ter še naprej izpolnjevala svoje obveznosti.

2. CDD svoja pravila v primeru neizpolnjevanja obveznosti in zadevne postopke objavi.

3. CDD s svojimi udeleženci in drugimi zadevnimi deležniki redno testira in pregleduje svoje postopke v primeru neizpolnjevanja obveznosti, da bi zagotovila njihovo praktičnost in učinkovitost.

4. Za zagotavljanje dosledne uporabe tega člena lahko ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB izda smernice v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Oddelek 4

Bonitetne zahteve

Člen 42

Splošne zahteve

CDD sprejme zanesljiv okvir za celovito upravljanje pravnih, poslovnih, operativnih in drugih neposrednih ali posrednih tveganj, vključno z ukrepi za omejevanje goljufij in malomarnosti.

Člen 43

Pravna tveganja

1. CDD mora imeti zaradi svojega dovoljenja in nadzora ter zaradi obveščanja svojih strank jasna in razumljiva pravila, postopke in pogodbe za vse sisteme poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja, in vse druge storitve, ki jih opravlja.

2. CDD svoja pravila, postopke in pogodbe oblikuje tako, da se lahko izvršujejo v vseh ustreznih jurisdikcijah, tudi v primeru neizpolnjevanja obveznosti udeleženca.

3. CDD, ki vodi posle v različnih jurisdikcijah, sprejme vse razumne ukrepe, da odkrije in zmanjša tveganja, ki nastanejo zaradi morebitnih kolizij zakonov med jurisdikcijami.

Člen 44

Splošno poslovno tveganje

CDD mora imeti stabilne sisteme za upravljanje in nadzor ter orodja informacijske tehnologije, s katerimi se odkrivajo, spremljajo in upravljajo splošna poslovna tveganja, vključno z izgubami zaradi slabega izvajanja poslovne strategije, negativnih denarnih tokov in poslovnih odhodkov.

*Člen 45***Operativna tveganja**

1. CDD odkriva notranje in zunanje vire operativnega tveganja ter z uporabo ustreznih orodij informacijske tehnologije, nadzora in postopkov zmanjša njihov vpliv, med drugim za vse sisteme poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja.
2. CDD vzdržuje ustrezna orodja informacijske tehnologije, ki zagotavljajo visoko stopnjo varnosti in zanesljivosti delovanja ter so dovolj zmogljiva. Z orodji informacijske tehnologije se ustrezno obvladujejo zapletenost, raznolikost in raznovrstnost opravljenih storitev in dejavnosti, s čimer se zagotovijo visoki varnostni standardi ter celovitost in zaupnost shranjenih informacij.
3. CDD za storitve, ki jih upravlja, in vse sisteme poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja, vzpostavi, izvaja in vzdržuje ustrezno politiko neprekinjenega poslovanja in načrt za sanacijo po nesreči, da v primeru dogodkov, za katere obstaja znatna nevarnost, da bodo povzročili motnje pri poslovanju, zagotovi ohranitev svojih storitev, pravočasno ponovno vzpostavitev poslovanja in izpolnjevanje svojih obveznosti.
4. Načrt iz odstavka 3 ob motnji poskrbi za sanacijo vseh poslov in pozicij udeležencev, da lahko udeleženci CDD še naprej poslujejo zanesljivo in poravnavo zaključijo na načrtovani datum, in sicer to omogoči tudi z zagotavljanjem, da lahko začnejo kritični sistemi informacijske tehnologije po motnji nemudoma znova delovati. Vključuje določitev dodatne lokacije za obdelavo z zadostnimi viri, zmogljivostmi in funkcionalnostmi ter ustrezno kadrovsko ureditvijo.
5. CDD načrtuje in izvaja program testov za ureditve iz odstavkov 1 do 4.
6. CDD odkriva, spremlja in upravlja tveganja, ki jih za njeno poslovanje utegnejo pomeniti ključni udeleženci v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja, ter izvajalci javnih in drugih storitev in druge CDD ali druge tržne infrastrukture. Pristojnim in zadevnim organom na zahtevo zagotovi informacije o vsakem takem odkritem tveganju.

Obenem pristojni organ in zadevne organe brez odlašanja obvesti o vseh operativnih incidentih, ki so posledica takih tveganj.

7. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo operativna tveganja iz odstavkov 1 in 6 ter metode za testiranje, obravnavo ali zmanjšanje teh tveganj, vključno s politikami neprekinjenega poslovanja in načrti za sanacijo po nesreči, navedenimi v odstavkih 3 in 4, ter metodami za njihovo oceno.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

*Člen 46***Naložbena politika**

1. CDD svoja finančna sredstva hrani v centralnih bankah, kreditnih institucijah, ki imajo dovoljenje, ali CDD, ki imajo dovoljenje.
2. CDD ima, kadar je potrebno, takojšen dostop do svojih sredstev.
3. CDD svoje finančne vire vlaga samo v denarna sredstva ali v visoko likvidne finančne instrumente z minimalnim tržnim in kreditnim tveganjem. Te naložbe so takšne, da jih je mogoče hitro likvidirati z minimalnim negativnim cenovnim učinkom.

4. Višina kapitala, vključno z zadržanim dobičkom in rezervami CDD, ki se ne vlagajo v skladu z odstavkom 3, se ne upošteva za namene člena 47(1).
5. CDD zagotovi, da ostane njena celotna izpostavljenost tveganjem do posamezne kreditne institucije, ki ima dovoljenje, ali CDD, ki ima dovoljenje, s katero ima skupna finančna sredstva, v sprejemljivih mejah koncentracije.
6. ESMA v tesnem sodelovanju z EBA in članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo finančni instrumenti, ki jih je mogoče šteti za visoko likvidne z minimalnim tržnim in kreditnim tveganjem, kot je navedeno v odstavku 3, ustrezen časovni okvir za dostop do sredstev, kakor je navedeno v odstavku 2, in meje koncentracije iz odstavka 5. Takšni osnutki regulativnih tehničnih standardov se po potrebi uskladijo z regulativnimi tehničnimi standardi, ki se sprejmejo v skladu s členom 47(8) Uredbe (EU) št. 648/2012.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 47

Kapitalske zahteve

1. Kapital je skupaj z zadržanim dobičkom in rezervami CDD sorazmeren s tveganji zaradi dejavnosti CDD. V vsakem trenutku mora zadostovati, da se:
 - (a) zagotovi ustrezna zaščita CDD pred operativnimi, pravnimi, skrbniškimi, naložbenimi in poslovnimi tveganji, da lahko CDD še naprej opravlja storitve v okviru rednega poslovanja;
 - (b) zagotovi urejeno prenehanje ali prestrukturiranje dejavnosti CDD v ustreznem časovnem obdobju vsaj šestih mesecev ob različnih scenarijih stresnih situacij.
2. CDD ima načrt za:
 - (a) zbiranje dodatnega kapitala, če se njen lastniški kapital približa zahtevam iz odstavka 1 ali jim ne ustreza več;
 - (b) zagotavljanje urejenega prenehanja ali prestrukturiranja dejavnosti in storitev CDD, kadar ta ne more zbrati novega kapitala.

Načrt odobri upravljalni organ ali ustrezen odbor v okviru tega organa in se redno posodablja. Vsaka posodobitev načrta se pošlje pristojnemu organu. Pristojni organ lahko od CDD zahteva, da sprejme dodatne ukrepe ali zadeve uredi kako drugače, kadar meni, da njen načrt ni zadovoljiv.

3. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo zahteve v zvezi s kapitalom, zadržanim dobičkom in rezervami CDD iz odstavka 1.

EBA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

O d d e l e k 5

Zahteve za povezave med CDD

Člen 48

Povezave med CDD

1. Vse zadevne CDD pred vzpostavitvijo povezave med CDD in redno po njeni vzpostavitvi zase in za svoje udeležence opredelijo, ocenijo, spremljajo in upravljajo vse možne vire tveganja, ki so posledica vzpostavitve povezave med CDD, ter sprejmejo ustrezne ukrepe za njihovo zmanjševanje.

2. CDD, ki nameravajo vzpostaviti povezave, pristojnemu organu CDD, ki je predložila zahtevo, predložijo vlogo za dovoljenje, kot je zahtevano v točki (e) člena 19(1), ali obvestijo pristojne in zadevne organe CDD, ki je predložila zahtevo, kot je zahtevano v členu 19(5).

3. Povezava povezanim CDD in njihovim udeležencem zagotavlja ustrezno zaščito, zlasti v zvezi z možnimi posojili, ki bi jih prejele CDD, ter tveganjem zaradi koncentracije in likvidnostnim tveganjem, ki bi izhajala iz vzpostavljene povezave.

V podporo povezavi CDD se sklene ustrezen pogodbeni dogovor, v katerem se določijo pravice in obveznosti povezanih CDD in po potrebi udeležencev CDD. Pogodbeni dogovor, ki velja v več jurisdikcijah, omogoča nedvoumno izbiro prava, ki ureja vse vidike delovanja povezave.

4. V primeru začasnega prenosa vrednostnih papirjev med povezanimi CDD so povratni prenosi vrednostnih papirjev, preden prvotni prenos postane dokončen, prepovedani.

5. CDD, ki za upravljanje povezave med CDD uporablja posredno povezavo ali posrednika, meri, spremlja in upravlja dodatna tveganja, ki izhajajo iz uporabe te posredne povezave ali sodelovanja posrednika, ter sprejme ustrezne ukrepe za zmanjševanje teh tveganj.

6. Povezane CDD za zagotavljanje točnosti svojih evidenc uporabljajo zanesljive postopke usklajevanja.

7. Povezave med CDD dopuščajo med udeleženci povezanih CDD poravnavo poslov DVP, kadar je to praktično in izvedljivo. O podrobnih razlogih za morebitno povezavo med CDD, ki ne omogoča poravnave DVP, je treba uradno obvestiti zadevne in pristojne organe.

8. Interoperabilni sistemi poravnave vrednostnih papirjev in CDD, ki uporabljajo skupno infrastrukturo za poravnavo, določijo enake trenutke za:

(a) vnos prenosnih nalogov v sistem;

(b) nepreklicnost prenosnih nalogov.

Sistemi poravnave vrednostnih papirjev in CDD iz prvega pododstavka uporabljajo enakovredna pravila v zvezi s trenutkom dokončnosti prenosov vrednostnih papirjev in denarnih sredstev.

9. Do 18. septembra 2019 so vse interoperabilne povezave med CDD, ki delujejo v državah članicah, po potrebi povezave, ki omogočajo poravnavo DVP.

10. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo pogoji, kakor je navedeno v odstavku 3, pod katerimi bodo vse vrste povezav zagotavljale ustrezno zaščito povezanih CDD in njihovih udeležencev, zlasti kadar CDD namerava sodelovati v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja druga CDD, spremljanje in upravljanje dodatnih tveganj iz odstavka 5, nastalih zaradi sodelovanja posrednikov, metode usklajevanja iz odstavka 6 ter primeri, v katerih je poravnava DVP prek povezav med CDD praktična in izvedljiva, kakor je navedeno v odstavku 7, in metode za njihovo oceno.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

POGLAVJE III

Dostop do CDD

Oddelek 1

Dostop izdajateljev do CDD

Člen 49

Pravica do izdaje pri CDD, ki je pridobila dovoljenje v Uniji

1. Izdajatelj ima pravico poskrbeti, da se njegovi vrednostni papirji, ki so bili sprejeti v trgovanje na reguliranih trgih ali MTF ali s katerimi se trguje na mestih trgovanja, evidentirajo pri kateri koli CDD, ki ima sedež v kateri koli državi članici, če ta CDD izpolnjuje pogoje iz člena 23.

Brez poseganja v pravico izdajatelja iz prvega pododstavka se še naprej uporablja pravo gospodarskih družb ali podobno pravo države članice, v skladu s katerim so izdani vrednostni papirji.

Države članice zagotovijo, da se pripravi seznam ključnih zadevnih določb njihovega prava iz drugega pododstavka. Pristojni organi navedeni seznam pošljejo ESMA do 18. decembra 2014. ESMA navedeni seznam objavi do 18. januarja 2015.

CDD lahko izdajateljem za opravljanje svojih storitev zaračuna zmerno komercialno provizijo na podlagi pribitka na stroške, razen če se obe strani dogovorita drugače.

2. Kadar izdajatelj predloži zahtevo za evidentiranje njegovih vrednostnih papirjev pri CDD, slednja to zahtevo obravnava hitro in na nediskriminatoren način ter temu izdajatelju odgovori v treh mesecih.

3. CDD lahko izdajatelju zavrne zagotavljanje storitev. Takšna zavrnitev je mogoča le na podlagi celovite ocene tveganja ali v primeru, da navedena CDD ne opravlja storitev iz točke 1 oddelka A Priloge v zvezi z vrednostnimi papirji, izdanimi v skladu s pravom gospodarskih družb ali podobnim pravom zadevne države članice.

4. Brez poseganja v Direktivo 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Direktivo Komisije 2006/70/ES ⁽²⁾ CDD v primeru, da izdajatelju, ki je predložil zahtevo, zavrne zagotavljanje storitev, tega pisno obvesti o vseh razlogih za zavrnitev.

⁽¹⁾ Direktiva 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (UL L 309, 25.11.2005, str. 15).

⁽²⁾ Direktiva Komisije 2006/70/ES z dne 1. avgusta 2006 o določitvi izvedbenih ukrepov za Direktivo 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede opredelitve „politično izpostavljene osebe“ in tehničnih meril za postopke poenostavljene dolžnosti skrbnosti pri ugotavljanju identitete stranke ter izjeme na podlagi finančne dejavnosti, ki poteka zgolj občasno ali v omejenem obsegu (UL L 214, 4.8.2006, str. 29).

Izdajatelj, ki je predložil zahtevo, ima v primeru zavrnitve pravico do pritožbe pri organu, pristojnem za CDD, ki je zavrnila zagotavljanje svojih storitev.

Pristojni organ te CDD pritožbo na podlagi ocene razlogov za zavrnitev, ki jih je navedla CDD, ustrezno preuči in izdajatelju pošlje utemeljen odgovor.

Pristojni organ te CDD se o svoji oceni pritožbe posvetuje s pristojnim organom v kraju sedeža izdajatelja, ki je predložil zahtevo. Kadar se pristojni organ v kraju sedeža izdajatelja, ki je predložil zahtevo, s to oceno ne strinja, lahko kateri koli od pristojnih organov zadevo predloži ESMA, ki lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so bila nanj prenesena s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Kadar se šteje, da je CDD izdajatelju neutemeljeno zavrnila zagotavljanje svojih storitev, odgovorni pristojni organ odredi, da mora CDD izdajatelju, ki je predložil zahtevo, zagotoviti svoje storitve.

5. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo tveganja, ki jih morajo upoštevati CDD pri izvajanju celovite ocene tveganja in pristojni organi pri ocenjevanju razlogov za zavrnitev v skladu z odstavkoma 3 in 4, ter elementi postopka iz odstavka 4.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

6. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci in predloge za postopek iz odstavka 4.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Oddelek 2

Dostop med CDD

Člen 50

Dostop do standardne povezave

CDD ima v skladu s členom 33 in na podlagi predhodnega uradnega obvestila o povezavi med CDD, kakor je določeno v členu 19(5), pravico, da postane udeleženka druge CDD in z njo vzpostavi standardno povezavo.

Člen 51

Dostop do prilagojene povezave

1. Kadar CDD od druge CDD zahteva, da vzpostavi posebno povezavo, ki ji bodo omogočile dostop do te druge CDD, lahko CDD prejemnica takšno zahtevo zavrne samo na podlagi pomislekov v zvezi s tveganji. Zahteve ne sme zavrniti na podlagi izgube tržnega deleža.

2. CDD prejemnica lahko CDD, ki je predložila zahtevo, za dostop do prilagojene povezave zaračuna zmerno komercialno provizijo na podlagi pribitka na stroške, razen če se obe strani dogovorita drugače.

Člen 52

Postopek za povezave med CDD

1. Kadar CDD predloži zahtevo za dostop do druge CDD na podlagi členov 50 in 51, slednja to zahtevo obravnava takoj in CDD, ki je predložila zahtevo, odgovori v treh mesecih.

2. CDD lahko zavrne dostop CDD, ki je predložila zahtevo, le, kadar bi ta dostop ogrozil nemoteno in pravilno delovanje finančnih trgov ali povzročil sistemsko tveganje. Taka zavrnitev je mogoča le na podlagi celovite ocene tveganja.

Kadar CDD dostop zavrne, o vseh razlogih za zavrnitev obvesti CDD, ki je predložila zahtevo.

CDD, ki je predložila zahtevo, ima v primeru zavrnitve pravico do pritožbe pri organu, pristojnem za CDD, ki je zavrnila dostop.

Pristojni organ CDD prejemnice na podlagi ocene razlogov za zavrnitev pritožbo ustrezno preuči in CDD, ki je predložila zahtevo, pošlje utemeljen odgovor.

Pristojni organ CDD prejemnice se o svoji oceni pritožbe posvetuje s pristojnim organom CDD, ki je predložila zahtevo, in zadevnim organom CDD, ki je predložila zahtevo, iz točke (a) člena 12(1). Kadar se kateri od organov CDD, ki je predložila zahtevo, s to oceno ne strinja, lahko zadevo predloži ESMA, ki lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so bila nanj prenesena s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Kadar se šteje, da je CDD neutemeljeno zavrnila dostop CDD, ki je predložila zahtevo, pristojni organ CDD prejemnice odredi, da mora ta CDD zagotoviti dostop CDD, ki je predložila zahtevo.

3. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo tveganja, ki jih morajo upoštevati CDD pri izvajanju celovite ocene tveganja in pristojni organi pri ocenjevanju razlogov za zavrnitev v skladu z odstavkom 2, ter elementi postopka iz odstavka 2.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

4. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci in predloge za postopke iz odstavkov 1 in 2.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

O d d e l e k 3

D O s t o p m e d C D D i n d r u g o t r ž n o i n f r a s t r u k t u r o

Č l e n 53

D o s t o p m e d C D D i n d r u g o t r ž n o i n f r a s t r u k t u r o

1. CNS in mesto trgovanja CDD na njeno zahtevo nediskriminatorno in pregledno zagotovita podatke o poslih, pri čemer ji lahko za te podatke zaračunata zmerno komercialno provizijo na podlagi pribitka na stroške, razen če se strani dogovorita drugače.

CDD zagotovi CNS ali mestu trgovanja nediskriminatorno in pregledno dostop do svojih sistemov poravnave vrednostnih papirjev, pri čemer lahko za ta dostop zaračuna zmerno komercialno provizijo na podlagi pribitka na stroške, razen če se stranki dogovorita drugače.

2. Kadar ena stran v skladu z odstavkom 1 drugi strani predloži zahtevo za dostop, se ta zahteva obravnava takoj, odgovor pa se strani, ki je predložila zahtevo, pošlje v treh mesecih.

3. Stran, ki prejme zahtevo, dostop zavrne le, kadar bi ta vplival na nemoteno in pravilno delovanje finančnih trgov ali povzročil sistemsko tveganje. Zahteve ne sme zavrniti na podlagi izgube tržnega deleža.

Stran, ki zavrne dostop, mora stran, ki je predložila zahtevo, na podlagi celovite ocene tveganja pisno obvestiti o vseh razlogih za to zavrnitev. Stran, ki je predložila zahtevo, ima v primeru zavrnitve pravico do pritožbe pri pristojnem organu strani, ki zavrne dostop.

Pristojni organ strani, ki prejme zahtevo, in zadevni organ iz točke (a) člena 12(1) na podlagi ocene razlogov za zavrnitev pritožbo ustrezno preučita in strani, ki je predložila zahtevo, pošljeta utemeljen odgovor.

Pristojni organ strani, ki sprejme zahtevo, se o svoji oceni pritožbe posvetuje s pristojnim organom strani, ki je predložila zahtevo in zadevnim organom iz točke (a) člena 12(1). Kadar se kateri od organov strani, ki je predložila zahtevo, s to oceno ne strinja, lahko zadevo predloži ESMA, ki lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so bila nanj prenesena s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Kadar se šteje, da je stran neutemeljeno zavrnila dostop, odgovorni pristojni organ odredi, da ta stran v treh mesecih zagotovi dostop do svojih storitev.

4. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo tveganja, ki jih morajo upoštevati CDD pri izvajanju celovite ocene tveganja in pristojni organi pri ocenjevanju razlogov za zavrnitev v skladu z odstavkom 3, ter elementi postopka iz odstavka 3.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

5. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci in predloge za postopek iz odstavkov 2 in 3.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

NASLOV IV

ZAGOTAVLJANJE POMOŽNIH BANČNIH STORITEV UDELEŽENCEM CDD

Člen 54

Dovoljenje in imenovanje za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev

1. CDD sama ne zagotavlja nobenih pomožnih bančnih storitev, ki so navedene v oddelku C Priloge, razen če je v skladu s tem členom pridobila dodatno dovoljenje za zagotavljanje tovrstnih storitev.
2. CDD, ki namerava delno ali v celoti poravnati denarni del svojega sistema poravnave vrednostnih papirjev v skladu s členom 40(2) ali pa želi zagotavljati katero koli pomožno bančno storitev iz odstavka 1, sme:
 - (a) nuditi te storitve pod pogoji iz tega člena ali
 - (b) za ta namen imenovati eno ali več kreditnih institucij, ki imajo dovoljenje v skladu s členom 8 Direktive 2013/36/EU.
3. Kadar CDD namerava opravljati katero koli pomožno bančno storitev v okviru iste pravne osebe, kot je tista, ki upravlja sistem poravnave vrednostnih papirjev, se dovoljenje iz odstavka 2 izda le, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) CDD ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti kreditne institucije, kot je določeno v členu 8 Direktive 2013/36/EU;
 - (b) CDD izpolnjuje bonitetne zahteve iz člena 59(1), (3) in (4) in nadzorne zahteve iz člena 60;
 - (c) dovoljenje iz točke (a) tega odstavka se uporablja samo za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev iz oddelka C Priloge in ne za opravljanje drugih dejavnosti;
 - (d) za CDD velja dodaten kapitalski pribitek, ki odraža tveganja, tudi kapitalska in likvidnostna, ki so posledica zagotavljanja posojila znotraj enega dne tudi udeležencem v sistemu poravnave vrednostnih papirjev ali drugim uporabnikom storitev CDD;
 - (e) CDD vsaj enkrat mesečno poroča pristojnemu organu in enkrat letno v okviru javnega razkritja v skladu z zahtevami iz dela osem Uredbe (EU) št. 575/2013, o obsegu in upravljanju likvidnostnega tveganja znotraj enega dne v skladu s točko (j) člena 59(4) te uredbe;
 - (f) CDD pristojnemu organu predloži ustrezen načrt za sanacijo za zagotavljanje neprekinjenosti svojih kritičnih dejavnosti, tudi takrat, ko se zaradi zagotavljanja pomožnih bančnih storitev uresniči likvidnostno ali kreditno tveganje.

V primeru kolizije določb iz te uredbe, iz Direktive 2013/36/EU ter Uredbe (EU) št. 575/2013 CDD iz točke (a) prvega pododstavka upošteva tiste zahteve o bonitetnem nadzoru, ki so strožje. Primeri kolizijskih določb se pojasnijo v regulativnih tehničnih standardih iz členov 47 in 59 te uredbe.

4. Kadar namerava CDD imenovati kreditno institucijo za opravljanje pomožnih bančnih storitev v okviru ločene pravne osebe, ki lahko pripada isti skupini podjetij, ki jih lahko obvladuje ista nadrejena oseba, se dovoljenje iz odstavka 2 izda le, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) ločena pravna oseba ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti kreditne institucije, kot je določeno v členu 8 Direktive 2013/36/EU;
- (b) ločena pravna oseba izpolnjuje bonitetne zahteve iz člena 59(1), (3) in (4) in nadzorne zahteve iz člena 60;
- (c) ločena pravna oseba sama ne opravlja samostojno nobene od osnovnih storitev iz oddelka A Priloge;
- (d) dovoljenje iz točke (a) se uporablja samo za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev iz oddelka C Priloge in ne za opravljanje drugih dejavnosti;
- (e) za ločeno pravno osebo velja dodaten kapitalski pribitek, ki odraža tveganja, tudi kapitalska in likvidnostna, ki so posledica zagotavljanja posojila znotraj enega dne tudi udeležencem v sistemu poravnave vrednostnih papirjev ali drugim uporabnikom storitev CDD;
- (f) ločena pravna oseba vsaj enkrat mesečno poroča pristojnemu organu in enkrat letno v okviru javnega razkritja v skladu z zahtevami iz dela osem Uredbe (EU) št. 575/2013 o obsegu in upravljanju likvidnostnega tveganja znotraj enega dne v skladu s točko (j) člena 59(4) te uredbe, ter
- (g) ločena pravna oseba pristojnemu organu predloži ustrezen načrt za sanacijo za zagotavljanje neprekinjenosti svojih kritičnih dejavnosti, tudi takrat, ko se zaradi zagotavljanja pomožnih bančnih storitev v okviru ločene pravne osebe uresniči likvidnostno ali kreditno tveganje.

5. Odstavek 4 se ne uporablja za tiste kreditne institucije iz točke (b) odstavka 2, ki ponujajo poravnavo denarnih plačil za del sistema poravnave vrednostnih papirjev CDD, če je skupna vrednost takšne poravnave z denarjem prek računov, odprtih pri teh kreditnih institucijah, ki je izračunana v obdobju enega leta, nižja od enega odstotka skupne vrednosti vseh denarnih poslov z vrednostnimi papirji, poravnanih v poslovnih knjigah CDD, in ne presega najvišjega zneska 2,5 milijarde EUR na leto.

Pristojni organ vsaj enkrat na leto preveri, ali se spoštuje prag iz prvega pododstavka, in o svojih ugotovitvah poroča ESMA. Kadar pristojni organ ugotovi, da je bil prag presežen, od zadevne CDD zahteva, da pridobi dovoljenje v skladu z odstavkom 4. Zadevna CDD ima za predložitev vloge za dovoljenje na voljo šest mesecev.

6. Pristojni organ lahko od CDD zahteva, da imenuje več kreditnih institucij ali da poleg tega, da v skladu s točko (a) odstavka 2 tega člena že sama zagotavlja storitve, imenuje še kreditno institucijo, kadar meni, da se izpostavljenost ene od kreditnih institucij koncentraciji tveganj, kakor je navedeno v členu 59(3) in (4), ni dovolj zmanjšala. Imenovane kreditne institucije se štejejo kot posrednice za poravnavo.

7. CDD, ki ima dovoljenje za opravljanje katerih koli pomožnih bančnih storitev, in kreditna institucija, imenovana v skladu s točko (b) odstavka 2, vedno izpolnjujeta pogoje, potrebne za pridobitev dovoljenja v skladu s to uredbo, in pristojne organe brez odlašanja obvestita o morebitnih bistvenih spremembah, ki vplivajo na pogoje za dovoljenje.

8. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določi dodaten, na tveganju temelječ kapitalski pribitek iz točke (d) odstavka 3 ter točke (e) odstavka 4.

EBA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 55

Postopek za izdajo in zavrnitev dovoljenja za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev

1. CDD vlogo za dovoljenje za imenovanje kreditne institucije ali opravljanje pomožnih bančnih storitev, kakor je določeno v členu 54, predloži pristojnemu organu svoje matične države članice.

2. Vloga vsebuje vse informacije, ki so potrebne, da se lahko pristojni organ prepriča, da sta CDD in po potrebi imenovana kreditna institucija v času izdaje dovoljenja vzpostavili vse potrebne ureditve za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe. Vsebuje program poslovanja, ki določa predvidene pomožne bančne storitve, po potrebi organizacijsko strukturo odnosov med CDD in imenovanimi kreditnimi institucijami ter to, kako ta CDD ali po potrebi imenovana kreditna institucija namerava izpolniti bonitetne zahteve iz člena 59(1), (3) in (4) in druge pogoje iz člena 54.

3. Pristojni organ uporabi postopek iz člena 17(3) in (8).

4. Takoj, ko se vloga šteje za popolno, pristojni organ vse informacije iz vloge posreduje naslednjim organom:

(a) zadevnim organom;

(b) pristojnemu organu iz točke 40 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;

(c) pristojnim organom v državah članicah, v katerih CDD vzpostavi interoperabilne povezave z drugo CDD, razen če CDD vzpostavi interoperabilne povezave iz člena 19(5);

(d) pristojnim organom v državi članici gostiteljici, kjer so dejavnosti CDD bistvenega pomena za delovanje trga vrednostnih papirjev in za varstvo vlagateljev v smislu člena 24(4);

(e) pristojnim organom, odgovornim za nadzor udeležencev CDD, ki imajo sedež v treh državah članicah z največjimi vrednostni poravnavi v sistemu poravnave vrednostnih papirjev CDD, na skupni osnovi v obdobju enega leta;

(f) ESMA in

(g) EBA.

5. Organi iz točk (a) do (e) odstavka 4 obrazloženo mnenje o dovoljenju izdajo v 30 dneh od prejema informacij iz odstavka 4. Kadar organ v navedenem roku ne poda mnenja, se šteje, da je njegovo mnenje pozitivno.

Kadar vsaj eden od organov iz točk (a) do (e) odstavka 4 izda negativno obrazloženo mnenje, pristojni organ, ki dovoljenje želi izdati, organom iz točk (a) do (e) odstavka 4 v 30 dneh predloži obrazloženo odločitev v zvezi z negativnim mnenjem.

Kadar 30 dni po predložitvi navedene odločitve kateri koli organ iz točk (a) do (e) odstavka 4 izda negativno mnenje, pristojni organ pa dovoljenje še vedno želi izdati, lahko kateri koli organ, ki je izdal negativno mnenje, zadevo predloži ESMA, da bi ta posredoval na podlagi točke (c) člena 31 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Kadar zadeva 30 dni po njeni predložitvi ESMA ni razrešena, pristojni organ, ki dovoljenje želi izdati, sprejme končno odločitev, ki jo organom iz točk (a) do (e) odstavka 4 natančno pisno obrazloži.

Kadar pristojni organ želi zavrniti dovoljenje, se zadeva ne predloži ESMA.

V primeru negativnih mnenj se v pisni obliki v celoti in podrobno utemelji, zakaj zahteve iz te uredbe ali drugega prava Unije niso izpolnjene.

6. Kadar ESMA meni, da je pristojni organ izdal dovoljenje, ki morda ni v skladu s pravom Unije, ukrepa v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

7. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB in EBA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se določijo informacije, ki jih mora CDD zagotoviti pristojnemu organu za namene pridobitve ustreznih dovoljenj za opravljanje pomožnih bančnih storitev k poravnavi.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

8. ESMA v tesnem sodelovanju s članicami ESCB in EBA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo standardni obrazci, predloge in postopki za vlogo za izdajo dovoljenja in za posvetovanje z organi iz odstavka 4 pred izdajo dovoljenja.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 56

Razširitev pomožnih bančnih storitev

1. CDD, ki načrtuje razširitev pomožnih bančnih storitev, za katere imenuje kreditno institucijo ali ki jih opravlja sama v skladu s členom 54, zahtevo za razširitev predloži pristojnemu organu svoje matične države članice.

2. Za zahtevo za razširitev velja postopek iz člena 55.

Člen 57

Odvzem dovoljenja

1. Brez poseganja v morebitne popravne ali druge ukrepe iz naslova V pristojni organ matične države članice CDD, dovoljenja iz člena 54 odvzame v naslednjih okoliščinah:

- (a) kadar CDD dovoljenja ni uporabila v 12 mesecih, če se mu je izrecno odpovedala ali če imenovana kreditna institucija v zadnjih šestih mesecih ni opravila nobenih storitev ali dejavnosti;
- (b) kadar je CDD dovoljenje pridobila z navajanjem lažnih podatkov ali na kakršen koli drug nezakonit način;
- (c) kadar CDD ali imenovana kreditna institucija ne izpolnjuje več pogojev, pod katerimi je bilo dovoljenje izdano, in v določenem časovnem okviru ni sprejela popravnih ukrepov, ki jih je zahteval pristojni organ;
- (d) kadar je CDD ali imenovana kreditna institucija resno in sistematično kršila zahteve iz te uredbe.

2. Čim je pristojni organ seznanjen z eno od okoliščin iz odstavka 1, se z organi iz člena 55(4) nemudoma posvetuje o potrebi po odvzemu dovoljenja.

3. ESMA, kateri koli zadevni organ iz točke (a) člena 12(1) in kateri koli organ iz člena 60(1) oziroma organi iz člena 55(4) lahko kadar koli zahtevajo, da pristojni organ matične države članice CDD, preuči, ali CDD in po potrebi imenovana kreditna institucija še vedno izpolnjujeta pogoje, pod katerimi je bilo izdano dovoljenje.

4. Pristojni organ lahko odvzem omeji na določeno storitev, dejavnost ali finančni instrument.

5. CDD in imenovana kreditna institucija vzpostavita, izvajata in vzdržujeta ustrezen postopek za zagotavljanje pravočasne in urejene poravnave ter prenosa sredstev strank in udeležencev k drugemu posredniku za poravnavo v primeru odvzema dovoljenja v skladu z odstavkom 1.

Člen 58

Register CDD

1. Odločitve, ki jih sprejmejo pristojni organi v skladu s členi 54, 56 in 57, se sporočijo ESMA.

2. ESMA na register, ki ga mora v skladu s členom 21(3) dati na voljo na temu namenjeni spletni strani, navede naslednje informacije:

- (a) imena vseh CDD, za katere je bila sprejeta odločitev v skladu s členi 54, 56 in 57;
- (b) imena vseh imenovanih kreditnih institucij;
- (c) seznam pomožnih bančnih storitev, ki jih je imenovana kreditna institucija ali CDD z dovoljenjem v skladu s členom 54, upravičena zagotavljati udeležencem CDD.

3. Pristojni organi do 16. decembra 2014 ESMA sporočijo, kateri subjekti v skladu z zahtevami nacionalnega prava zagotavljajo pomožne bančne storitve.

Člen 59

Bonitetne zahteve, ki se uporabljajo za kreditne institucije ali CDD z dovoljenjem za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev

1. Kreditna institucija, imenovana na podlagi točke (b) člena 54(2) ali CDD z dovoljenjem na podlagi točke (a) člena 54(2) za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev zagotavlja le storitve iz oddelka C Priloge, za katere velja dovoljenje.

2. Kreditna institucija, imenovana na podlagi točke (b) člena 54(2), ali CDD z dovoljenjem na podlagi točke (a) člena 54(2) za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev izpolnjuje vso sedanjo in prihodnjo zakonodajo, ki se uporablja za kreditne institucije.

3. Kreditna institucija, imenovana na podlagi točke (b) člena 54(2), ali CDD z dovoljenjem na podlagi točke (a) člena 54(2) za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev izpolnjuje naslednje specifične bonitetne zahteve za kreditna tveganja, povezana s temi storitvami, v zvezi z vsakim sistemom poravnave vrednostnih papirjev:

- (a) vzpostavi stabilen okvir za upravljanje ustreznih kreditnih tveganj;
- (b) pogosto in redno odkriva vire teh kreditnih tveganj, meri in spremlja ustrezno kreditno izpostavljenost ter za nadzor teh tveganj uporablja ustrezne instrumente za njihovo upravljanje;
- (c) z uporabo zavarovanja in drugih enakovrednih finančnih sredstev popolno krije ustrezne kreditne izpostavljenosti do posameznih udeležencev, ki si izposojajo;
- (d) če se za upravljanje ustreznega kreditnega tveganja uporablja zavarovanje, sprejme visoko likvidno zavarovanje z minimalnim kreditnim in tržnim tveganjem; v specifičnih primerih lahko uporabi drugo vrsto zavarovanja, če je upoštevan ustrezen odbitek;
- (e) določi in uporablja ustrezno razumne odbitke in meje koncentracije za vrednosti zavarovanja, sklenjenega za kritje kreditne izpostavljenosti iz točke (c), pri čemer upošteva cilj, da je treba zagotoviti, da se zavarovanje lahko likvidira hitro brez večjega negativnega cenovnega učinka;
- (f) določi mejne vrednosti svojih ustreznih kreditnih izpostavljenosti;
- (g) analizira in načrtuje, kako upravljati morebitne preostale kreditne izpostavljenosti, ter sprejema pravila in postopke za izvajanje takšnih načrtov;
- (h) zagotavlja posojila izključno udeležencem, ki imajo pri njej gotovinske račune;
- (i) poskrbi za učinkovite postopke vračila posojila znotraj enega dne in z uporabo kazenskih stopenj, ki delujejo kot učinkovito odvračilno sredstvo, skuša zmanjševati število posojil čez noč.

4. Kreditna institucija, imenovana na podlagi točke (b) člena 54(2), ali CDD z dovoljenjem na podlagi točke (a) člena 54(2) za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev, izpolnjuje naslednje specifične bonitetne zahteve za likvidnostna tveganja, povezana s temi storitvami, v zvezi z vsakim sistemom poravnave vrednostnih papirjev:

- (a) ima stabilen okvir in instrumente za merjenje, spremljanje in upravljanje svojih likvidnostnih tveganj, tudi likvidnostnih tveganj znotraj enega dne, za vse valute sistema poravnave vrednostnih papirjev, za katerega deluje kot posrednica za poravnavo;

- (b) stalno in pravočasno, najmanj pa enkrat dnevno, meri in spremlja svoje likvidnostne potrebe in raven likvidnih sredstev, ki jih poseduje; pri tem določa vrednost svojih razpoložljivih likvidnih sredstev ob upoštevanju ustreznih odbitkov od teh sredstev;
- (c) ima dovolj likvidnih sredstev v vseh zadevnih valutah za pravočasno zagotavljanje storitev poravnave ob zelo različnih možnih scenarijih stresnih situacij, med katere spada tudi likvidnostno tveganje zaradi neizpolnitve obveznosti vsaj enega udeleženca, vključno z njegovimi nadrejenimi osebami in podrejenimi družbami, do katerega je najbolj izpostavljena;
- (d) zmanjšuje ustrezna likvidnostna tveganja s primernimi likvidnimi sredstvi v vsaki valuti, kot so gotovina v centralni banki izdajateljici in drugih posojilno zmožnih finančnih institucijah, kreditne linije brez odpoklica ali podobne ureditve, ter zelo likvidna zavarovanja ali naložbe, ki so takoj na voljo in jih je mogoče pretvoriti v denarna sredstva z vnaprej določenimi in visoko zanesljivimi ureditvami financiranja, tudi v skrajnih, vendar možnih tržnih razmerah, ter odkriva, meri in spremlja svoje likvidnostno tveganje, ki izhaja iz različnih finančnih institucij, uporabljenih za upravljanje njenih likvidnostnih tveganj;
- (e) kadar se uporabljajo vnaprej določene ureditve financiranja, za ponudnike likvidnosti izbere zgolj posojilno zmožne finančne institucije; določi in uporablja ustrezne meje koncentracije za vse zadevne ponudnike likvidnosti, vključno z njihovo nadrejeno osebo in podrejeno družbo;
- (f) na podlagi rednih in natančnih stresnih testov določa in testira zadostnost zadevnih virov;
- (g) analizira in načrtuje, kako obravnavati morebiten nepredviden in potencialno nepokrit likvidnostni primanjkljaj, ter sprejema pravila in postopke za izvajanje takšnih načrtov;
- (h) kadar je to praktično in na voljo ter ne da bi posegala v pravila centralne banke o upravičenosti, ima dostop do računov centralne banke in drugih storitev centralne banke, da bi izboljšala svoje upravljanje likvidnostnih tveganj, kreditne institucije Unije pa na za to namenjene račune pri centralnih bankah izdajateljicah v Uniji položijo ustrezna denarna sredstva;
- (i) ima vnaprej določene in visoko zanesljive ureditve za zagotovitev, da lahko pravočasno unovči zavarovanje, ki ji ga zagotovi stranka, ki ne izpolnjuje svojih obveznosti;
- (j) organom iz člena 60(1) redno poroča o tem in javnosti razkrije, kako meri, spremlja in upravlja svoja likvidnostna tveganja, tudi likvidnostna tveganja znotraj enega dne.

5. EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in članicami ESCB pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da se natančneje določijo podrobnosti v odstavkih 3 in 4 navedenih okvirov in instrumentov za spremljanje, merjenje in upravljanje kreditnih in likvidnostnih tveganj, tudi takšnih, ki nastanejo znotraj enega dne, ter za poročanje in javno razkritje glede njih. Takšni osnutki regulativnih tehničnih standardov se po potrebi uskladijo z regulativnimi tehničnimi standardi, ki se sprejmejo v skladu s členom 46(3) Uredbe (EU) št. 648/2012.

EBA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. junija 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

Člen 60

Nadzor imenovanih kreditnih institucij in CDD z dovoljenjem za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev

1. Brez poseganja v člena 17 in 22 te uredbe so pristojni organi, kakor so opredeljeni v točki 40 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, pod pogoji iz Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2013/36/EU odgovorni za izdajo dovoljenja v vlogi kreditnih institucij in za nadzor v vlogi kreditnih institucij imenovanim kreditnim institucijam in CDD z dovoljenjem na podlagi te uredbe za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev.

Pristojni organi iz prvega pododstavka so odgovorni tudi za nadzor, ali imenovane kreditne institucije in CDD iz navedenega pododstavka upoštevajo bonitetne zahteve iz člena 59 te uredbe.

Pristojni organi iz prvega pododstavka redno in vsaj enkrat letno ocenijo, ali imenovana kreditna institucija ali CDD z dovoljenjem za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev upošteva člen 59, ter pristojni organ CDD – ta pa potem organe iz člena 55(4) – obvestijo o rezultatih svojega nadzora na podlagi tega odstavka, tudi o morebitnih popravnihih ukrepih ali kaznih.

2. Organ, pristojen za CDD, po posvetovanju s pristojnim organom iz odstavka 1 vsaj enkrat letno pregleda in oceni naslednje:

(a) ali imenovanim kreditnim institucijam – v primeru iz točke (b) člena 54(2) – vse nujne ureditve, sklenjene s CDD, omogočajo, da izpolnjujejo obveznosti iz te uredbe;

(b) ali CDD – v primeru iz točke (a) člena 54(2) – ureditve v zvezi z izdajo dovoljenja za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev omogočajo, da izpolnjuje obveznosti iz te uredbe.

Organ, pristojen za CDD, redno in vsaj enkrat letno organe iz člena 55(4) obvešča o rezultatih pregleda in ocene na podlagi tega odstavka, tudi o morebitnih popravnihih ukrepih ali kaznih.

Kadar CDD v skladu s členom 54 imenuje kreditno institucijo z dovoljenjem, zaradi zaščite udeležencev v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravlja, zagotovi, da ima pri imenovani kreditni instituciji dostop do vseh potrebnih informacij za namen te uredbe, pri čemer o vseh kršitvah v zvezi s tem poroča pristojnemu organu CDD in pristojnim organom iz odstavka 1.

3. Da bi se v Uniji zagotovil usklajen, učinkovit in uspešen nadzor kreditnih institucij in CDD z dovoljenjem za zagotavljanje pomožnih bančnih storitev, lahko EBA v tesnem sodelovanju z ESMA in članicami ESCB izda smernice, naslovljene na pristojne organe, v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

NASLOV V

SANKCIJE

Člen 61

Upravne sankcije in drugi ukrepi

1. Države članice določijo pravila o upravnih sankcijah in ukrepih, ki se uporabljajo v okoliščinah iz člena 63 za osebe, odgovorne za kršitve določb te uredbe, in zagotovijo, da lahko njihovi pristojni organi tovrstne sankcije in druge ukrepe tudi naložijo, ter sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev izvajanja teh pravil, pri čemer to ne posega v pravico držav članic, da uvedejo in naložijo kazenske sankcije. Takšne sankcije in drugi ukrepi so učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.

Države članice se lahko do 18. septembra 2016 odločijo, da ne bodo določile pravil o upravnih kaznih iz prvega pododstavka, kadar so za kršitve iz navedenega pododstavka na podlagi nacionalnega prava že uvedene kazenske sankcije. V tem primeru države članice podrobno obvestijo Komisijo in ESMA o ustreznih delih njihovega kazenskega prava.

Države članice do 18. septembra 2016 o pravilih iz prvega pododstavka uradno obvestijo Komisijo in ESMA. Države članice Komisijo in ESMA brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo o vseh poznejših spremembah teh pravil.

2. Pristojnim organom se omogoči, da upravne sankcije in druge ukrepe uporabijo zoper CDD, imenovane kreditne institucije ter – pod pogoji iz nacionalnega prava na področjih, ki jih ta uredba ne harmonizira – člane njihovih upravljalnih organov in katere koli druge osebe, ki dejansko nadzirajo njihovo poslovanje, in tudi zoper katero koli drugo pravno ali fizično osebo, ki je na podlagi nacionalnega prava odgovorna za kršitev.

3. Pristojni organi pri izvajanju pooblastil za sankcioniranje v okoliščinah iz člena 63 tesno sodelujejo pri zagotavljanju, da se z upravnimi sankcijami in drugimi ukrepi dosežejo želeni rezultati te uredbe, in usklajujejo svoje dejavnosti, da se prepreči vsakršno podvajanje ali prekrivanje pri uporabi upravnih kazni in drugih ukrepov v čezmejnih primerih v skladu s členom 14.

4. Kadar države članice v skladu z odstavkom 1 sklenejo določiti kazenske sankcije za kršitve določb iz člena 63, zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni ukrepi, na podlagi katerih imajo pristojni organi na voljo vsa potrebna pooblastila za sodelovanje s sodnimi organi v njihovi jurisdikciji, zato da prejemajo specifične informacije, povezane s preiskavami kaznivih dejanj ali kazenskimi postopki, ki se začnejo ob morebitnih kršitvah te uredbe, ter te informacije zagotovijo drugim pristojnim organom in ESMA, da za namene te uredbe izpolnijo svojo obveznost glede medsebojnega sodelovanja in sodelovanja z ESMA.

5. Pristojni organi lahko sodelujejo tudi s pristojnimi organi drugih držav članic za lažjo izterjavo denarnih kazni.

6. Države članice ESMA vsako leto posredujejo informacije v zbirni obliki o vseh sankcijah in drugih ukrepih, naloženih v skladu z odstavkom 1. ESMA te informacije objavi v letnem poročilu.

Kadar države članice v skladu z odstavkom 1 sklenejo določiti kazenske sankcije za kršenje določb iz člena 63, njihovi pristojni organi vsako leto zagotovijo ESMA anonimizirane in združene podatke glede vseh kazenskih preiskav in naloženih kazenskih sankcij. ESMA podatke o naloženih kazenskih sankcijah objavi v letnem poročilu.

7. Kadar pristojni organ javno objavi upravno sankcijo, upravni ukrep ali kazensko sankcijo, o tem istočasno obvesti ESMA.

8. Pristojni organi funkcije in pooblastila izvajajo v skladu s svojimi nacionalnimi okviri:

(a) neposredno;

(b) v sodelovanju z drugimi organi;

(c) na lastno odgovornost s pooblastitvijo subjektov, na katere so bile prenesene naloge v skladu s to uredbo, ali

(d) z vložitvijo zahtevka pri pristojnih sodnih organih.

Člen 62

Objava odločitev

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi na svojih uradnih spletnih straneh objavijo vsakršno odločitev, ki nalaga upravno sankcijo ali drugi ukrep zaradi kršitve te uredbe, in sicer takoj po tem, ko je bila o tej odločitvi obveščena kaznovana oseba. Pri tem objavijo vsaj informacije o vrsti in naravi kršitve ter identiteto fizične ali pravne osebe, kateri je bila naložena sankcija.

Kadar je odločitev, ki nalaga sankcijo ali drugi ukrep, predmet pritožbe pred zadevnim sodnim ali drugim organom, pristojni organi na svojih uradnih spletnih mestih brez nepotrebnega odlašanja objavijo tudi informacije o statusu pritožbe in njenem izidu. Poleg tega se objavi tudi vsaka odločitev, s katero se razveljavi predhodna odločitev o naložitvi sankcije ali ukrepa.

Kadar je objava identitete pravnih oseb ali osebnih podatkov fizičnih oseb po mnenju pristojnega organa na podlagi ocene o sorazmernosti objave takšnih podatkov za vsak posamezen primer nesorazmerna ali če objava ogroža stabilnost finančnih trgov ali kazensko preiskavo v teku, države članice zagotovijo, da pristojni organi storijo eno od naslednjega:

- (a) odložijo objavo odločitve o naložitvi sankcije ali drugega ukrepa do trenutka, ko razlogi proti objavi prenehajo obstajati;
- (b) odločitev o naložitvi sankcije ali drugega ukrepa objavijo anonimno in skladno z nacionalnim pravom, če taka anonimna objava zagotavlja učinkovito varstvo osebnih podatkov;
- (c) odločitve o naložitvi sankcije ali drugega ukrepa sploh ne objavijo, če se možnosti iz točk (a) in (b) zgoraj štejejo za nezadostne, da bi z njimi zagotovili:
 - (i) da stabilnost finančnih trgov ne bo ogrožena;
 - (ii) da bo objava takšnih odločitev glede na ukrepe, ki se štejejo za manj pomembne, sorazmerna.

V primeru odločitve, da se sankcija ali drugi ukrep objavi anonimno, se objava zadevnih podatkov lahko odloži za razumno obdobje, če se predvideva, da bodo v tem obdobju prenehali obstajati razlogi za anonimno objavo.

Pristojni organi obvestijo ESMA o vseh upravnih sankcijah, ki so bile naložene, vendar v skladu s točko (c) tretjega pododstavka niso bile objavljene, vključno z morebitnimi pritožbami v zvezi z njimi in njihovim izidom. Države članice zagotovijo, da pristojni organi prejmejo informacije in končno sodbo v zvezi z vsemi naloženimi kazenskimi sankcijami ter jih predložijo ESMA. ESMA vzdržuje centralno bazo podatkov o sankcijah, o katerih je bil obveščen, izključno za namene izmenjave informacij med pristojnimi organi. Do te baze podatkov imajo dostop samo pristojni organi, posodablja pa se na podlagi informacij, ki jih ti zagotavljajo.

2. Pristojni organi zagotovijo, da vsaka objava v skladu s tem členom ostane na njihovi uradni spletni strani najmanj pet let. Osebnih podatki iz objave ostanejo na uradnem spletnem mestu pristojnega organa le toliko časa, kolikor je to potrebno glede na veljavne predpise o varstvu podatkov.

Člen 63

Sankcije za kršitve

1. Ta člen se uporablja za naslednje določbe te uredbe:
 - (a) opravljanje storitev iz oddelkov A, B in C Priloge, pri čemer se kršijo členi 16, 25 in 54;
 - (b) pridobitev dovoljenj, ki se zahtevajo v skladu s členoma 16 in 54, z navajanjem lažnih podatkov ali na kakršen koli drug nezakonit način, kot je določeno v točki (b) člena 20(1) in točki (b) člena 57(1);
 - (c) CDD nima potrebnega kapitala, s čimer se krši člen 47(1);
 - (d) CDD ne izpolnjuje organizacijskih zahtev, s čimer se kršijo členi 26 do 30;
 - (e) CDD ne izpolnjuje pravil vodenja poslov, s čimer se kršijo členi 32 do 35;
 - (f) CDD ne izpolnjuje zahtev za storitve CDD, s čimer se kršijo členi 37 do 41;
 - (g) CDD ne izpolnjuje bonitetnih zahtev, s čimer se kršijo členi 43 do 47;
 - (h) CDD ne izpolnjuje zahtev za povezave med CDD, s čimer se krši člen 48;
 - (i) CDD protipravno noče zagotoviti različnih vrst dostopa, s čimer se kršijo členi 49 do 53;
 - (j) imenovane kreditne institucije ne izpolnjujejo specifičnih bonitetnih zahtev v zvezi s kreditnimi tveganji, s čimer se krši člen 59(3);
 - (k) imenovane kreditne institucije ne izpolnjujejo specifičnih bonitetnih zahtev v zvezi z likvidnostnimi tveganji, s čimer se krši člen 59(4).
2. Brez poseganja v nadzorna pooblastila pristojnih organov so pristojni organi vsaj v primeru kršitve iz tega člena v skladu z nacionalnim pravom pooblaščen za naložitev najmanj naslednjih upravnih kazni in drugih ukrepov:
 - (a) javna izjava, v kateri sta navedeni oseba, odgovorna za kršitev, in vrsta kršitve v skladu s členom 62;
 - (b) odredba, s katero se od osebe, odgovorne za kršitev, zahteva, da preneha s svojim ravnanjem in da ga ne ponovi več;
 - (c) odvzem dovoljenj, izdanih na podlagi člena 16 ali 54, v skladu s členom 20 ali 57;
 - (d) začasna ali v primeru večkratnih resnih kršitev stalna prepoved opravljanja vodstvenih funkcij v instituciji za katerega koli odgovornega člana upravljalnega organa institucije ali katero koli drugo odgovorno fizično osebo;
 - (e) najvišje upravne denarne kazni v višini vsaj dvakratnega zneska dobička, pridobljenega s kršitvijo, kadar je ta znesek mogoče določiti;

- (f) v primeru fizične osebe najvišje upravne denarne kazni v višini vsaj 5 milijonov EUR oziroma v državah članicah, katerih valuta ni euro, ustrezne vrednosti v nacionalnih valutah na datum sprejetja te uredbe;
- (g) v primeru pravne osebe najvišje upravne denarne kazni v višini do vsaj 20 milijonov EUR ali do 10 % njenega skupnega letnega prometa po zadnjih razpoložljivih računovodskih izkazih, ki jih je odobril upravljalni organ; kadar je pravna oseba nadrejena oseba ali pa podrejena družba nadrejena oseba, ki mora v skladu z Direktivo 2013/34/EU izdelati konsolidirane računovodske izkaze, se upošteva skupni letni promet ali ustrezna oblika prihodka v skladu z zadevnimi računovodskimi direktivami glede na zadnje razpoložljive konsolidirane računovodske izkaze, ki jih je odobril upravljalni organ končne nadrejene osebe.
3. Pristojni organi lahko imajo poleg pooblastil iz odstavka 2 tudi druga pooblastila za sankcioniranje in lahko določijo upravne denarne kazni, ki so višje od tistih iz navedenega odstavka.

Člen 64

Učinkovito izvajanje sankcij

Države članice zagotovijo, da pristojni organi pri določanju vrste in ravni upravnih sankcij ali drugih ukrepov upoštevajo vse zadevne okoliščine, po potrebi tudi:

- (a) resnost in trajanje kršitev;
- (b) stopnjo odgovornosti osebe, odgovorne za kršitev;
- (c) finančno trdnost osebe, odgovorne za kršitev, kakor je na primer razvidna iz skupnega prometa odgovorne pravne osebe ali letnih prihodkov odgovorne fizične osebe;
- (d) obseg pridobljenega dobička, preprečenih izgub za osebo, odgovorno za kršitev, ali izgub, ki so jih zaradi kršitve utrpeli tretje osebe, če jih je mogoče ugotoviti;
- (e) raven sodelovanja osebe, odgovorne za kršitev, s pristojnim organom, brez poseganja v potrebo po zagotovitvi povrnitve pridobljenega dobička te osebe ali njenih preprečenih izgub;
- (f) prejšnje kršitve osebe, odgovorne za kršitev.

Člen 65

Poročanje o kršitvah

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi vzpostavijo učinkovite mehanizme za spodbujanje poročanja pristojnim organom o morebitnih ali dejanskih kršitvah te uredbe.
2. Mehanizmi iz odstavka 1 vključujejo vsaj:
- (a) specifične postopke za sprejemanje in preverjanje poročil o morebitnih ali dejanskih kršitvah in za njihovo nadaljnje spremljanje, vključno z vzpostavitvijo varnih komunikacijskih kanalov za takšna poročila;
- (b) ustrezno zaščito zaposlenih v institucijah, ki prijavijo morebitne ali dejanske kršitve, storjene v instituciji, vsaj pred povračilnimi ukrepi, diskriminacijo ali drugimi oblikami nepravilnega obravnavanja;
- (c) varstvo osebnih podatkov osebe, ki prijavi morebitne ali dejanske kršitve, in fizične osebe, ki je domnevno odgovorna za kršitev, v skladu z načeli iz Direktive 95/46/ES;

(d) varstvo identitete osebe, ki prijavi kršitve, in fizične osebe, ki je domnevno odgovorna za kršitev, na vseh stopnjah postopkov, razen če se razkrije identitete zahteva v skladu z nacionalnim pravom v okviru nadaljnje preiskave ali poznejših upravnih ali sodnih postopkov.

3. Države članice od institucij zahtevajo, da imajo vzpostavljene ustrezne postopke, v skladu s katerimi lahko njihovi zaposleni prek posebnega neodvisnega in avtonomnega kanala interno poročajo o dejanskih ali morebitnih kršitvah.

Takšen kanal se lahko zagotovi tudi v dogovoru s socialnimi partnerji. Pri tem velja enaka zaščita, kot je navedena v točkah (b), (c) in (d) odstavka 2.

Člen 66

Pravica do pritožbe

Države članice zagotovijo, da so odločitve in ukrepi, sprejeti v skladu s to uredbo, ustrezno utemeljeni in da v zvezi z njimi velja pravica do pritožbe na sodišču. Pravica pritožbe na sodišču se uporablja tudi, če v šestih mesecih po vložitvi vloge za dovoljenje, ki vsebuje vse zahtevane informacije v skladu z veljavnimi določbami, ni sprejeta nobena odločitev.

NASLOV VI

PRENOS POOBLASTIL, IZVEDBENA POOBLASTILA, PREHODNE DOLOČBE, DOLOČBE O SPREMEMBAH IN KONČNE DOLOČBE

Člen 67

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(2), člena 7(14) in člena 24(7) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 17. septembra 2014.
3. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(2), člena 7(14) in člena 24(7) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 2(2), členom 7(14) in členom 24(7), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta delegiranemu aktu v treh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.

Člen 68

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Evropski odbor za vrednostne papirje, ustanovljen s Sklepom Komisije 2001/528/ES ⁽¹⁾. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2001/528/ES z dne 6. junija 2001 o ustanovitvi Evropskega odbora za vrednostne papirje (UL L 191, 13.7.2001, str. 45).

Člen 69

Prehodne določbe

1. Pristojni organi do 16. decembra 2014 ESMA sporočijo, katere institucije delujejo kot CDD.
2. CDD zaprosijo za vsa dovoljenja, ki so potrebna za namene te uredbe, in uradno obvestijo o zadevnih povezavah med CDD v šestih mesecih od dneva začetka veljavnosti vseh regulativnih tehničnih standardov, sprejetih na podlagi členov 17, 26, 45, 47, 48 ter, kadar je to ustrezno, členov 55 in 59.
3. CDD tretje države v šestih mesecih od dneva začetka veljavnosti regulativnih tehničnih standardov, sprejetih na podlagi členov 12, 17, 25, 26, 45, 47, 48 in, kadar je to ustrezno, členov 55 in 59 ali po izvedbenem sklepu Komisije iz člena 25(9), pri čemer se upošteva poznejši datum, zaprosi ESMA za priznanje, če namerava opravljati storitve na podlagi člena 25.
4. Dokler se v skladu s to uredbo ne sprejme odločitev o dovoljenju ali priznanju CDD in njenih dejavnosti, vključno s povezavami med CDD, se uporabljajo zadevna nacionalna pravila o izdaji dovoljenja in priznanju za CDD.
5. CDD, ki jih upravljajo subjekti iz člena 1(4), izpolnijo zahteve te uredbe najpozneje v enem letu od začetka veljavnosti regulativnih tehničnih standardov iz odstavka 2.

Člen 70

Spremembe Direktive 98/26/ES

Direktiva 98/26/ES se spremeni:

1. tretja alinea prvega pododstavka točke (a) člena 2 se nadomesti z naslednjim:

„— ki je, brez poseganja v strožje pogoje splošne uporabe, ki jih določa nacionalno pravo, določen za sistem in država članica, katere pravo se uporablja, o njem uradno obvesti Evropski organ za vrednostne papirje in trge, potem ko se prepriča o ustreznosti njegovih pravil.“;

2. v členu 11 se doda naslednji odstavek:

„3. Države članice sprejmejo in objavijo ukrepe, potrebne za izpolnjevanje tretje alineje prvega pododstavka točke (a) člena 2, ter jih sporočijo Komisiji do 18. marca 2015.“

Člen 71

Spremembe Direktive 2014/65/EU

Direktiva 2014/65/EU se spremeni:

- (1) v členu 2(1) se točka (o) nadomesti z naslednjim:

„(o) CDD, razen kakor je določeno v členu 73 Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (*).“

(*) Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU in Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1).“;

(2) v členu 4(1) se doda naslednja točka:

„(64) „centralna depotna družba“ ali „CDD“ pomeni centralno depotno družbo, kakor je opredeljena v točki (1) člena 2(1) Uredbe (EU) št. 909/2014.“;

(3) v oddelku B Priloge I se točka (1) nadomesti z naslednjim:

„(1) Hramba in upravljanje finančnih instrumentov za račun strank, ki vključuje tudi skrbništvo in sorodne storitve, kot so upravljanje gotovine in zavarovanja, in izključuje zagotavljanje in vodenje računov vrednostnih papirjev na najvišji stopnji („storitev centralnega vodenja računov“) iz točke (2) Oddelka A Priloge k Uredbi (EU) št. 909/2014.“

Člen 72

Sprememba Uredbe (EU) št. 236/2012

Člen 15 Uredbe (EU) št. 236/2012 se črta.

Člen 73

Uporaba Direktive 2014/65/EU in Uredbe (EU) št. 600/2014

CDD, ki so pridobile dovoljenje v skladu s členom 16 te uredbe, za opravljanje storitev, izrecno navedenih v oddelkih A in B Priloge k tej uredbi, ne potrebujejo dovoljenja na podlagi Direktive 2014/65/EU.

Kadar CDD, ki so pridobile dovoljenje v skladu s členom 16 te uredbe, poleg storitev, izrecno navedenih v oddelkih A in B Priloge k tej uredbi, opravljajo eno ali več investicijskih storitev ali izvajajo eno ali več investicijskih dejavnosti, se uporabljata Direktiva 2014/65/EU, razen členov 5 do 8, člena 9(1), (2), (4), (5) in (6) ter členov 10 do 13, ter Uredba (EU) št. 600/2014.

Člen 74

Poročila

1. ESMA v sodelovanju z EBA ter pristojnimi organi in zadevnimi organi Komisiji predloži letna poročila z oceno trendov, morebitnih tveganj in ranljivosti ter po potrebi s priporočili za preventivne ali popravne ukrepe na trgih storitev, ki jih zajema ta uredba. Ta priporočila vključujejo vsaj oceno naslednjega:

- (a) učinkovitost poravnave pri domačem in čezmejnem poslovanju za vsako državo članico na podlagi števila in obsega neuspešnih poravnav, števila kazni iz člena 7(2), števila in obsega poslov kritnega nakupa iz člena 7(3) in (4) in vseh drugih ustreznih meril;
- (b) ustreznost kazni za neuspešne poravnave, zlasti potreba po dodatni prožnosti na področju kazni za neuspešne poravnave v zvezi z nelikvidnimi finančnimi instrumenti iz člena 7(4);
- (c) merjenje poravnave, ki ne poteka v okviru sistemov poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo CDD, na podlagi števila in obsega poslov na podlagi informacij, sprejetih na podlagi člena 9, in vseh drugih ustreznih meril;
- (d) čezmejno opravljanje storitev, zajetih v tej uredbi, na podlagi števila in vrst povezav med CDD, števila tujih udeležencev v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo CDD, števila in obsega poslov, ki vključujejo takšne udeležence, števila tujih izdajateljev, katerih vrednostni papirji so evidentirani pri CDD v skladu s členom 49, in vseh drugih ustreznih meril;

- (e) obravnavanje zahtev za dostop iz členov 49, 52 in 53, da se ugotovijo razlogi za njihovo zavrnitev s strani CDD, CNS in mest trgovanja, morebitnih trendov pri takšnih zavrnitvah in tega, kako bi lahko v prihodnosti zmanjšali ugotovljena tveganja, s tem pa omogočili odobritev dostopa, ter vseh drugih konkretnih ovir za konkurenco na področju potrovalnih finančnih storitev;
 - (f) obravnavanje vlog, predloženih v skladu s postopki iz člena 23(3) do (7) in člena 25(4) do (10);
 - (g) po potrebi ugotovitve medsebojnih strokovnih pregledov za čezmejni nadzor iz člena 24(6) in morebitne možnosti, da bi bili ti pregledi v prihodnje manj pogosti, vključno z navedbo o tem, ali je iz teh ugotovitev razvidno, da so potrebni bolj formalni kolegiji nadzornikov;
 - (h) uporaba pravil držav članic o civilnopravni odgovornosti v zvezi z izgubami, ki jih je mogoče pripisati CDD;
 - (i) postopki in pogoji, v skladu s katerimi smejo CDD na podlagi členov 54 in 55 imenovati kreditne institucije ali same sebe za opravljanje pomožnih bančnih storitev, vključno z oceno učinkov, ki jih to utegne imeti za finančno stabilnost in konkurenco na področju storitev poravnave in pomožnih bančnih storitev v Uniji;
 - (j) uporaba pravil iz člena 38 o zaščiti vrednostnih papirjev udeležencev in njihovih strank, zlasti pravil iz člena 38(5);
 - (k) uporaba kazni, zlasti potreba po dodatni harmonizaciji upravnih kazni, določenih za kršitev zahtev iz te uredbe.
2. Poročila iz odstavka 1, ki pokrivajo koledarsko leto, se Komisiji pošljejo do 30. aprila naslednjega koledarskega leta.

Člen 75

Pregled

Komisija do 18. septembra 2019 pregleda to uredbo in pripravi splošno poročilo o njej. V tem poročilu se zlasti ocenijo zadeve iz točk (a) do (k) člena 74(1), to, ali obstajajo druge konkretne ovire za konkurenco na področju storitev, zajetih v tej uredbi, ki niso zadostno obravnavane, ter ali so morebiti potrebni dodatni ukrepi, s katerimi bi omejili učinek, ki ga utegne imeti propad CDD na davkoplachevalce. Komisija poročilo predloži Evropskemu parlamentu in Svetu, skupaj z morebitnimi ustreznimi predlogi.

Člen 76

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Člen 3(1) se uporablja od 1. januarja 2023 za prenosljive vrednostne papirje, izdane po tem datumu, od 1. januarja 2025 pa za vse prenosljive vrednostne papirje.
3. Člen 5(2) se uporablja od 1. januarja 2015.

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega odstavka se za trgovalno mesto, ki ima dostop do CDD iz člena 30(5), člen 5(2) uporablja vsaj šest mesecev, preden takšna CDD odda svoje dejavnosti v zunanje izvajanje zadevni osebi javnega prava, in v vsakem primeru od 1. januarja 2016.

4. Ukrepi discipline pri poravnavi iz člena 6(1) do (4) se uporabljajo od datuma začetka veljavnosti delegiranega akta, ki ga sprejme Komisija na podlagi člena 6(5).

5. Ukrepi discipline pri poravnavi iz člena 7(1) do (13) ter sprememba iz člena 72 se uporabljajo od datuma začetka veljavnosti delegiranega akta, ki ga sprejme Komisija na podlagi člena 7(15).

Za MTF, ki je skladen z merili iz člena 33(3) Direktive 2014/65/EU, se uporablja drugi pododstavek člena 7(3) te uredbe:

(a) do končne določitve njegove uporabe za registracijo v skladu s členom 33 Direktive 2014/65/EU ali

(b) do 13. junija 2017, kadar MTF ni vložil vloge za registracijo v skladu s členom 33 Direktive 2014/65/EU.

6. Ukrepi poročanja iz člena 9(1) se uporabljajo od datuma začetka veljavnosti izvedbenega akta, ki ga sprejme Komisija na podlagi člena 9(3).

7. V tej uredbi se sklicevanja na Direktivo 2014/65/EU in Uredbo (EU) št. 600/2014 pred 3. januarjem 2017 berejo kot sklicevanja na Direktivo 2004/39/ES, v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge IV k Direktivi 2014/65/EU, v kolikor ta korelacijska tabela vsebuje določbe, ki se sklicujejo na Direktivo 2004/39/ES.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

S. GOZI

PRILOGA

SEZNAM STORITEV

ODDELEK A

Osnovne storitve centralnih depotnih družb

1. Začetno evidentiranje vrednostnih papirjev v sistemu v nematerializirani obliki („notarska storitev“);
2. zagotavljanje in vodenje računov vrednostnih papirjev na najvišji stopnji („storitev centralnega vodenja računov“);
3. vodenje sistema poravnave vrednostnih papirjev („storitev poravnave“).

ODDELEK B

Pomožne nebančne storitve CDD, ki ne pomenijo kreditnega ali likvidnostnega tveganja

Storitve, ki jih opravljajo CDD in ki prispevajo h krepitvi varnosti, učinkovitosti in preglednosti trgov vrednostnih papirjev; te storitve lahko vključujejo, vendar niso omejene na:

1. storitve v zvezi s storitvijo poravnave, kot so:
 - (a) organizacija mehanizma za posojanje vrednostnih papirjev v vlogi posrednika med udeleženci v sistemu poravnave vrednostnih papirjev;
 - (b) zagotavljanje storitev upravljanja zavarovanja v vlogi posrednika za udeležence v sistemu poravnave vrednostnih papirjev;
 - (c) usklajevanje nalogov za poravnavo, usmerjanje navodil, potrditev posla, preverjanje posla;
2. storitve v zvezi z notarsko storitvijo in storitvijo centralnega vodenja računov, kot so:
 - (a) storitve v zvezi z registri delničarjev;
 - (b) podpora obdelave korporacijskih dejanj, vključno z davki, splošnimi sestanki in informacijskimi storitvami;
 - (c) storitve novih izdaj, vključno z dodeljevanjem in upravljanjem kod ISIN ter podobnih kod;
 - (d) usmerjanje in obdelava navodil, pobiranje in obdelava provizij ter poročanje v zvezi s tem;
3. vzpostavljanje povezav med CDD, zagotavljanje, vodenje ali upravljanje računov vrednostnih papirjev v zvezi s storitvijo poravnave, upravljanjem zavarovanja in drugimi pomožnimi storitvami;
4. vse druge storitve, na primer:
 - (a) zagotavljanje splošnih storitev upravljanja zavarovanja v vlogi posrednika;
 - (b) zagotavljanje obveznega poročanja;
 - (c) zagotavljanje informacij, podatkov in statističnih podatkov tržnim/statističnim uradom ali drugim vladnim ali medvladnim subjektom;
 - (d) zagotavljanje storitev IT.

ODDELEK C

Pomožne bančne storitve

Bančne storitve, neposredno povezane z osnovnimi ali pomožnimi storitvami iz oddelkov A in B, na primer:

- (a) zagotavljanje gotovinskih računov udeležencem v sistemih poravnave vrednostnih papirjev in imetnikom računov vrednostnih papirjev ter sprejemanje njihovih vlog v smislu točke 1 Priloge I k Direktivi 2013/36/EU;

- (b) zagotavljanje gotovinskih kreditov za vračilo najkasneje naslednji delovni dan, gotovinskega posojanja za vnaprejšnje financiranje korporacijskih dejanj in posojanja vrednostnih papirjev imetnikom računov vrednostnih papirjev v smislu točke 2 Priloge I k Direktivi 2013/36/EU;
 - (c) plačilne storitve v zvezi z obdelavo denarnih in deviznih poslov v smislu točke 4 Priloge I k Direktivi 2013/36/EU;
 - (d) izdajanje garancij in drugih jamstev ter prevzemanje obveznosti v zvezi s posojanjem in izposojanjem vrednostnih papirjev v smislu točke 6 Priloge I k Direktivi 2013/36/EU;
 - (e) zakladniški posli v zvezi s tujo valuto in prenosljivimi vrednostnimi papirji, povezani z upravljanjem dolgoročnih bilanc udeležencev, v smislu točk 7(b) in (e) Priloge I k Direktivi 2013/36/EU.
-

UREDBA (EU) št. 910/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 23. julija 2014****o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ustvarjanje zaupanja v spletno okolje je ključ do gospodarskega in družbenega razvoja. Zaradi pomanjkanja zaupanja, zlasti občutka, da je pravna varnost pomanjkljiva, potrošniki, podjetja in javni organi oklevajo pri izvajanju elektronskih transakcij in sprejemanju novih storitev.
- (2) Namen te uredbe je okrepiti zaupanje v elektronske transakcije na notranjem trgu, tako da se zagotovi skupni temelj za varne elektronske interakcije med državljani, podjetji in javnimi organi, s čimer bi se povečala učinkovitost javnih in zasebnih spletnih storitev, elektronskega poslovanja ter elektronskega trgovanja v Uniji.
- (3) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 1999/93/ES ⁽³⁾ je obravnavala elektronske podpise, ni pa zagotovila celovitega čezmejnega in medsektorskega okvira za varne in zaupanja vredne elektronske transakcije, ki bi bile enostavne za uporabo. Ta uredba krepi in razširja področje uporabe navedene direktive.
- (4) Komisija je v sporočilu z dne 26. avgusta 2010 z naslovom „Evropska digitalna agenda“ opredelila razdrobljenost digitalnega trga, pomanjkanje interoperabilnosti in naraščanje kibernetске kriminalitete kot glavne ovire za uspešen krog digitalnega gospodarstva. V poročilu o državljanstvu EU iz leta 2010 z naslovom „Odpravljanje ovir za pravice državljanov EU“ je nadalje izpostavila, da je treba odpraviti glavne težave, ki državljanom Unije preprečujejo, da bi koristili ugodnosti enotnega digitalnega trga in čezmejnih digitalnih storitev.
- (5) Evropski svet je v svojih sklepih z dne 4. februarja 2011 in 23. oktobra 2011 Komisijo pozval, da do leta 2015 vzpostavi enotni digitalni trg, da bi se zagotovil hiter napredek na ključnih področjih digitalnega gospodarstva in se z lažanjem čezmejne uporabe spletnih storitev, zlasti omogočanjem varne elektronske identifikacije in avtentikacije, spodbudil popolnoma povezan enotni digitalni trg.

⁽¹⁾ UL C 351, 15.11.2012, str. 73.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 3. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

⁽³⁾ Direktiva 1999/93/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 1999 o okviru Skupnosti za elektronski podpis (UL L 13, 19.1.2000, str. 12).

- (6) V svojih sklepih z dne 27. maja 2011 je Svet Komisijo pozval, da prispeva k enotnemu digitalnemu trgu, tako da oblikuje ustrezne pogoje za čezmejno vzajemno priznavanje ključnih dejavnikov, kot so elektronska identifikacija, elektronski dokumenti, elektronski podpisi in storitve elektronske dostave, ter za interoperabilne storitve e-uprave po vsej Evropski uniji.
- (7) Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 21. septembra 2010 o dokončnem oblikovanju notranjega trga za elektronsko poslovanje ⁽¹⁾ poudaril pomen varnosti elektronskih storitev, zlasti elektronskih podpisov, in potrebo po vzpostavitvi infrastrukture javnih ključev na vseevropski ravni ter pozval Komisijo, da vzpostavi evropski portal za organe potrjevanja, da se zagotovi čezmejna interoperabilnost elektronskih podpisov in izboljša varnost transakcij prek spleta.
- (8) V skladu z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ morajo države članice vzpostaviti „enotne kontaktne točke“, s katerimi zagotovijo, da se vsi postopki in formalnosti v zvezi z dostopom do storitvene dejavnosti in opravljanjem te dejavnosti lahko enostavno zaključijo na daljavo in po elektronski poti prek ustrezne enotne kontaktne točke pri ustreznih pristojnih organih. Številne spletne storitve, dostopne prek notnih kontaktnih točk, zahtevajo elektronsko identifikacijo, avtentikacijo in podpis.
- (9) V večini primerov državljani ne morejo uporabljati svoje elektronske identifikacije za svojo avtentikacijo v drugi državi članici, ker nacionalne sheme elektronske identifikacije iz njihove države niso priznane v drugih državah članicah. Ta elektronska ovira ponudnikom storitev preprečuje, da bi v celoti izkoristili ugodnosti notranjega trga. Vzajemno priznana sredstva elektronske identifikacije bodo poenostavila čezmejno zagotavljanje številnih storitev na notranjem trgu in podjetjem omogočila čezmejno poslovanje brez številnih ovir pri interakciji z javnimi organi.
- (10) Direktiva 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ vzpostavlja mrežo nacionalnih organov, pristojnih za e-zdravje. Da bi se izboljšali varnost in neprekinjenost čezmejnega zdravstvenega varstva, mora mreža pripraviti smernice za čezmejni dostop do elektronskih zdravstvenih podatkov in storitev ter podpreti skupne ukrepe „za identifikacijo in avtentikacijo, na podlagi katerih se olajša prenosljivost podatkov v čezmejnem zdravstvenem varstvu“. Vzajemno priznavanje elektronske identifikacije in avtentikacije je ključno pri uresničevanju čezmejnega zdravstvenega varstva evropskih državljanov. Kadar ljudje potujejo zaradi zdravljenja, morajo biti njihovi zdravstveni podatki dostopni v državi zdravljenja. To zahteva trden in varen okvir za elektronsko identifikacijo, v katerega se zaupa.
- (11) To uredbo bi bilo treba uporabljati ob doslednem spoštovanju načel glede varstva osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. V zvezi s tem bi morala avtentikacija za spletno storitev, ob upoštevanju načela vzajemnega priznavanja iz te uredbe, zajemati obdelavo le tistih identifikacijskih podatkov, ki so ustrezni in relevantni ter niso pretirani za odobritev dostopa do te spletne storitve. Poleg tega bi morali tudi ponudniki storitev zaupanja in nadzorni organi spoštovati zahteve iz Direktive 95/46/ES v zvezi z zaupnostjo in varnostjo obdelave.
- (12) Eden od ciljev te uredbe je odpraviti obstoječe ovire za čezmejno uporabo sredstev elektronske identifikacije, ki se v državah članicah uporabljajo za avtentikacijo, vsaj za javne storitve. Namen te uredbe ni posegati v elektronske sisteme za upravljanje identitete in z njimi povezane infrastrukture, vzpostavljene v državah članicah. Cilj te uredbe je zagotoviti, da je za dostop do čezmejnih spletnih storitev, ki jih zagotavljajo države članice, mogoča varna elektronska identifikacija in avtentikacija.

⁽¹⁾ UL C 50 E, 21.2.2012, str. 1.

⁽²⁾ Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).

⁽³⁾ Direktiva 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu (UL L 88, 4.4.2011, str. 45).

⁽⁴⁾ Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

- (13) Države članice bi morale imeti možnost, da še naprej prosto uporabljajo ali uvajajo sredstva za namene elektronske identifikacije za dostop do spletnih storitev. Prav tako bi morale imeti možnost, da se same odločijo, ali bodo v zagotavljanje teh sredstev vključile zasebni sektor. Države članice ne bi smele biti zavezane k priglasitvi shem elektronske identifikacije Komisiji. Kar zadeva sheme elektronske identifikacije, ki se na nacionalni ravni uporabljajo za dostop vsaj do javnih spletnih storitev ali posebnih storitev, se lahko države članice same odločijo, ali bodo Komisiji priglasile vse sheme, samo nekatere ali nobene.
- (14) V uredbi je treba določiti nekaj pogojev v zvezi s tem, katera sredstva elektronske identifikacije je treba priznati in kako se sheme elektronske identifikacije priglasijo. Ti pogoji bi državam članicam morali pomagati pri krepitvi potrebnega zaupanja v sheme elektronske identifikacije drugih držav članic in vzajemnem priznavanju sredstev elektronske identifikacije, ki spadajo v priglašene sheme. Načelo vzajemnega priznavanja bi se moralo uporabljati, če shema elektronske identifikacije države članice priglasiteljice izpolnjuje pogoje priglasitve, priglasitev pa je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*. Načelo vzajemnega priznavanja pa bi se moralo nanašati le na avtentikacijo za spletno storitev. Dostop do teh spletnih storitev in njihova končna dostava prosilcu bi morala biti tesno povezana s pravico do prejema takšnih storitev pod pogoji iz nacionalne zakonodaje.
- (15) Obveznost priznavanja sredstev elektronske identifikacije bi morala zadevati le tista sredstva, katerih raven zanesljivosti identitete ustreza ravni, ki je enaka ali višja od zahtevane ravni za zadevno spletno storitev. Poleg tega bi bilo treba to obveznost uporabljati le, kadar zadevni organ javnega sektorja uporablja „srednjo“ ali „visoko“ raven zanesljivosti glede dostopa do te spletne storitve. Države članice bi morale imeti v skladu s pravom Unije možnost, da priznajo sredstva elektronske identifikacije z nižjimi ravnmi zanesljivosti identitete.
- (16) Ravni zanesljivosti bi morale označevati stopnjo zaupanja, ki jo sredstvo elektronske identifikacije zagotavlja pri ugotavljanju identitete osebe, s čimer se zagotovi, da je oseba, ki izkazuje določeno identiteto, dejansko oseba, ki ji je bila ta identiteta dodeljena. Raven zanesljivosti je odvisna od stopnje zaupanja v izkazano ali zagotavljano identiteto osebe, ki jo zagotavlja sredstvo elektronske identifikacije, pri čemer se upoštevajo postopki (na primer dokazovanje in preverjanje identitete ter avtentikacija), upravljanje (na primer subjekt, ki izda sredstvo elektronske identifikacije in postopek za izdajo takšnega sredstva) in opravljen tehnični nadzor. Obstajajo različne tehnične opredelitve in opisi ravni zanesljivosti, ki so rezultat vse-evropskih pilotnih projektov, financiranih s sredstvi Unije, standardizacije in mednarodnih dejavnosti. Zlasti vse-evropski pilotni projekt STORK in ISO 29115 se med drugim sklicujeta na ravni 2, 3 in 4, ki bi jih bilo treba v celoti upoštevati pri določanju minimalnih tehničnih zahtev, standardov in postopkov za nizko, srednjo in visoko raven zanesljivosti v smislu te uredbe, pri čemer se zagotavlja skladna uporaba te uredbe, zlasti kar zadeva visoko raven zanesljivosti, povezano z dokazovanjem identitete ob izdaji kvalificiranih potrdil. Opredeljene zahteve bi morale biti tehnološko nevtralne. Dopustiti bi bilo treba možnost, da se potrebne varnostne zahteve izpolnijo z uporabo različnih tehnologij.
- (17) Države članice bi morale spodbujati zasebni sektor, da prostovoljno uporablja sredstva elektronske identifikacije v okviru priglašene sheme za namene identifikacije, kadar je to potrebno za spletne storitve ali elektronske transakcije. Možnost uporabe takšnih sredstev elektronske identifikacije bi zasebnemu sektorju omogočila uporabo elektronske identifikacije in avtentikacije, ki se v številnih državah članicah že uporabljata vsaj za javne storitve, podjetja in državljani pa bi tako imeli lažji dostop do čezmejnih spletnih storitev. Da bi zasebnemu sektorju olajšali čezmejno uporabo takšnih sredstev elektronske identifikacije, bi morala biti možnost avtentikacije, ki jo zagotavlja katera koli država članica, na voljo zanašajočim se strankam iz zasebnega sektorja, ki nimajo sedeža na ozemlju te države članice, pod enakimi pogoji, kot veljajo za zanašajoče se stranke iz zasebnega sektorja, ki imajo sedež v tej državi članici. Zato lahko država članica priglasiteljica za zanašajoče se stranke iz zasebnega sektorja določi pogoje za dostop do sredstva avtentikacije. V takšnih pogojih za dostop je lahko navedeno, ali je sredstvo avtentikacije, povezano s priglašeno shemo, trenutno na voljo zanašajočim se strankam iz zasebnega sektorja.
- (18) Ta uredba bi morala določati odgovornost države članice priglasiteljice, izdajatelja sredstva elektronske identifikacije, in stranke, ki opravi postopek avtentikacije, v primeru neizpolnjevanja ustreznih obveznosti v skladu s to uredbo. Vendar bi se ta uredba morala uporabljati v skladu z nacionalnimi pravili o odgovornosti. Zato ne vpliva na navedena nacionalna pravila, na primer o opredelitvi škode, ali na ustrezna veljavna postopkovna pravila, tudi o dokaznem bremenu.

- (19) Varnost shem elektronske identifikacije je ključna za zaupanja vredno čezmejno vzajemno priznavanje sredstev elektronske identifikacije. V zvezi s tem bi morale države članice sodelovati pri zagotavljanju varnosti in interoperabilnosti shem elektronske identifikacije na ravni Unije. Če bi za sheme elektronske identifikacije potrebovali posebno strojno ali programsko opremo, ki bi jo uporabljale zanašajoče se stranke na nacionalni ravni, te države članice zaradi čezmejne interoperabilnosti ne bi smele naložiti takšnih zahtev in z njimi povezanih stroškov zanašajočim se strankam, ki nimajo sedeža na njihovem ozemlju. V tem primeru bi bilo treba razpravljati o primernih rešitvah in jih razvijati v interoperabilnostnem okviru. Vendar pa se ni mogoče izogniti tehničnim zahtevam, ki izhajajo iz specifikacij nacionalnih sredstev elektronske identifikacije in bi lahko vplivale na imetnike takšnih elektronskih sredstev (npr. pametnih kartic).
- (20) Sodelovanje držav članic bi moralo olajšati tehnično interoperabilnost priglašeni shem elektronske identifikacije ter tako vzpostaviti visoko raven zaupanja in varnosti, ustrezno stopnji tveganja. K takšnemu sodelovanju bi morala prispevati izmenjava informacij in najboljših praks med državami članicami, da se doseže vzajemno priznavanje.
- (21) Ta uredba bi morala določiti tudi splošni pravni okvir za uporabo storitev zaupanja. Ne bi pa smela uvajati splošne obveznosti za njihovo uporabo ali vzpostaviti točke dostopa za vse obstoječe storitve zaupanja. Zlasti ne bi smela urejati zagotavljanja storitev, ki se uporabljajo izključno znotraj zaprtih sistemov med določeno skupino udeležencev, ki ne vplivajo na tretje osebe. Zahteve te uredbe na primer ne bi smele veljati za sisteme, vzpostavljene v podjetjih ali javnih upravah, ki za vodenje notranjih postopkov uporabljajo storitve zaupanja. Zahteve te uredbe bi morale izpolnjevati le storitve zaupanja, ki se zagotavljajo javnosti in vplivajo na tretje osebe. Ta uredba tudi ne bi smela urejati vidikov, povezanih s sklenitvijo in veljavnostjo pogodb ali drugih pravnih obveznosti, če nacionalno pravo ali pravo Unije določa zahteve glede obličnosti. Poleg tega tudi ne bi smela vplivati na nacionalne zahteve glede obličnosti, ki zadevajo javne registre, zlasti trgovinske registre in zemljiške knjige.
- (22) Da bi spodbujali njihovo splošno čezmejno uporabo, bi moralo biti mogoče storitve zaupanja uporabljati kot dokaz v pravnih postopkih v vseh državah članicah. Pravne učinke storitev zaupanja se lahko določijo v nacionalnem pravu, če v tej uredbi ni določeno drugače.
- (23) Če je v tej uredbi določena obveznost priznavanja storitve zaupanja, se lahko takšna storitev zaupanja zavrne le, če je naslovnik obveznosti ne more prebrati ali preveriti zaradi tehničnih razlogov, ki niso pod njegovim neposrednim nadzorom. Kljub temu pa samo na podlagi te obveznosti ne bi smeli od javnega organa zahtevati, da pridobi strojno in programsko opremo, ki je potrebna za tehnično čitljivost vseh obstoječih storitev zaupanja.
- (24) Države članice lahko v skladu s pravom Unije ohranijo ali uvedejo nacionalne določbe v zvezi s storitvami zaupanja, če te storitve niso v celoti harmonizirane s to uredbo. Za storitve zaupanja, ki so v skladu s to uredbo, pa bi morali dovoliti prosti pretok na notranjem trgu.
- (25) Države članice bi morale še naprej imeti možnost, da same opredelijo druge vrste storitev zaupanja poleg tistih, ki so del zaprtega seznama storitev zaupanja iz te uredbe, da bi jih lahko na nacionalni ravni priznale kot kvalificirane storitve zaupanja.
- (26) Zaradi hitrih tehnoloških sprememb bi moral biti s to uredbo sprejet pristop, ki je odprt za inovacije.
- (27) Ta uredba bi morala biti tehnološko nevtralna. Pravne učinke, ki jih zagotavlja, bi moralo biti mogoče doseči s katerimi koli tehničnimi sredstvi, če so izpolnjene zahteve iz te uredbe.

- (28) Da se okrepi zlasti zaupanje malih in srednjih podjetij ter potrošnikov v notranji trg ter spodbudi uporaba storitev zaupanja in izdelkov, bi bilo treba uvesti pojma kvalificiranih storitev zaupanja in ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja ter tako določiti zahteve in obveznosti, ki zagotavljajo visoko raven varnosti vseh kvalificiranih storitev zaupanja in izdelkov, ki se uporabljajo ali zagotavljajo.
- (29) V skladu z obveznostmi iz Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki je bila odobrena s Sklepom Sveta 2010/48/ES ⁽¹⁾, zlasti iz člena 9 navedene konvencije, bi bilo treba invalidom omogočiti dostop do storitev zaupanja in izdelkov za končne uporabnike, ki se uporabljajo pri zagotavljanju teh storitev, v enaki meri kot drugim potrošnikom. Zagotavljane storitve zaupanja in izdelki za končne uporabnike, ki se uporabljajo pri zagotavljanju teh storitev, bi zato morali biti dostopni invalidom, če je to izvedljivo. Pri oceni izvedljivosti bi bilo treba med drugim upoštevati tehnične in ekonomske vidike.
- (30) Države članice bi morale imenovati nadzorni organ ali nadzorne organe za izvajanje nadzornih dejavnosti v skladu s to uredbo. Prav tako bi morale imeti možnost, da v dogovoru z drugo državo članico imenujejo nadzorni organ na ozemlju te druge države članice.
- (31) Nadzorni organi bi morali sodelovati z organi za varstvo podatkov, na primer z obveščanjem o rezultatih revizij ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja, če se zdi, da so bila kršena pravila o varstvu osebnih podatkov. Sporočanje podatkov bi moralo zajemati zlasti varnostne incidente in kršitve varstva osebnih podatkov.
- (32) Vsi ponudniki storitev zaupanja bi morali uporabljati dobro prakso varnosti, ki ustreza tveganjem, povezanim z njihovimi dejavnostmi, da bi okrepili zaupanje uporabnikov v enotni trg.
- (33) Določbe o uporabi psevdonimov v potrdilih ne bi smele ovirati držav članic, da zahtevajo identifikacijo oseb v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom.
- (34) Vse države članice bi morale upoštevati skupne bistvene zahteve v zvezi z nadzorom, da se zagotovi primerljiva raven varnosti kvalificiranih storitev zaupanja. Za lažjo dosledno uporabo teh zahtev po vsej Uniji bi morale države članice sprejeti primerljive postopke ter si izmenjevati informacije o nadzornih dejavnostih in najboljših praksah na tem področju.
- (35) Zahteve iz te uredbe bi morale veljati za vse ponudnike storitev zaupanja, zlasti zahteve glede varnosti in odgovornosti, da v zvezi s svojimi postopki in storitvami zagotovijo ustrezno skrbnost, preglednost in odgovornost. Vendar je ob upoštevanju vrste storitev, ki jih zagotavljajo ponudniki storitev zaupanja, v zvezi s temi zahtevami ustrezno razlikovati med ponudniki kvalificiranih in ponudniki nekvalificiranih storitev zaupanja.
- (36) Vzpostavitev ureditve nadzora za vse ponudnike storitev zaupanja bi morala zagotoviti enake konkurenčne pogoje za varnost in odgovornost v zvezi z njihovimi postopki in storitvami ter s tem prispevati k zaščiti uporabnikov in delovanju notranjega trga. Pri ponudnikih nekvalificiranih storitev zaupanja bi se morale izvajati manj obsežne ter odzivne naknadne nadzorne dejavnosti, ob upoštevanju narave njihovih storitev in postopkov. Nadzorni organ torej ne bi smel imeti splošne obveznosti nadzora ponudnikov nekvalificiranih storitev zaupanja. Ukrepati bi moral le, če je obveščen (na primer s strani ponudnika nekvalificiranih storitev zaupanja samega ali drugega nadzornega organa, z uradnim obvestilom uporabnika ali poslovnega partnerja ali na podlagi svoje lastne preiskave), da ponudnik nekvalificiranih storitev zaupanja ne ravna v skladu z zahtevami iz te uredbe.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti (UL L 23, 27.1.2010, str. 35).

- (37) Ta uredba bi morala določiti odgovornost vseh ponudnikov storitev zaupanja. Zlasti vzpostavlja ureditev odgovornosti, v skladu s katero bi morali biti vsi ponudniki storitev zaupanja odgovorni za škodo, ki jo povzročijo fizični ali pravni osebi zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz te uredbe. Da bi poenostavili oceno finančnega tveganja, ki bi mu lahko bili izpostavljeni ponudniki storitev zaupanja ali bi morale biti kriti z njihovimi zavarovalnimi policami, ta uredba ponudnikom teh storitev omogoča, da pod določenimi pogoji določijo omejitve glede uporabe storitev, ki jih zagotavljajo, in tako niso odgovorni za škodo zaradi uporabe teh storitev, ki presega takšno omejitev. Potrošniki bi morali biti vnaprej ustrezno obveščeni o omejitvah. Te omejitve bi morale biti prepoznavne za tretje osebe, na primer tako, da se informacije o omejitvah vključijo v splošne pogoje zagotavljane storitve, ali na drug prepoznaven način. Da bi ta načela lahko učinkovala, bi bilo treba to uredbo uporabljati v skladu z nacionalnimi pravili o odgovornosti. Ta uredba tako ne vpliva na navedena nacionalna pravila, na primer o opredelitvi škode, namena (naklepa) in malomarnosti, ali na ustrezna veljavna postopkovna pravila.
- (38) Prijave kršitev varnosti in ocene varnostnega tveganja so bistvene, da se lahko ob kršitvi varnosti ali izgubi celovitosti zadevnim stranem zagotovijo ustrezne informacije.
- (39) Da bi Komisija in države članice lahko ocenile učinkovitost mehanizma za prijavo kršitev, ki ga uvaja ta uredba, bi morali nadzorni organi Komisiji ter Agenciji Evropske unije za varnost omrežij in informacij (v nadaljnjem besedilu: agencija ENISA) zagotoviti povzetek informacij.
- (40) Da bi Komisija in države članice lahko ocenile učinkovitost mehanizma okrepljenega nadzora, ki ga uvaja ta uredba, bi bilo treba od nadzornih organov zahtevati, da poročajo o svojih dejavnostih. To bi bistveno pripomoglo k boljši izmenjavi dobrih praks med nadzornimi organi ter hkrati zagotovilo preverjanje, da se bistvene zahteve po nadzoru izvajajo dosledno in učinkovito v vseh državah članicah.
- (41) Da bi zagotovili vzdržnost in trajnost kvalificiranih storitev zaupanja ter okrepili zaupanje uporabnikov v neprekinjenost kvalificiranih storitev zaupanja, bi morali nadzorni organi preveriti obstoj in pravilno uporabo določb o načrtih za prenehanje v primerih, ko ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja prenehajo opravljati svoje dejavnosti.
- (42) Da se olajša nadzor ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja, na primer kadar ponudnik zagotavlja storitve na ozemlju druge države članice in tam ni predmet nadzora ali kadar se računalniki ponudnika nahajajo na ozemlju druge države članice in ne v državi, v kateri ima ponudnik sedež, bi bilo treba vzpostaviti sistem medsebojne pomoči med nadzornimi organi v državah članicah.
- (43) Da se zagotovi skladnost ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja in storitev, ki jih ti zagotavljajo, z zahtevami iz te uredbe, bi moral organ za ugotavljanje skladnosti izvajati ugotavljanje skladnosti, njegova poročila o ugotavljanju skladnosti pa bi ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja morali predložiti nadzornemu organu. Kadar nadzorni organ od ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja zahteva, da predloži poročilo o priložnostnem ugotavljanju skladnosti, bi moral pri tem spoštovati zlasti načela dobrega upravljanja, vključno z obveznostjo utemeljitve svojih odločitev, in načelo sorazmernosti. Zato bi nadzorni organ moral ustrezno utemeljiti svoje odločitve, s katerimi zahteva priložnostno ugotavljanje skladnosti.
- (44) Namen te uredbe je zagotoviti skladen okvir, ki bo zagotavljal visoko raven varnosti in pravne varnosti storitev zaupanja. Tozadevno bi morala Komisija pri obravnavi ugotavljanja skladnosti izdelkov in storitev po potrebi iskati sinergije z obstoječimi zadevnimi evropskimi in mednarodnimi sistemi, kot je Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ki določa zahteve za akreditacijo organov za ugotavljanje skladnosti in nadzor trga izdelkov.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

- (45) Da se omogoči učinkovit postopek za vključitev ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja in kvalificiranih storitev zaupanja, ki jih ti zagotavljajo, na zanesljive sezname, bi bilo treba spodbujati predhodno sodelovanje med bodočimi ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja in pristojnim nadzornim organom, da se spodbudi ustrezna skrbnost, potrebna za začetek zagotavljanja kvalificiranih storitev zaupanja.
- (46) Zanesljivi sezname so bistveni elementi za krepitev zaupanja med udeleženci na trgu, saj je iz njih razvidno, da je imel ponudnik storitev v trenutku nadzora kvalificiran status.
- (47) Zaupanje v spletne storitve in njihova uporabnost sta ključna, da bi uporabniki izkoristili vse možnosti elektronskih storitev in se nanje zavestno zanesli. Zato bi bilo treba ustvariti znak zaupanja EU, s katerim bi označili kvalificirane storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja. Na podlagi takšnega znaka zaupanja EU za kvalificirane storitve zaupanja bi se kvalificirane storitve zaupanja jasno razlikovale od drugih storitev zaupanja, kar bi prispevalo k preglednosti na trgu. Uporaba znaka zaupanja EU s strani ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja bi morala biti prostovoljna in ne bi smela nalagati nobenih drugih zahtev, poleg tistih iz te uredbe.
- (48) Čeprav je za zagotavljanje medsebojnega priznavanja elektronskih podpisov potrebna visoka raven varnosti, bi bilo treba v posebnih primerih, denimo v okviru Odločbe Komisije 2009/767/ES ⁽¹⁾, sprejeti tudi elektronske podpise z nižjo ravno varnosti.
- (49) Ta uredba bi morala vzpostaviti načelo, da se elektronskemu podpisu ne bi smelo odvzeti pravnega učinka, ker je v elektronski obliki ali ker ne izpolnjuje zahtev za kvalificirani elektronski podpis. Vendar pa se pravni učinek elektronskih podpisov opredeli z nacionalnim pravom, razen kar zadeva zahteve iz te uredbe, v skladu s katerimi bi moral imeti kvalificirani elektronski podpis enakovreden pravni učinek kot lastnoročni podpis.
- (50) Ker pristojni organi v državah članicah trenutno uporabljajo različne formate naprednih elektronskih podpisov za elektronsko podpisovanje dokumentov, bi bilo treba zagotoviti, da lahko države članice, ko prejmejo elektronsko podpisane dokumente, tehnično podpirajo vsaj nekaj formatov naprednih elektronskih podpisov. Podobno bi bilo treba v primeru, ko pristojni organi v državah članicah uporabljajo napredne elektronske žige, zagotoviti, da ti podpirajo vsaj nekaj formatov naprednih elektronskih žigov.
- (51) Podpisnik bi moral imeti možnost, da naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa zaupa v oskrbo tretji osebi, če se uvedejo ustrezni mehanizmi in postopki, ki zagotavljajo, da ima podpisnik izključni nadzor nad uporabo svojih podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa in da so pri uporabi naprave izpolnjene zahteve za kvalificiran elektronski podpis.
- (52) Ustvarjanje elektronskih podpisov na daljavo, pri katerem okolje za ustvarjanje elektronskega podpisa upravlja ponudnik storitev zaupanja v imenu podpisnika, se bo okrepilo, saj prinaša številne gospodarske koristi. Da se zagotovi enako pravno priznavanje takšnih elektronskih podpisov in elektronskih podpisov, ustvarjenih v okolju, ki ga v celoti upravlja uporabnik, pa bi morali ponudniki storitev elektronskih podpisov na daljavo izvajati posebne varnostne postopke pri vodenju in upravljanju ter uporabljati zaupanja vredne sisteme in izdelke, med drugim varne načine elektronske komunikacije, da se zagotovita zanesljivo okolje za ustvarjanje elektronskega podpisa in uporaba tega okolja pod izključnim nadzorom podpisnika. V primeru kvalificiranega elektronskega podpisa, ustvarjenega z napravo za ustvarjanje elektronskega podpisa na daljavo, bi se morale uporabljati zahteve iz te uredbe, ki se uporabljajo za ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja.

⁽¹⁾ Odločba Komisije 2009/767/ES z dne 16. oktobra 2009 o vzpostavitvi ukrepov za pospeševanje uporabe postopkov po elektronski poti s pomočjo „enotnih kontaktnih točk“ po Direktivi 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu (UL L 274, 20.10.2009, str. 36).

- (53) Začasna razveljavitev kvalificiranih potrdil je uveljavljena operativna praksa ponudnikov storitev zaupanja v več državah članicah, ki se razlikuje od preklica potrdila in pomeni začasno prenehanje njegove veljavnosti. Zaradi pravne varnosti je potrebno, da je vedno jasno navedeno, da je potrdilo začasno razveljavljeno. Ponudniki storitev zaupanja bi zato morali jasno navesti status potrdila, v primeru njegove začasne razveljavitve pa tudi natančno obdobje, za katero je potrdilo začasno razveljavljeno. Ta uredba ponudnikom storitev zaupanja ali državam članicam ne bi smela nalagati uporabe začasne razveljavitve, morala pa bi zagotavljati pravila o preglednosti, kadar in kjer je taka praksa na voljo.
- (54) Čezmejna interoperabilnost in priznavanje kvalificiranih potrdil sta predpogoja za čezmejno priznavanje kvalificiranih elektronskih podpisov. Zato za kvalificirana potrdila ne bi smele veljati nobene obvezne zahteve, ki presegajo zahteve iz te uredbe. Vendar bi bilo treba na nacionalni ravni dovoliti vključitev posebnih lastnosti, kot so enolični identifikatorji, v kvalificirana potrdila, če ne ovirajo čezmejne interoperabilnosti in priznavanja kvalificiranih potrdil in elektronskih podpisov.
- (55) Varnostno certificiranje, kar zadeva informacijsko tehnologijo, na podlagi mednarodnih standardov, kot je ISO 15408 ter s tem povezani načini ocenjevanja in ureditve vzajemnega priznavanja, je pomemben način preverjanja varnosti naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa in bi ga bilo treba spodbujati. Vendar so inovativne rešitve in storitve, kot so mobilno podpisovanje in podpisovanje v oblaku, odvisne od tehničnih in organizacijskih rešitev za naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa, za katere varnostni standardi morda še niso na voljo ali za katere prvi postopek varnostnega certificiranja, kar zadeva informacijsko tehnologijo, še ni zaključen. Raven varnosti takšnih naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa bi se lahko ocenila z alternativnimi postopki, samo kadar takšni varnostni standardi še niso na voljo ali kadar prvi postopek varnostnega certificiranja, kar zadeva informacijsko tehnologijo, še ni zaključen. Ti postopki bi morali biti primerljivi s standardi za varnostno certificiranje, kar zadeva informacijsko tehnologijo, če sta njihovi ravni varnosti enakovredni. K tem postopkom bi lahko prispeval medsebojni strokovni pregled.
- (56) V tej uredbi bi morale biti določene zahteve za naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa, da se zagotovi funkcionalnost naprednih elektronskih podpisov. Ta uredba ne bi smela zajemati celotnega systemskega okolja, v katerem takšne naprave delujejo. Zato bi moral biti obseg certificiranja naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa omejen na strojno opremo in systemsko programsko opremo, ki se uporabljata za upravljanje in varovanje podatkov za ustvarjanje podpisa, ki so ustvarjeni, shranjeni ali obdelani v napravi za ustvarjanje podpisa. Kot je opredeljeno v zadevnih standardih, obveznost certificiranja ne bi smela veljati za aplikacije za ustvarjanje podpisa.
- (57) Da se zagotovi pravna varnost glede veljavnosti podpisa, je bistveno opredeliti dele kvalificiranega elektronskega podpisa, ki jih mora zanašajoča se stranka, ki izvaja potrjevanje veljavnosti, oceniti. Poleg tega bi opredelitev zahtev za ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja, ki lahko zagotavljajo kvalificirano storitev potrjevanja veljavnosti za zanašajočo se stranke, ki potrjevanja veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov ne želijo ali ne morejo opravljati same, morala zasebni in javni sektor spodbuditi k naložbam v takšne storitve. Oba elementa bi morala zagotoviti, da je potrjevanje veljavnosti kvalificiranega elektronskega podpisa enostavno in primerno za vse stranke na ravni Unije.
- (58) Če transakcija zahteva kvalificirani elektronski žig pravne osebe, bi moral biti enako sprejemljiv tudi kvalificirani elektronski podpis pooblaščenega zastopnika pravne osebe.
- (59) Elektronski žigi bi morali služiti kot dokaz, da je elektronski dokument izdala pravna oseba, ter zagotavljati gotovost, kar zadeva izvor in celovitost dokumenta.
- (60) Ponudniki storitev zaupanja, ki izdajajo kvalificirana potrdila za elektronski žig, bi morali izvajati potrebne ukrepe, da se omogoči ugotovitev identitete fizične osebe, ki zastopa pravno osebo, ki se ji se izda kvalificirani potrdilo za elektronski žig, če je takšna identifikacija potrebna v okviru sodnega ali upravnega postopka na nacionalni ravni.

- (61) Ta uredba bi morala zagotoviti dolgoročno hrambo informacij, da se zagotovi pravna veljavnost elektronskih podpisov in elektronskih žigov v daljšem časovnem obdobju ter da se jih lahko potrdi ne glede na prihodnje tehnološke spremembe.
- (62) Da se zagotovi varnost kvalificiranih elektronskih časovnih žigov, bi morale biti v tej uredbi določena uporaba naprednega elektronskega žiga ali naprednega elektronskega podpisa ali drugih enakovrednih metod. Predvideti je mogoče, da bi se z inovacijami lahko razvile nove tehnologije, ki bi za časovne žige zagotavljale enakovredno raven varnosti. Če se uporabi druga metoda in ne napredni elektronski žig ali napredni elektronski podpis, bi morala biti naloga ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, da v okviru poročila o ugotavljanju skladnosti dokaže, da takšna metoda zagotavlja enakovredno raven varnosti in izpolnjuje zahteve iz te uredbe.
- (63) Elektronski dokumenti so pomembni za nadaljnji razvoj čezmejnih elektronskih transakcij na notranjem trgu. Ta uredba bi morala vzpostaviti načelo, da se elektronskemu dokumentu ne bi smelo odvzeti pravnega učinka, ker je v elektronski obliki, s čimer bi se zagotovilo, da elektronska transakcija ne bo zavrnjena le zato, ker je dokument v elektronski obliki.
- (64) Komisija bi morala pri obravnavi formatov naprednih elektronskih podpisov in žigov izhajati iz obstoječih praks, standardov in zakonodaje, zlasti Sklepa Komisije 2011/130/EU ⁽¹⁾.
- (65) Poleg avtentikacije dokumenta, ki ga izda pravna oseba, se lahko elektronski žigi uporabijo tudi pri avtentikaciji digitalnih sredstev pravne osebe, kot so programske kode ali strežniki.
- (66) Nujno je določiti pravni okvir, da se olajša čezmejno priznavanje storitev elektronske priporočene dostave med obstoječimi nacionalnimi pravnimi sistemi. Ta okvir bi lahko ustvaril tudi nove tržne priložnosti za ponudnike storitev zaupanja iz Unije, ki bi lahko ponujali nove vse-evropske storitve elektronske priporočene dostave.
- (67) Storitve za avtentikacijo spletišč obiskovalcu spletišča dajejo zagotovilo, da za tem spletiščem stoji pristen in legitimen subjekt. Te storitve prispevajo h krepitvi zaupanja v poslovanje prek spleta, saj uporabniki zaupajo spletišču, ki je bilo avtentificirano. Zagotavljanje in uporaba storitev za avtentikacijo spletišč sta povsem prostovoljna. Da bi avtentikacija spletišč postala sredstvo za krepitev zaupanja in zagotavljanje boljše izkušnje uporabnikov ter spodbujanje rasti na notranjem trgu, pa bi se moralo s to uredbo določiti minimalne obveznosti glede varnosti in odgovornosti za ponudnike in njihove storitve. V ta namen so bili upoštevani rezultati obstoječih pobud, ki jih je začel zadevni sektor, na primer forum CA/B – Certification Authorities/Browsers Forum. Poleg tega ta uredba ne bi smela ovirati uporabe drugih sredstev ali metod za avtentikacijo spletišč, ki niso zajeti s to uredbo, ponudnikom storitev za avtentikacijo spletišč iz tretjih držav pa ne bi smela preprečevati, da bi svoje storitve zagotavljali strankam v Uniji. Vendar bi se storitve za avtentikacijo spletišč, ki jih zagotavlja ponudnik iz tretje države, morale priznati kot kvalificirane v skladu s to uredbo le, če imata Unija in država sedeža ponudnika sklenjen mednarodni sporazum.
- (68) Pojem „pravne osebe“ v skladu z določbami Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) o ustanavljanju gospodarskim subjektom omogoča, da svobodno izberejo pravno obliko, za katero menijo, da je primerna za izvajanje njihove dejavnosti. Glede na to pojem „pravne osebe“ v smislu PDEU pomeni vse subjekte, ki so ustanovljeni v skladu s pravom države članice ali zanje velja takšno pravo, ne glede na njihovo pravno obliko.
- (69) Institucije, organe, urade in agencije Unije se spodbudi, da priznajo elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja, ki jih zajema ta uredba, v okviru upravnega sodelovanja, ki izkorišča zlasti obstoječe dobre prakse in rezultate tekočih projektov na področjih, ki jih zajema ta uredba.

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2011/130/EU z dne 25. februarja 2011 o določitvi minimalnih zahtev glede čezmejne obdelave dokumentov z elektronskim podpisom pristojnih organov v skladu z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu (UL L 53, 26.2.2011, str. 66).

- (70) Da bi se nekateri podrobni tehnični vidiki te uredbe lahko prilagodljivo in hitro dopolnili, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z merili, ki jih morajo izpolnjevati organi, pristojni za certificiranje naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa. Zlasti je pomembno, da Komisija pri pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (71) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, zlasti za opredelitev referenčnih števil standardov, katerih uporaba bi predstavljala domnevo skladnosti z določenimi zahtevami iz te uredbe. Ta pooblastila bi se morala izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (72) Komisija bi morala pri sprejemanju delegiranih ali izvedbenih aktov upoštevati standarde in tehnične specifikacije, ki jih pripravijo evropski in mednarodni organi in organizacije za standardizacijo, zlasti Evropski odbor za standardizacijo (CEN), Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde (ETSI), Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO) in Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), da bi zagotovili visoko raven varnosti in interoperabilnosti elektronske identifikacije in storitev zaupanja.
- (73) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba Direktivo 1999/93/ES razveljaviti.
- (74) Da se udeležencem na trgu, ki že uporabljajo kvalificirana potrdila, izdana fizičnim osebam v skladu z Direktivo 1999/93/ES, zagotovi pravna varnost, je treba omogočiti dovolj dolgo prehodno obdobje. Podobno bi bilo treba prehodne ukrepe določiti tudi za naprave za varno ustvarjanje elektronskega podpisa, katerih skladnost je bila ugotovljena v skladu z Direktivo 1999/93/ES, in overitelje, ki izdajajo kvalificirana potrdila pred 1. julijem 2016. Prav tako je treba Komisiji zagotoviti, da lahko sprejme izvedbene in delegirane akte pred tem datumom.
- (75) Datumi začetka uporabe iz te uredbe ne vplivajo na obstoječe obveznosti držav članic na podlagi prava Unije, zlasti Direktive 2006/123/ES.
- (76) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev te uredbe, temveč se zaradi obsega predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (77) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je podal mnenje dne 27. septembra 2012 ⁽³⁾ –

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Svet z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽³⁾ UL C 28, 30.1.2013, str. 6.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga in doseže ustrezna raven varnosti sredstev elektronske identifikacije in storitev zaupanja, ta uredba:

- (a) določa pogoje, pod katerimi države članice priznajo sredstva elektronske identifikacije fizičnih in pravnih oseb, ki so vključena v priglašeno shemo elektronske identifikacije druge države članice;
- (b) določa pravila za storitve zaupanja, zlasti za elektronske transakcije, in
- (c) določa pravni okvir za elektronske podpise, elektronske žige, elektronske časovne žige, elektronske dokumente, storitve elektronske priporočene dostave in storitve v zvezi s potrdili za avtentikacijo spletišč.

Člen 2

Področje uporabe

- 1. Ta uredba se uporablja za sheme elektronske identifikacije, ki jih priglasijo država članica, in za ponudnike storitev zaupanja s sedežem v Uniji.
- 2. Ta uredba se ne uporablja za zagotavljanje storitev zaupanja, ki se uporabljajo izključno znotraj zaprtih sistemov, ki obstajajo na podlagi nacionalnega prava ali dogovorov med določeno skupino udeležencev.
- 3. Ta uredba ne vpliva na nacionalno pravo ali pravo Unije, povezano s sklenitvijo in veljavnostjo pogodb ali drugimi pravnimi ali postopkovnimi obveznostmi glede obličnosti.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- 1. „elektronska identifikacija“ pomeni postopek uporabe identifikacijskih podatkov osebe v elektronski obliki, ki enolično predstavljajo bodisi fizično ali pravno osebo bodisi fizično osebo, ki zastopa pravno osebo;
- 2. „sredstvo elektronske identifikacije“ pomeni materialno in/ali nematerialno enoto, ki vsebuje identifikacijske podatke osebe in se uporablja za avtentikacijo pri spletnih storitvah;
- 3. „identifikacijski podatki osebe“ pomeni niz podatkov, ki omogočajo, da se določi identiteta fizične ali pravne osebe ali fizične osebe, ki zastopa pravno osebo;
- 4. „shema elektronske identifikacije“ pomeni sistem za elektronsko identifikacijo, v okviru katerega se fizični ali pravni osebi ali fizični osebi, ki zastopa pravno osebo, izdajo sredstva elektronske identifikacije;

5. „avtentikacija“ pomeni elektronski postopek, ki omogoča potrditev elektronske identifikacije fizične ali pravne osebe ali izvora in celovitosti podatkov v elektronski obliki;
6. „zanašajoča se stranka“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki se zanaša na elektronsko identifikacijo ali storitev zaupanja;
7. „organ javnega sektorja“ pomeni državni, regionalni ali lokalni organ, osebo javnega prava ali združenje, ki jo/ga ustanovi eden ali več takšnih organov ali ena ali več takšnih oseb javnega prava, ali zasebni subjekt, ki ga je vsaj eden od teh organov, oseb ali združenj pooblastil za zagotavljanje javnih storitev, kadar deluje v okviru tega pooblastila;
8. „oseba javnega prava“, pomeni osebo, opredeljeno v točki 4 člena 2(1) Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
9. „podpisnik“ pomeni fizično osebo, ki ustvari elektronski podpis;
10. „elektronski podpis“ pomeni niz podatkov v elektronski obliki, ki so dodani k drugim podatkom v elektronski obliki ali so z njimi logično povezani in jih podpisnik uporablja za podpisovanje;
11. „napredni elektronski podpis“ pomeni elektronski podpis, ki izpolnjuje zahteve iz člena 26;
12. „kvalificirani elektronski podpis“ pomeni napredni elektronski podpis, ki se ustvari z napravo za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa in temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronske podpise;
13. „podatki za ustvarjanje elektronskega podpisa“ pomeni enolične podatke, ki jih podpisnik uporablja za ustvarjanje elektronskega podpisa;
14. „potrdilo za elektronski podpis“ pomeni elektronsko potrdilo, ki povezuje podatke za potrjevanje veljavnosti elektronskega podpisa s fizično osebo in potrjuje vsaj ime ali psevdonim te osebe;
15. „kvalificirano potrdilo za elektronski podpis“ pomeni potrdilo za elektronske podpise, ki ga izda ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja in izpolnjuje zahteve iz Priloge I;
16. „storitev zaupanja“ pomeni elektronsko storitev, ki se praviloma opravlja za plačilo in vključuje:
 - (a) ustvarjanje, preverjanje in potrjevanje veljavnosti elektronskih podpisov, elektronskih žigov ali elektronskih časovnih žigov, storitev elektronske priporočene dostave in potrdil, povezanih s temi storitvami, ali
 - (b) ustvarjanje, preverjanje in potrjevanje veljavnosti potrdil za avtentikacijo spletišč ali
 - (c) hrambo elektronskih podpisov, žigov ali potrdil, povezanih s temi storitvami;
17. „kvalificirana storitev zaupanja“ pomeni storitev zaupanja, ki izpolnjuje zadevne zahteve iz te uredbe;

⁽¹⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

18. „organ za ugotavljanje skladnosti“ pomeni organ, opredeljen v točki 13 člena 2 Uredbe (ES) št. 765/2008, ki je akreditiran v skladu z navedeno uredbo in je pristojen za ugotavljanje skladnosti ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja in kvalificiranih storitev zaupanja, ki jih ta zagotavlja;
19. „ponudnik storitev zaupanja“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki zagotavlja eno ali več storitev zaupanja, kot ponudnik kvalificiranih ali nekvalificiranih storitev zaupanja;
20. „ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja“ pomeni ponudnika storitev zaupanja, ki zagotavlja eno ali več kvalificiranih storitev zaupanja in mu nadzorni organ dodeli kvalificirani status;
21. „izdelek“ pomeni strojno ali programsko opremo ali ustrezne sestavne dele strojne ali programske opreme, katerih uporaba je namenjena zagotavljanju storitev zaupanja;
22. „naprava za ustvarjanje elektronskega podpisa“ pomeni konfigurirano programsko ali strojno opremo, ki se uporablja za ustvarjanje elektronskega podpisa;
23. „naprava za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa“ pomeni napravo za ustvarjanje elektronskega podpisa, ki izpolnjuje zahteve iz Priloge II;
24. „ustvarjalec žiga“ pomeni pravno osebo, ki ustvari elektronski žig;
25. „elektronski žig“ pomeni niz podatkov v elektronski obliki, ki so dodani k drugim podatkom v elektronski obliki ali so z njimi logično povezani, da se zagotovita izvor in celovitost povezanih podatkov;
26. „napredni elektronski žig“ pomeni elektronski žig, ki izpolnjuje zahteve iz člena 36;
27. „kvalificirani elektronski žig“ pomeni napredni elektronski žig, ki se ustvari z napravo za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga in temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski žig;
28. „podatki za ustvarjanje elektronskega žiga“ pomenijo enolične podatke, ki jih ustvarjalec elektronskega žiga uporabi za ustvarjanje elektronskega žiga;
29. „potrdilo za elektronski žig“ pomeni elektronsko potrdilo, ki povezuje podatke za potrjevanje veljavnosti elektronskega žiga s pravno osebo in potrjuje ime te osebe;
30. „kvalificirano potrdilo za elektronski žig“ pomeni potrdilo za elektronski žig, ki ga izda ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja in izpolnjuje zahteve iz Priloge III;
31. „naprava za ustvarjanje elektronskega žiga“ pomeni konfigurirano programsko ali strojno opremo, ki se uporablja za ustvarjanje elektronskega žiga;
32. „naprava za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga“ pomeni napravo za ustvarjanje elektronskega žiga, ki smiselno izpolnjuje zahteve iz Priloge II;
33. „elektronski časovni žig“ pomeni podatke v elektronski obliki, ki druge podatke v elektronski obliki povezujejo z določenim trenutkom in tako zagotavljajo dokaz, da so slednji podatki v tistem trenutku obstajali;
34. „kvalificirani elektronski časovni žig“ pomeni elektronski časovni žig, ki izpolnjuje zahteve iz člena 42;

35. „elektronski dokument“ pomeni kakršno koli vsebino, shranjeno v elektronski obliki, zlasti besedilo ali zvočni, vizualni ali avdiovizualni zapis;
36. „storitev elektronske priporočene dostave“ pomeni storitev, ki omogoča prenos podatkov med tretjimi stranmi z elektronskimi sredstvi, zagotavlja dokaze o ravnanju s prenesenimi podatki, vključno z dokazilom o oddaji in prejemu podatkov, ter prenesene podatke varuje pred izgubo, krajo, poškodbo ali kakršno koli nepooblaščenno spremembo;
37. „kvalificirana storitev elektronske priporočene dostave“ pomeni storitev elektronske priporočene dostave, ki izpolnjuje zahteve iz člena 44;
38. „potrdilo za avtentikacijo spletišč“ pomeni potrdilo, ki omogoča avtentikacijo spletišča in spletišče povezuje s fizično ali pravno osebo, ki se ji izda potrdilo;
39. „kvalificirano potrdilo za avtentikacijo spletišč“ pomeni potrdilo za avtentikacijo spletišč, ki ga izda ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja in izpolnjuje zahteve iz Priloge IV;
40. „podatki za potrjevanje veljavnosti“ pomeni podatke, ki se uporabljajo za potrjevanje veljavnosti elektronskega podpisa ali elektronskega žiga;
41. „potrjevanje veljavnosti“ pomeni postopek preverjanja in potrditve, da je elektronski podpis ali žig veljaven.

Člen 4

Načelo notranjega trga

1. Za zagotavljanje storitev zaupanja, ki jih na ozemlju države članice zagotavlja ponudnik storitev zaupanja s sedežem v drugi državi članici, ne veljajo nobene omejitve iz razlogov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe.
2. Za izdelke in storitve zaupanja, ki so skladni s to uredbo, se dovoli prosti pretok na notranjem trgu.

Člen 5

Obdelava in varstvo podatkov

1. Obdelava osebnih podatkov se izvaja v skladu z Direktivo 95/46/ES.
2. Brez poseganja v pravni učinek psevdonimov v skladu nacionalnim pravom, uporaba psevdonimov v elektronskih transakcijah ni prepovedana.

POGLAVJE II

ELEKTRONSKA IDENTIFIKACIJA

Člen 6

Vzajemno priznavanje

1. Če nacionalno pravo ali upravna praksa za dostop do storitve, ki jo prek spleta zagotavlja organ javnega sektorja v eni državi članici, predpisuje elektronsko identifikacijo z uporabo sredstva elektronske identifikacije in avtentikacije, se sredstvo elektronske identifikacije, izdano v drugi državi članici, prizna v prvi državi članici za namene čezmejne avtentikacije za to spletno storitev, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) sredstvo elektronske identifikacije je izdano v okviru sheme elektronske identifikacije, navedene na seznamu, ki ga Komisija objavi v skladu s členom 9;

- (b) raven zanesljivosti takšnega sredstva elektronske identifikacije ustreza ravni zanesljivosti, ki je enaka ali višja od ravni zanesljivosti, ki jo zahteva zadevni organ javnega sektorja pri dostopu do spletne storitve v prvi državi članici, pod pogojem, da raven zanesljivosti takšnega sredstva elektronske identifikacije ustreza srednji ali visoki ravni zanesljivosti;
- (c) zadevni organ javnega sektorja uporablja srednjo ali visoko raven zanesljivosti v zvezi z dostopom do te spletne storitve.

Takšno priznanje se opravi najpozneje 12 mesecev po tem, ko Komisija objavi seznam iz točke (a) prvega pododstavka.

2. Organi javnega sektorja lahko za namene čezmejne avtentikacije za storitve, ki jih zagotavljajo prek spleta, priznajo sredstvo elektronske identifikacije, ki se izda v okviru sheme elektronske identifikacije, navedene na seznamu, ki ga Komisija objavi v skladu s členom 9, in ustreza nizki ravni zanesljivosti.

Člen 7

Upravičenost do priglasitve shem elektronske identifikacije

Shema elektronske identifikacije je upravičena do priglasitve v skladu s členom 9(1), če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) sredstva elektronske identifikacije v okviru sheme elektronske identifikacije se izdajo:
 - (i) s strani države članice priglasiteljice;
 - (ii) po pooblastilu države članice priglasiteljice, ali
 - (iii) neodvisno od države članice priglasiteljice, vendar jih ta država članica priznava;
- (b) sredstva elektronske identifikacije v okviru sheme elektronske identifikacije se lahko uporabljajo za dostop do vsaj ene storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja in za katero se v državi članici priglasiteljici zahteva elektronska identifikacija;
- (c) shema elektronske identifikacije in sredstva elektronske identifikacije, izdana v okviru te sheme, izpolnjujejo zahteve vsaj ene od ravni zanesljivosti, določenih v izvedbenem aktu iz člena 8(3);
- (d) država članica priglasiteljica zagotovi, da se identifikacijski podatki osebe, ki enolično predstavljajo zadevno osebo, dodelijo fizični ali pravni osebi iz točke 1 člena 3 v skladu s tehničnimi specifikacijami, standardi in postopki za ustrezno raven zanesljivosti, določenimi v izvedbenem aktu iz člena 8(3), ob izdaji sredstva elektronske identifikacije v okviru navedene sheme;
- (e) izdajatelj sredstva elektronske identifikacije v okviru navedene sheme, zagotovi, da se sredstvo elektronske identifikacije dodeli osebi iz točke (d) tega člena v skladu s tehničnimi specifikacijami, standardi in postopki za ustrezno raven zanesljivosti, določenimi v izvedbenem aktu iz člena 8(3);
- (f) država članica priglasiteljica zagotovi, da je avtentikacija na voljo prek spleta, tako da lahko vsaka zanašajoča se stranka s sedežem na ozemlju druge države članice potrdi identifikacijske podatke osebe, prejete v elektronski obliki.

Za zanašajoče se stranke, ki niso organi javnega sektorja, lahko država članica priglasiteljica določi pogoje dostopa do navedene avtentikacije. Čezmejna avtentikacija je brezplačna, če se opravi v povezavi s spletno storitvijo, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja.

Države članice ne uvedejo nobenih posebnih nesorazmernih tehničnih zahtev za zanašajoče se stranke, ki nameravajo opraviti tako avtentikacijo, če takšne zahteve preprečujejo ali znatno ovirajo interoperabilnost priglašeni shem elektronske identifikacije;

(g) vsaj šest mesecev pred priglasitvijo v skladu s členom 9(1) država članica priglasiteljica zagotovi drugim državam članicam v skladu z obveznostjo iz člena 12(5) opis te sheme v skladu s postopkovno ureditvijo, določeno z izvedbenim aktom iz člena 12(7);

(h) shema elektronske identifikacije izpolnjuje zahteve izvedbenega akta iz člena 12(8).

Člen 8

Ravni zanesljivosti shem elektronske identifikacije

1. Shema elektronske identifikacije, priglašena v skladu s členom 9(1), določa nizko, srednjo in/ali visoko raven zanesljivosti, dodeljeno sredstvom elektronske identifikacije, izdanim v okviru te sheme.

2. Nizka, srednja in visoka raven zanesljivosti izpolnjujejo naslednja merila:

(a) nizka raven zanesljivosti se nanaša na sredstvo elektronske identifikacije v okviru sheme elektronske identifikacije, ki zagotavlja omejeno stopnjo zaupanja v izkazano ali zagotavljano identiteto osebe in za katero je značilno sklicevanje na zadevne tehnične specifikacije, standarde in postopke, vključno s tehničnim nadzorom, katerih namen je zmanjšati nevarnost zlorabe ali spreminjanja identitete;

(b) srednja raven zanesljivosti se nanaša na sredstvo elektronske identifikacije v okviru sheme elektronske identifikacije, ki zagotavlja srednjo stopnjo zaupanja v izkazano ali zagotavljano identiteto osebe in za katero je značilno sklicevanje na zadevne tehnične specifikacije, standarde in postopke, vključno s tehničnim nadzorom, katerih namen je znatno zmanjšati nevarnost zlorabe ali spreminjanja identitete;

(c) visoka raven zanesljivosti se nanaša na sredstvo elektronske identifikacije v okviru sheme elektronske identifikacije, ki zagotavlja višjo stopnjo zaupanja v izkazano ali zagotavljano identiteto osebe kot sredstva elektronske identifikacije srednje ravni zanesljivosti in za katero je značilno sklicevanje na zadevne tehnične specifikacije, standarde in postopke, vključno s tehničnim nadzorom, katerih namen je preprečiti nevarnost zlorabe ali spreminjanja identitete.

3. Do 18. septembra 2015 ter ob upoštevanju ustreznih mednarodnih standardov in odstavka 2 Komisija z izvedbenimi akti določi minimalne tehnične specifikacije, standarde in postopke, na podlagi katerih se določijo nizka, srednja in visoka raven zanesljivosti za sredstva elektronske identifikacije za namene odstavka 1.

Te minimalne tehnične specifikacije, standardi in postopki se določijo ob sklicevanju na zanesljivost in kakovost naslednjih elementov:

(a) postopka za dokazovanje in preverjanje identitete fizičnih ali pravnih oseb, ki zaprosijo za izdajo sredstva elektronske identifikacije;

- (b) postopka za izdajo zahtevanega sredstva elektronske identifikacije;
- (c) mehanizma avtentikacije, prek katerega fizična ali pravna oseba uporablja sredstvo elektronske identifikacije, da odvisni stranki potrdi svojo identiteto;
- (d) izdajatelja sredstva elektronske identifikacije;
- (e) katerega koli drugega organa, vključenega v postopek izdaje sredstva elektronske identifikacije, ter
- (f) tehničnih in varnostnih specifikacij izdanega sredstva elektronske identifikacije.

Komisija izvedbene akte sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 9

Priglasitev

1. Država članica priglasiteljica priglasí Komisiji naslednje informacije, brez nepotrebnega odlašanja pa tudi vse njihove naknadne spremembe:

- (a) opis sheme elektronske identifikacije, vključno z njenimi ravnmi zanesljivosti in izdajateljem oziroma izdajatelji sredstva elektronske identifikacije v okviru sheme;
- (b) veljavno ureditev nadzora in informacije o ureditvi odgovornosti v zvezi s/z:
 - (i) izdajateljem sredstva elektronske identifikacije, in
 - (ii) stranko, ki opravi postopek avtentikacije;
- (c) organ ali organe, pristojne za shemo elektronske identifikacije;
- (d) informacije o subjektu ali subjektih, ki urejajo registracijo enoličnih identifikacijskih podatkov osebe;
- (e) opis, kako se izpolnjujejo zahteve, določene v izvedbenih aktih iz člena 12(8);
- (f) opis avtentikacije iz točke (f) člena 7;
- (g) ureditev začasne razveljavitve ali preklica priglašene elektronske identifikacijske sheme, avtentikacije ali zadevnih ogroženih delov.

2. Eno leto po začetku uporabe izvedbenih aktov iz členov 8(3) in 12(8) Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi seznam shem elektronske identifikacije, priglašanih v skladu z odstavkom 1 tega člena, in osnovne informacije o njih.

3. Če Komisija prejme priglasitev po izteku obdobja iz odstavka 2, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi spremembe seznama iz odstavka 2 v dveh mesecih po datumu prejema priglasitve.

4. Država članica lahko Komisiji predloži zahtevek, da se s seznama iz odstavka 2 umakne shema elektronske identifikacije, ki jo je ta država članica priglasila. Komisija objavi ustrezne spremembe seznama članice v *Uradnem listu Evropske unije* v enem mesecu po datumu prejema zahtevka države članice.
5. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi okoliščine, formate in postopke priglasitve iz odstavka 1. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 10

Kršitev varnosti

1. Ob kršitvi ali delnem ogrožanju bodisi sheme elektronske identifikacije, priglašene v skladu s členom 9(1), ali avtentikacije iz točke (f) člena 7 na način, ki vpliva na zanesljivost čezmejne avtentikacije te sheme, država članica priglasiteljica brez odlašanja začasno razveljavi ali prekliče to čezmejno avtentikacijo ali zadevne ogrožene dele ter o tem obvesti druge države članice in Komisijo.
2. Ko je kršitev ali ogrožanje iz odstavka 1 odpravljeno, država članica priglasiteljica ponovno vzpostavi čezmejno avtentikacijo in o tem brez nepotrebne odlašanja obvesti druge države članice in Komisijo.
3. Če se kršitev ali ogrožanje iz odstavka 1 ne odpravi v treh mesecih počasni razveljavitvi ali preklicu, država članica priglasiteljica uradno obvesti druge države članice in Komisijo o umiku sheme elektronske identifikacije.

Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi ustrezne spremembe seznama iz člena 9(2) brez nepotrebne odlašanja.

Člen 11

Odgovornost

1. Država članica priglasiteljica je odgovorna za škodo, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročena fizični ali pravni osebi zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz točk (d) in (f) člena 7 pri opravljanju čezmejne transakcije.
2. Izdajatelj sredstva elektronske identifikacije je odgovoren za škodo, ki jo namenoma ali iz malomarnosti povzroči fizični ali pravni osebi zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz točke (e) člena 7 pri opravljanju čezmejne transakcije.
3. Stranka, ki opravi postopek avtentikacije, je odgovorna za škodo, ki jo namenoma ali iz malomarnosti povzroči kateri koli fizični ali pravni osebi, če pri opravljanju čezmejne transakcije ne zagotovi pravilnega delovanja avtentikacije iz točke (f) člena 7.
4. Odstavki 1, 2 in 3 se uporabljajo v skladu z nacionalnimi pravili o odgovornosti.
5. Odstavki 1, 2 in 3 ne posegajo v odgovornost, ki jo imajo v skladu z nacionalnim pravom stranke transakcije, pri kateri se uporabljajo sredstva elektronske identifikacije, ki so del sheme elektronske identifikacije, priglašene v skladu s členom 9(1).

Člen 12

Sodelovanje in interoperabilnost

1. Nacionalne sheme elektronske identifikacije, priglašene v skladu s členom 9(1), so interoperabilne.
2. Za namene odstavka 1 se vzpostavi interoperabilnostni okvir.

3. Interoperabilnostni okvir izpolnjuje naslednja merila:

- (a) prizadeva si biti tehnološko nevtralen in ne diskriminira med posebnimi nacionalnimi tehničnimi rešitvami za elektronsko identifikacijo znotraj države članice;
- (b) upošteva evropske in mednarodne standarde, kadar je mogoče;
- (c) lajša izvajanje načela vgrajene zasebnosti, in
- (d) zagotavlja, da so osebni podatki obdelani v skladu z Direktivo 95/46/ES.

4. Interoperabilnostni okvir sestavljajo:

- (a) sklicevanje na minimalne tehnične zahteve, povezane z ravnmi zanesljivosti iz člena 8;
- (b) določitev nacionalnih ravni zanesljivosti priglašениh shem elektronske identifikacije glede na ravnmi zanesljivosti iz člena 8;
- (c) sklicevanje na minimalne tehnične zahteve glede interoperabilnosti;
- (d) sklicevanje na minimalni niz identifikacijskih podatkov osebe, ki enolično predstavljajo fizično ali pravno osebo in so dostopni v okviru shem elektronske identifikacije;
- (e) poslovnik;
- (f) ureditev za reševanje sporov, in
- (g) skupni varnostni standardi delovanja.

5. Države članice sodelujejo na naslednjih področjih:

- (a) interoperabilnost shem elektronske identifikacije, priglašениh v skladu s členom 9(1), in shem elektronske identifikacije, ki jih države članice nameravajo priglasiti, ter
- (b) varnost shem elektronske identifikacije.

6. Sodelovanje med državami članicami vključuje:

- (a) izmenjavo informacij, izkušenj in dobrih praks v zvezi s shemami elektronske identifikacije in zlasti tehničnimi zahtevami, povezanimi z interoperabilnostjo in ravnmi zanesljivosti;
- (b) izmenjavo informacij, izkušenj in dobrih praks v zvezi z delom z ravnmi zanesljivosti za sheme elektronske identifikacije iz člena 8;
- (c) medsebojni strokovni pregled shem elektronske identifikacije, zajetih s to uredbo, in
- (d) preverjanje zadevnega razvoja v sektorju elektronske identifikacije.

7. Komisija do 18. marca 2015 z izvedbenimi akti določi potrebno postopkovno ureditev za lažje sodelovanje med državami članicami, določeno v odstavkih 5 in 6, da se spodbudi visoka raven zaupanja in varnosti, ki ustreza stopnji nevarnosti.

8. Komisija do 18. septembra 2015 za določitev enotnih pogojev izvajanja zahteve iz odstavka 1 sprejme izvedbene akte o interoperabilnostnem okviru, opredeljenem v odstavku 4, pri tem pa upošteva merila iz odstavka 3 in rezultate sodelovanja med državami članicami.

9. Izvedbeni akti iz odstavkov 7 in 8 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

POGLAVJE III

STORITVE ZAUPANJA

ODDELEK 1

Splošne določbe

Člen 13

Odgovornost in dokazno breme

1. Brez poseganja v odstavek 2 so ponudniki storitev zaupanja odgovorni za škodo, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročena fizični ali pravni osebi zaradi neizpolnjevanja obveznosti po tej uredbi.

Dokazno breme o namenu (naklepu) ali malomarnosti ponudnika nekvalificiranih storitev zaupanja nosi fizična ali pravna oseba, ki zatrjuje škodo iz prvega pododstavka.

Domneva se, da je ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja škodo povzročil namenoma ali iz malomarnosti, razen če dokaže, da škode iz prvega pododstavka ni povzročil namenoma ali iz malomarnosti.

2. Kadar ponudniki storitev zaupanja svoje stranke ustrezno vnaprej obvestijo o omejitvah uporabe storitev, ki jih zagotavljajo, in kadar tretja stranka te omejitve lahko prepozna, ponudniki storitev zaupanja niso odgovorni za škodo, ki izhaja iz uporabe storitev, ki presega navedene omejitve.

3. Odstavka 1 in 2 se uporabljata v skladu z nacionalnimi pravili o odgovornosti.

Člen 14

Mednarodni vidiki

1. Storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo ponudniki storitev zaupanja s sedežem v tretji državi, so pravno enakovredne kvalificiranim storitvam zaupanja, ki jih zagotavljajo ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja s sedežem v Uniji, kadar se storitve zaupanja iz tretje države priznajo na podlagi sporazuma, sklenjenega med Unijo in zadevno tretjo državo ali mednarodno organizacijo v skladu s členom 218 PDEU.

2. Sporazumi iz odstavka 1 zagotavljajo zlasti, da:

- (a) ponudniki storitev zaupanja v tretji državi ali mednarodnih organizacijah, s katerimi je sklenjen sporazum, in storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo, izpolnjujejo zahteve, ki veljajo za ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja s sedežem v Uniji in za kvalificirane storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo;
- (b) so kvalificirane storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja s sedežem v Uniji, pravno enakovredne storitvam zaupanja, ki jih zagotavljajo ponudniki storitev zaupanja v tretji državi ali mednarodni organizaciji, s katero je sklenjen sporazum.

Člen 15

Dostopnost za invalide

Če je izvedljivo, so ponujene storitve zaupanja in izdelki za končne uporabnike, ki se uporabljajo pri zagotavljanju teh storitev, dostopni invalidom.

Člen 16

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe. Kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

ODDELEK 2

Nadzor

Člen 17

Nadzorni organ

1. Države članice imenujejo nadzorni organ s sedežem na njihovem ozemlju ali – po medsebojnem dogovoru z drugo državo članico – nadzorni organ s sedežem v tej drugi državi članici. Ta organ je odgovoren za nadzorne naloge v državi članici, ki organ imenuje.

Nadzorni organi imajo potrebna pooblastila in ustrezne vire za opravljanje svojih nalog.

2. Države članice Komisijo uradno obvestijo o imenu in naslovu svojih imenovanih nadzornih organov.

3. Vloga nadzornega organa je:

- (a) nadzirati ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja s sedežem na ozemlju države članice, ki organ imenuje, da na podlagi predhodnih in naknadnih nadzornih dejavnosti zagotovijo, da ti ponudniki in kvalificirane storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe;
- (b) po potrebi sprejeti ukrepe v zvezi s ponudniki nekvalificiranih storitev zaupanja s sedežem na ozemlju države članice, ki organ imenuje, na podlagi naknadnega nadzora, kadar je obveščen, da ti ponudniki ali storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo, domnevno ne izpolnjujejo zahtev iz te uredbe.

4. Za namene odstavka 3 in ob upoštevanju omejitev iz navedenega odstavka naloge nadzornega organa vključujejo zlasti:

- (a) sodelovanje z drugimi nadzornimi organi in zagotavljanje pomoči tem organom v skladu s členom 18;
- (b) analizo poročil o ugotavljanju skladnosti iz členov 20(1) in 21(1);
- (c) obveščanje drugih nadzornih organov in javnosti o kršitvah varnosti ali izgubi celovitosti v skladu s členom 19(2);
- (d) poročanje Komisiji o svojih glavnih dejavnostih v skladu z odstavkom 6 tega člena;
- (e) izvajanje revizij ali izdajanje zahtevkov organu za ugotavljanje skladnosti, da opravi ugotavljanje skladnosti ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja v skladu s členom 20(2);
- (f) sodelovanje z organi za varstvo podatkov, zlasti obveščanje teh organov o rezultatih revizij ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja brez nepotrebnega odlašanja, če se zdi, da so bila kršena pravila o varstvu osebnih podatkov;
- (g) odobritev kvalificiranega statusa ponudnikom storitev zaupanja in storitvam, ki jih zagotavljajo, ter odvzem takšnega statusa v skladu s členoma 20 in 21;
- (h) obveščanje organa, odgovornega za nacionalni zanesljiv seznam iz člena 22(3), o odločitvah glede odobritve ali odvzema kvalificiranega statusa, razen v primeru, ko je ta organ tudi nadzorni organ;
- (i) preverjanje obstoja in pravilne uporabe določb o načrtih za prenehanje zagotavljanja storitve v primerih, ko ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja preneha opravljati svoje dejavnosti, vključno z načinom, kako so te informacije dostopne v skladu s točko (h) člena 24(2);
- (j) izdajanje zahtevkov ponudnikom storitev zaupanja, da odpravijo morebitno neizpolnjevanje zahtev iz te uredbe.

5. Države članice lahko zahtevajo, da nadzorni organ vzpostavi, vzdržuje in posodablja infrastrukturo zaupanja v skladu s pogoji iz nacionalnega prava.

6. Vsako leto do 31. marca vsak nadzorni organ Komisiji predloži poročilo o svojih glavnih dejavnostih v predhodnem koledarskem letu, skupaj s povzetkom uradnih obvestil o kršitvah, ki jih je prejel od ponudnikov storitev zaupanja v skladu s členom 19(2).

7. Komisija zagotovi, da je letno poročilo iz odstavka 6 na voljo državam članicam.

8. Komisija lahko z izvedbenimi akti opredeli oblike in postopke, ki se nanašajo na poročilo iz odstavka 6. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

*Člen 18***Medsebojna pomoč**

1. Nadzorni organi sodelujejo z namenom izmenjave dobre prakse.

Nadzorni organ na podlagi prejema utemeljenega zahtevka drugega nadzornega organa temu organu zagotovi pomoč, da se lahko dejavnosti nadzornih organov opravijo na skladen način. Medsebojna pomoč lahko vključuje zlasti zahtevke za informacije in nadzorne ukrepe, kot so zahtevki za opravljanje inšpekcijskih pregledov, ki se nanašajo na poročila o ugotavljanju skladnosti iz členov 20 in 21.

2. Nadzorni organ, na katerega se naslovi zahtevke za pomoč, lahko ta zahtevek zavrne zaradi katerega koli od naslednjih razlogov:

- (a) nadzorni organ ni pristojen za zagotavljanje zahtevane pomoči;

- (b) zahtevana pomoč ni sorazmerna z nadzornimi dejavnostmi nadzornega organa, ki jih opravlja v skladu s členom 17;

- (c) zagotovitev zahtevane pomoči ne bi bila skladna s to uredbo.

3. Države članice lahko svojim nadzornim organom po potrebi dovolijo, da opravljajo skupne preiskave, v katerih sodeluje osebje nadzornih organov drugih držav članic. Zadevne države članice se v skladu s svojim nacionalnim pravom dogovorijo o ureditvi in postopkih takšnih skupnih ukrepov in jih tudi vzpostavijo.

*Člen 19***Varnostne zahteve za ponudnike storitev zaupanja**

1. Ponudniki kvalificiranih in nekvalificiranih storitev zaupanja sprejmejo ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za obvladovanje nevarnosti, povezanih z varnostjo storitev zaupanja, ki jih zagotavljajo. Ti ukrepi ob upoštevanju najnovejših tehnoloških dosežkov zagotavljajo, da je raven varnosti sorazmerna s stopnjo nevarnosti. Sprejmejo se zlasti zato, da bi preprečili in čim bolj zmanjšali vpliv varnostnih incidentov ter deležnike obvestili o škodljivih učinkih takih incidentov.

2. Ponudniki kvalificiranih in nekvalificiranih storitev zaupanja o vsaki kršitvi varnosti ali izgubi celovitosti, ki znatno vpliva na zagotovljeno storitev zaupanja ali na osebne podatke, vsebovane v njej, brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa v 24 urah po ugotovitvi, uradno obvestijo nadzorni organ, po potrebi pa tudi druge pristojne organe, kot je pristojni nacionalni organ za varnost informacij ali organ za varstvo podatkov.

Kadar je verjetno, da bo kršitev varnosti ali izguba celovitosti negativno vplivala na fizično ali pravno osebo, ki ji je bila zagotovljena storitev zaupanja, ponudnik storitev zaupanja o kršitvi varnosti ali izgubi celovitosti brez nepotrebne odlašanja uradno obvesti tudi fizično ali pravno osebo.

Uradno obveščeni nadzorni organ po potrebi obvesti nadzorne organe drugih zadevnih držav članic in agencijo ENISA, zlasti če kršitev varnosti ali izguba celovitosti zadeva dve ali več držav članic.

Uradno obveščeni nadzorni organ o tem obvesti javnost ali to zahteva od ponudnika storitev zaupanja, kadar ugotovi, da je razkritje kršitve varnosti ali izgube celovitosti v javnem interesu.

3. Nadzorni organ agenciji ENISA enkrat na leto predloži povzetek uradnih obvestil o kršitvi varnosti in izgubi celovitosti, ki jih je prejel od ponudnikov storitev zaupanja.

4. Komisija lahko z izvedbenimi akti:

(a) dodatno opredeli ukrepe iz odstavka 1 ter

(b) določi oblike in postopke, vključno z roki, ki se uporabljajo za namene odstavka 2.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

ODDELEK 3

Kvalificirane storitve zaupanja

Člen 20

Nadzor ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja

1. Ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja na njihove lastne stroške vsaj vsakih 24 mesecev revidira organ za ugotavljanje skladnosti. Namen revizije je potrditi, ali ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja in kvalificirane storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. Ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja zadevno poročilo o ugotavljanju skladnosti predložijo nadzornemu organu v treh delovnih dneh po njegovem prejemu.

2. Brez poseganja v odstavek 1 lahko nadzorni organ – na stroške teh ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja – kadar koli revidira ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja ali zahteva, da organ za ugotavljanje skladnosti opravi ugotavljanje skladnosti teh ponudnikov, da se potrdi, da ponudniki in kvalificirane storitve zaupanja, ki jih zagotavljajo, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. V primeru, da so bila pravila o varstvu osebnih podatkov kršena, nadzorni organ obvesti organe za varstvo podatkov o rezultatih svojih revizij.

3. Kadar nadzorni organ zahteva, da ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja odpravi vsakršno neizpolnjevanje zahtev iz te uredbe, ta ponudnik pa ne sprejme ustreznih ukrepov – po potrebi v roku, ki ga določi nadzorni organ – lahko nadzorni organ ob upoštevanju zlasti obsega, trajanja in posledic takšnega neizpolnjevanja temu ponudniku ali zadevnim storitvam, ki jih ponudnik zagotavlja, odvzame kvalificirani status ter o tem obvesti organ iz člena 22(3), da se posodobijo zanesljivi sezname iz člena 22(1). Nadzorni organ obvesti ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja o odvzemu kvalificiranega statusa temu ponudniku ali zadevnim storitvam.

4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke naslednjih standardov:

(a) akreditacija organov za ugotavljanje skladnosti in za poročila o ugotavljanju skladnosti iz odstavka 1;

(b) pravila o reviziji, na podlagi katerih bodo organi za ugotavljanje skladnosti opravili ugotavljanje skladnosti ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja iz odstavka 1.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 21

Začetek zagotavljanja kvalificirane storitve zaupanja

1. Kadar nameravajo ponudniki storitev zaupanja brez kvalificiranega statusa začeti zagotavljati kvalificirane storitve zaupanja, svojo namero priglasijo nadzornemu organu ter mu predložijo poročilo o ugotavljanju skladnosti, ki ga izda organ za ugotavljanje skladnosti.

2. Nadzorni organ preveri, ali ponudnik storitev zaupanja in storitve zaupanja, ki jih ta zagotavlja, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe, zlasti zahteve za ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja in za kvalificirane storitve zaupanja, ki jih ti zagotavljajo.

Če nadzorni organ ugotovi, da ponudnik storitev zaupanja in storitve zaupanja, ki jih ti zagotavljajo, izpolnjuje zahteve iz prvega pododstavka, najpozneje tri mesece po priglasitvi v skladu z odstavkom 1 tega člena ponudniku storitev zaupanja in storitvam zaupanja, ki jih ta zagotavlja, podeli kvalificirani status ter obvesti organ iz člena 22(3), da se posodobijo zanesljivi sezname iz člena 22(1).

Če nadzorni organ preverjanja ne konča v treh mesecih od priglasitve, o tem obvesti ponudnika storitev zaupanja ter navede razloge za zamudo in rok, v katerem bo preverjanje končano.

3. Ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja lahko začnejo zagotavljati kvalificirane storitve zaupanja, potem ko je kvalificirani status naveden na zanesljivem seznamu iz člena 22(1).

4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi oblike in postopke za namene odstavkov 1 in 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 22

Zanesljivi sezname

1. Vsaka država članica sestavi, vodi in objavi zanesljive sezname, vključno z informacijami o ponudnikih kvalificiranih storitev zaupanja, za katere je odgovorna, skupaj z informacijami o kvalificiranih storitvah zaupanja, ki jih ti ponudniki zagotavljajo.

2. Države članice v obliki, primerni za avtomatizirano obdelavo, na varen način sestavijo, vodijo in objavijo elektronsko podpisane ali ožigosane zanesljive sezname ponudnikov storitev zaupanja iz odstavka 1.

3. Države članice Komisijo brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo o vseh informacijah o organu, ki je pristojen za sestavljanje, vodenje in objavljanje nacionalnih zanesljivih seznamov, ter podrobnosti o tem, kje so taki sezname objavljeni, o potrdilih, uporabljenih za podpisovanje ali ožigosanje zanesljivih seznamov, ter o vseh njihovih spremembah.

4. Komisija na varen način in v elektronsko podpisani ali ožigosani obliki, primerni za avtomatizirano obdelavo, da informacije iz odstavka 3 na voljo javnosti.

5. Komisija do 18. septembra 2015 z izvedbenimi akti določi informacije iz odstavka 1 ter opredeli tehnične specifikacije in oblike za zanesljive sezname, ki se uporabljajo za namene odstavkov 1 do 4. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 23

Znak zaupanja EU za kvalificirane storitve zaupanja

1. Potem ko je na zanesljivem seznamu iz člena 22(1) naveden kvalificirani status iz drugega pododstavka člena 21(2), lahko ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja uporabi znak zaupanja EU in tako na preprost, prepoznaven in jasen način označi kvalificirane storitve zaupanja, ki jih zagotavlja.
2. Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja pri uporabi znaka zaupanja EU za kvalificirane storitve zaupanja iz odstavka 1 zagotovi, da je na njegovem spletišču navedena povezava do ustreznega zanesljivega seznama.
3. Komisija do 1. julija 2015 z izvedbenimi akti določi specifikacije glede oblike in zlasti predstavitve, sestave, velikosti in zasnove znaka zaupanja EU za kvalificirane storitve zaupanja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 24

Zahteve za ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja

1. Ob izdaji kvalificiranega potrdila za storitev zaupanja ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja z ustreznimi sredstvi in v skladu z nacionalnim pravom preveri identiteto in po potrebi druge posebne lastnosti fizične ali pravne osebe, za katero se izdaja kvalificirano potrdilo.

Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja podatke iz prvega pododstavka preveri bodisi neposredno ali prek tretje osebe v skladu z nacionalnim pravom:

- (a) s fizično prisotnostjo fizične osebe ali pooblaščenega predstavnika pravne osebe ali
- (b) na daljavo, s pomočjo sredstev elektronske identifikacije, v zvezi s katerimi je bila pred izdajo kvalificiranega potrdila zagotovljena fizična prisotnost fizične osebe ali pooblaščenega predstavnika pravne osebe in ki izpolnjujejo zahteve iz člena 8 v zvezi s „srednjo“ ali „visoko“ ravno zanesljivosti, ali
- (c) s potrdilom kvalificiranega elektronskega podpisa ali kvalificiranega elektronskega žiga, izdanega v skladu s točko (a) ali (b), ali
- (d) s pomočjo drugih načinov identifikacije, ki so priznani na nacionalni ravni in zagotavljajo enakovredno zanesljivost kakor fizična prisotnost. Enakovredno zanesljivost potrdi organ za ugotavljanje skladnosti.

2. Ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja, ki zagotavlja kvalificirane storitve zaupanja:

- (a) obvesti nadzorni organ o vsaki spremembi pri zagotavljanju svojih kvalificiranih storitev zaupanja ter o nameri o prenehanju opravljanja teh dejavnosti;
- (b) zaposluje osebe in po potrebi podizvajalce, ki imajo potrebno strokovno znanje, izkušnje in kvalifikacije ter so zanesljivi in ki so se udeležili ustreznega usposabljanja v zvezi z varnostjo in pravili o varstvu osebnih podatkov ter uporabljajo upravne in upravljavske postopke, ki so v skladu z evropskimi ali mednarodnimi standardi;
- (c) kar zadeva tveganje odškodninske odgovornosti v skladu s členom 13, ohranja zadostna finančna sredstva in/ali pridobi ustrezno zavarovanje odgovornosti v skladu z nacionalnim pravom;

- (d) pred vstopom v pogodbeno razmerje vsako osebo, ki želi uporabljati kvalificirano storitev zaupanja, jasno in razumljivo obvesti o natančnih splošnih pogojih uporabe zadevne storitve, tudi o morebitnih omejitvah njene uporabe;
- (e) uporablja zaupanja vredne sisteme in izdelke, ki so zaščiteni pred spreminjanjem ter zagotavljajo tehnično varnost in zanesljivost postopkov, pri katerih se uporabljajo;
- (f) uporablja zaupanja vredne sisteme za shranjevanje podatkov, ki jih prejme, v preverljivi obliki, tako da:
 - (i) so ti javno dostopni samo, če je bila pridobljena privolitve osebe, na katero se podatki nanašajo,
 - (ii) lahko le pooblaščen osebe vnašajo podatke in spreminjajo shranjene podatke,
 - (iii) se lahko preveri avtentičnost podatkov;
- (g) sprejme ustrezne ukrepe proti ponarejanju in kraji podatkov;
- (h) v ustreznem časovnem obdobju, tudi potem, ko je ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja prenehal opravljati dejavnosti, beleži vse pomembne informacije o podatkih, ki jih je izdal in prejel ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja, in ohranja dostop do njih, zlasti da se zagotovijo dokazi v pravnih postopkih in neprekinjenost storitve. Beleženje je lahko elektronsko;
- (i) ima posodobljen načrt za prenehanje zagotavljanja storitve, da se zagotovi neprekinjenost storitve v skladu z določbami, ki jih preveri nadzorni organ v skladu s točko (i) člena 17(4);
- (j) zagotovi zakonito obdelavo osebnih podatkov v skladu z Direktivo 95/46/ES;
- (k) v primeru ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdajajo kvalificirana potrdila, vzpostavi in posodablja podatkovno zbirko potrdil.

3. Če ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdaja kvalificirana potrdila, sklene, da se potrdilo prekliče, tak preklic zabeleži v svoji podatkovni zbirki potrdil in pravočasno, v vsakem primeru pa v 24 urah po prejetju zahtevka, objavi, da je potrdilo preklicano. Preklic začne učinkovati takoj po objavi.

4. V zvezi z odstavkom 3 ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdajajo kvalificirana potrdila, vsaki zanašajoči se stranki zagotovijo informacije o veljavnosti ali preklicu kvalificiranih potrdil, ki so jih izdali. Te informacije so vsaj za posamezna potrdila na voljo kadar koli in tudi po izteku veljavnosti potrdila, in sicer na zanesljiv, brezplačen in učinkovit avtomatiziran način.

5. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za zaupanja vredne sisteme in izdelke, ki izpolnjujejo zahteve iz točk (e) in (f) odstavka 2 tega člena. Zahteve iz tega člena veljajo za izpolnjene, kadar zaupanja vredni sistemi in izdelki izpolnjujejo te standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

ODDELEK 4

Elektronski podpisi

Člen 25

Pravni učinki elektronskih podpisov

1. Elektronskemu podpisu se ne odvzmeta pravni učinek in dopustnost kot dokaz v pravnih postopkih le zato, ker je v elektronski obliki ali ker ne izpolnjuje zahtev za kvalificirani elektronski podpis.
2. Kvalificirani elektronski podpis ima enakovreden pravni učinek kot lastnoročni podpis.
3. Kvalificirani elektronski podpis, ki temelji na kvalificiranem potrdilu, izdanem v eni državi članici, se prizna kot kvalificirani elektronski podpis v vseh drugih državah članicah.

Člen 26

Zahteve za napredne elektronske podpise

Napredni elektronski podpis izpolnjuje naslednje zahteve:

- (a) enolično je povezan s podpisnikom;
- (b) z njim je mogoče identificirati podpisnika;
- (c) ustvari se na podlagi podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, ki jih podpisnik z visoko stopnjo zaupanja lahko uporablja izključno pod svojim nadzorom, in
- (d) s podatki, ki so na ta način podpisani, je povezan tako, da je opazna vsaka naknadna sprememba podatkov.

Člen 27

Elektronski podpisi pri javnih storitvah

1. Če država članica za uporabo spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja ali se zagotavlja v njegovem imenu, zahteva napredni elektronski podpis, ta država članica prizna napredne elektronske podpise, napredne elektronske podpise, ki temeljijo na kvalificiranem potrdilu za elektronske podpise, in kvalificirane elektronske podpise, ki so vsaj v formatih ali uporabljajo metode, ki so opredeljeni v izvedbenih aktih iz odstavka 5.
2. Če država članica za uporabo spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja ali se zagotavlja v njegovem imenu, zahteva napredni elektronski podpis, ki temelji na kvalificiranem potrdilu, ta država članica prizna napredne elektronske podpise, ki temeljijo na kvalificiranem potrdilu, in kvalificirane elektronske podpise, ki so vsaj v formatih ali uporabljajo metode, ki so opredeljeni v izvedbenih aktih iz odstavka 5.
3. Države članice za čezmejno uporabo spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja, ne zahtevajo elektronskega podpisa z višjo ravno varnosti, kot jo ima kvalificirani elektronski podpis.
4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za napredne elektronske podpise. Zahteve za napredne elektronske podpise iz odstavkov 1 in 2 tega člena ter iz člena 26 veljajo za izpolnjene, če napredni elektronski podpis izpolnjuje te standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

5. Komisija do 18. septembra 2015 in ob upoštevanju obstoječih praks, standardov in pravnih aktov Unije z izvedbenimi akti opredeli referenčne formate naprednih elektronskih podpisov ali referenčne metode, če se uporabijo alternativne oblike. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 28

Kvalificirana potrdila za elektronske podpise

1. Kvalificirana potrdila za elektronske podpise morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge I.
2. Za kvalificirana potrdila za elektronske podpise ne veljajo nobene obvezne zahteve, ki presegajo zahteve iz Priloge I.
3. Kvalificirana potrdila za elektronske podpise lahko vključujejo neobvezne dodatne posebne lastnosti. Te lastnosti ne vplivajo na interoperabilnost in priznanje kvalificiranih elektronskih podpisov.
4. Če je bilo kvalificirano potrdilo za elektronski podpis po prvotnem aktiviranju preklicano, preneha veljati v trenutku njegovega preklica, status pa se mu v nobenem primeru ne povrne v prejšnje stanje.
5. Države članice lahko določijo nacionalna pravila o začasni razveljavitvi kvalificiranega potrdila za elektronski podpis, pri čemer morata biti izpolnjena naslednja pogoja:
 - (a) če je kvalificirano potrdilo za elektronski podpis začasno razveljavljeno, to potrdilo za obdobje začasne razveljavitve preneha veljati,
 - (b) obdobje začasne razveljavitve se jasno navede v podatkovni zbirki potrdil, v tem obdobju pa mora biti iz storitve, ki zagotavlja informacije o statusu potrdila, razvidno, da je kvalificirano potrdilo začasno razveljavljeno.
6. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za kvalificirana potrdila za elektronski podpis. Zahteve iz Priloge I veljajo za izpolnjene, če kvalificirano potrdilo za elektronski podpis izpolnjuje navedene standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 29

Zahteve za naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa

1. Naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge II.
2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa. Zahteve iz Priloge II veljajo za izpolnjene, če naprava za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa izpolnjuje navedene standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 30

Certificiranje naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa

1. Skladnost naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa z zahtevami iz Priloge II certificirajo ustrezni javni ali zasebni organi, ki jih imenujejo države članice.

2. Države članice Komisijo uradno obvestijo o imenih in naslovih javnega ali zasebnega organa iz odstavka 1. Komisija da te informacije na voljo državam članicam.

3. Certificiranje iz odstavka 1 se izvede na podlagi:

(a) postopka varnostne ocene, izvedenega v skladu z enim od standardov za ocenjevanje varnosti izdelkov informacijske tehnologije s seznama, vzpostavljenega v skladu z drugim pododstavkom, ali

(b) postopka, ki ni postopek iz točke (a), če uporablja primerljive ravni varnosti ter če javni ali zasebni organ iz odstavka 1 o njem uradno obvesti Komisijo. Ta postopek se lahko uporabi le, če standardov iz točke (a) ni ali če postopek varnostne ocene iz točke (a) še poteka.

Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi seznam standardov za oceno varnosti izdelkov informacijske tehnologije iz točke (a). Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 47, v zvezi z določitvijo posebnih meril, ki jih morajo izpolnjevati imenovani organi iz odstavka 1 tega člena.

Člen 31

Objava seznama certificiranih naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa

1. Države članice Komisijo brez nepotrebnega odlašanja, najpozneje pa en mesec po zaključku postopka certificiranja, uradno obvestijo o informacijah o napravah za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa, ki so jih certificirali organi iz člena 30(1). Komisijo brez nepotrebnega odlašanja, najpozneje pa en mesec po razveljavitvi certificiranja, uradno obvestijo tudi o informacijah o napravah za ustvarjanje elektronskega podpisa, ki niso več certificirane.

2. Komisija na podlagi prejetih informacij pripravi, objavi in vodi seznam certificiranih naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa.

3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi formate in postopke, ki se uporabljajo za namene odstavka 1. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 32

Zahteve za potrjevanje veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov

1. S postopkom potrjevanja veljavnosti kvalificiranega elektronskega podpisa se potrdi veljavnost kvalificiranega elektronskega podpisa pod pogojem, da:

(a) je bilo potrjeno, na katerem temelji podpis, v času podpisa kvalificirano potrjeno za elektronski podpis, ki je skladno s Prilogo I;

(b) je kvalificirano potrjeno izdal ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja in je bil veljaven v času podpisa;

(c) podatki za potrjevanje veljavnosti podpisa ustrezajo podatkom, predloženim zanašajočim se strankam;

- (d) je enolični nabor podatkov, ki predstavlja podpisnika potrdila, pravilno predložen zanašajočim se strankam;
- (e) je zanašajoči se stranki jasno sporočeno, če je bil v času podpisa uporabljen psevdonim;
- (f) je bil elektronski podpis ustvarjen z napravo za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa;
- (g) celovitost podpisanih podatkov ni ogrožena;
- (h) so bile v času podpisa izpolnjene zahteve iz člena 26.

2. Sistem za potrjevanje veljavnosti kvalificiranega elektronskega podpisa zanašajoči se stranki zagotavlja pravilne rezultate postopka potrjevanja veljavnosti in ji omogoča odkrivanje vseh zadevnih varnostnih vprašanj.

3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za potrjevanje veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov. Zahteve iz odstavka 1 veljajo za izpolnjene, če so pri potrjevanju veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov izpolnjeni ti standardi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 33

Kvalificirana storitev potrjevanja veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov

1. Kvalificirano storitev potrjevanja veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov lahko zagotavlja le ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja, ki:

- (a) potrjevanje veljavnosti opravi v skladu s členom 32(1) in
- (b) zanašajočim se strankam omogoči, da prejmejo rezultat postopka potrjevanja veljavnosti na zanesljiv in učinkovit avtomatiziran način, ki je označen z naprednim elektronskim podpisom ali naprednim elektronskim žigom ponudnika kvalificiranih storitev potrjevanja veljavnosti.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za kvalificirano storitev potrjevanja veljavnosti iz odstavka 1. Zahteve iz odstavka 1 veljajo za izpolnjene, če storitev potrjevanja veljavnosti kvalificiranih elektronskih podpisov izpolnjuje te standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 34

Kvalificirana storitev hrambe kvalificiranih elektronskih podpisov

1. Kvalificirano storitev hrambe kvalificiranih elektronskih podpisov lahko zagotavlja le ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja, ki uporablja postopke in tehnologije, s katerimi se zanesljivost kvalificiranega elektronskega podpisa lahko podaljša tudi po izteku obdobja tehnološke veljavnosti.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za kvalificirano storitev hrambe kvalificiranih elektronskih podpisov. Zahteve iz odstavka 1 veljajo za izpolnjene, če ureditve za kvalificirano storitev hrambe kvalificiranih elektronskih podpisov izpolnjujejo te standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

ODDELEK 5

Elektronski žigi

Člen 35

Pravni učinki elektronskih žigov

1. Elektronskemu žigu se ne odvzmeta pravni učinek in dopustnost kot dokaz v pravnih postopkih le zato, ker je v elektronski obliki ali ne izpolnjuje zahtev za kvalificirane elektronske žige.
2. V zvezi s kvalificiranim elektronskim žigom se domneva celovitost podatkov in pravilnost izvora teh podatkov, s katerimi je kvalificirani elektronski žig povezan.
3. Kvalificirani elektronski žig, ki temelji na kvalificiranem potrdilu, izdanem v eni državi članici, se prizna kot kvalificirani elektronski žig v vseh drugih državah članicah.

Člen 36

Zahteve za napredne elektronske žige

Napredni elektronski žig izpolnjuje naslednje zahteve:

- (a) enolično je povezan z ustvarjalcem žiga;
- (b) z njim je mogoče identificirati ustvarjalca žiga;
- (c) ustvari se na podlagi podatkov za ustvarjanje elektronskega žiga, ki jih ustvarjalec žiga z visoko stopnjo zaupanja in pod svojim nadzorom lahko uporablja za ustvarjanje elektronskega žiga, in
- (d) povezan je s podatki, na katere se nanaša, in sicer tako, da je mogoče zaslediti vsako naknadno spremembo teh podatkov.

Člen 37

Elektronski žigi pri javnih storitvah

1. Če država članica za uporabo spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja ali se zagotavlja v njegovem imenu, zahteva napredni elektronski žig, ta država članica prizna napredne elektronske žige, napredne elektronske žige, ki temeljijo na kvalificiranem potrdilu za elektronske žige, in kvalificirane elektronske žige, ki so vsaj v formatih ali uporabljajo metode, ki so opredeljeni v izvedbenih aktih iz odstavka 5.
2. Če država članica za uporabo spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja ali se zagotavlja v njegovem imenu, zahteva napredni elektronski žig, ki temelji na kvalificiranem potrdilu, ta država članica prizna napredne elektronske žige, ki temeljijo na kvalificiranem potrdilu, in kvalificirane elektronske žige, ki so vsaj v formatih ali uporabljajo metode, ki so opredeljeni v izvedbenih aktih iz odstavka 5.
3. Države članice za čezmejni dostop do spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja, ne zahtevajo elektronskega žiga z višjo ravno varnosti, kot jo ima kvalificirani elektronski žig.
4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za napredne elektronske žige. Zahteve za napredne elektronske žige iz odstavkov 1 in 2 tega člena ter iz člena 36 veljajo za izpolnjene, če napredni elektronski žig izpolnjuje te standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

5. Komisija do 18. septembra 2015 in ob upoštevanju obstoječih praks, standardov in pravnih aktov Unije z izvedbenimi akti določi referenčne formate naprednih elektronskih žigov ali referenčne metode, če so uporabljene alternativne oblike. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 38

Kvalificirana potrdila za elektronske žige

1. Kvalificirana potrdila za elektronske žige morajo izpolnjevati zahteve iz Priloge III.
2. Za kvalificirana potrdila za elektronske žige ne veljajo nobene obvezne zahteve, ki presegajo zahteve iz Priloge III.
3. Kvalificirana potrdila za elektronske žige lahko vključujejo neobvezne dodatne posebne lastnosti. Te lastnosti ne vplivajo na interoperabilnost in priznanje kvalificiranih elektronskih žigov.
4. Če je bilo kvalificirano potrdilo za elektronski žig po prvotnem aktiviranju preklicano, preneha veljati v trenutku njegovega preklica, status pa se mu v nobenem primeru ne povrne v prejšnje stanje.
5. Države članice lahko določijo nacionalna pravila o začasni razveljavitvi kvalificiranih potrdil za elektronske žige, pri čemer morata biti izpolnjena naslednja pogoja:
 - (a) če je kvalificirano potrdilo za elektronski žig začasno razveljavljeno, ta potrdilo v obdobju začasne razveljavitve preneha veljati;
 - (b) obdobje začasne razveljavitve se jasno navede v podatkovni zbirki potrdil, v tem obdobju pa mora biti iz storitve, ki zagotavlja informacije o statusu potrdila, razvidno, da je kvalificirano potrdilo začasno razveljavljeno.
6. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za kvalificirana potrdila za elektronske žige. Zahteve iz Priloge III veljajo za izpolnjene, če kvalificirano potrdilo za elektronski žig izpolnjuje navedene standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

Člen 39

Naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga

1. Člen 29 se smiselno uporablja za zahteve za naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga.
2. Člen 30 se smiselno uporablja za certificiranje naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga.
3. Člen 31 se smiselno uporablja za objavo seznama certificiranih naprav za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga.

Člen 40

Potrjevanje veljavnosti in hramba kvalificiranih elektronskih žigov

Členi 32, 33 in 34 se smiselno uporabljajo za potrjevanje veljavnosti in hrambo kvalificiranih elektronskih žigov.

ODDELEK 6

Elektronski časovni žig

Člen 41

Pravni učinek elektronskih časovnih žigov

1. Elektronskemu časovnemu žigu se ne odvzmeta pravni učinek in dopustnost kot dokaz v pravnih postopkih le zato, ker je v elektronski obliki ali ne izpolnjuje zahtev za kvalificirani elektronski časovni žig.
2. V zvezi s kvalificiranim elektronskim časovnim žigom se domneva pravilnost navedenega datuma in časa ter celovitost podatkov, s katerimi sta datum in čas povezana.
3. Kvalificirani elektronski časovni žig, izdan v eni državi članici, se prizna kot kvalificirani elektronski časovni žig v vseh državah članicah.

Člen 42

Zahteve za kvalificirane elektronske časovne žige

1. Kvalificirani elektronski časovni žig izpolnjuje naslednje zahteve:
 - (a) datum in čas povezuje s podatki tako, da je mogoče razumno izključiti možnost spremembe podatkov, ne da bi bila ta sprememba zaznana;
 - (b) temelji na točnem časovnem viru, povezanem z univerzalnim koordiniranim časom;
 - (c) podpisan je z naprednim elektronskim podpisom ali ožigosan z naprednim elektronskim žigom ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja ali z drugo enakovredno metodo.
2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za povezovanje datuma in časa s podatki in za točne časovne vire. Skladnost z zahtevami iz odstavka 1 velja za izpolnjeno, če povezava datuma in časa s podatki in točen časovni vir izpolnjujeta navedene standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

ODDELEK 7

Storitev elektronske priporočene dostave

Člen 43

Pravni učinek storitve elektronske priporočene dostave

1. Podatkom, poslanim in prejetim s storitvijo elektronske priporočene dostave, se ne odvzmeta pravni učinek in dopustnost kot dokaz v pravnih postopkih le zato, ker so v elektronski obliki ali ne izpolnjujejo zahtev za kvalificirano storitev elektronske priporočene dostave.
2. V zvezi s podatki, poslanimi in prejetimi s storitvijo kvalificirane elektronske priporočene dostave, se domneva, da so podatki celoviti, da jih je poslal njihov pošiljatelj in prejel njihov naslovník, katerih identiteta je ugotovljena, ter da so točni glede datuma in časa oddaje in prejema podatkov, navedenih v okviru kvalificirane storitve elektronske priporočene dostave.

*Člen 44***Zahteve za kvalificirane storitve elektronske priporočene dostave**

1. Kvalificirane storitve elektronske priporočene dostave izpolnjujejo naslednje zahteve:
 - (a) zagotavlja jih eden ali več ponudnikov kvalificiranih storitev zaupanja;
 - (b) z visoko stopnjo zaupanja zagotavljajo identifikacijo pošiljatelja;
 - (c) zagotavljajo identifikacijo naslovnika pred dostavo podatkov;
 - (d) oddaja in prejem podatkov je zavarovano z naprednim elektronskim podpisom ali naprednim elektronskim žigom ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, tako da je izključena možnost spremembe podatkov, ne da bi bila ta sprememba zaznana;
 - (e) vsaka sprememba podatkov, potrebna za pošiljanje ali prejem podatkov, se jasno sporoči pošiljatelju in naslovniku podatkov;
 - (f) s kvalificiranim elektronskim časovnim žigom se navedeta datum in čas oddaje, prejema in vseh sprememb podatkov;

Pri prenašanju podatkov med dvema ali več ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja veljajo zahteve iz točk (a) do (f) za vse ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za postopke pošiljanja in prejemanja podatkov. Zahteve iz odstavka 1 veljajo za izpolnjene, če postopek pošiljanja in prejemanja podatkov izpolnjuje navedene standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

ODDELEK 8

Avtentikacija spletišč*Člen 45***Zahteve za kvalificirana potrdila za avtentikacijo spletišč**

1. Kvalificirana potrdila za avtentikacijo spletišč izpolnjujejo zahteve iz Priloge IV.
2. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi referenčne številke standardov za kvalificirana potrdila za avtentikacijo spletišč. Zahteve iz Priloge IV se štejejo za izpolnjene, če kvalificirano potrdilo za avtentikacijo spletišč izpolnjuje navedene standarde. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 48(2).

POGLAVJE IV

ELEKTRONSKI DOKUMENTI*Člen 46***Pravni učinki elektronskih dokumentov**

Elektronskemu dokumentu se ne odvzame pravní učinek in dopustnost kot dokaz v pravnih postopkih le zato, ker je v elektronski obliki.

POGLAVJE V

PRENOS POOBLASTILA IN IZVEDBENE DOLOČBE

Člen 47

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 30(4) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 17. septembra 2014.
3. Pooblastilo iz člena 30(4) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 30(4), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 48

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 49

Pregled

Komisija pregleda uporabo te uredbe in poroča Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje 1. julija 2020. Komisija oceni zlasti, ali bi bilo ustrezno spremeniti področje uporabe te uredbe ali njene posebne določbe, vključno s členi 6, točko (f) člena 7 in členi 34, 43, 44 in 45, pri tem pa upošteva izkušnje, pridobljene pri uporabi te uredbe, pa tudi tehnološke, tržne in pravne spremembe.

Poročilu iz prvega odstavka se po potrebi priložijo zakonodajni predlogi.

Komisija poleg tega Evropskemu parlamentu in Svetu vsaka štiri leta po predložitvi poročila iz prvega odstavka predloži poročilo o napredku pri doseganju ciljev te uredbe.

Člen 50

Razveljavitev

1. Direktiva 1999/93/ES se razveljavi z učinkom od 1. julija 2016.
2. Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se razume kot sklicevanje na to uredbo.

Člen 51

Prehodni ukrepi

1. Naprave za varno ustvarjanje podpisa, katerih skladnost je bila ugotovljena v skladu s členom 3(4) Direktive 1999/93/ES, se štejejo za naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa na podlagi te uredbe.
2. Kvalificirana potrdila, izdana fizičnim osebam na podlagi Direktive 1999/93/ES, se štejejo za kvalificirana potrdila za elektronske podpise po tej uredbi do izteka njihove veljavnosti.
3. Overitelj, ki izdaja kvalificirana potrdila na podlagi Direktive 1999/93/ES, nadzornemu organu čim prej oziroma najpozneje do 1. julija 2017 predloži poročilo o ugotavljanju skladnosti. Dokler overitelj ne predloži zadevnega poročila o ugotavljanju skladnosti in nadzorni organ ne zaključi ocene skladnosti, se ta overitelj šteje za ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja na podlagi te uredbe.
4. Če overitelj, ki izdaja kvalificirana potrdila na podlagi Direktive 1999/93/ES, nadzornemu organu v roku iz odstavka 3 ne predloži poročila o ugotavljanju skladnosti, se ta overitelj od 2. julija 2017 ne šteje za ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja na podlagi te uredbe.

Člen 52

Začetek veljavnosti

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Ta uredba se uporablja od 1. julija 2016, z naslednjimi izjemami:
 - (a) členi 8(3), 9(5), 12(2) do (9), 17(8), 19(4), 20(4), 21(4), 22(5), 23(3), 24(5), 27(4) in (5), 28(6), 29(2), 30(3) in (4), 31(3), 32(3), 33(2), 34(2), 37(4) in (5), 38(6), 42(2), 44(2), 45(2), ter člena 47 in 48 se uporabljajo od 17. septembra 2014;
 - (b) člen 7, člen 8(1) in (2), členi 9, 10, 11 ter člen 12(1) se uporabljajo od datuma začetka uporabe izvedbenih aktov iz členov 8(3) in 12(8);
 - (c) člen 6 se začne uporabljati tri leta po datumu začetka uporabe izvedbenih aktov iz členov 8(3) in 12(8).
3. Če se priglašena shema elektronske identifikacije navede na seznamu, ki ga Komisija objavi v skladu s členom 9, pred datumom iz točke (c) odstavka 2 tega člena, se sredstva elektronske identifikacije v okviru te sheme priznajo na podlagi člena 6 najpozneje 12 mesecev po objavi te sheme, vendar ne pred datumom iz točke (c) odstavka 2 tega člena.

4. Ne glede na točko (c) odstavka 2 tega člena lahko država članica sklene, da se sredstva elektronske identifikacije v okviru sheme elektronske identifikacije, ki jo na podlagi člena 9(1) priklasi druga država članica, priznajo v prvi državi članici od datuma začetka uporabe izvedbenih aktov iz členov 8(3) in 12(8). Zadevne države članice obvestijo Komisijo. Komisija te informacije objavi.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

S. GOZI

PRILOGA I

ZAHTEVE V ZVEZI S KVALIFICIRANIMI POTRDILI ZA ELEKTRONSKE PODPISE

Kvalificirana potrdila za elektronske podpise vsebujejo:

- (a) navedbo, vsaj v formatu, primernem za avtomatizirano obdelavo, da je bilo potrdilo izdano kot kvalificirano potrdilo za elektronski podpis;
- (b) nabor podatkov, ki nedvoumno predstavlja ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdaja kvalificirana potrdila, ter vključuje vsaj državo članico, v kateri ima zadevni ponudnik sedež, in
 - za pravne osebe: ime in po potrebi registrsko številko, kot sta navedena v uradnih evidencah,
 - za fizične osebe: ime osebe;
- (c) vsaj ime podpisnika ali psevdonim; če je uporabljen psevdonim, se to jasno navede;
- (d) podatke za potrjevanje veljavnosti elektronskega podpisa, ki ustrezajo podatkom za ustvarjanje elektronskega podpisa;
- (e) podrobnosti o začetku in koncu veljavnosti potrdila;
- (f) identifikacijsko šifro potrdila, ki je enolična za ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja;
- (g) napredni elektronski podpis ali napredni elektronski žig ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdaja potrdilo;
- (h) lokacijo, kjer je potrdilo, ki podpira napredni elektronski podpis ali napredni elektronski žig iz točke (g), na voljo brezplačno;
- (i) lokacijo storitev, s katerimi je mogoče preveriti veljavnost kvalificiranega potrdila;
- (j) če se podatki za ustvarjanje elektronskega podpisa, povezani s podatki za potrjevanje veljavnosti elektronskega podpisa, nahajajo v napravi za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa, se to ustrezno navede vsaj v formatu, primernem za avtomatizirano obdelavo.

PRILOGA II

ZAHTEVE V ZVEZI Z NAPRAVAMI ZA USTVARJANJE KVALIFICIRANEGA ELEKTRONSKEGA PODPISA

1. Naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa z ustrežno tehnologijo in postopki zagotavljajo vsaj, da:
 - (a) je razumno zagotovljena zaupnost podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, s katerimi se ustvari elektronski podpis;
 - (b) se lahko podatki za ustvarjanje elektronskega podpisa, s katerimi se ustvari elektronski podpis, dejansko pojavijo samo enkrat;
 - (c) je razumno zagotovljeno, da do podatkov za ustvarjanje elektronskega podpisa, s katerimi se ustvari elektronski podpis, ni mogoče priti s sklepanjem in da je elektronski podpis z uporabo trenutno razpoložljive tehnologije zanesljivo zaščiten pred ponarejanjem;
 - (d) lahko zakoniti podpisnik zanesljivo zaščiti podatke za ustvarjanje elektronskega podpisa, s katerimi se ustvari elektronski podpis, pred tem, da bi jih lahko uporabljali drugi.
 2. Naprave za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa ne spreminjajo podatkov, ki bodo podpisani, ali preprečijo, da bi se ti podatki podpisniku prikazali pred podpisom.
 3. Podatke za ustvarjanje elektronskega podpisa lahko v imenu podpisnika pridobiva ali upravlja le ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja.
 4. Ponudniki kvalificiranih storitev zaupanja, ki v imenu podpisnika upravljajo podatke za ustvarjanje elektronskega podpisa, lahko brez poseganja v točko (d) točke 1 podatke za ustvarjanje elektronskega podpisa podvajajo le za namene varnostne kopije, pod pogojem, da sta izpolnjeni naslednji zahtevi:
 - (a) varnost podvojenih naborov podatkov je enaka ravni, ki jo ima varnost prvotnih naborov podatkov;
 - (b) število podvojenih naborov podatkov ni večje, kot je to nujno potrebno, da se zagotovi neprekinjenost storitve.
-

PRILOGA III

ZAHTEVE V ZVEZI S KVALIFICIRANIMI POTRDILI ZA ELEKTRONSKE ŽIGE

Kvalificirana potrdila za elektronske žige vsebujejo:

- (a) navedbo, vsaj v formatu, primernem za avtomatizirano obdelavo, da je bilo potrdilo izdano kot kvalificirano potrdilo za elektronski žig;
 - (b) nabor podatkov, ki nedvoumno predstavlja ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdaja kvalificirana potrdila, ter vključuje vsaj državo članico, v kateri ima zadevni ponudnik sedež, in
 - za pravne osebe: ime in po potrebi registrsko številko, kot sta navedena v uradnih evidencah,
 - za fizične osebe: ime osebe;
 - (c) vsaj ime ustvarjalca žiga in po potrebi registrsko številko, kot sta navedena v uradnih evidencah;
 - (d) podatke za potrjevanje veljavnosti elektronskega žiga, ki ustrezajo podatkom za ustvarjanje elektronskega žiga;
 - (e) podrobnosti o začetku in koncu veljavnosti potrdila;
 - (f) identifikacijsko šifro potrdila, ki je enolična za ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja;
 - (g) napredni elektronski podpis ali napredni elektronski žig ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdaja potrdilo;
 - (h) lokacijo, kjer je potrdilo, ki podpira napredni elektronski podpis ali napredni elektronski žig iz točke (g), na voljo brezplačno;
 - (i) lokacijo storitev, s katerimi je mogoče preveriti veljavnost kvalificiranega potrdila;
 - (j) če se podatki za ustvarjanje elektronskega žiga, povezani s podatki za potrjevanje elektronskega žiga, nahajajo v napravi za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega žiga, se to ustrezno navede vsaj v formatu, primernem za avtomatizirano obdelavo.
-

PRILOGA IV

ZAHTEVJE ZA KVALIFICIRANA POTRDLILA ZA AVTENTIKACIJO SPLETIŠČ

Kvalificirana potrdila za avtentikacijo spletišč vsebujejo:

- (a) navedbo, vsaj v formatu, primernem za avtomatizirano obdelavo, da je bilo potrdilo izdano kot kvalificirano potrdilo za avtentikacijo spletišč;
 - (b) nabor podatkov, ki nedvoumno predstavlja ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdaja kvalificirana potrdila, ter vključuje vsaj državo članico, v kateri ima zadevni ponudnik sedež, in
 - za pravne osebe: ime in po potrebi registrsko številko, kot sta navedena v uradnih evidencah,
 - za fizične osebe: ime osebe;
 - (c) za fizične osebe: vsaj ime osebe, za katero se izdaja potrdilo, ali psevdonim. Če je uporabljen psevdonim, se to jasno navede;
 - za pravne osebe: vsaj ime pravne osebe, za katero se izdaja potrdilo, in po potrebi registrsko številko, kot sta navedena v uradnih evidencah;
 - (d) elemente naslova fizične ali pravne osebe, za katero se izdaja potrdilo, vključno vsaj s krajem in državo, po potrebi, kot so navedeni v uradnih evidencah;
 - (e) ime/imena domene, ki jo upravlja fizična ali pravna oseba, za katero se izdaja potrdilo;
 - (f) podrobnosti o začetku in koncu obdobja veljavnosti potrdila;
 - (g) identifikacijsko šifro potrdila, ki je enolična za ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja;
 - (h) napredni elektronski podpis ali napredni elektronski žig ponudnika kvalificiranih storitev zaupanja, ki izdaja potrdilo;
 - (i) lokacijo, na kateri je potrdilo, ki podpira napredni elektronski podpis ali napredni elektronski žig iz točke (h), na voljo brezplačno;
 - (j) lokacijo storitev za preverjanje veljavnosti potrdila, s katerimi je mogoče preveriti veljavnost kvalificiranega potrdila.
-

UREDBA (EU) št. 911/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 23. julija 2014****o večletnem financiranju ukrepov Evropske agencije za pomorsko varnost na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je bila ustanovljena Evropska agencija za pomorsko varnost (v nadaljnjem besedilu: Agencija), z namenom, da se zagotovi visoka, enotna in učinkovita stopnja pomorske varnosti in preprečevanja onesnaženja z ladj.
- (2) Z Uredbo (ES) št. 724/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ o spremembi Uredbe (ES) št. 1406/2002 so bile po nesrečah v vodah Unije, zlasti tankerjev za prevoz nafte „Erika“ in „Prestige“, Agenciji dodeljene naloge na področju preprečevanja onesnaženja in odzivanja na onesnaženje z ladj.
- (3) Uredba (EU) št. 100/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ o spremembi Uredbe (ES) št. 1406/2002 je Agenciji dodelila naloge na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo naftni in plinski objekti, in je razširila storitve Agencije na države, ki so zaprosile za pristop k Uniji, in partnerske države evropske sosedске politike.
- (4) Uredba (ES) št. 2038/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ je vzpostavila večletno denarno podporo ukrepom Agencije na področju odzivanja na onesnaženje z ladj, ki je prenehala veljati 31. decembra 2013.

⁽¹⁾ UL C 327, 12.11.2013, str. 108.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 1406/2002 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o ustanovitvi Evropske agencije za pomorsko varnost (UL L 208, 5.8.2002, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 724/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o spremembi Uredbe (ES) št. 1406/2002 o ustanovitvi Evropske agencije za pomorsko varnost (UL L 129, 29.4.2004, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 100/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1406/2002 o ustanovitvi Evropske agencije za pomorsko varnost (UL L 39, 9.2.2013, str. 30).

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 2038/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o večletni denarni podpori ukrepom Evropske agencije za pomorsko varnost na področju odzivanja na onesnaženje z ladj (UL L 394, 30.12.2006, str. 1).

- (5) Ker imajo lahko dogodki onesnaženja uničujoče ekološke posledice in povzročijo zelo visoke gospodarske stroške, poleg tega pa imajo lahko socialno-ekonomske posledice za druge sektorje, denimo na turizem in ribištvo, bi morala imeti Agencija dovolj sredstev, da bi lahko izvajala dodeljene naloge na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti. Te naloge so pomembne za preprečevanje dodatne materialne in nematerialne škode.
- (6) Za izvajanje navedenih nalog preprečevanja onesnaženja in odzivanja na onesnaženje z ladjem je upravni odbor Agencije 22. oktobra 2004 sprejel akcijski načrt za pripravljenost in odzivanje na onesnaženje z nafto, ki določa dejavnosti Agencije v zvezi z odzivanjem na onesnaženje z nafto in je namenjen optimalni uporabi finančnih virov, ki so na voljo Agenciji. Upravni odbor je 12. junija 2007 sprejel akcijski načrt za pripravljenost in odzivanje na onesnaženje z nevarnimi in zdravju škodljivimi snovmi. V skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 1406/2002 se akcijska načrta posodabljata vsako leto v okviru letnega delovnega programa Agencije.
- (7) Upoštevat bi bilo treba obstoječe sporazume o nenamernem onesnaženju, ki omogočajo vzajemno pomoč in sodelovanje med državami članicami na tem področju, pa tudi zadevne mednarodne konvencije in sporazume za zaščito evropskih morskih območij pred dogodki onesnaženja, zaradi katerih morajo strani sprejeti vse ustrezne ukrepe za pripravo in odziv na dogodek onesnaženja z nafto.
- (8) Ukrepi Agencije za odzivanje na onesnaženje, kakor so opredeljeni v njenih akcijskih načrtih, se nanašajo na dejavnosti na področju informacij, sodelovanja in usklajevanja, tudi v zvezi z onesnaženjem morja, ki ga povzročijo nevarne in zdravju škodljive snovi. Predvsem pa se ti ukrepi za odzivanje nanašajo na zagotavljanje operativne pomoči prizadetim državam članicam ali tretjim državam, ki so del skupnega regionalnega morskega bazena z Unijo (v nadaljnjem besedilu: prizadete države), in sicer tako, da se jim na zahtevo zagotovijo dodatna plovila za boj proti onesnaženju z nafto, ki ga povzročijo ladje, in onesnaženju morja, ki ga povzročijo naftni in plinski objekti. Agencija bi morala posebno pozornost nameniti tistim območjem, ki so bila določena kot najbolj ranljiva, ne da bi to posegalo v druga območja v stiski.
- (9) Dejavnosti Agencije na področju odzivanja na onesnaževanje bi morale biti v skladu z obstoječimi ureditvami o sodelovanju, ki predvidevajo medsebojno pomoč v primeru dogodkov onesnaženja morja. Unija je pristopila k raznim regionalnim organizacijam in se pripravlja na pristop k drugim regionalnim organizacijam.
- (10) Ukrepi Agencije bi morali biti usklajeni z dejavnostmi iz dvostranskih sporazumov in regionalnih sporazumov, katerih pogodbenica je Unija. V primeru dogodka onesnaženja morja bi morala Agencija pomagati prizadetim državam, v pristojnosti katerih se bodo izvajale čistilne akcije.
- (11) Agencija bi morala imeti pomembno vlogo pri vzdrževanju in nadaljnjem razvoju evropske službe za satelitsko spremljanje naftnih madežev (CleanSeaNet) za nadzor, zgodnje odkrivanje onesnaženja in prepoznavanja odgovornih ladij ali naftnih in plinskih objektov, denimo v primeru izlivov nafte z ladij ter obratovalnih izpustov in nenamernih razlitij iz morskih ploščadi. Ta služba bi morala izboljšati razpoložljivost podatkov ter omogočiti učinkovitejše in hitrejše odzivanje na onesnaženje.
- (12) Dodatna sredstva, ki jih Agencija zagotovi prizadetim državam, bi morala biti dana na razpolago prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite, ustanovljenega s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

- (13) Države članice bi morale prek skupnega komunikacijskega in informacijskega sistema za primer nesreč (CECIS), ustanovljenega z Odločbo Sveta 2007/779/ES, Euratom⁽¹⁾ – če je na voljo v ta namen –, dati na razpolago informacije glede javnih in zasebnih mehanizmov za odzivanje na onesnaženje ter s tem povezanih zmogljivosti v različnih regijah Unije.
- (14) Da bi bila operativna pomoč Agencije učinkovitejša, bi si morala Agencija glede na to, da se je njena naloga odzivanja na onesnaženje razširila na tretje države, ki so del skupnega regionalnega morskega bazena z Unijo, nad vse prizadevati in te tretje države spodbujati, da zbirajo informacije in sodelujejo z Agencijo pri njenem vodenju seznama mehanizmov za odzivanje in z njimi povezanih zmogljivosti za odzivanje.
- (15) Da bi bile dejavnosti Agencije na področju odzivanja na onesnaženje učinkovitejše, bi morale države članice Agencijo seznaniti z morebitnimi znanstvenimi študijami o učinkih kemikalij, uporabljenih kot disperzijska sredstva, ki so jih izvedle in bi lahko bile pomembne za te dejavnosti.
- (16) Da se zagotovi temeljito izvajanje akcijskih načrtov Agencije, bi bilo treba Agenciji zagotoviti izvedljiv in stroškovno učinkovit sistem financiranja, zlasti za zagotavljanje operativne pomoči prizadetim državam.
- (17) Zato bi bilo treba na osnovi večletne obveznosti zagotoviti finančno varnost za financiranje nalog, zaupanih Agenciji na področju odzivanja na onesnaženje, in povezanih ukrepov. Višina te večletne obveznosti bi morala odražati razširitev nalog Agencije na področju odzivanja na onesnaženje, pa tudi dejstvo, da mora Agencija učinkoviteje uporabljati dodeljena sredstva, in sicer v okviru proračunskih omejitev. Letno višino prispevka Unije bi morala določiti Evropski parlament in Svet v skladu z letnim proračunskim postopkom. Zlasti je pomembno, da Komisija opravi vmesno oceno in ugotovi, ali je Agencija sposobna učinkovito in stroškovno učinkovito izpolnjevati svoje odgovornosti na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti.
- (18) Zneski, ki bodo dodeljeni za financiranje odzivanja na onesnaženje, bi morali v skladu z večletnim finančnim okvirom, določenim v Uredbi Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: večletni finančni okvir), pokrivati obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Zato bi bilo treba finančna sredstva zagotoviti za isto obdobje.
- (19) Podpora Agencije državam, ki so zaprosile za pristop k Uniji, in partnerskim državam evropske sosedске politike, bi morala biti financirana iz obstoječih programov Unije za te države, zato ne bi smela biti del večletnega financiranja Agencije.
- (20) Za optimizacijo razporeditve obveznosti in upoštevajoč vse spremembe v zvezi z dejavnostmi odzivanja na onesnaženje z ladj, je treba zagotoviti stalno spremljanje posebnih potreb po ukrepanju, da se omogoči prilagoditev letnih finančnih obveznosti.
- (21) V skladu z Uredbo (ES) št. 1406/2002 bi morala Agencija v svojem letnem poročilu poročati o večletnem financiranju Agencije.
- (22) Primerno je, da se zagotovi nadaljnja finančna podpora v okviru ukrepanja Agencije na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti, ter da se obdobje uporabe te uredbe uskladi z obdobjem uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013. Zato bi se morala ta uredba uporabljati od 1. januarja 2014 –

(¹) Odločba Sveta 2007/779/ES, Euratom z dne 8. novembra 2007 o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti na področju civilne zaščite (UL L 314, 1.12.2007, str. 9).

(²) Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba določa podrobne ureditve za finančni prispevek Unije v proračun Evropske agencije za pomorsko varnost (v nadaljnjem besedilu: Agencija) za izvajanje dodeljenih nalog na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti, v skladu s členoma 1 in 2 Uredbe (ES) št. 1406/2002.

2. Dejavnosti Agencije na področju odzivanja na onesnaženje ne razrešujejo obalnih držav njihove odgovornosti, da vzpostavijo ustrezne mehanizme za odzivanje na onesnaženje.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „nafta“ pomeni zemeljsko olje v kakršni koli obliki, vključno s surovo nafto, kurilnim oljem, goščo, naftnimi odpadki in rafiniranimi proizvodi, kakor to določa Mednarodna konvencija o pripravljenosti, odzivanju in sodelovanju v primeru onesnaženja z olji iz leta 1990 Mednarodne pomorske organizacije (IMO);
- (b) „nevarne in zdravju škodljive snovi“ pomeni vse snovi razen nafte, ki v primeru vnosa v morskno okolje lahko ogrozijo zdravje ljudi, škodujejo živim virom in morskim ekosistemom, zmanjšajo rekreacijsko vrednost ali ovirajo drugo zakonito uporabo morja, kakor to določa Protokol IMO o pripravljenosti, odzivanju in sodelovanju pri dogodkih onesnaženja z nevarnimi in škodljivimi snovmi iz leta 2000;
- (c) „naftni in plinski objekt“ pomeni stacionarni fiksni ali mobilni objekt ali skupino objektov, ki so med seboj stalno povezani z mostovi ali drugimi konstrukcijami ter se uporabljajo za naftne ali plinske dejavnosti na morju ali v povezavi s temi dejavnostmi; naftni in plinski objekt vključuje tudi mobilne vrtnalke na morju, če so tam postavljeni za črpanje, proizvodnjo ali druge dejavnosti, povezane z naftnimi ali plinskimi dejavnostmi na morju, ter infrastrukturo in opremo za transport nafte in plina na kopno in do kopenskih terminalov.

Člen 3

Področje uporabe

Finančni prispevek Unije iz člena 1 se Agenciji dodeli s ciljem financiranja ukrepov na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti, kot so določeni v podrobnem načrtu, vzpostavljenem v skladu s točko (k) člena 10(2) Uredbe (ES) št. 1406/2002, zlasti ukrepov v zvezi z:

- (a) operativno pomočjo in podporo z dodatnimi sredstvi, kot so ladje za boj proti onesnaženju v pripravljenosti, satelitski posnetki in oprema, z odzivanjem na onesnaženje na zahtevo prizadetih držav članic v skladu s točko (d) člena 2(3) in členom 2(5) Uredbe (ES) št. 1406/2002 v primeru nenamerne ali namerne onesnaženja morja, ki ga povzročijo ladje ali naftni in plinski objekti;
- (b) sodelovanjem, usklajevanjem in zagotavljanjem tehnične in strokovne pomoči državam članicam in Komisiji v okviru ustreznih dejavnosti mehanizma Unije na področju civilne zaščite, IMO in ustreznih regionalnih organizacij;

- (c) informacijami, zlasti zbiranjem, analiziranjem in razširjanjem najboljših praks, strokovnega znanja, tehnik in inovacij na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti.

Člen 4

Financiranje Unije

1. Agenciji se znotraj omejitev večletnega finančnega okvira dodelijo proračunske odobritve, ki jih potrebuje za učinkovito in stroškovno učinkovito izpolnjevanje svojih odgovornosti na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti.
2. Finančna sredstva za izvajanje nalog iz člena 3 za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020 znašajo 160 500 000 EUR v tekočih cenah.
3. Letne proračunske odobritve določita Evropski parlament in Svet v mejah večletnega finančnega okvira. S tem v zvezi je zagotovljeno potrebno financiranje operativne pomoči državam članicam v skladu s točko (a) člena 3.

Člen 5

Spremljanje obstoječih zmogljivosti

1. Za opredelitev zahtev glede zagotavljanja operativne pomoči s strani Agencije in za učinkovitejše zagotavljanje te pomoči, denimo v obliki plovil za boj proti onesnaženju poleg zmogljivosti držav članic, Agencija vodi seznam javnih in, če so na voljo, zasebnih mehanizmov za odzivanje na onesnaženje ter s tem povezanih zmogljivosti, ki obstajajo v različnih regijah Unije.
2. Agencija ta seznam vodi na podlagi informacij, ki jih zagotovijo države članice. Pri vodenju tega seznama si Agencija prizadeva od tretjih držav, ki so del skupnega regionalnega morskega bazena z Unijo, pridobiti informacije o mehanizmih za odzivanje na onesnaženje in s tem povezanimi zmogljivostmi.
3. Upravni odbor Agencije se pred odločanjem o dejavnostih Agencije za odzivanje na onesnaženje v okviru letnih delovnih programov Agencije seznanja s tem seznamom in ustreznimi drugimi informacijami, povezanimi s cilji glede odzivanja na onesnaženje iz člena 1 Uredbe (ES) št. 1406/2002, kot so informacije iz ocen tveganja in znanstvenih študij o kemikalijah, uporabljenih kot disperzijska sredstva. Agencija pri tem posebno pozornost nameni območjem, ki so bila določena kot najbolj ranljiva, ne da bi to posegalo v druga območja v stiski.

Člen 6

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija in Agencija zagotavljata, da so pri izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, zaščiteni finančni interesi Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufiji, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim, in sicer z učinkovitimi pregledi in inšpekcijami, ter kadar so odkrite nepravilnosti, s povračilom vseh neupravičeno izplačanih zneskov in z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi v skladu z uredbama Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 ⁽¹⁾ in (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽²⁾ in Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

2. Za ukrepe Unije, financirane na podlagi te uredbe, pomeni nepravilnost iz člena 1(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95 vsako kršitev določb prava Unije ali vsako kršitev pogodbene obveznosti, ki izvira iz dejanja ali opustitve gospodarskega subjekta, ki z neutemeljeno postavko odhodkov vpliva ali bi lahko vplivala na splošni proračun Unije ali proračune, s katerimi slednja upravlja.

3. Komisija in Agencija, vsaka v okviru svojih pristojnosti, zagotavljata gospodarnost financiranja ukrepov Unije iz te uredbe.

Člen 7

Vmesna ocena

1. Komisija na osnovi informacij, ki jih posreduje Agencija, predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju te uredbe najpozneje do 31. decembra 2017. To poročilo, ki se pripravi brez poseganja v vlogo upravnega odbora Agencije, navaja rezultate uporabe prispevka Unije iz člena 4 glede obveznosti in odhodkov, ki pokrivajo obdobje med 1. januarjem 2014 in 31. decembrom 2016.

2. Komisija v tem poročilu poda oceno o sposobnosti Agencije, da učinkovito in stroškovno učinkovito izpolnjuje svoje odgovornosti. Komisija za obdobje 2018–2020 na podlagi te ocene in ob upoštevanju dejstva, da mora Agencija izvesti naloge, ki so ji dodeljene, predlaga, če je to potrebno, ustrezne prilagoditve večletnih finančnih sredstev, ki se dodelijo Agenciji za izvajanje nalog iz člena 3, in sicer do največ 8 %. Morebitna prilagoditev je znotraj omejitev večletnega finančnega okvira in ne posega v letne proračunske postopke ali prihodnji pregled večletnega finančnega okvira.

3. To poročilo vsebuje informacije o socialno-ekonomskih, ekoloških in finančnih posledicah pripravljenosti Agencije na področju odzivanja na onesnaženje morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti, če so te informacije na voljo.

4. Če je primerno, lahko Komisija na podlagi navedenega poročila predlaga tudi ustrezne spremembe te uredbe, zlasti da se upošteva znanstveni napredek na področju boja proti onesnaženju morja, ki ga povzročijo ladje ter naftni in plinski objekti, vključno z onesnaženjem, ki ga povzročijo nevarne in škodljive snovi, predlaga pa lahko tudi ustrezne spremembe instrumentov o ustanavljanju regionalnih organizacij, katerih dejavnosti so zajete v dejavnostih Agencije na področju odzivanja na onesnaženje, h katerim je Unija pristopila.

Člen 8

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
S. GOZI

UREDBA (EU) št. 912/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 23. julija 2014****o vzpostavitvi okvira za upravljanje finančnih odgovornosti, povezanih s sodišči za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ustanovljenimi z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Evropska unija**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe so neposredne tuje naložbe vključene v seznam zadev, ki spadajo na področje skupne trgovinske politike. V skladu s točko (e) člena 3(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ima Unija izključno pristojnost v zvezi s skupno trgovinsko politiko in je lahko pogodbenica mednarodnih sporazumov, ki vključujejo določbe o neposrednih tujih naložbah.
- (2) Sporazumi, ki zagotavljajo zaščito naložb, lahko vključujejo mehanizem za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ki vlagatelju iz tretje države omogoča, da vloži tožbo zoper državo, v kateri je opravil naložbo. Spori med vlagatelji in državo se lahko razrešijo z odločbo o denarnem nadomestilu. Poleg tega pri vsakem takem primeru neizogibno nastanejo precejšnji stroški izvajanja arbitraže in stroški, povezani s pripravo obrambe v zadevi.
- (3) Mednarodna odgovornost za obravnavo v postopku za reševanje sporov sledi delitvi pristojnosti med Unijo in državami članicami. Unija bo zato načeloma odgovorna za pripravo obrambe zoper kakršno koli tožbo o domnevni kršitvi pravil iz sporazuma, ki spadajo v izključno pristojnost Unije, ne glede na to, ali zadevno obravnavo zagotovi Unija sama ali država članica.
- (4) Sporazumi Unije bi morali tujim vlagateljem zagotavljati enako visoko, vendar ne višje stopnje zaščite, kot jo pravo Unije in splošna načela, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, zagotavljajo vlagateljem iz Unije. Sporazumi Unije bi morali zagotavljati spoštovanje in varstvo zakonodajnih pooblastil Unije in njene pravice do urejanja.
- (5) Kadar je Unija kot subjekt s pravno osebnostjo mednarodnopravno odgovorna za obravnavo, ki jo zagotovi, se pričakuje, da v skladu z mednarodnim pravom ob zanjo neugodni odločbi plača morebitne zneske in krije stroške vseh sporov. Vendar je lahko neugodna odločba posledica bodisi obravnave, ki jo zagotovi Unija sama, bodisi obravnave, ki jo zagotovi država članica. Zato ne bi bilo pravično, če bi bilo treba v primeru obravnave, ki jo zagotovi država članica, zneske na podlagi odločbe in stroške arbitraže plačati iz proračuna Unije, razen če se zadevna obravnava zahteva na podlagi prava Unije. Zato je nujno, da se v okviru prava Unije finančna odgovornost razporedi med Unijo samo in državo članico, odgovorno za zagotovitev obravnave, in sicer na podlagi meril iz te uredbe.

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

- (6) Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 6. aprila 2011 o prihodnji evropski mednarodni naložbeni politiki izrecno pozval k vzpostavitvi mehanizma iz te uredbe. Poleg tega je Svet v svojih sklepih z dne 25. oktobra 2010 o celoviti mednarodni naložbeni politiki Komisijo pozval, naj preuči to zadevo.
- (7) Finančna odgovornost bi se morala dodeliti subjektu, pristojnemu za obravnavo, za katero je bilo ugotovljeno, da ni skladna z zadevnimi določbami sporazuma. Zato bi morala Unija, kadar zadevno obravnavo zagotovi institucija, organ, urad ali agencija Unije, sama prevzeti finančno odgovornost. Kadar zadevno obravnavo zagotovi država članica, bi morala finančno odgovornost prevzeti zadevna država članica. Vendar bi morala Unija sama prevzeti finančno odgovornost, ko država članica deluje v skladu s pravom Unije, na primer pri prenosu direktive, ki jo sprejme Unija, v nacionalno zakonodajo, če se zadevna obravnava zahteva na podlagi prava Unije. Ta uredba bi morala predvideti tudi možnost, da se posamezna zadeva nanaša tako na obravnavo, ki jo zagotovi država članica, kot na obravnavo, ki se zahteva na podlagi prava Unije, in bi morala zajemati vse ukrepe, ki jih sprejmejo države članice in Unija. Države članice in Unija bi morale v takih primerih prevzeti finančno odgovornost za posamezno obravnavo, ki jo zagotovi katera koli od njih.
- (8) Unija bi morala vedno delovati kot tožena stranka, kadar spor izključno zadeva obravnavo, ki jo zagotovijo institucije, organi, uradi ali agencije Unije, zato da sama prevzame morebitno finančno odgovornost, ki izhaja iz spora v skladu z navedenimi merili.
- (9) Kadar bi država članica prevzela morebitno finančno odgovornost, ki izhaja iz spora, je pravično in ustrezno, da ta država članica deluje kot tožena stranka in tako pripravi obrambo v zvezi z obravnavo, ki jo je zagotovila vlagatelj. Ureditve iz te uredbe naj bi zagotovile, da proračun Unije in nefinančna sredstva Unije niti začasno niso obremenjeni s stroški sodnega postopka ali kakršnimi koli zneski, naloženimi z odločbo proti zadevni državi članici.
- (10) Kljub temu je mogoče, da države članice dajo prednost temu, da Unija deluje kot tožena stranka v tovrstnih sporih, na primer zaradi tehničnega strokovnega znanja. Zato bi države članice morale imeti možnost, da zavrnejo delovanje v vlogi tožene stranke, in sicer brez poseganja v njihovo finančno odgovornost.
- (11) Nujno je, da v izjemnih okoliščinah Unija sama deluje kot tožena stranka v sporih, ki vključujejo obravnavo, ki jo zagotovi država članica, da se ustrezno zaščitijo interesi Unije. Te okoliščine so omejene na zadeve, ko spor vključuje tudi obravnavo, ki jo zagotovi Unija, kadar se zdi, da se obravnava, ki jo zagotovi država članica, zahteva na podlagi prava Unije, ter kadar se podobna obravnava izpodbija v povezani tožbi zoper Unijo v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO), kadar je bilo ustanovljeno razsodišče in se tožba nanaša na isto posebno pravno vprašanje ter kadar je treba zagotoviti dosledno utemeljitev v zadevi v okviru STO.
- (12) Kadar Unija deluje kot tožena stranka v zadevah, ki vključujejo ukrepe države članice, bi morala Komisija obrambo voditi na način, ki ščiti finančne interese zadevne države članice.
- (13) Odločitve, ali bi kot tožena stranka morala delovati Unija ali država članica, bi morale biti sprejete v okviru iz te uredbe. Ustrezno je, da Komisija takoj obvesti Evropski parlament in Svet o tem, kako se ta okvir uporablja.

- (14) Ta uredba bi morala določiti nekatere praktične ureditve za izvajanje arbitražnih postopkov v sporih v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi država članica. S temi ureditvami bi si bilo treba prizadevati za čim boljše upravljanje spora in hkrati zagotavljati spoštovanje dolžnosti lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter obrambo in zaščito interesov zadevne države članice.
- (15) Na podlagi teh ureditev bi morala Unija, kadar deluje kot tožena stranka, zagotoviti zlasti tesno sodelovanje, vključno s takojšnjim obveščanjem o kakršnih koli pomembnih postopkovnih ukrepih, predložitvijo zadevnih dokumentov, pogostimi posvetovanji in sodelovanjem v delegaciji v okviru postopka.
- (16) Kadar država članica deluje kot tožena stranka, je ustrezno, da v skladu z dolžnostjo lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU Komisijo obvešča o poteku zadeve ter zlasti zagotavlja pravočasno obveščanje o kakršnih koli pomembnih postopkovnih ukrepih, predložitvijo zadevnih dokumentov, pogosta posvetovanja in sodelovanje v delegaciji v okviru postopka. Primerno je tudi, da ima Komisija ustrezno možnost, da opredeli kakršno koli pravno vprašanje ali kateri koli drug vidik, ki je v interesu Unije in je izpostavljen v sporu.
- (17) Brez poseganja v izid arbitražnih postopkov bi morale biti državi članici omogočeno, da kadar koli sprejme finančno odgovornost v primeru, da bo treba izplačati nadomestilo. V takem primeru bi morale biti mogoče, da država članica in Komisija skleneta dogovore za periodična plačila stroškov in za plačilo kakršnih koli nadomestil. Vendar to ne pomeni, da država članica potrjuje, da je zahtevak v sporu utemeljen. Komisiji bi morale biti v takem primeru omogočeno, da sprejme sklep, s katerim od države članice zahteva, naj vnaprej plača te stroške. V primeru, da sodišče plačilo stroškov naloži Uniji, bi morala Komisija zagotoviti, da se vsako predplačilo stroškov takoj povrne zadevni državi članici.
- (18) V nekaterih primerih je morda ustrezno, da se doseže poravnava ter se tako izogne dragi in nepotrebni arbitraži. Treba je določiti postopek za tovrstne poravnave. Tak postopek bi moral Komisiji, ki ravna v skladu s postopkom pregleda, omogočiti, da sklene poravnavo v zadevi, ki vključuje finančno odgovornost Unije, kadar je to v interesu Unije. Kadar se zadeva nanaša tudi na obravnavo, ki jo zagotovi država članica, je ustrezno, da bi lahko Unija poravnavo v sporu sklenila le, če ta ne bi imela finančnih ali proračunskih posledic za zadevno državo članico. V takih primerih bi bilo ustrezno, da bi se med Komisijo in zadevno državo članico vzpostavilo tesno sodelovanje in opravila posvetovanja. Državi članici bi bilo treba še naprej pustiti možnost sklenitve poravnave v vsaki fazi postopka, a pod pogojem, da sprejme polno finančno odgovornost in da je vsaka taka poravnava v skladu s pravom Unije.
- (19) Kadar je plačilo zneska na podlagi odločbe naloženo Uniji, bi morala ta navedeni znesek plačati brez odlašanja. Komisija bi morala poskrbeti za plačilo takšnih zneskov, razen če država članica ni že sprejela finančne odgovornosti.
- (20) Komisija bi se morala podrobno posvetovati z zadevno državo članico, da se doseže dogovor o razporeditvi finančne odgovornosti. Kadar Komisija ugotovi, da je država članica odgovorna, slednja pa se s to ugotovitvijo ne strinja, bi morala Komisija plačati naložene zneske in hkrati na državo članico nasloviti sklep, s katerim od nje zahteva, naj zadevne zneske skupaj z ustreznimi obrestmi prispeva v proračun Unije. Obresti, ki se plačajo, bi morale biti določene v skladu s členom 78(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Člen 263 PDEU je na voljo v primerih, ko država članica meni, da sklep ne izpolnjuje meril iz te uredbe.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (21) V proračunu Unije bi moralo biti zagotovljeno kritje za odhodke, ki izhajajo iz sporazumov, katerih pogodbenica je Unija ter ki vključujejo določbe o neposrednih tujih naložbah in omogočajo reševanje sporov med vlagatelji in državo. Če finančno odgovornost v skladu s to uredbo prevzamejo države članice, bi morala biti Unija sposobna bodisi zbrati prispevke zadevne države članice pred izplačilom zadevnih odhodkov bodisi najprej izplačati zadevne odhodke in naknadno prejeti povračilo od zadevne države članice. Dopustiti bi bilo treba uporabo obeh mehanizmov proračunske obravnave, in sicer glede na izvedljivost, zlasti s časovnega vidika. Za oba mehanizma velja, da bi morali biti prispevki ali povračila, ki jih plača zadevna država članica, obravnavani kot notranji namenski prejemki proračuna Unije. Proračunska sredstva, ki izhajajo iz teh notranjih namenskih prejemkov, bi morala zajemati ne samo zadevne odhodke, ampak bi morala biti omogočena tudi njihova dodelitev drugim delom proračuna Unije, s katerimi so bila zagotovljena začetna proračunska sredstva za izplačilo zadevnih odhodkov v okviru drugega mehanizma.
- (22) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila.
- (23) Izvedbena pooblastila, povezana s členom 9(2) in (3), členom 13(1), členom 14(8), členom 15(3) in členom 16(3), bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (24) Svetovalni postopek bi bilo treba uporabiti za sprejetje odločitev, da Unija deluje kot tožena stranka na podlagi člena 9(2), saj mora Unija v teh primerih prevzeti obrambo, vendar bi morale države članice ohraniti nadzor nad tem. Svetovalni postopek bi bilo treba uporabiti za sprejetje odločitev v zvezi s poravnavo sporov v skladu s členom 15(3), glede na to, da bodo te odločitve imele kvečjemu začasen vpliv na proračun Unije, saj se bo od zadevne države članice zahtevalo, naj prevzame kakršno koli finančno odgovornost, ki izhaja iz spora, in zaradi podrobnih meril iz te uredbe v zvezi s sprejemljivostjo takšnih poravnav –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se brez poseganja v delitev pristojnosti, določenih v PDEU, uporablja za postopke za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ki se izvajajo v skladu s sporazumom, katerega pogodbenice so Unija ali Unija in njene države članice, in ki jih je sprožila tožeča stranka iz tretje države. Zlasti sprejetje in uporaba te uredbe ne vplivata na razmejitve pristojnosti, določenih v Pogodbah, tudi v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovijo države članice ali Unija in jo tožeča stranka izpodbija v postopku reševanja spora med vlagatelji in državo, ki se izvaja v skladu s sporazumom.
2. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* v informativne namene objavi seznam sporazumov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, in ga posodablja.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „sporazum“ pomeni kateri koli mednarodni sporazum, katerega pogodbenice so Unija ali Unija in njene države članice, ki vključuje določbe o neposrednih tujih naložbah ter omogoča reševanje sporov med vlagatelji in državo;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (b) „stroški, ki izhajajo iz arbitraže“ pomenijo pristojbine in stroške arbitražnega sodišča in arbitražne ustanove, stroške zastopanja ter odhodke, ki jih je arbitražno sodišče naložilo tožeči stranki, kot so stroški prevoda, stroški pravne in ekonomske analize in drugi zadevni stroški v zvezi z arbitražnim postopkom;
- (c) „spor“ pomeni tožbo, ki jo tožeča stranka vložijo proti Uniji ali državi članici v skladu s sporazumom in o kateri bo odločalo arbitražno sodišče;
- (d) „reševanje sporov med vlagatelji in državo“ pomeni mehanizem, določen v sporazumu, s katerim lahko tožeča stranka vložijo tožbe proti Uniji ali državi članici;
- (e) „država članica“ pomeni eno ali več držav članic Evropske unije;
- (f) „zadevna država članica“ pomeni državo članico, ki je zagotovila obravnavo, ki domnevno ni v skladu s sporazumom;
- (g) „finančna odgovornost“ pomeni obveznost plačila zneska, ki ga naloži arbitražno sodišče ali ki se sporazumno določi v okviru poravnave, vključno s stroški, ki izhajajo iz arbitraže;
- (h) „poravnava“ pomeni kateri koli sporazum med Unijo ali državo članico, ali obema, na eni strani ter tožečo stranko na drugi strani, pri čemer se tožeča stranka strinja, da v zameno za plačilo zneska ali drugo dejanje, ki ni denarno plačilo, ne bo vložila tožbe, tudi kadar je poravnava zajeta v odločbi arbitražnega sodišča;
- (i) „arbitražno sodišče“ pomeni katero koli osebo ali organ, imenovan na podlagi sporazuma, da odloči o sporu med vlagatelji in državo;
- (j) „tožeča stranka“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki lahko vložijo zahtevek za reševanje sporov med vlagatelji in državo v skladu s sporazumom, ali katero koli fizično ali pravno osebo, ki so ji bili v skladu s sporazumom zakonito dodeljeni zahtevki tožeče stranke;
- (k) „pravo Unije“ pomeni PDEU in PEU ter vse pravne akte Unije iz drugega, tretjega in četrtega odstavka člena 288 PDEU in vse mednarodne sporazume, katerih pogodbenica so Unija ali Unija in njene države članice; samo v tej uredbi „pravo Unije“ ne pomeni določb za zaščito naložb v sporazumu;
- (l) „se zahteva na podlagi prava Unije“ se nanaša na obravnavo, ko bi se zadevna država članica domnevno kršitvi sporazuma lahko izognila le, če ne bi izpolnila obveznosti na podlagi prava Unije, na primer, ko nima nobene diskrecijske pravice ali možnosti proste presoje glede rezultata, ki naj bi se dosegel.

POGLAVJE II

RAZPOREDITEV FINANČNE ODGOVORNOSTI

Člen 3

Merila za razporeditev

1. Finančna odgovornost, ki izhaja iz spora na podlagi sporazuma, se razporedi v skladu z naslednjimi merili:
 - (a) Unija prevzame finančno odgovornost, ki izhaja iz obravnave, ki jo zagotovijo institucije, organi, uradi ali agencije Unije;

- (b) zadevna država članica prevzame finančno odgovornost, ki izhaja iz obravnave, ki jo zagotovi ta država članica;
- (c) kot izjema od točke (b) Unija prevzame finančno odgovornost, ki izhaja iz obravnave, ki jo zagotovi država članica, kadar se taka obravnava zahteva na podlagi prava Unije.

Ne glede na točko (c) prvega pododstavka je v primeru, kadar se od zadevne države članice zahteva, naj ukrepa v skladu s pravom Unije, da se odpravi neskladnosti s pravom Unije predhodnega ukrepanja, ta država članica finančno odgovorna, razen če se je to predhodno ukrepanje zahtevalo na podlagi prava Unije.

2. Kadar je v tej uredbi tako določeno, Komisija sprejme sklep, ki določa finančno odgovornost zadevne države članice v skladu z merili iz odstavka 1. O takem sklepu se obvestita Evropski parlament in Svet.

3. Ne glede na odstavek 1 tega člena zadevna država članica prevzame finančno odgovornost, kadar:

(a) je sprejela morebitno finančno odgovornost v skladu s členom 12 ali

(b) sprejme poravnavo v skladu s členom 15.

4. Ne glede na odstavek 1 tega člena Unija prevzame finančno odgovornost, kadar Unija deluje kot tožena stranka v skladu s členom 4.

POGLAVJE III

IZVAJANJE POSTOPKOV ZA REŠEVANJE SPOROV

ODDELEK 1

Izvajanje postopkov za reševanje sporov v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi Unija

Člen 4

Obravnava, ki jo zagotovi Unija

1. Unija deluje kot tožena stranka, kadar se spor nanaša na obravnavo, ki jo zagotovijo institucije, organi, uradi ali agencije Unije.

2. Kadar Komisija od tožeče stranke prejme zahtevek za posvetovanja ali obvestilo, s katerim slednja izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov v skladu s sporazumom, o tem nemudoma uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

ODDELEK 2

Izvajanje postopkov za reševanje sporov v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi država članica

Člen 5

Obravnava, ki jo zagotovi država članica

Ta oddelek se uporablja v sporih, ki se v celoti ali delno nanašajo na obravnavo, ki jo zagotovi država članica.

Člen 6

Sodelovanje in posvetovanja med Komisijo in zadevno državo članico

1. Komisija in zadevna država članica v skladu z načelom lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU sprejmeta vse potrebne ukrepe za obrambo in varovanje interesov Unije in zadevne države članice.
2. Komisija in zadevna država članica se posvetujeta o upravljanju postopkov za reševanje sporov v skladu s to uredbo, pri čemer upoštevata morebitne roke, določene v tej uredbi in zadevnem sporazumu, ter si izmenjujeta informacije, ki so pomembne za izvajanje postopkov za reševanje sporov.

Člen 7

Zahtevek za posvetovanja

1. Kadar Komisija od tožeče stranke prejme zahtevek za posvetovanja v skladu s sporazumom, o tem nemudoma uradno obvesti zadevno državo članico. Kadar je bila država članica obveščena o zahtevku za posvetovanja ali je slednjega prejela, o tem nemudoma obvesti Komisijo.
2. Predstavniki zadevne države članice in Komisije so člani delegacije Unije pri posvetovanjih.
3. Zadevna država članica in Komisija druga drugi nemudoma zagotovita informacije, pomembne za zadevo.
4. Komisija o vseh takšnih zahtevkih za posvetovanja obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 8

Obvestilo o nameri o začetku arbitražnih postopkov

1. Kadar Komisija prejme obvestilo, s katerim tožeča stranka izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov v skladu s sporazumom, o tem nemudoma uradno obvesti zadevno državo članico. Ko tožeča stranka izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov zoper Unijo ali državo članico, Komisija Evropski parlament in Svet v 15 delovnih dneh od prejema obvestila obvesti o imenu tožeče stranke, določbah sporazuma, ki naj bi bile kršene, zadevnem gospodarskem sektorju, obravnavi, ki naj bi kršila sporazum, in znesku zahtevane odškodnine.
2. Kadar država članica prejme obvestilo, s katerim tožeča stranka izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov, o tem nemudoma uradno obvesti Komisijo.
3. Komisija o vseh takšnih obvestilih o nameri o začetku arbitražnih postopkov obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 9

Status tožene stranke

1. Zadevna država članica deluje kot tožena stranka, razen v naslednjih primerih:
 - (a) Komisija po posvetovanjih v skladu s členom 6 v 45 dneh od prejema obvestila ali uradnega obvestila iz člena 8 sprejme odločitev v skladu z odstavkoma 2 ali 3 tega člena ali
 - (b) država članica po posvetovanjih v skladu s členom 6 Komisiji v 45 dneh od prejema obvestila ali uradnega obvestila iz člena 8 pisno potrdi, da ne namerava delovati kot tožena stranka.

V katerem koli od primerov iz točk (a) ali (b) Unija deluje kot tožena stranka.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, ki ju posreduje državam članicam, v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2) odloči, da Unija deluje kot tožena stranka, kadar nastopi ena ali več naslednjih okoliščin:

(a) Unija prevzame celoto ali vsaj del morebitne finančne odgovornosti, ki izhaja iz spora v skladu z merili iz člena 3, ali

(b) spor se nanaša tudi na obravnavo, ki jo zagotovijo institucije, organi ali agencije Unije.

3. Komisija lahko z izvedbenimi akti na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, ki ju posreduje državam članicam, v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3) odloči, da Unija deluje kot tožena stranka, kadar se podobna obravnava izpodbija v povezani tožbi zoper Unijo v okviru STO, kadar je bilo ustanovljeno razsodišče in se tožba nanaša na isto posebno pravno vprašanje ter kadar je treba zagotoviti dosledno utemeljitev v zadevi v okviru STO.

4. Komisija pri ukrepanju v skladu s tem členom zagotovi, da Unija pri svoji obrambi štiti finančne interese zadevne države članice.

5. Komisija in zadevna država članica nemudoma po prejemu obvestila ali uradnega obvestila iz člena 8 začeta posvetovanja v skladu s členom 6 o vodenju zadeve v skladu s tem členom. Komisija in zadevna država članica zagotovita, da se spoštujejo vsi roki iz sporazuma.

6. Če Unija v skladu z odstavkoma 2 in 5 deluje kot tožena stranka, se Komisija z zadevno državo članico posvetuje o morebitnem zagovoru ali pripombah pred njihovim dokončnim oblikovanjem in predložitvijo. Predstavniki zadevne države članice so na zahtevo države članice in na njene stroške člani delegacije Unije na morebitni obravnavi, Komisija pa ustrezno upošteva interes države članice.

7. Komisija Evropski parlament in Svet nemudoma obvesti o vsakem sporu, v katerem se uporablja ta člen, in načinu, na katerega je bil uporabljen.

Člen 10

Izvajanje arbitražnih postopkov s strani države članice

1. Kadar država članica deluje kot tožena stranka, in sicer v vseh fazah spora, vključno z morebitno razveljavitvijo, pritožbo ali revizijo, slednja v skladu s členom 6:

(a) Komisiji pravočasno zagotovi ustrezne dokumente v zvezi s postopkom;

(b) Komisijo pravočasno obvesti o vseh pomembnih postopkovnih ukrepih in na zahtevo z njo začne posvetovanja, da bi ustrezno upoštevali kakršno koli pravno vprašanje ali kateri koli drug vidik, ki je v interesu Unije ter je izpostavljen v sporu in opredeljen s strani Komisije v nezavezujoči pisni analizi, ki jo predloži zadevni državi članici, ter

(c) na zahtevo Komisije in na njene stroške njenim predstavnikom omogoči, da so člani delegacije, ki zastopa državo članico.

2. Komisija državi članici zagotovi ustrezne dokumente v zvezi s postopkom, da se zagotovi čim učinkovitejša obramba.
3. Takoj ko je sprejeta odločba, država članica o tem obvesti Komisijo. Komisija o tem obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 11

Izvajanje arbitražnih postopkov s strani Unije

1. V skladu s členom 6 se v arbitražnih postopkih, kadar Unija deluje kot tožena stranka v kakršnih koli sporih, v katerih bi morala država članica prevzeti celoto ali del morebitne finančne odgovornosti, uporabljajo naslednje določbe:
 - (a) Komisija sprejme vse potrebne ukrepe za obrambo in varovanje interesov zadevne države članice;
 - (b) zadevna država članica Komisiji zagotovi vso potrebno pomoč;
 - (c) Komisija zadevni državi članici zagotovi ustrezne dokumente v zvezi s postopkom, jo obvešča o vseh pomembnih postopkovnih ukrepih in začne posvetovanja z njo, kadar koli zadevna država članica to zahteva, da se zagotovi čim učinkovitejša obramba;
 - (d) Komisija in zadevna država članica pripravita obrambo v tesnem sodelovanju ter
 - (e) delegacija Unije v okviru postopka vključuje Komisijo in predstavnike zadevne države članice, razen če slednja obvesti Komisijo, da ne namerava sodelovati v delegaciji Unije v okviru postopka.
2. Komisija Evropski parlament in Svet redno obvešča o poteku arbitražnih postopkov iz odstavka 1.

Člen 12

Sprejem morebitne finančne odgovornosti s strani zadevne države članice, kadar je Unija tožena stranka

Kadar Unija deluje kot tožena stranka v kakršnih koli sporih, v katerih bi morala država članica prevzeti celoto ali del morebitne finančne odgovornosti, lahko zadevna država članica kadar koli sprejme morebitno finančno odgovornost, ki izhaja iz arbitraže. V ta namen lahko zadevna država članica in Komisija skleneta dogovore, ki med drugim zadevajo:

- (a) mehanizme za periodična plačila stroškov, ki izhajajo iz arbitraže;
- (b) mehanizme za plačilo kakršnih koli zneskov, naloženih z odločbo proti Uniji.

POGLAVJE IV

PORAVNAVE SPOROV V PRIMERIH, KADAR JE UNIJA TOŽENA STRANKA

Člen 13

Poravnave sporov v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi Unija

1. Če Komisija meni, da bi bila poravnava spora v zvezi z obravnavo, ki jo izključno zagotovi Unija, v interesu Unije, lahko za odobritev poravnave sprejme izvedbeni akt. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3).

2. Če poravnava poleg plačila denarnega zneska morebiti zajema še drug ukrep, se uporabijo ustrezni postopki za tak ukrep.

Člen 14

Poravnava sporov v zvezi z obravnavo, ki jo v celoti ali delno zagotovi država članica, kadar Unija želi skleniti poravnavo

1. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v zvezi z obravnavo, ki jo v celoti ali delno zagotovi država članica, in Komisija meni, da bi bila poravnava spora v finančnem interesu Unije, se Komisija najprej posvetuje z zadevno državo članico v skladu s členom 6. Država članica prav tako lahko začne taka posvetovanja s Komisijo.

2. Če se Komisija in zadevna država članica strinjata s poravnavo spora, si zadevna država članica prizadeva skleniti dogovor s Komisijo, v katerem se določijo potrebni elementi za pogajanja in izvršitev poravnave.

3. Kadar je Unija tožena stranka v sporu, ki vključuje finančno odgovornost države članice, ne pa tudi Unije, lahko poravnavo spora v skladu s členom 15 sklene le zadevna država članica.

4. Kadar je Unija tožena stranka v skladu s točko (b) člena 9(1), lahko Komisija po posvetovanjih v skladu s členom 6(1) odloči skleniti poravnavo spora, če je ta v finančnem interesu Unije. V okviru takšne odločitve zagotovi celovito in uravnoteženo analizo dejanskega stanja ter pravno razlago, iz katerih so razvidni finančni interesi Unije.

5. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v skladu s členom 9(2), ki vključuje zgolj finančno odgovornost Unije, ne pa tudi države članice, lahko Komisija odloči skleniti poravnavo spora.

6. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v skladu s členom 9(2), ki vključuje finančno odgovornost Unije in države članice, Komisija ne sme skleniti poravnave spora brez soglasja zadevne države članice. Zadevna država članica lahko predloži celovito analizo učinka predlagane poravnave na njene finančne interese. Kadar se država članica ne strinja s poravnavo spora, lahko Komisija kljub temu odloči skleniti poravnavo, če ta nima finančnih ali proračunskih posledic za zadevno državo članico, in sicer na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, v katerih se upošteva analiza države članice ter iz katerih so razvidni finančni interesi Unije in zadevne države članice. V tem primeru se člen 19 ne uporablja.

7. Pogoji poravnave na podlagi odstavkov 4, 5 in 6 ne vključujejo drugih ukrepov s strani zadevne države članice razen plačila denarnega zneska.

8. Kakršne koli poravnave na podlagi tega člena je treba odobriti z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3).

Člen 15

Poravnava sporov v zvezi z obravnavo, ki jo izključno zagotovi država članica, kadar država članica želi skleniti poravnavo

1. Kadar je Unija tožena stranka v sporu, ki zadeva izključno obravnavo, ki jo zagotovi država članica, lahko zadevna država članica predlaga poravnavo spora, kadar:

(a) zadevna država članica sprejme kakršno koli morebitno finančno odgovornost, ki nastane zaradi te poravnave;

(b) je kakršen koli sporazum o poravnavi izvršljiv le proti zadevni državi članici ter

(c) so pogoji poravnave združljivi s pravom Unije.

2. Komisija in zadevna država članica začeta posvetovanja za ocenitev namere države članice, da sklene poravnavo spora.

3. Zadevna država članica uradno obvesti Komisijo o osnutku sporazuma o poravnavi. Šteje se, da je Komisija sprejela osnutek sporazuma o poravnavi, razen če v 90 dneh po tem, ko jo je država članica uradno obvestila o osnutku poravnave, ne odloči drugače z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2), če oceni, da osnutek poravnave ne izpolnjuje vseh pogojev iz odstavka 1 tega člena. Ko je osnutek poravnave sprejet, Komisija sprejme vse potrebne ukrepe za uveljavitev sporazumov o poravnavi.

Člen 16

Poravnava sporov v zvezi z obravnavo, ki jo delno zagotovi država članica, kadar ta država članica želi skleniti poravnavo

1. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v zvezi z obravnavo, ki jo delno zagotovi država članica, in kadar država članica meni, da bi bila poravnava spora v njenem finančnem interesu, se najprej posvetuje s Komisijo v skladu s členom 6.

2. Če se Komisija in zadevna država članica strinjata s poravnavo spora, si zadevna država članica prizadeva skleniti dogovor s Komisijo, v katerem se določijo potrebni elementi za pogajanja in izvršitev poravnave.

3. Če Komisija ne privoli v poravnavo spora, se lahko na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, ki ju posreduje državam članicam, z izvedbenim aktom odloči, da zavrne poravnavo. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3).

POGLAVJE V

PLAČILO ZNESKOV NA PODLAGI KONČNIH ODLOČB ALI PORAVNAV

Člen 17

Področje uporabe

To poglavje se uporablja, kadar Unija deluje kot tožena stranka v sporu.

Člen 18

Postopek za plačilo zneskov na podlagi odločb ali poravnav

1. Tožeča stranka, v korist katere je bila izdana končna odločba v zvezi s sporazumom, lahko Komisiji predloži zahtevek za plačilo zneska na podlagi navedene odločbe. Komisija plača vsak tak znesek, razen kadar je zadevna država članica sprejela finančno odgovornost v skladu s členom 12, v tem primeru pa zneske plača država članica.

2. Kadar poravnava v skladu s členom 13 ali 14 ni zajeta v odločbi, lahko tožeča stranka Komisiji predloži zahtevek za plačilo zneska, naloženega s to poravnavo. Komisija vsak tak znesek poravnave plača v morebitnih zadevnih rokih iz sporazuma o poravnavi.

Člen 19

Postopek, kadar ni sporazuma o finančni odgovornosti

1. Kadar Unija deluje kot tožena stranka v skladu s členom 9 in Komisija meni, da bi morala zadevna država članica na podlagi meril iz člena 3(1) delno ali v celoti plačati znesek, naložen z odločbo ali poravnavo, ali stroške, ki izhajajo iz arbitraže, se uporabi postopek iz odstavkov 2 do 5 tega člena.
2. Komisija in zadevna država članica takoj začneta posvetovanja, da se doseže dogovor o finančni odgovornosti zadevne države članice in, kadar je to ustrezno, Unije.
3. V treh mesecih od prejema zahtevka s strani Komisije za plačilo zneska, naloženega z odločbo ali poravnavo, ali stroškov, ki izhajajo iz arbitraže, Komisija sprejme sklep, naslovljen na zadevno državo članico, v katerem določi znesek, ki ga mora plačati navedena država članica. Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o takšnem sklepu in njegovi finančni utemeljitvi.
4. Zadevna država članica mora najpozneje v šestih mesecih po začetku veljavnosti sklepa Komisije v proračun Unije poravnati znesek, naložen z odločbo ali poravnavo, ali stroške, ki izhajajo iz arbitraže, razen če v dveh mesecih od začetka veljavnosti sklepa iz odstavka 3 ugovarja zoper odločitev Komisije. Zadevna država članica je odgovorna za kakršne koli zapadle obresti po stopnji, ki se uporablja za druga denarna sredstva, dolgovana v proračun Unije.
5. Komisija v primeru ugovora države članice, s katerim se Komisija ne strinja, v šestih mesecih od prejema ugovora države članice sprejme sklep in od zadevne države članice zahteva povrnitev zneska, ki ga je plačala Komisija, skupaj z obrestmi po stopnji, ki se uporablja za druga denarna sredstva, dolgovana v proračun Unije.
6. Sklepi Komisije v skladu z odstavkoma 3 in 5 se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20

Predplačilo stroškov, ki izhajajo iz arbitraže

1. Komisija lahko sprejme sklep, s katerim od zadevne države članice zahteva vnaprejšnje plačilo finančnih prispevkov v proračun Unije v zvezi s predvidljivimi ali nastalimi stroški, ki izhajajo iz arbitraže. Tak sklep o finančnih prispevkih je sorazmeren in skladen z merili iz člena 3.
2. Če stroške, ki izhajajo iz arbitraže, arbitražno sodišče naloži Uniji in je zadevna država članica izvajala periodična plačila teh stroškov, Komisija zagotovi, da se državi članici, ki je izvedla predplačilo, izplačajo skupaj z obrestmi po stopnji, ki se uporablja za druga denarna sredstva, dolgovana v proračun Unije.

Člen 21

Plačilo s strani države članice

Povračilo ali vplačilo države članice v proračun Unije, da se poravna znesek, naložen z odločbo ali poravnavo, ali stroški, ki izhajajo iz arbitraže, vključno s tistimi iz člena 20(1) te uredbe, se šteje za notranje namenske prejemke v smislu člena 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Lahko se uporabi za kritje odhodkov, ki izhajajo iz sporazumov, sklenjenih v skladu s členom 218 PDEU, ki zagotavljajo reševanje sporov med vlagatelji in državo, ali dodelitev drugim delom proračuna, iz katerih so se prvotno krili zneski, naloženi z odločbo ali poravnavo, ali stroški, ki izhajajo iz arbitraže.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 22

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za sporazume o naložbah, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1219/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 23

Poročilo in pregled

1. Komisija v rednih časovnih presledkih Evropskemu parlamentu in Svetu predloži podrobno poročilo o izvajanju te uredbe. To poročilo vsebuje vse ustrezne informacije, vključno s seznamom tožb, vloženih proti Uniji ali državam članicam, povezanimi postopki, sodbami in finančnim učinkom na proračun Unije. Prvo poročilo predloži do 18. septembra 2019. Nadaljnja poročila nato predloži vsaka tri leta.
2. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto predloži seznam zahtevkov za posvetovanja od tožečih strank ter tožb in arbitražnih odločitev.
3. Komisija lahko na podlagi svojih ugotovitev Evropskemu parlamentu in Svetu skupaj s poročilom iz odstavka 1 predloži predlog za spremembo te uredbe.

Člen 24

Spori na podlagi sporazumov, sklenjenih pred začetkom veljavnosti te uredbe

Kar zadeva spore na podlagi sporazumov, ki jih zajema člen 1 in ki so bili sklenjeni pred 17. septembrom 2014, se ta uredba uporablja zgolj v zvezi s spori, v katerih je bil zahtevek za arbitražo vložen po 17. septembru 2014 in ki zadevajo obravnavo, ki je bila zagotovljena po 17. septembru 2014.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

S. GOZI

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1219/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o prehodnih dogovorih za dvostranske sporazume o naložbah med državami članicami in tretjimi državami (UL L 351, 20.12.2012, str. 40).

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije

Sprejetje in uporaba te uredbe ne posegata v delitev pristojnosti na podlagi Pogodb ter se ne razlagata kot izvajanje deljene pristojnosti s strani Unije na področjih, na katerih se pristojnost Unije ne izvaja.

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2014/89/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. julija 2014

o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 43(2), 100(2), 192(1) in 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zaradi velikega in vse intenzivnejšega povpraševanja po prostoru na morju za raznovrstne namene, kot so obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, raziskovanje in izkoriščanje nafte in plina, pomorski promet in ribolovne dejavnosti, ohranjanje ekosistemov in biotske raznovrstnosti, pridobivanje surovin, turizem, objekti za akvakulturo ter podvodna kulturna dediščina, pa tudi zaradi številnih obremenitev obalnih virov je potreben celosten pristop k načrtovanju in upravljanju.
- (2) Tak pristop k upravljanju oceanov in gospodarjenju z morji je bil oblikovan v Celostni pomorski politiki za Evropsko unijo (v nadaljnjem besedilu: CPP), vključno z Direktivo 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ kot okoljskim stebrom navedene politike. Cilj CPP je podpreti trajnostni razvoj morij in oceanov ter razviti usklajeno in pregledno odločanje v zvezi s sektorskimi politikami Unije, ki vplivajo na oceane, morja, otoke, obalne in najbolj oddaljene regije ter pomorske sektorje, vključno s strategijami za morske bazene ali makroregionalnimi strategijami, hkrati pa doseči dobro okoljsko stanje, kakor je določeno v Direktivi 2008/56/ES.
- (3) V CPP je pomorsko prostorsko načrtovanje določeno kot medsektorsko orodje politike, ki javnim organom in deležnikom omogoča uporabo usklajenega, celostnega in čezmejnega pristopa. Uporaba ekosistemskega pristopa bo prispevala k spodbujanju trajnostnega razvoja in rasti pomorskih in obalnih gospodarstev ter trajnostne rabe morskih in obalnih virov.

⁽¹⁾ UL C 341, 21.11.2013, str. 67.

⁽²⁾ UL C 356, 5.12.2013, str. 124.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

⁽⁴⁾ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

- (4) Pomorsko prostorsko načrtovanje podpira in olajšuje izvajanje strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (v nadaljnjem besedilu: strategija Evropa 2020), ki jo je Evropski svet potrdil v svojih sklepih z dne 17. junija 2010 ter katere cilj je visoka stopnja zaposlenosti, produktivnosti in socialne kohezije, vključno s spodbujanjem bolj konkurenčnega in zelenega gospodarstva, ki gospodarneje izkorišča vire. Obalni in pomorski sektor imata velik potencial za trajnostno rast in sta ključna za izvajanje strategije Evropa 2020.
- (5) Komisija je v sporočilu z naslovom „Modra rast: možnosti za trajnostno rast v morskem in pomorskem sektorju“ opredelila več pobud Unije, ki že potekajo ter so namenjene izvajanju strategije Evropa 2020, ter tudi številne dejavnosti, na katere bi lahko bile osredotočene prihodnje pobude za modro rast ter ki bi jih bilo mogoče ustrezno podpirati s krepitvijo zaupanja in gotovosti za vlagatelje prek pomorskega prostorskega načrtovanja.
- (6) Uredba (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ je podprla in olajšala izvajanje pomorskega prostorskega načrtovanja ter celostnega upravljanja obalnih območij. V Evropskih strukturnih in investicijskih skladih, vključno z Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo ⁽²⁾, bodo zagotovljene možnosti za podporo izvajanju te direktive v obdobju 2014–2020.
- (7) V preambuli Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu iz leta 1982 (UNCLOS) je navedeno, da so vprašanja v zvezi z rabo oceanskega prostora med seboj tesno povezana in jih je treba obravnavati kot celoto. Načrtovanje oceanskega prostora pomeni logičen razvoj in strukturiranje obveznosti in uporabe pravic, dodeljenih v skladu z UNCLOS, ter praktično orodje, ki državam članicam pomaga izpolnjevati njihove obveznosti.
- (8) Da bi spodbudili trajnosten soobstoj rab in, kjer je to ustrezno, primerno porazdelitev posameznih rab v pomorskem prostoru, bi bilo treba vzpostaviti okvir, s katerim bi bilo določeno vsaj, da morajo države članice vzpostaviti in izvajati pomorsko prostorsko načrtovanje, čigar rezultat bodo konkretni načrti.
- (9) Pomorsko prostorsko načrtovanje bo prispevalo k učinkovitemu upravljanju morskih dejavnosti ter k trajnostni rabi morskih in obalnih virov z vzpostavitvijo okvira za skladno, pregledno in trajnostno sprejemanje odločitev, ki bo temeljilo na dokazih. Da bi ta direktiva dosegla svoje cilje, bi morala vsebovati določbe o obvezni vzpostavitvi postopka pomorskega načrtovanja, na podlagi katerega bodo pripravljene konkretni pomorski prostorski načrti, v takem postopku načrtovanja pa bi bilo treba upoštevati medsebojno vplivanje kopnega in morja ter spodbujati sodelovanje med državami članicami. Brez poseganja v obstoječi pravni red Unije na področju energije, prometa, ribištva in okolja v tej direktivi ne bi smele biti določene druge nove obveznosti, zlasti kar zadeva konkretne odločitve držav članic o tem, kako bodo izvajale sektorske politike na teh območjih, temveč bi moral biti njen cilj prispevati k tem politikam s postopkom načrtovanja.
- (10) Za zagotovitev doslednosti in pravne jasnosti bi bilo treba geografsko področje uporabe pomorskega prostorskega načrtovanja opredeliti v skladu z veljavnimi zakonodajnimi instrumenti Unije in z mednarodnim pomorskim pravom, zlasti z UNCLOS. Ta direktiva ne spreminja pristojnosti držav članic v zvezi z morskimi mejami in jurisdikcijo.
- (11) Primerno je, da Unija zagotovi okvir za pomorsko prostorsko načrtovanje, vendar pa države članice ostajajo odgovorne in pristojne za oblikovanje in določanje oblike in vsebine teh načrtov za svoje morske vode, vključno z institucionalnimi dogovori in, kadar je ustrezno, dodeljevanjem pomorskega prostora različnim dejavnostim in rabam.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2011 o programu za podporo nadaljnjemu oblikovanju celostne pomorske politike (UL L 321, 5.12.2011, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

- (12) Da bi upoštevali načeli sorazmernosti in subsidiarnosti in zmanjšali dodatna upravna bremena, bi morala prenos in izvajanje te direktive v največjem možnem obsegu temeljiti na obstoječih nacionalnih, regionalnih in lokalnih pravilih in mehanizmih, vključno s tistimi iz Priporočila 2002/413/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ oziroma Sklepa Sveta 2010/631/EU ⁽²⁾.
- (13) Ekosistemi in morski viri v morskih vodah so zelo obremenjeni. Človekove dejavnosti, pa tudi učinki podnebnih sprememb, nevarnost naravnih nesreč in dinamika spreminjanja obrežja, kot sta erozija in akrecija, imajo lahko resne učinke na razvoj in rast obalnega gospodarstva ter na morske ekosisteme, ki vodijo v slabšanje okoljskega stanja, izgubo biotske raznovrstnosti in slabšanje ekosistemskih storitev. Te različne obremenitve bi bilo treba ustrezno upoštevati pri pripravi pomorskih prostorskih načrtov. Poleg tega lahko zdravi morski ekosistemi ter njihove raznolike storitve, če so vključeni v načrtovanje, prinesejo precejšnje koristi v smislu proizvodnje hrane, rekreacije in turizma, blažitve podnebnih sprememb in prilaganja tem spremembam, nadzora nad dinamiko spreminjanja obrežja ter preprečevanja naravnih nesreč.
- (14) Da bi spodbudili trajnostno rast pomorskih gospodarstev, trajnostni razvoj morskih območij in trajnostno rabo morskih virov, bi bilo treba pri pomorskem prostorskem načrtovanju uporabljati ekosistemski pristop iz člena 1(3) Direktive 2008/56/ES s ciljem, da se zagotovi, da je skupna obremenitev vseh dejavnosti skladna z doseganjem dobrega okoljskega stanja in da ni ogrožena sposobnost odzivanja morskih ekosistemov na spremembe, ki jih povzročajo ljudje, hkrati pa bi morale navedeno načrtovanje prispevati k trajnostni rabi morskega blaga in storitev za sedanje in prihodnje generacije. Poleg tega bi bilo treba ekosistemski pristop uporabljati tudi na način, ki bi bil prilagojen posameznim ekosistemom in drugim posebnostim različnih morskih regij in ki upošteva tekoče delo v konvencijah o regionalnih morjih, ki temelji na obstoječem znanju in izkušnjah. Pristop bo omogočil tudi prilagodljivo upravljanje, ki zagotavlja njegovo izpopolnjevanje in nadaljnji razvoj z nabiranjem izkušenj in znanja ob upoštevanju razpoložljivosti podatkov in informacij na ravni morskih bazenov za izvajanje tega pristopa. Države članice bi morale upoštevati previdnostno načelo in načelo, da je treba delovati preventivno, kakor določa člen 191(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (15) Pomorsko prostorsko načrtovanje bo med drugim prispevalo k doseganju ciljev Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 ⁽⁴⁾, Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, Direktive Sveta 92/43/EGS ⁽⁶⁾, Odločbe št. 884/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES ⁽⁸⁾, Direktive 2008/56/ES, ki opozarja na sporočilo Komisije z dne 3. maja 2011 z naslovom „Naše življenjsko zavarovanje, naš naravni kapital: strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020“, sporočilo Komisije z dne 20. septembra 2011 z naslovom „Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri“, sporočilo Komisije z dne 16. aprila 2013 z naslovom „Strategija EU o prilagajanju podnebnim spremembam“ in sporočilo Komisije z dne 21. januarja 2009 z naslovom „Strateški cilji in priporočila za pomorsko prometno politiko EU do leta 2018“, kot tudi, kadar je primerno, ciljev iz regionalne politike Unije, vključno s strategijami za morske bazene in makroregionalnimi strategijami.

⁽¹⁾ Priporočilo 2002/413/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2002 o izvajanju celostnega upravljanja obalnih območij v Evropi (UL L 148, 6.6.2002, str. 24).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2010/631/EU z dne 13. septembra 2010 o sklenitvi Protokola o integriranem upravljanju obalnih območij Sredozemlja h Konvenciji o varstvu morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja v imenu Evropske unije (UL L 279, 23.10.2010, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike (UL L 358, 31.12.2002, str. 59).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁽⁶⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

⁽⁷⁾ Odločba št. 884/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o spremembi Odločbe št. 1692/96/ES o smernicah Skupnosti za razvoj vseevropskega prometnega omrežja (UL L 167, 30.4.2004, str. 1).

⁽⁸⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

- (16) Morske in obalne dejavnosti so med seboj pogosto tesno povezane. Da bi spodbudili trajnostno rabo pomorskega prostora, bi bilo treba pri pomorskem prostorskem načrtovanju upoštevati medsebojno vplivanje kopnega in morja. Zato je lahko pomorsko prostorsko načrtovanje zelo koristno pri določanju usmeritev trajnostnega in celostnega upravljanja človekovih dejavnosti na morju, ohranjanja živega okolja, krhkosti obalnih ekosistemov, erozije ter socialnih in ekonomskih dejavnikov. Pri pomorskem prostorskem načrtovanju bi si bilo treba prizadevati za vključitev pomorske razsežnosti nekaterih obalnih rab ali dejavnosti in njihovih vplivov ter tako zagotoviti celostno in strateško vizijo.
- (17) Ta okvirna direktiva ne posega v pristojnost držav članic za urbanistično in krajinsko načrtovanje, vključno s sistemom kopenskega prostorskega načrtovanja, s katerim se predvidi raba zemljišč in obalnega območja. Če države članice za obalne vode ali posamezna območja obalnih voda uporabljajo kopensko prostorsko načrtovanje, se za te vode ta direktiva ne bi smela uporabljati.
- (18) Pomorsko prostorsko načrtovanje bi moralo pokrivati celotni cikel od opredelitve problema in priložnosti, zbiranja informacij in načrtovanja do odločanja, izvajanja, pregleda ali posodobitve ter spremljanja izvajanja, pri tem pa bi moralo ustrezno upoštevati medsebojno vplivanje kopnega in morja ter najboljše znanje, ki je na voljo. Čim bolj bi bilo treba izkoristiti mehanizme iz obstoječe ali prihodnje zakonodaje, vključno s Sklepom Komisije 2010/477/EU ⁽¹⁾ in pobudo Komisije Znanje o morju 2020.
- (19) Glavni namen pomorskega prostorskega načrtovanja je spodbujati trajnostni razvoj, opredeliti uporabo pomorskega prostora za različne morske rabe, upravljati rabe prostora ter opredeliti in reševati nesoglasja na morskih območjih. Namen pomorskega prostorskega načrtovanja je tudi opredeliti in spodbujati večnamensko rabo v skladu z ustreznimi nacionalnimi politikami in zakonodajo. Za doseganje tega namena morajo države članice zagotoviti vsaj, da se v postopku ali postopkih načrtovanja izdelata celovit načrt, v katerem so opredeljene različne rabe pomorskega prostora in v katerem se upoštevajo dolgoročni učinki podnebnih sprememb.
- (20) Države članice bi se morale posvetovati ter usklajevati svoje načrte z ustrezno državo članico ter sodelovati z organi tretjih držav v zadevni morski regiji v skladu s pravicami in obveznostmi teh držav članic in zadevnih tretjih držav, kot izhajajo iz prava Unije in mednarodnega prava. Da bo čezmejno sodelovanje med državami članicami in s sosednjimi tretjimi državami učinkovito, morajo biti v vsaki državi članici določeni pristojni organi. Države članice morajo zato imenovati pristojni organ ali organe, ki so odgovorni za izvajanje te direktive. Zaradi razlik med različnimi morskimi regijami ali podregijami in obalnimi območji ni primerno, da se v tej direktivi podrobno določi, kakšne oblike naj bi bili ti mehanizmi sodelovanja.
- (21) Upravljanje morskih območij je zapleteno ter vključuje organe, gospodarske subjekte in druge deležnike z različnih ravni. Za učinkovito spodbujanje trajnostnega razvoja so bistvena posvetovanja z deležniki, organi in javnostjo v ustrezni fazi priprave pomorskih prostorskih načrtov iz te direktive v skladu z zadevno zakonodajo Unije. Dober primer določb o javnem posvetovanju je člen 2(2) Direktive 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2010/477/EU z dne 1. septembra 2010 o merilih in metodoloških standardih na področju dobrega okoljskega stanja morskih voda (UL L 232, 2.9.2010, str. 14).

⁽²⁾ Direktiva 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o sodelovanju javnosti pri sestavi nekaterih načrtov in programov v zvezi z okoljem in o spremembi direktiv Sveta 85/337/EGS in 96/61/ES glede sodelovanja javnosti in dostopa do sodišč (UL L 156, 25.6.2003, str. 17).

- (22) Države članice lahko s pomorskimi prostorskimi načrti zmanjšajo upravno obremenitev in stroške v podporo svojim ukrepom za izvajanje druge zadevne zakonodaje Unije. Roki za pomorske prostorske načrte bi morali biti zato, kadar je mogoče, usklajeni s časovnimi rasporedi, ki so določeni v drugi zadevni zakonodaji, zlasti: Direktivi 2009/28/ES, ki zahteva, naj leta 2020 delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije znaša vsaj 20 %, ter v kateri je usklajevanje postopkov za izdajo dovoljenj, certificiranja in načrtovanja, vključno s prostorskim načrtovanjem, opredeljeno kot pomemben prispevek k doseganju ciljev Unije v zvezi z energijo iz obnovljivih virov; Direktivi 2008/56/ES in točki 6 dela A Priloge k Sklepu 2010/477/EU, ki od držav članic zahtevata, da do leta 2020 sprejmejo potrebne ukrepe za doseg ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju, in opredelujeta pomorsko prostorsko načrtovanje kot orodje za podporo ekosistemskemu pristopu k upravljanju človekovih dejavnosti, da se doseže dobro okoljsko stanje; Odločbi št. 884/2004/ES, s katero se zahteva vzpostavitev vseevropskega prometnega omrežja do leta 2020 z integracijo infrastrukturnih omrežij za kopenski, pomorski in zračni promet v Evropi.
- (23) Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ vzpostavlja okoljsko presojo kot pomembno orodje za vključevanje okoljskih vidikov v pripravljanje in sprejemanje načrtov ter programov. Kadar obstaja verjetnost, da bodo imeli pomorski prostorski načrti pomembne učinke na okolje, zanje velja Direktiva 2001/42/ES. Kadar pomorski prostorski načrti vključujejo območja Nature 2000, se lahko taka okoljska presoja združi z zahtevami iz člena 6 Direktive 92/43/EGS, da se prepreči podvajanje.
- (24) Z namenom zagotoviti, da pomorski prostorski načrti temeljijo na zanesljivih podatkih, ter preprečiti dodatna upravna bremena, je bistveno, da države članice uporabijo najboljše podatke in informacije, ki so na voljo, tako da spodbujajo ustrezne deležnike k posredovanju informacij ter uporabijo obstoječe instrumente in orodja za zbiranje podatkov, kot so orodja in instrumenti, razviti v okviru pobude Znanje o morju 2020 in Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (25) Da se Komisiji omogoči spremljanje izvajanja te direktive, bi ji morale države članice poslati svoje pomorske prostorske načrte in vse posodobitve. Komisija bo na podlagi informacij, ki jih sporočijo države članice, in obstoječih informacij, ki so na voljo na podlagi zakonodaje Unije, Evropski parlament in Svet obveščala o napredku pri izvajanju te direktive.
- (26) Bistveno je, da se ta direktiva prenese pravočasno, saj je Unija sprejela številne pobude politik, ki jih je treba izvesti do leta 2020 in ki jih ta direktiva podpira in dopolnjuje.
- (27) Celinskim državam članicam bi naložili nesorazmerno in nepotrebno obveznost, če bi morale to direktivo prenesti v svoj pravni red in jo izvajati. Zato bi morale biti take države članice izvzete iz obveznosti prenosa in izvajanja te direktive –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva vzpostavlja okvir za pomorsko prostorsko načrtovanje, ki je namenjen spodbujanju trajnostne rasti pomorskih gospodarstev, trajnostnega razvoja morskih območij ter trajnostne rabe morskih virov.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30).

⁽²⁾ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

2. Ta okvir kot del celostne pomorske politike Unije določa, da države članice vzpostavijo in izvajajo pomorsko prostorsko načrtovanje, da bi prispevale k ciljem iz člena 5, pri čemer upoštevajo medsebojno vplivanje kopnega in morja ter okrepljeno čezmejno sodelovanje v skladu z ustreznimi določbami UNCLOS.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za morske vode držav članic brez poseganja v drugo zakonodajo Unije. Ne uporablja se za obalne vode ali posamezna območja v obalnih vodah, ki spadajo v urbanistično in krajinsko načrtovanje države članice, pod pogojem, da je to navedeno v pomorskih prostorskih načrtih države članice.
2. Ta direktiva se ne uporablja za dejavnosti, katerih izključni namen je obramba ali nacionalna varnost.
3. Ta direktiva ne posega v pristojnost držav članic, da v svojih morskih vodah oblikuje in določi obseg in področje uporabe svojih pomorskih prostorskih načrtov. Ne uporablja se za urbanistično in krajinsko načrtovanje.
4. Ta direktiva ne posega v suverene pravice in jurisdikcijo držav članic nad morskimi vodami, ki izhajajo iz ustreznega mednarodnega prava, zlasti iz UNCLOS. Uporaba te direktive zlasti ne vpliva na opredelitev in določitev morskih mej s strani držav članic v skladu z ustreznimi določbami UNCLOS.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „celostna pomorska politika“ (CPP) pomeni politiko Unije, katere cilj je spodbujanje usklajenega in doslednega odločanja, da se s skladnimi pomorskimi politikami in ustreznim mednarodnim sodelovanjem čim bolj povečajo trajnostni razvoj, gospodarska rast in socialna kohezija držav članic, zlasti v obalnih, otoških in najbolj oddaljenih regijah Unije ter v pomorskih sektorjih;
2. „pomorsko prostorsko načrtovanje“ pomeni postopek, s katerim ustrezni organi države članice analizirajo in organizirajo človekove dejavnosti na morskih območjih, da se dosežejo ekološki, gospodarski in socialni cilji;
3. „morska regija“ pomeni morsko regijo iz člena 4 Direktive 2008/56/ES;
4. „morske vode“ pomeni vode, morsko dno in podtalje, kakor je opredeljeno v točki 1(a) člena 3 Direktive 2008/56/ES, ter obalno morje, kakor je opredeljeno v točki 7 člena 2 Direktive 2000/60/ES, njegovo morsko dno in podtalje.

POGLAVJE II

POMORSKO PROSTORSKO NAČRTOVANJE

Člen 4

Vzpostavitev in izvajanje pomorskega prostorskega načrtovanja

1. Vsaka država članica vzpostavi in izvaja pomorsko prostorsko načrtovanje.
2. Države članice pri tem upoštevajo medsebojno vplivanje kopnega in morja.

3. Iz tega izhajajoči načrt ali načrti se oblikujejo in izdelajo v skladu z institucionalnimi in upravnimi ravnmi, ki jih določijo države članice. Ta direktiva ne posega v pristojnost držav članic v zvezi z oblikovanjem in določanjem oblike in vsebine tega načrta oziroma teh načrtov.
4. Namen pomorskega prostorskega načrtovanja je prispevati k ciljem iz člena 5 ter izpolniti zahteve iz členov 6 in 8.
5. Države članice pri vzpostavitvi pomorskega prostorskega načrtovanja ustrezno upoštevajo posebnosti morskih regij, zadevne obstoječe in prihodnje dejavnosti in rabe ter njihove učinke na okolje in na naravne vire, upoštevajo pa tudi medsebojno vplivanje kopnega in morja.
6. Države članice lahko vključujejo ali nadgrajujejo obstoječe nacionalne politike, predpise ali mehanizme, ki so bili vzpostavljeni ali se vzpostavljajo pred začetkom veljavnosti te direktive, če so skladni z zahtevami te direktive.

Člen 5

Cilji pomorskega prostorskega načrtovanja

1. Države članice pri vzpostavljanju in izvajanju pomorskega prostorskega načrtovanja preučijo gospodarske, socialne in okoljske vidike, da se podpre trajnostni razvoj in rast v pomorskem sektorju, pri čemer uporabljajo ekosistemski pristop, in spodbuja soobstoj ustreznih dejavnosti in rab.
2. Države članice si prek svojih pomorskih prostorskih načrtov prizadevajo prispevati k trajnostnemu razvoju energetskih sektorjev na morju, pomorskega prometa ter ribiškega sektorja in sektorja akvakulture ter k ohranjanju, varstvu in izboljševanju okolja, vključno z odpornostjo na učinke podnebnih sprememb. Države članice lahko poleg tega stremijo k drugim ciljem, kot je spodbujanje trajnostnega turizma in trajnostno pridobivanje surovin.
3. Ta direktiva ne posega v pristojnost držav članic, da določijo, kako se različni cilji odražajo v njihovem pomorskem prostorskem načrtu ali načrtih in kakšen pomen imajo.

Člen 6

Minimalne zahteve za pomorsko prostorsko načrtovanje

1. Države članice določijo postopkovne korake, s katerimi prispevajo k ciljem iz člena 5 ob upoštevanju ustreznih dejavnosti in rab v morskih vodah.
2. Države članice pri tem:
 - (a) upoštevajo medsebojno vplivanje kopnega in morja;
 - (b) upoštevajo okoljske, gospodarske in socialne, pa tudi varnostne vidike;
 - (c) poskušajo spodbuditi usklajenost med pomorskim prostorskim načrtovanjem in iz tega izhajajočim načrtom ali načrti ter drugimi procesi, kot je celostno upravljanje obalnih območij ali enakovredne formalne ali neformalne prakse;
 - (d) zagotavljajo vključenost deležnikov v skladu s členom 9;
 - (e) organizirajo uporabo najboljših razpoložljivih podatkov v skladu s členom 10;
 - (f) zagotavljajo čezmejno sodelovanje med državami članicami v skladu s členom 11;
 - (g) spodbujajo sodelovanje s tretjimi državami v skladu s členom 12.

3. Države članice pregledajo pomorske prostorske načrte po lastni presoji, vendar vsaj vsakih deset let.

Člen 7

Medsebojno vplivanje kopnega in morja

1. Da se upošteva medsebojno vplivanje kopnega in morja v skladu s členom 4(2), če ta vidik ni del samega postopka pomorskega prostorskega načrtovanja, lahko države članice uporabijo druge formalne in neformalne postopke, kot je celostno upravljanje obalnih območij. Pomorski prostorski načrti držav članic odražajo izide teh postopkov.
2. Brez poseganja v člen 2(3) si države članice s pomorskim prostorskim načrtovanjem prizadevajo spodbujati skladnost pomorskega prostorskega načrta ali načrtov, ki so rezultat takega načrtovanja, z drugimi ustreznimi postopki.

Člen 8

Priprava pomorskih prostorskih načrtov

1. Pri vzpostavitvi in izvajanju pomorskega prostorskega načrtovanja države članice pripravijo pomorske prostorske načrte, v katerih je opredeljena prostorska in časovna porazdelitev ustreznih obstoječih in prihodnjih dejavnosti in rab v njihovih morskih vodah, da bi tako prispevale k ciljem iz člena 5.
2. Države članice pri tem v skladu s členom 2(3) upoštevajo zadevno medsebojno vplivanje dejavnosti in rab. Brez poseganja v pristojnosti držav članic lahko morebitne dejavnosti in rabe ter interesi vključujejo:

- območja akvakulture,
- ribolovna območja,
- obrate in infrastrukturo za raziskovanje, izkoriščanje in črpanje nafte, plina in drugih virov energije, rudnin in agregatov in proizvodnjo energije iz obnovljivih virov,
- pomorske prometne poti in prometne tokove,
- vojaška vadbišča,
- območja za varovanje narave in ohranjanje vrst ter zaščiteni območja,
- območja izkoriščanja surovin,
- znanstvene raziskave,
- podmorske kable in cevovode,
- turizem,
- podvodno kulturno dediščino.

Člen 9

Sodelovanje javnosti

1. Države članice določijo načine za sodelovanje javnosti, tako da obveščajo vse zainteresirane strani ter se posvetujejo z relevantnimi deležniki, javnimi organi in zadevno javnostjo v zgodnji fazi priprave pomorskih prostorskih načrtov, v skladu z ustreznimi določbami v zakonodaji Unije.

2. Države članice zagotovijo tudi, da imajo relevantni deležniki in organi ter zadevna javnost dostop do dokončno oblikovanih načrtov.

Člen 10

Uporaba in izmenjava podatkov

1. Države članice organizirajo uporabo najboljših razpoložljivih podatkov ter odločijo, kako organizirati izmenjavo informacij, potrebnih za pomorske prostorske načrte.

2. Podatki iz odstavka 1 lahko med drugim vključujejo:

(a) okoljske, socialne in ekonomske podatke, zbrane v skladu z zakonodajo Unije o dejavnostih iz člena 8;

(b) pomorske fizične podatke o morskih vodah.

3. Države članice pri izvajanju odstavka 1 uporabljajo ustrezne instrumente in orodja, vključno s tistimi, ki so že na voljo v okviru CPP in drugih ustreznih politik Unije, kot na primer tiste, ki so navedene v Direktivi 2007/2/ES.

Člen 11

Sodelovanje med državami članicami

1. Države članice, ki si delijo morske vode, sodelujejo v okviru procesa načrtovanja in upravljanja z namenom zagotoviti dosledne in usklajene pomorske prostorske načrte v celotni zadevni morski regiji. Pri takem sodelovanju se upoštevajo zlasti nadnacionalni vidiki.

2. Sodelovanje iz odstavka 1 poteka prek:

(a) obstoječih regionalnih struktur institucionalnega sodelovanja, kot so konvencije o regionalnem morju; in/ali

(b) mrež ali struktur pristojnih organov držav članic; in/ali

(c) vseh drugih metod, ki izpolnjujejo zahteve iz odstavka 1, na primer v okviru strategij za morske bazene.

Člen 12

Sodelovanje s tretjimi državami

Kadar je to mogoče, si države članice v zvezi s svojimi dejavnostmi, ki se nanašajo na pomorsko prostorsko načrtovanje, prizadevajo sodelovati s tretjimi državami v zadevnih morskih regijah in v skladu z mednarodnim pravom in konvencijami, na primer prek obstoječih mednarodnih forumov ali v okviru regionalnega institucionalnega sodelovanja.

POGLAVJE III

IZVAJANJE

Člen 13

Pristojni organi

1. Vsaka država članica imenuje organ ali organe, pristojne za izvajanje te direktive.

2. Vsaka država članica predloži Komisiji seznam teh pristojnih organov skupaj z informacijami, navedenimi v Prilogi k tej direktivi.

3. Vsaka država članica obvesti Komisijo o vseh spremembah informacij, zagotovljenih na podlagi odstavka 1, v šestih mesecih od začetka veljavnosti take spremembe.

Člen 14

Spremljanje in poročanje

1. Države članice Komisiji in drugim zadevnim državam članicam pošljejo izvod svojih pomorskih prostorskih načrtov v treh mesecih od njihove objave, vključno z ustreznim obstoječim gradivom za obrazložitev izvajanja te direktive, in vse poznejše posodobitve.
2. Komisija najpozneje eno leto po roku za pripravo pomorskih prostorskih načrtov, nato pa vsaka štiri leta, predloži poročilo o napredku Evropskemu parlamentu in Svetu, v katerem opiše napredek, dosežen pri izvajanju te direktive.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 15

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 18. septembra 2014. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Organ ali organi iz člena 13(1) so imenovani do 18. septembra 2014.
3. Pomorski prostorski načrti iz člena 4 se vzpostavijo, kakor hitro je mogoče, najpozneje pa do 31. marca 2021.
4. Obveznost prenosa in izvajanja te direktive ne velja za celinske države članice.

Člen 16

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 17

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
S. GOZI

*PRILOGA***PRISTOJNI ORGANI**

1. Ime in naslov pristojnega organa ali organov – uradno ime in naslov opredeljenega pristojnega organa ali organov.
 2. Pravni status pristojnega organa ali organov – kratek opis pravnega statusa pristojnega organa ali organov.
 3. Odgovornosti – kratek opis pravnih in upravnih odgovornosti pristojnega organa ali organov in njegova/njihova vloga glede zadevnih morskih voda.
 4. Članstvo – kadar pristojni organ ali organi deluje(-jo) kot usklajevalni organ za druge pristojne organe, je treba navesti seznam slednjih, skupaj s povzetkom institucionalnih povezav za zagotovitev usklajevanja.
 5. Regijsko usklajevanje – zahteva se povzetek mehanizmov, vzpostavljenih za zagotovitev usklajevanja med državami članicami, kadar so njihove morske vode zajete v to direktivo in spadajo v isto morsko regijo ali podregijo.
-

DIREKTIVA 2014/90/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 23. julija 2014****o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zaradi globalne razsežnosti ladijskega prometa je treba v Uniji uporabljati in podpirati mednarodni regulativni okvir za pomorsko varnost. Mednarodne konvencije o pomorski varnosti od držav zastave zahtevajo, da zagotovijo skladnost opreme na ladjah z nekaterimi varnostnimi zahtevami glede zasnove, konstrukcije in delovanja ter izdajo ustrezne certifikate. Zato so Mednarodna pomorska organizacija (IMO) ter mednarodni in evropski organi za standardizacijo oblikovali podrobne standarde delovanja in preskušanja za nekatere vrste pomorske opreme.
- (2) Na podlagi mednarodnih instrumentov imajo uprave zastave veliko diskrecijskih pravic. Brez harmonizacije bi obstajale različne ravni varnosti za proizvode, za katere so pristojni nacionalni organi potrdili, da so skladni z navedenimi konvencijami in standardi; nemoteno delovanje notranjega trga bi bilo tako ogroženo, saj države članice ne bi mogle dovoliti, da se na ladje, ki plujejo pod njihovo zastavo, namesti oprema, ki je bila potrjena v drugi državi članici, če se ne bi izvedlo dodatno preverjanje.
- (3) S harmonizacijo na ravni Unije bi bile te težave odpravljene. V Direktivi Sveta 96/98/ES ⁽³⁾ so tako določena skupna pravila za odpravo razlik v uporabi mednarodnih standardov z jasno opredeljenimi zahtevami in enotnimi postopki certificiranja.
- (4) Zahteve in pogoji za nekatere proizvode, ki so po značilnostih podobni opremi na ladjah, vendar ne izpolnjujejo mednarodnih standardov, so določeni tudi v različnih drugih zakonodajnih instrumentih Unije, katerih namen je med drugim zagotavljanje prostega pretoka blaga na notranjem trgu ali varstvo okolja, pri čemer se lahko znatno

⁽¹⁾ UL C 161, 6.6.2013, str. 93.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

⁽³⁾ Direktiva Sveta 96/98/ES z dne 20. decembra 1996 o pomorski opremi (UL L 46, 17.2.1997, str. 25).

razlikujejo od notranje zakonodaje Unije in se stalno razvijajo. Zato države članice teh proizvodov ne morejo potrditi v skladu z ustreznimi mednarodnimi konvencijami o pomorski varnosti. Oprema, ki se namešča na krov ladij EU v skladu z mednarodnimi varnostnimi standardi, bi morala zato urejati izključno ta direktiva, ki bi jo bilo treba vsekakor obravnavati kot *lex specialis*; poleg tega bi bilo treba uvesti posebno označevanje, na podlagi katerega bi bilo jasno, da je oprema z zadevnim znakom skladna z zahtevami iz ustreznih mednarodnih konvencij in instrumentov, ki so že začeli veljati.

- (5) Mednarodni akti določajo podrobne standarde glede delovanja in preskušanja pomorske opreme, včasih pa dopuščajo tudi ukrepe, ki odstopajo od predpisanih zahtev, vendar je pod določenimi pogoji tudi z njimi mogoče izpolniti namen teh zahtev. Mednarodna konvencija o varstvu človeškega življenja na morju (SOLAS) iz leta 1974 dopušča alternativne zasnove in ureditve, ki bi jih lahko uporabile posamezne države članice na lastno odgovornost.
- (6) Izkušnje z izvajanjem Direktive 96/98/ES so pokazale, da je treba za boljše izvajanje in uveljavljanje mehanizmov navedene direktive ter poenostavitev zakonodajnega okolja sprejeti dodatne ukrepe, pri čemer je treba hkrati zagotoviti harmonizirano uporabo in izvajanje zahtev IMO v celotni Uniji.
- (7) Določiti bi bilo treba torej zahteve, da mora pomorska oprema ustrezati varnostnim standardom iz veljavnih mednarodnih instrumentov, vključno z ustreznimi standardi preskušanja, da bi lahko oprema, ki je skladna s temi zahtevami, neovirano krožila na notranjem trgu in bila nameščena na ladje, ki plujejo pod zastavo katere koli države članice.
- (8) Zaradi omogočanja poštene konkurence pri razvoju pomorske opreme bi bilo treba odločno spodbujati uporabo odprtih standardov, da bodo na voljo brezplačno ali za simbolično ceno in jih bodo lahko vsi kopirali, razdeljevali in uporabljali brezplačno ali za simbolično pristojbino.
- (9) Sklep št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ določa skupna načela in referenčne določbe za uporabo v sektorski zakonodaji, da se zagotovi skladna podlaga za revizijo ali prenovitev navedene zakonodaje. Navedeni sklep določa splošni horizontalni okvir za prihodnjo zakonodajo, ki harmonizira pogoje za trženje proizvodov, in je referenčno besedilo za obstoječo zakonodajo. Ta splošni okvir prinaša ustrezne rešitve za odpravo ugotovljenih težav pri izvajanju Direktive 96/98/ES. Zato je treba opredelitve in referenčne določbe iz Sklepa št. 768/2008/ES vključiti v to direktivo, pri čemer jih je treba prilagoditi v skladu s posebnimi značilnostmi sektorja pomorske opreme.
- (10) Da bi organi za nadzor trga imeli na voljo dodatna, posebna sredstva za lažje izvajanje nalog, bi lahko znak krmila v ustreznem roku dopolnila ali nadomestila elektronska oznaka.
- (11) Odgovornost gospodarskih subjektov bi bilo treba določiti tako, da bi bila sorazmerna in nediskriminatorna za gospodarske subjekte s sedežem v Uniji, pri čemer je treba upoštevati, da znaten delež pomorske opreme, ki spada v področje uporabe te direktive, morda nikoli ne bo uvožen in distribuiran na ozemlju držav članic.

⁽¹⁾ Sklep št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa Sveta 93/465/EGS (UL L 218, 13.8.2008, str. 82).

- (12) Ker se pomorska oprema v vseh državah po svetu namešča na ladje v času gradnje ali popravila, je izvajanje nadzora trga zelo težavno in ga ni mogoče učinkovito zagotoviti z mejnimi kontrolami. Zato bi bilo treba jasno določiti obveznosti držav članic in gospodarskih subjektov v Uniji. Države članice bi morale zagotoviti, da se na ladje, ki plujejo pod njihovimi zastavami, namešča le skladna oprema ter da se ta obveznost izpolnjuje tako, da uprava države zastave na podlagi mednarodnih konvencij izdaja, overja ali obnavlja certifikate takšnih ladij ter da se upošteva obstoječa ureditev nacionalnega nadzora trga v skladu z okvirom nadzora trga Unije iz poglavja III Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾. Državam članicam bi morali biti pri izpolnjevanju teh obveznosti v oporo informacijski sistemi, ki jih je Komisija pripravila za ocenjevanje, prigrasitev in monitoring organov, pooblaščenih za izvajanje nalog za ugotavljanje skladnosti, ter za izmenjavo informacij v zvezi z odobreno pomorsko opremo, umaknjenimi ali zavrženimi vlogami in neskladnostjo opreme.
- (13) Najprej bi moral proizvajalec ali po potrebi uvoznik z namestitvijo znaka krmila na pomorsko opremo v skladu s svojimi obveznostmi iz te direktive jamčiti, da je oprema skladna s predpisi in jo je mogoče dati na trg, da bi bila nameščena na ladjo EU. Nato je treba s posebnimi določbami zagotoviti nadaljnjo varnost in veljavnost znaka krmila po namestitvi ter učinkovito opravljanje nalog nacionalnih organov za nadzor trga. Proizvajalec oziroma po potrebi uvoznik ali distributer bi moral pristojnim organom predložiti popolne in resnične informacije o opremi, ki jo je označil z znakom krmila, da se zagotovi nadaljnja varnost pomorske opreme. Proizvajalec bi moral sodelovati z organi za nadzor trga, tudi v zvezi s standardi, po katerih je izdelal in potrdil opremo, ter skrbno preverjati pomorsko opremo, ki jo da na trg. V ta namen bi moral proizvajalec s sedežem zunaj Unije imenovati pooblaščenega zastopnika ter tako zagotoviti sodelovanje s pristojnimi nacionalnimi organi.
- (14) Skladnost z mednarodnimi standardi preskušanja se lahko najbolje dokaže s postopki za ugotavljanje skladnosti, npr. postopki iz Sklepa št. 768/2008/ES. Vendar bi morali biti proizvajalcem na voljo le tisti postopki za ugotavljanje skladnosti, ki izpolnjujejo zahteve mednarodnih instrumentov.
- (15) Države članice bi bilo treba spodbuditi k sprejetju vseh ukrepov, ki prispevajo k izčrpni in objektivni oceni tveganj, da se pri pregledovanju domnevne neskladnosti zagotovi pošten in učinkovit postopek; če Komisija meni, da je ta pogoj izpolnjen, ji te ocene pri pregledu omejevalnih ukrepov, ki jih je država članica sprejela v zvezi z neskladno opremo, ne bi bilo treba ponovno izvesti.
- (16) Komisija bi morala pri opravljanju preiskovalnih nalog v zvezi s priglašeni organi obveščati države članice in z njimi čim tesneje sodelovati, pri tem pa ohraniti svojo neodvisno vlogo.
- (17) Kadar nadzorni organi države članice menijo, da bi lahko pomorska oprema, ki spada v področje uporabe te direktive, pomenila tveganje za pomorsko varnost, zdravje ali okolje, bi morali tovrstno opremo oceniti ali preskusiti. V primeru, da je ugotovljeno tveganje, bi morala država članica zadevni gospodarski subjekt opozoriti, naj zadevno opremo ustrezno popravi ali celo umakne s trga ali odpokliče.
- (18) Izjemoma bi se morala dovoliti uporaba pomorske opreme, ki ni opremljena z znakom krmila, še posebej kadar ladja v pristanišču ali obratu v državi zunaj Unije ne more pridobiti opreme z znakom krmila ali kadar oprema z znakom krmila na trgu ni na voljo.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

- (19) Uresničevanje ciljev te direktive je nujno tudi tedaj, ko mednarodni standardi, vključno s standardi preskušanja, za posamezne predmete pomorske opreme, ki spada v področje uporabe te direktive, ne obstajajo ali pa vsebujejo veliko pomanjkljivosti ali nepravilnosti. Poleg tega bi bilo treba opredeliti, za katere posamezne predmete pomorske opreme bi se lahko uporabilo elektronsko označevanje. Poleg tega je treba, takoj ko so na voljo novi standardi, posodobljati nebitveni element te direktive: sklice na standarde iz Priloge III. Zato bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte, na podlagi katerih bi lahko pod nekaterimi pogoji in začasno sprejemala harmonizirane tehnične specifikacije in standarde preskušanja ter spreminjala navedene sklice. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (20) Za doseganje ciljev te direktive bi bilo potrebno enotno izvajanje mednarodnih instrumentov na notranjem trgu. Zato je za vsak predmet pomorske opreme, za katerega se v skladu z mednarodnimi konvencijami zahteva odobritev države zastave, potrebna jasna in pravočasna opredelitev zahtev glede zasnove, konstrukcije in delovanja ter povezanih standardov preskušanja, ki so za navedeno opremo določeni v mednarodnih instrumentih, ter sprejetje skupnih meril in postopkov, vključno s časovnimi okviri, na podlagi katerih bodo priglašeni organi, organi držav članic in gospodarski subjekti, med drugim tudi morebitni operaterji, pristojni za namestitev opreme na ladje EU, izvajali navedene zahteve in standarde. Doseganje ciljev te direktive ne sme biti ogroženo niti tedaj, kadar so veljavne tehnične specifikacije in standardi preskušanja pomanjkljivi ali kadar IMO ne bi pripravil ustreznih standardov za pomorsko opremo, ki spada v področje uporabe te direktive.
- (21) Mednarodni instrumenti, razen standardov preskušanja, bi se morali samodejno uporabljati v posodobljenih različicah. Zaradi zmanjšanja tveganja, da bi uvedba novih standardov preskušanja v zakonodajo Unije ladjevju Unije in gospodarskim subjektom povzročila nesorazmerno velike težave, takšni novi standardi preskušanja v skladu z načeli jasnosti in pravne varnosti ne bi smeli začeti veljati samodejno, temveč bi jih morala Komisija izrecno določiti.
- (22) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾.
- (23) Za zagotovitev usklajenega, hitrega in enostavnega izvajanja te direktive bi morali biti izvedbeni akti, sprejeti na podlagi te direktive, v obliki uredb Komisije.
- (24) V skladu z ustaljeno prakso ima lahko odbor iz te direktive pomembno vlogo pri preučitvi vprašanj v zvezi z uporabo te direktive, ki jih postavi njegov predsednik ali predstavnik države članice v skladu z njegovim poslovnikom.
- (25) Kadar se obravnavajo vprašanja v zvezi s to direktivo, ki ne zadevajo njenega izvajanja ali kršitev, na primer v okviru strokovne skupine Komisije, bi moral Evropski parlament v skladu z obstoječo prakso prejeti vse informacije in dokumentacijo ter biti po potrebi povabljen, da se udeleži sestankov.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (26) Komisiji v skladu z Uredbo (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ pri učinkovitem izvajanju ustreznih zavezujočih pravnih aktov Unije in nalog iz teh aktov, ki so ji bile zaupane, pomaga Evropska agencija za pomorsko varnost.
- (27) Pristojni organi in vsi gospodarski subjekti bi si morali na vse mogoče načine prizadevati za lažjo pisno komunikacijo v skladu z mednarodno prakso, da bi poiskali skupna sredstva komuniciranja.
- (28) Ker ciljev te direktive, in sicer večje varnosti na morju in preprečevanja onesnaževanja morja z enotno uporabo ustreznih mednarodnih instrumentov glede opreme, ki jo je treba namestiti na ladje, ter zagotavljanja prostega pretoka takšne opreme znotraj Unije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (29) Ukrepi, ki naj bi bili sprejeti, bistveno spreminjajo določbe Direktive 96/98/ES, zato bi bilo treba zaradi jasnosti navedeno direktivo razveljaviti in jo nadomestiti s to direktivo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Cilj

Cilj te direktive je izboljšati varnost na morju, preprečevati onesnaževanje morja z enotno uporabo ustreznih mednarodnih instrumentov glede pomorske opreme, ki se namesti na ladje EU, in zagotoviti prosti pretok take opreme znotraj Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „pomorska oprema“ pomeni opremo, ki spada v področje uporabe te direktive v skladu s členom 3;
2. „ladja EU“ pomeni ladjo, ki pluje pod zastavo države članice in spada v področje uporabe mednarodnih konvencij;
3. „mednarodne konvencije“ pomeni naslednje konvencije, vključno z ustreznimi protokoli in kodeksi obvezne uporabe, ki so sprejeti v okviru Mednarodne pomorske organizacije, so že začeli veljati in določajo posebne zahteve za odobritev, ki jo za opremo, ki se namesti na ladje, izdajo države zastave:

— Konvencija o mednarodnih pravilih za izogibanje trčenju na morju (Colreg) iz leta 1972,

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1406/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2002 o ustanovitvi Evropske agencije za pomorsko varnost (UL L 208, 5.8.2002, str. 1).

- Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij (Marpol) iz leta 1973,
 - Mednarodna konvencija o varstvu človeškega življenja na morju (Solas) iz leta 1974;
4. „standardi preskušanja“ pomeni standarde za preskušanje pomorske opreme, ki jih določajo:
- Mednarodna pomorska organizacija (IMO),
 - Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO),
 - Mednarodna elektrotehniška komisija (IEC),
 - Evropski odbor za standardizacijo (CEN),
 - Evropski odbor za elektrotehnično standardizacijo (Cenelec),
 - Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU),
 - Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde (ETSI),
 - Komisija v skladu s členom 8 in členom 27(6) te direktive,
 - regulativni organi, določeni v sporazumih o vzajemnem priznavanju, katerih pogodbenica je Unija;
5. „mednarodni instrumenti“ pomeni mednarodne konvencije, vključno z resolucijami in okrožnicami IMO, ki uveljavljajo posodobljene različice navedenih konvencij, ter standarde preskušanja;
6. „znak krmila“ pomeni simbol iz člena 9 in Priloge I ali po potrebi elektronsko oznako iz člena 11;
7. „priglašeni organ“ pomeni organizacijo, ki jo v skladu s členom 17 imenuje pristojna nacionalna uprava države članice;
8. „omogočanje dostopnosti na trgu“ pomeni vsako plačljivo ali brezplačno dobavo pomorske opreme na trgu Unije v okviru trgovske dejavnosti;
9. „dajanje na trg“ pomeni, da je dostopnost pomorske opreme prvič omogočena na trgu Unije;
10. „proizvajalec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki proizvaja pomorsko opremo ali za katero je taka pomorska oprema zasnovana ali se proizvaja in ki to opremo trži pod svojim imenom ali blagovno znamko;
11. „pooblaščen zastopnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge;

12. „uvoznik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki da pomorsko opremo iz tretje države na trg Unije;
13. „distributer“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo v dobavni verigi, ki ni proizvajalec ali uvoznik in ki omogoči dostopnost pomorske opreme na trgu;
14. „gospodarski subjekti“ pomeni proizvajalca, pooblaščenega zastopnika, uvoznika in distributerja;
15. „akreditacija“ pomeni akreditacijo, kakor je opredeljena v točki 10 člena 2 Uredbe (ES) št. 765/2008;
16. „nacionalni akreditacijski organ“ pomeni nacionalni akreditacijski organ, kakor je opredeljen v točki 11 člena 2 Uredbe (ES) št. 765/2008;
17. „ugotavljanje skladnosti“ pomeni postopek, ki ga v skladu s členom 15 izvajajo priglašeni organi, za ugotavljanje, ali pomorska oprema izpolnjuje zahteve iz te direktive;
18. „organ za ugotavljanje skladnosti“ pomeni organ, ki izvaja ugotavljanje skladnosti, vključno z umerjanjem, preskušanjem, certificiranjem in inšpekcijskimi pregledi;
19. „odpoklic“ pomeni vsak ukrep za vrnitev pomorske opreme, ki je že nameščena na ladje EU ali je že bila nabavljena, da bi bila nameščena na ladje EU;
20. „umik“ pomeni vsak ukrep, katerega namen je preprečiti dostopnost pomorske opreme iz dobavne verige na trgu;
21. „izjava EU o skladnosti“ pomeni izjavo, ki jo izda proizvajalec v skladu s členom 16;
22. „proizvod“ pomeni predmet pomorske opreme.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za opremo, ki je nameščena na ladji EU ali ki bo nanjo nameščena in za katero je potrebna odobritev uprave države zastave v skladu z mednarodnimi instrumenti, ne glede na to, ali se ladja v času opremljanja nahaja v Uniji.
2. Ne glede na dejstvo, da lahko oprema iz odstavka 1 spada tudi v področje uporabe drugih instrumentov prava Unije in ne le v področje uporabe te direktive, se za to opremo za namen iz člena 1 uporablja izključno ta direktiva.

Člen 4

Zahteve za pomorsko opremo

1. Pomorska oprema, ki se na ladjo EU namesti na dan iz drugega pododstavka člena 39(1) ali pozneje, izpolnjuje zahteve mednarodnih instrumentov glede zasnove, konstrukcije in delovanja, ki se uporabljajo v obdobju, ko je zadevna oprema nameščena na ladji.

2. Skladnost pomorske opreme z zahtevami iz odstavka 1 se dokaže izključno na podlagi standardov preskušanja in postopkov za ugotavljanje skladnosti iz člena 15.
3. Mednarodni instrumenti se uporabljajo brez poseganja v postopek preverjanja skladnosti iz člena 5 Uredbe (ES) št. 2099/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
4. Zahteve in standardi iz odstavkov 1 in 2 se v skladu s členom 35(2) izvajajo na enoten način.

Člen 5

Uporaba

1. Kadar države članice v skladu z zahtevami mednarodnih konvencij izdajo, overijo ali obnovijo certifikate ladij, ki plujejo pod njihovo zastavo, zagotovijo, da je pomorska oprema na navedenih ladjah v skladu z zahtevami iz te direktive.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev skladnosti pomorske opreme na ladjah, ki plujejo pod njihovo zastavo, z zahtevami v mednarodnih instrumentih, ki se uporabljajo za opremo, ki je že nameščena na ladji. Za zagotovitev enotne uporabe teh ukrepov v skladu s členom 35(3) se na Komisijo prenesejo izvedbena pooblastila.

Člen 6

Delovanje notranjega trga

Države članice ne smejo prepovedati, da se pomorska oprema da na trg ali namesti na ladjo EU, ali zavrniti izdajo ali obnovitev certifikatov v zvezi s to opremo ladjam, ki plujejo pod njihovo zastavo, če je ta oprema skladna z zahtevami iz te direktive.

Člen 7

Prenos ladje pod zastavo države članice

1. V primeru ladje, ki ni iz EU in ki jo je treba prenesti pod zastavo države članice, se med prenosom izvede inšpekcijski pregled navedene ladje, ki ga opravi prevzemna država članica, da preveri, ali je dejansko stanje pomorske opreme v skladu z varnostnimi certifikati ter ali ta oprema izpolnjuje zahteve iz te direktive in je opremljena z ustreznim znakom krmila oziroma ali je po mnenju uprave zadevne države članice enakovredna pomorski opremi, certificirani v skladu s to direktivo od 18. septembra 2016.
2. Kadar datuma namestitve pomorske opreme na ladjo ni mogoče določiti, lahko države članice ob upoštevanju ustreznih mednarodnih instrumentov opredelijo zadostne zahteve po enakovrednosti.
3. Oprema brez znaka krmila ali oprema, ki po mnenju uprave ni enakovredna, se zamenja.
4. Država članica za pomorsko opremo, ki se v skladu s tem členom šteje za enakovredno, izda certifikat, ki se vedno hrani na mestu opreme. Ta certifikat dovoljuje državi članici zastave, da obdrži opremo na ladji, in določa vse omejitve ali določbe v zvezi z uporabo te opreme.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 2099/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o ustanovitvi Odbora za varnost na morju in preprečevanje onesnaževanja z ladjami (COSS) (UL L 324, 29.11.2002, str. 1).

Člen 8

Standardi za pomorsko opremo

1. Unija brez poseganja v Direktivo 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, upošteva napredek IMO in organov za standardizacijo v zvezi s pripravo ustreznih mednarodnih standardov, vključno s podrobnimi tehničnimi specifikacijami in standardi preskušanja pomorske opreme, katere uporaba ali namestitvev na ladje se šteje za potrebno za izboljšanje pomorske varnosti in preprečevanje onesnaževanja morja. Komisija redno spremlja tovrstni napredek.

2. Kadar ni mednarodnega standarda za posamezen predmet pomorske opreme, se na Komisijo v izjemnih primerih, ko je to ustrezno utemeljeno na podlagi primerne analize ter z namenom odpraviti resno in nesprejemljivo grožnjo pomorski varnosti, zdravju ali okolju, ob upoštevanju morebitnega tekočega dela na ravni IMO, prenese pooblastilo, da z delegiranimi akti v skladu s členom 37 sprejme harmonizirane tehnične specifikacije in standarde preskušanja za ta posamezen predmet pomorske opreme.

Zlasti je pomembno, da se Komisija med oblikovanjem teh delegiranih aktov posvetuje s strokovnjaki, tudi iz držav članic.

Navedene tehnične specifikacije in standardi preskušanja se uporabljajo začasno, dokler IMO ne sprejme standarda za ta posamezen predmet pomorske opreme.

3. Na Komisijo se v izjemnih primerih, ko je to ustrezno utemeljeno na podlagi primerne analize in potrebno za odpravo ugotovljene nesprejemljive grožnje pomorski varnosti, zdravju ali okolju zaradi resne pomanjkljivosti ali nepravilnosti obstoječega standarda za posamezen predmet pomorske opreme, ki ga je določila Komisija v skladu s členom 35(2) ali (3), ter ob upoštevanju morebitnega tekočega dela na ravni IMO prenese pooblastilo, da z delegiranimi akti v skladu s členom 37 sprejme harmonizirane tehnične specifikacije in standarde preskušanja za ta posamezen predmet pomorske opreme, vendar zgolj v obsegu, potrebnem za odpravo resne pomanjkljivosti ali nepravilnosti.

Zlasti je pomembno, da se Komisija med oblikovanjem teh delegiranih aktov posvetuje s strokovnjaki, tudi iz držav članic.

Navedene tehnične specifikacije in standardi preskušanja se uporabljajo začasno, dokler IMO ne pregleda standarda, ki se uporablja za ta posamezen predmet pomorske opreme.

4. Komisija omogoči brezplačen dostop do tehničnih specifikacij in standardov, sprejetih v skladu z odstavkoma 2 in 3.

POGLAVJE 2

ZNAK KRMILA

Člen 9

Znak krmila

1. Na pomorsko opremo, za katero je v skladu z ustreznimi postopki za ugotavljanje skladnosti dokazano, da izpolnjuje zahteve iz te direktive, se namesti znak krmila.

⁽¹⁾ Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L 204, 21.7.1998, str. 37).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

2. Znak krmila se ne namesti na noben drug proizvod.
3. Oblika znaka krmila, ki jo je treba uporabiti, je določena v Prilogi I.
4. Za znak krmila veljajo splošna načela iz odstavkov 1 in 3 do 6 člena 30 Uredbe (ES) št. 765/2008, pri čemer vsaka navedba oznake CE šteje za navedbo znaka krmila.

Člen 10

Pravila in pogoji za namestitev znaka krmila

1. Znak krmila mora biti vidno, čitljivo in neizbrisno nameščen na proizvod ali na njegovo tablico s podatki in po potrebi vdelan v programsko opremo. Kadar to ni mogoče ali ni upravičeno zaradi značilnosti proizvoda, se znak namesti na embalažo in spremne dokumente.
2. Znak krmila se namesti na koncu proizvodne faze.
3. Poleg znaka krmila sta navedena identifikacijska številka priglašene organa, kadar je ta organ vključen v fazo nadzora proizvodnje, in leto, v katerem je bil znak nameščen.
4. Identifikacijsko številko priglašene organa namesti organ sam ali jo v skladu z njegovimi navodili namesti proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik.

Člen 11

Elektronska oznaka

1. Za lažji nadzor trga in preprečevanje ponarejanja posameznih predmetov pomorske opreme iz odstavka 3 lahko proizvajalci uporabijo ustrezno in zanesljivo obliko elektronske oznake namesto znaka krmila ali kot njegovo dopolnilo. V takem primeru se po potrebi smiselno uporabljata člena 9 in 10.
2. Komisija izvede analizo stroškov in koristi v zvezi z uporabo elektronske oznake, ki dopolnjuje ali nadomešča znak krmila.
3. Komisija lahko sprejme delegirane akte v skladu s členom 37, da bi opredelila, za katere posamezne predmete pomorske opreme bi se lahko uporabilo elektronsko označevanje. Zlasti je pomembno, da se Komisija med oblikovanjem teh delegiranih aktov posvetuje s strokovnjaki, tudi iz držav članic.
4. Komisiji se podelijo izvedbena pooblastila za določitev, v obliki uredb Komisije in v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2), ustreznih tehničnih meril v zvezi z zasnovo, delovanjem, namestitvijo in uporabo elektronskih oznak.
5. Za opremo, opredeljeno v skladu z odstavkom 3, lahko znak krmila v treh letih po dnevu sprejetja ustreznih tehničnih meril iz odstavka 4 dopolni ustrezna in zanesljiva oblika elektronske oznake.
6. Za opremo, opredeljeno v skladu z odstavkom 3, lahko znak krmila v petih letih po dnevu sprejetja ustreznih tehničnih meril iz odstavka 4 nadomesti ustrezna in zanesljiva oblika elektronske oznake.

POGLAVJE 3

OBVEZNOSTI GOSPODARSKIH SUBJEKTOV

Člen 12

Obveznosti proizvajalcev

1. Proizvajalci z namestitvijo znaka krmila prevzamejo odgovornost za zagotavljanje, da je bila pomorska oprema z nameščenim znakom zasnovana in proizvedena v skladu s tehničnimi specifikacijami in standardi, ki se izvajajo v skladu s členom 35(2), ter prevzamejo obveznosti iz odstavkov 2 do 9 tega člena.
2. Proizvajalci pripravijo zahtevano tehnično dokumentacijo in izvedejo veljavne postopke za ugotavljanje skladnosti.
3. Kadar se s postopkom za ugotavljanje skladnosti dokaže, da pomorska oprema izpolnjuje veljavne zahteve, proizvajalci v skladu s členom 16 pripravijo izjavo EU o skladnosti in namestijo znak krmila v skladu s členoma 9 in 10.
4. Proizvajalci tehnično dokumentacijo in izjavo EU o skladnosti iz člena 16 hranijo najmanj deset let po namestitvi znaka krmila in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme.
5. Proizvajalci zagotovijo, da se izvajajo postopki za ohranjanje skladnosti serijske proizvodnje. Upoštevajo se spremembe v zvezi z zasnovo ali značilnostmi pomorske opreme in spremembe zahtev v mednarodnih instrumentih iz člena 4, na podlagi katerih se ugotavlja skladnost pomorske opreme. Proizvajalci znova izvedejo ugotavljanje skladnosti, kadar je v skladu s Prilogo II to potrebno.
6. Proizvajalci zagotovijo, da so na njihovih proizvodih označeni tip, serija ali serijska številka oziroma kateri koli drug identifikacijski element ali, kadar velikost ali značilnosti proizvoda tega ne dopuščajo, da so zahtevani podatki navedeni na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu, oziroma na obojem, kakor je ustrezno.
7. Proizvajalci na proizvodu navedejo svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko in naslov, na katerem so dosegljivi; če to ni mogoče, podatke navedejo na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu, oziroma na obojem, kakor je ustrezno. V naslovu mora biti navedena kontaktna točka, na kateri je proizvajalec dosegljiv.
8. Proizvajalci zagotovijo, da so proizvodu priložena navodila in vse potrebne informacije za varno namestitev na ladjo in varno uporabo proizvoda, vključno z omejitvami uporabe, če obstajajo, ki jih uporabniki brez težav razumejo, skupaj z vso drugo dokumentacijo, ki jo zahtevajo mednarodni instrumenti ali standardi preskušanja.
9. Proizvajalci, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da proizvod, na katerega so namestili znak krmila, ni skladen z veljavnimi zahtevami glede zasnove, konstrukcije in delovanja ter standardi preskušanja, ki se izvajajo v skladu s členom 35(2) in (3), takoj izvedejo ustrezne korektivne ukrepe, da zagotovijo skladnost navedenega proizvoda ali ga po potrebi umaknejo ali odpokličejo. Kadar proizvod predstavlja tveganje, proizvajalci takoj obvestijo pristojne nacionalne organe držav članic in jim predložijo podrobne informacije zlasti o neskladnosti in sprejetih korektivnih ukrepih.

10. Proizvajalci na podlagi utemeljene zahteve pristojnega organa nemudoma predložijo vse potrebne informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda v jeziku, ki ga navedeni organ brez težav razume ali je zanj sprejemljiv, temu organu odobrijo dostop do svojih prostorov za namene nadzora trga v skladu s členom 19 Uredbe (ES) št. 765/2008 in zagotovijo vzorce ali dostop do vzorcev v skladu s členom 25(4) te direktive. Na zahtevo navedenega organa sodelujejo z njim pri vseh ukrepih za odpravo tveganj, povezanih s proizvodi, ki so jih dali na trg.

Člen 13

Pooblaščen zastopniki

1. Proizvajalec, ki ni na ozemlju vsaj ene države članice, s pisnim pooblastilom določi pooblaščenega zastopnika za Unijo ter v pooblastilu navede ime pooblaščenega zastopnika in naslov, na katerem je dosegljiv.
2. Izpolnjevanje obveznosti iz člena 12(1) in priprava tehnične dokumentacije niso del nalog pooblaščenega zastopnika.
3. Pooblaščen zastopnik opravlja naloge, določene v pooblastilu, ki ga prejme od proizvajalca. Pooblastilo pooblaščenemu zastopniku omogoča, da izvaja vsaj naslednje naloge:
 - (a) nacionalnim nadzornim organom omogoči dostop do izjave EU o skladnosti in tehnične dokumentacije za najmanj deset let po namestitvi znaka krmila in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme;
 - (b) pristojnemu organu na podlagi utemeljene zahteve predloži vse potrebne informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda;
 - (c) na zahtevo pristojnih organov sodeluje z njimi v okviru svojih pooblastil pri vseh ukrepih za odpravo tveganj, povezanih s proizvodi.

Člen 14

Drugi gospodarski subjekti

1. Uvozniki na proizvodu navedejo svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko in naslov, na katerem so dosegljivi, ali, če to ni mogoče, podatke navedejo na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu, oziroma na obojem, kakor je ustrezno.
2. Uvozniki in distributerji pristojnemu organu na podlagi njegove utemeljene zahteve predložijo vse potrebne informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda v jeziku, ki ga navedeni organ brez težav razume ali je zanj sprejemljiv. Na zahtevo navedenega organa sodelujejo z njim pri vseh ukrepih za odpravo tveganj, povezanih s proizvodi, ki so jih dali na trg.
3. Uvoznik ali distributer je za namene te direktive obravnavan kot proizvajalec, pri čemer veljajo zanj obveznosti proizvajalca iz člena 12, kadar da na trg ali namesti na ladjo EU pomorsko opremo pod svojim imenom ali blagovno znamko ali spremeni pomorsko opremo, ki je že na trgu, na način, ki lahko vpliva na izpolnjevanje veljavnih zahtev.

4. Gospodarski subjekti v obdobju najmanj desetih let po namestitvi znaka krmila in v nobenem primeru v krajšem obdobju, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme, organom za nadzor trga na njihovo zahtevo navedejo:

- (a) kateri gospodarski subjekti so jim dobavljali proizvode;
- (b) katerim gospodarskim subjektom so dobavljali proizvode.

POGLAVJE 4

UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI IN PRIGLASITEV ORGANOV ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

Člen 15

Postopki za ugotavljanje skladnosti

1. Postopki za ugotavljanje skladnosti so določeni v Prilogi II.
2. Države članice zagotovijo, da proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik prek priglašene organa oceni skladnost posameznega predmeta pomorske opreme na enega od načinov, določenih z izvedbenimi akti, ki jih je Komisija sprejela v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2), pri čemer lahko izbira med naslednjimi postopki:
 - (a) kadar se uporabi ES-pregled tipa (modul B), se v zvezi z vso pomorsko opremo pred dajanjem na trg izvede:
 - zagotavljanje kakovosti proizvodnje (modul D) ali
 - zagotavljanje kakovosti proizvoda (modul E) ali
 - preverjanje proizvodov (modul F);
 - (b) kadar se sklopi pomorske opreme proizvajajo posamezno ali v majhnih količinah in ne serijsko ali množično, se lahko kot postopek za ugotavljanje skladnosti šteje ES-preverjanje enote (modul G).
3. Komisija z informacijskim sistemom, vzpostavljenim za ta namen, vodi posodobljen seznam odobrene pomorske opreme in umaknjenih ali zavrženih vlog, ki ga da na voljo zainteresiranim stranem.

Člen 16

Izjava EU o skladnosti

1. V izjavi EU o skladnosti se navede, da je bilo izpolnjevanje zahtev iz člena 4 dokazano.
2. Izjava EU o skladnosti je oblikovana v skladu z vzorcem iz Priloge III k Sklepu št. 768/2008/ES. Izjava vsebuje elemente, opredeljene v ustreznih modulih iz Priloge II k tej direktivi, in se posodablja.
3. Proizvajalec s pripravo izjave EU o skladnosti prevzame odgovornost in obveznosti iz člena 12(1).

4. Kadar se pomorska oprema namesti na ladjo EU, se ladji predloži izvod izjave EU o skladnosti zadevne opreme, ki se hrani na ladji, dokler se zadevna oprema ne odstrani z ladje. Proizvajalec prevede izjavo o skladnosti v jezik ali jezike, ki jih zahteva država članica zastave, med drugim vsaj v jezik, ki se običajno uporablja v sektorju pomorskega prometa.

5. Izvod izjave EU o skladnosti se predloži priglašnemu organu ali organom, ki so opravili ustrezne postopke za ugotavljanje skladnosti.

Člen 17

Priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti

1. Države članice prek informacijskega sistema, ki ga Komisija vzpostavi za ta namen, obvestijo Komisijo in druge države članice o organih, pooblaščenih za ugotavljanje skladnosti na podlagi te direktive.

2. Priglašeni organi izpolnjujejo zahteve iz Priloge III.

Člen 18

Priglasitveni organi

1. Države članice imenujejo priglasitveni organ, ki je pristojen za uvedbo in izvajanje potrebnih postopkov za presojo in priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti ter za monitoring priglašanih organov, vključno s skladnostjo s členom 20.

2. Nadzor nad priglašeni organi se izvede vsaj vsaki dve leti. Komisija se lahko odloči, da bo pri monitoringu sodelovala kot opazovalka.

3. Države članice lahko določijo, da presojo in monitoring iz odstavka 1 izvaja nacionalni akreditacijski organ.

4. Kadar priglasitveni organ izda pooblastilo ali drugače zaupa presojo, priglasitev ali monitoring iz odstavka 1 organu, ki ni vladni organ, je ta organ pravna oseba in smiselno izpolnjuje zahteve iz Priloge V. Poleg tega mora organ poskrbeti za kritje obveznosti, ki izhajajo iz njegovih dejavnosti.

5. Priglasitveni organ prevzame polno odgovornost za naloge, ki jih izvaja organ iz odstavka 4.

6. Priglasitveni organ izpolnjuje zahteve iz Priloge V.

Člen 19

Obveznost obveščanja za priglasitvene organe

1. Države članice obvestijo Komisijo o svojih postopkih v zvezi s presojo in priglasitvijo organov za ugotavljanje skladnosti ter o monitoringu priglašanih organov ter o vseh spremembah v zvezi s tem.

2. Komisija z informacijskim sistemom, ki ga vzpostavi za ta namen, omogoči, da so te informacije javno dostopne.

Člen 20

Odvisne družbe in podizvajalci priglašanih organov

1. Kadar priglašeni organ za posamezne naloge, povezane z ugotavljanjem skladnosti, sklene pogodbo s podizvajalci ali te naloge prenese na odvisno družbo, zagotovi, da podizvajalec ali odvisna družba izpolnjuje zahteve iz Priloge III, ter posledično o tem obvesti priglasitveni organ.
2. Priglašeni organi v celoti prevzamejo odgovornost za naloge, ki jih izvajajo podizvajalci ali odvisne družbe, ne glede na njihov sedež.
3. Dejavnosti se lahko prenesejo na podizvajalca ali odvisno družbo samo, če stranka s tem soglaša.
4. Priglašeni organi hranijo ter omogočajo priglasitvenim organom dostop do ustreznih dokumentov v zvezi s presojo usposobljenosti podizvajalca ali odvisne družbe ter nalogami, ki jih podizvajalec ali odvisna družba izvaja v skladu s to direktivo.

Člen 21

Spremembe priglasitev

1. Kadar priglasitveni organ ugotovi ali je obveščten, da priglašeni organ ne izpolnjuje več zahtev iz Priloge III ali da ne more izpolniti svojih obveznosti v skladu s to direktivo, priglasitveni organ omeji, začasno prekliče ali umakne priglasitev, kot je primerno glede na resnost neizpolnjevanja teh zahtev ali nespoštovanja obveznosti. Prek informacijskega sistema, ki ga Komisija vzpostavi za ta namen, o tem nemudoma ustrezno obvesti Komisijo in druge države članice.
2. V primeru omejitve, začasnega preklica ali umika priglasitve ali če je priglašeni organ prenehal z dejavnostjo, država članica priglasiteljica izvede ustrezne ukrepe za zagotovitev, da gradiva tega organa prevzame v obravnavo drug priglašeni organ ali da so na voljo pristojnim priglasitvenim organom in organom za nadzor trga na njihovo zahtevo.

Člen 22

Izpodbijanje pristojnosti priglašanih organov

1. Komisija razišče vse primere, v katerih na podlagi razpoložljivih informacij ali informacij, s katerimi je bila seznanjena, dvomi v pristojnost priglašenega organa ali da priglašeni organ še vedno izpolnjuje zahteve in obveznosti, ki veljajo zanj.
2. Država članica priglasiteljica Komisiji na zahtevo predloži vse informacije v zvezi s podlago za priglasitev ali z ohranjanjem pristojnosti zadevnega organa.
3. Komisija zagotovi, da se vse občutljive informacije, ki jih pridobi med preiskavami, obravnavajo zaupno.
4. Kadar Komisija ugotovi, da priglašeni organ ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več zahtev za priglasitev, o tem brez odlašanja obvesti državo članico priglasiteljico in od nje zahteva, da brez odlašanja sprejme potrebne korektivne ukrepe, po potrebi tudi preklic priglasitve.

Člen 23

Operativne obveznosti priglašanih organov

1. Priglašeni organi izvajajo ugotavljanje skladnosti ali naročijo njegovo izvedbo v skladu s postopki iz člena 15.

2. Kadar priglašeni organ ugotovi, da proizvajalec ne izpolnjuje obveznosti iz člena 12, od zadevnega proizvajalca zahteva, da brez odlašanja sprejme ustrezne korektivne ukrepe, in ne izda certifikata o skladnosti.

3. Kadar priglašeni organ med postopkom monitoringa skladnosti po izdaji certifikata o skladnosti ugotovi, da proizvod ni več v skladu s predpisi, od proizvajalca zahteva, da brez odlašanja sprejme ustrezne korektivne ukrepe, in po potrebi začasno prekliče ali umakne certifikat. Kadar korektivni ukrepi niso sprejeti ali nimajo zahtevanega učinka, priglašeni organ po potrebi omeji, začasno prekliče ali umakne certifikat.

Člen 24

Obveznost obveščanja za priglašene organe

1. Priglašeni organi priglasitveni organ obvestijo o:

(a) vsaki zavrnitvi, omejitvi, začasnem preklicu ali umiku certifikata o skladnosti;

(b) vseh okoliščinah, ki vplivajo na obseg priglasitve in pogoje za priglasitev;

(c) vsaki zahtevi po informacijah v zvezi z dejavnostmi ugotavljanja skladnosti, ki so jo prejeli od organov za nadzor trga;

(d) na zahtevo o vseh dejavnostih ugotavljanja skladnosti, izvedenih v obsegu njihove priglasitve, in o vseh drugih izvedenih dejavnostih, vključno s čezmejnimi dejavnostmi in sklepanjem pogodb s podizvajalci.

2. Priglašeni organi Komisiji in državam članicam na zahtevo predložijo zadevne informacije o vprašanih v zvezi z negativnimi in pozitivnimi rezultati ugotavljanja skladnosti. Priglašeni organi drugim priglašenim organom, ki izvajajo dejavnosti ugotavljanja skladnosti za enake proizvode, predložijo informacije v zvezi z negativnimi in, na zahtevo, pozitivnimi rezultati ugotavljanja skladnosti.

POGLAVJE 5

NADZOR TRGA UNIJE, NADZOR PROIZVODOV, ZAŠČITNE DOLOČBE

Člen 25

Okvir EU za nadzor trga

1. Države članice v zvezi s pomorsko opremo izvajajo nadzor trga v skladu z okvirom EU za nadzor trga iz poglavja III Uredbe (ES) št. 765/2008, in sicer ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena.

2. Nacionalne infrastrukture in programi za nadzor trga upoštevajo posebne značilnosti sektorja pomorske opreme, vključno z različnimi postopki, ki so del ugotavljanja skladnosti, in zlasti odgovornosti, ki jih ima uprava države zastave v skladu z mednarodnimi konvencijami.

3. Nadzor trga lahko zajema preglede dokumentacije in preglede pomorske opreme z znakom krmila, ne glede na to, ali je že nameščena na ladje. Pregledi pomorske opreme, ki je že nameščena na ladjo, se izvajajo samo v takem obsegu, da je med pregledom še vedno mogoča popolna funkcionalnost zadevne opreme na ladji.

4. Kadar nameravajo organi države članice za nadzor trga v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 izvajati preglede vzorcev, lahko, če je to razumno in izvedljivo, od proizvajalca zahtevajo, da na lastne stroške priskrbi potrebne vzorce ali omogoči dostop do vzorcev na kraju samem.

Člen 26

Postopek za ravnanje s pomorsko opremo, ki pomeni tveganje, na nacionalni ravni

1. Kadar organi za nadzor trga države članice utemeljeno menijo, da pomorska oprema, ki spada v področje uporabe te direktive, pomeni tveganje za pomorsko varnost, zdravje ali okolje, izvedejo vrednotenje zadevne pomorske opreme glede izpolnjevanja vseh zahtev iz te direktive. Zadevni gospodarski subjekti po potrebi sodelujejo z organi za nadzor trga.

Kadar organi za nadzor trga med navedenim vrednotenjem ugotovijo, da pomorska oprema ni v skladu z zahtevami iz te direktive, od zadevnega gospodarskega subjekta brez odlašanja zahtevajo, da sprejme vse ustrezne korektivne ukrepe in pomorsko opremo uskladi z navedenimi zahtevami, jo umakne s trga ali odpokliče v takem razumnem roku, kot ga določijo glede na značilnosti tveganja.

Organi za nadzor trga o tem ustrezno obvestijo zadevni priglašeni organ.

Za ukrepe iz drugega pododstavka tega odstavka se uporablja člen 21 Uredbe (ES) št. 765/2008.

2. Kadar organi za nadzor trga menijo, da neizpolnjevanje ni omejeno na njihovo nacionalno ozemlje ali na ladje, ki plujejo pod njihovo zastavo, prek informacijskega sistema, ki ga Komisija vzpostavi za namene nadzora trga, obvestijo Komisijo in druge države članice o rezultatih vrednotenja, opravljenega v skladu z odstavkom 1, in ukrepih, ki jih zahtevajo od gospodarskega subjekta.

3. Gospodarski subjekt zagotovi izvajanje vseh ustreznih korektivnih ukrepov glede vseh zadevnih proizvodov, katerih dostopnost je omogočil na trgu po vsej Uniji ali jih je po potrebi namestil ali dobavil za namestitev na ladje EU.

4. Kadar zadevni gospodarski subjekt ne sprejme ustreznih korektivnih ukrepov v roku, ki so ga organi za nadzor trga predpisali v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1, ali ne izpolnjuje svojih drugih obveznosti v skladu s to direktivo, organi za nadzor trga sprejmejo vse ustrezne začasne ukrepe za prepoved ali omejitev omogočanja dostopnosti pomorske opreme na nacionalnem trgu ali namestitve na ladjah, ki plujejo pod njihovo zastavo, ter za umik proizvoda z navedenega trga ali njegov odpoklic.

Organi za nadzor trga o navedenih ukrepih brez odlašanja obvestijo Komisijo in druge države članice.

5. Informacije o ukrepih iz odstavka 4, ki so jih sprejeli organi za nadzor trga, vključujejo vse razpoložljive podrobnosti, zlasti podatke, potrebne za identifikacijo neskladne pomorske opreme, izvor proizvoda, značilnosti domnevne neskladnosti in povezanega tveganja, značilnosti in trajanje sprejetih nacionalnih ukrepov ter stališče zadevnega gospodarskega subjekta. Organi za nadzor trga zlasti navedejo, ali je neskladnost posledica naslednjih vzrokov:

(a) neizpolnjevanje veljavnih zahtev glede zasnove, konstrukcije in delovanja pomorske opreme iz člena 4;

(b) neskladnost s standardi preskušanja iz člena 4 med postopkom za ugotavljanje skladnosti;

(c) pomanjkljivosti v navedenih standardih preskušanja.

6. Države članice razen države članice, ki je začela postopek, brez odlašanja obvestijo Komisijo in ostale države članice o vseh sprejetih ukrepih in vseh dodatnih informacijah, ki so jim na voljo v zvezi z neskladnostjo zadevne pomorske opreme, ter v primeru nestrinjanja s priglašnim nacionalnim ukrepom predložijo svoje ugovore.

7. Kadar država članica ali Komisija v štirih mesecih po prejemu informacij o ukrepih iz odstavka 4, ki so jih sprejeli organi za nadzor trga, ne predloži ugovora glede začasnega ukrepa, ki ga je sprejela država članica, se šteje, da je navedeni ukrep upravičen.

8. Države članice zagotovijo, da se brez odlašanja sprejmejo ustrezni omejevalni ukrepi v zvezi z zadevno pomorsko opremo, kot je umik proizvoda z njihovega trga.

Člen 27

Zaščitni postopek EU

1. Kadar so po zaključku postopka iz člena 26(3) in (4) vloženi ugovori proti ukrepu, ki ga sprejme država članica, ali če Komisija meni, da bi lahko bil nacionalni ukrep v nasprotju z zakonodajo Unije, se Komisija brez odlašanja posvetuje z državami članicami in zadevnim gospodarskim subjektom ali subjekti ter oceni zadevni nacionalni ukrep. Komisija na podlagi rezultatov navedene ocene odloči, ali je zadevni nacionalni ukrep upravičen ali ne.

2. Za namene odstavka 1 se lahko Komisija, kadar meni, da je postopek sprejetja nacionalnega ukrepa ustrezen za izčrpno in objektivno oceno tveganja ter da je nacionalni predpis skladen s členom 21 Uredbe (ES) št. 765/2008, omeji na pregled ustreznosti in sorazmernosti zadevnega nacionalnega ukrepa glede na navedeno tveganje.

3. Komisija svojo odločitev naslovi na vse države članice ter jo takoj predloži državam članicam in zadevnemu gospodarskemu subjektu ali subjektom.

4. Če se zadevni nacionalni ukrep šteje za upravičenega, vse države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo umik neskladne pomorske opreme z nacionalnega trga in jo po potrebi prekličejo. O tem ustrezno obvestijo Komisijo.

5. Če se zadevni nacionalni ukrep šteje za neupravičenega, ga zadevna država članica prekličje.

6. Kadar so razlog za neskladnost pomorske opreme pomanjkljivosti v standardih preskušanja iz člena 4, lahko Komisija z namenom, da bi se dosegel cilj te direktive, nacionalni zaščitni ukrep potrdi, spremeni ali prekličje z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).

Poleg tega se na Komisijo prenese pooblastilo, da z delegiranimi akti v skladu s postopkom iz člena 37 sprejme začasne harmonizirane zahteve in standarde preskušanja za ta posamezen predmet pomorske opreme. Ustrezno se uporabljajo merila iz člena 8(3). Komisija omogoči brezplačen dostop do teh zahtev in standardov preskušanja.

7. Kadar je zadevni standard preskušanja evropski standard, Komisija obvesti ustrezni evropski organ ali organe za standardizacijo in zadevo predloži odboru, ustanovljenemu na podlagi člena 5 Direktive 98/34/ES. Navedeni odbor se posvetuje z ustreznim evropskim organom ali organi za standardizacijo in svoje mnenje predloži brez odlašanja.

Člen 28

Skladni proizvodi, ki predstavljajo tveganje za pomorsko varnost, zdravje ali okolje

1. Kadar država članica po izvedbi vrednotenja iz člena 26(1) ugotovi, da pomorska oprema, ki je v skladu s to direktivo, vseeno pomeni tveganje za pomorsko varnost, zdravje ali okolje, od zadevnega gospodarskega subjekta zahteva, da sprejme vse ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da zadevna pomorska oprema, ko je dana na trg, ne bo več predstavljala tega tveganja, ali da pomorsko opremo umakne s trga ali jo odpokliče v tako razumnem obdobju, kot ga določi glede na značilnosti tveganja.

2. Gospodarski subjekt zagotovi izvajanje korektivnih ukrepov glede vseh zadevnih proizvodov, katerih dostopnost je omogočil na trgu po vsej Uniji ali jih je namestil na ladje EU.

3. Država članica o tem takoj obvesti Komisijo in druge države članice. Predložene informacije vključujejo vse razpoložljive podrobnosti, zlasti podatke, potrebne za identifikacijo zadevne pomorske opreme, izvora in dobavne verige pomorske opreme, značilnosti tveganja ter značilnosti in trajanje sprejetih nacionalnih ukrepov.

4. Komisija se brez odlašanja posvetuje z državami članicami in zadevnim gospodarskim subjektom ali subjekti ter ovrednoti sprejete nacionalne ukrepe. Na podlagi rezultatov tega vrednotenja Komisija odloči, ali je nacionalni ukrep upravičen ali ne, in po potrebi predlaga ustrezne ukrepe. Za ta namen se smiselno uporablja člen 27(2).

5. Komisija svojo odločitev naslovi na vse države članice ter jo takoj predloži državam članicam in zadevnemu gospodarskemu subjektu ali subjektom.

Člen 29

Formalna neskladnost

1. Brez poseganja v člen 26 država članica od gospodarskega subjekta zahteva, da zadevno neskladnost odpravi, če ugotovi eno od naslednjih dejstev:

(a) znak krmila je nameščen v nasprotju s členom 9 ali 10;

(b) znak krmila ni nameščen;

(c) izjava EU o skladnosti ni bila pripravljena;

(d) izjava EU o skladnosti ni bila pravilno pripravljena;

(e) tehnična dokumentacija ni na voljo ali ni popolna;

(f) izjava EU o skladnosti ni bila poslana ladji.

2. Kadar se neskladnost iz odstavka 1 nadaljuje, zadevna država članica sprejme vse ustrezne ukrepe za omejevanje ali prepoved omogočanja dostopnosti pomorske opreme na trgu ali zagotovi njen odpoklic ali umik s trga.

Člen 30

Izjeme na podlagi tehničnih inovacij

1. V primeru tehničnih inovacij lahko uprava države zastave izjemoma dovoli, da se na ladjo EU namesti pomorska oprema, ki ni v skladu s postopkom za ugotavljanje skladnosti, če se je uprava države zastave v preskusu ali kako drugače ustrezno prepričala, da taka oprema izpolnjuje cilje te direktive.
2. Takšni postopki preskusa ne smejo nikakor razlikovati med pomorsko opremo, proizvedeno v državi članici zastave, in pomorsko opremo, proizvedeno v drugih državah.
3. Za pomorsko opremo, ki jo ureja ta člen, država članica zastave izda certifikat, ki se vedno hrani na mestu opreme, ter državi članici zastave dovoljuje namestitev opreme na ladjo in določa vse omejitve ali morebitne ukrepe v zvezi z uporabo te opreme.
4. Kadar država članica dovoli namestitev pomorske opreme, ki jo ureja ta člen, na ladji EU, navedena država članica takoj sporoči Komisiji in drugim državam članicam vse podrobnosti v zvezi s tem ter jim predloži poročila o vseh zadevnih preskusih, ocenah in postopkih ugotavljanja skladnosti.
5. Če Komisija meni, da pogoji iz odstavka 1 niso izpolnjeni, lahko v 12 mesecih od prejema sporočila iz odstavka 4 zahteva, da zadevna država članica v določenem roku prekliče odobreno dovoljenje. Komisija za ta namen sprejme izvedbene akte. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).
6. Kadar ladjo, ki ima nameščeno pomorsko opremo, ki jo ureja odstavek 1, prevzame druga država članica, lahko prevzemna država članica zastave sprejme potrebne ukrepe, ki lahko vključujejo preskušanja in praktične predstavitve za zagotovitev, da je oprema vsaj tako učinkovita kot oprema, ki je v skladu s postopki ugotavljanja skladnosti.

Člen 31

Izjeme glede preskušanja ali vrednotenja

Uprava države zastave lahko dovoli namestitev pomorske opreme, ki ni v skladu s postopki za ugotavljanje skladnosti ali ni obravnavana v členu 30, na ladjo EU zaradi preskušanja ali vrednotenja, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

- (a) država članica zastave izda certifikat za pomorsko opremo, ki se vedno hrani na mestu opreme, ter tej državi članici dovoli namestitev opreme na ladjo EU, določi vse potrebne omejitve in druge ustrezne ukrepe za uporabo zadevne opreme;
- (b) dovoljenje je omejeno na obdobje, ki je po mnenju države zastave potrebno za izvedbo preskušanja in bi moralo biti čim krajše;
- (c) pomorska oprema se ne uporablja namesto opreme, ki izpolnjuje zahteve te direktive, in ne nadomešča take opreme, ki ostane na ladji EU v delujočem stanju in pripravljena za takojšnjo uporabo.

Člen 32

Izjeme v izjemnih okoliščinah

1. V izjemnih okoliščinah, ki se ustrezno utemeljijo upravi države zastave, se lahko na ladjo namesti druga pomorska oprema v skladu z odstavki 2 do 4, kadar je treba pomorsko opremo zamenjati v pristanišču zunaj Unije, kjer zaradi časa, zamude in stroškov na ladjo ni mogoče namestiti opreme z znakom krmila.
2. Pomorski opremi, nameščeni na ladji, je priložena dokumentacija, ki jo izda država članica IMO, tj. organizacije, ki je podpisnica ustreznih konvencij, in ki potrjuje skladnost z ustreznimi zahtevami IMO.
3. Uprava države zastave je takoj obveščena o vrsti in značilnostih takšne druge pomorske opreme.
4. Uprava države zastave čim prej zagotovi, da je pomorska oprema iz odstavka 1 skupaj z dokumentacijo o preskušanju v skladu z zadevnimi zahtevami mednarodnih instrumentov in te direktive.
5. Kadar je dokazano, da posebna pomorska oprema z znakom krmila na trgu ni na voljo, lahko država članica zastave odobri namestitev druge pomorske opreme na ladjo v skladu z odstavki 6 do 8.
6. Odobrena pomorska oprema je čim bolj skladna z zahtevami in standardi preskušanja iz člena 4.
7. Pomorski opremi, nameščeni na ladji, je priložen začasni certifikat o odobritvi, ki ga izda država članica zastave ali druga država članica in v katerem so navedeni naslednji podatki:
 - (a) oprema z znakom krmila, ki bo nadomeščena s potrjeno opremo;
 - (b) natančne okoliščine, v katerih je bil izdan certifikat o odobritvi, in zlasti nerazpoložljivost opreme z znakom krmila na trgu;
 - (c) natančne zahteve glede zasnove, konstrukcije in delovanja, na podlagi katerih je država članica, ki izdaja potrdila, odobrila opremo;
 - (d) standardi preskušanja, ki so bili uporabljeni v zadevnih postopkih odobritve, če so bili uporabljeni.
8. Država članica, ki izda začasni certifikat o odobritvi, o tem takoj obvesti Komisijo. Če Komisija meni, da pogoji iz odstavkov 6 in 7 niso izpolnjeni, lahko od države članice zahteva, da prekliče zadevni certifikat ali z izvedbenimi akti sprejme druge ustrezne ukrepe. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).

POGLAVJE 6

KONČNE DOLOČBE

Člen 33

Izmenjava izkušenj

Komisija omogoči izmenjavo izkušenj med nacionalnimi organi držav članic, ki so pristojni za politiko obveščanja, zlasti glede nadzora trga.

Člen 34

Usklajevanje priglašnih organov

1. Komisija zagotovi vzpostavitev in pravilno delovanje ustreznega usklajevanja in sodelovanja med priglašnimi organi v obliki sektorske skupine priglašnih organov.
2. Države članice zagotovijo, da organi, ki jih priglasi, sodelujejo pri delu sektorske skupine neposredno ali prek imenovanih zastopnikov.

Člen 35

Izvedbeni ukrepi

1. Države članice prek informacijskega sistema, ki ga Komisija vzpostavi za ta namen, Komisiji sporočijo naziv in kontaktne podatke organov, ki so pristojni za izvajanje te direktive. Komisija pripravi, redno posodablja in javno objavi seznam navedenih organov.
2. Komisija za vsak predmet pomorske opreme, za katerega se v skladu z mednarodnimi konvencijami zahteva odobritev uprave države zastave, z izvedbenimi akti določi zadevne zahteve glede zasnove, konstrukcije in delovanja ter standarde preskušanja, ki jih določajo mednarodni instrumenti. Komisija ob sprejetju teh aktov izrecno navede datume, od katerih je treba uporabljati te zahteve in standarde preskušanja, vključno z datumi za dajanje na trg in nameščanje na ladje v skladu z mednarodnimi instrumenti in ob upoštevanju časovnih okvirov za ladjedelništvo. Komisija lahko določi tudi skupna merila in podrobne postopke za njihovo uporabo.
3. Komisija z izvedbenimi akti določi ustrezne zahteve glede zasnove, konstrukcije in delovanja, ki jih na novo določajo mednarodni instrumenti in se uporabljajo za opremo, ki je že nameščena na ladji, da bi zagotovili, da je oprema, nameščena na ladjah EU, v skladu z mednarodnimi instrumenti.
4. Komisija vzpostavi in vzdržuje zbirko podatkov, ki vključuje vsaj naslednje informacije:
 - (a) seznam in bistvene podatke, ki jih sporočijo priglašeni organi, glede certifikatov o skladnosti, izdanih v skladu s to direktivo;
 - (b) seznam in bistvene podatke, ki jih sporočijo proizvajalci, glede izjav o skladnosti, izdanih v skladu s to direktivo;
 - (c) najnovejši seznam veljavnih mednarodnih instrumentov ter zahtev in standardov preskušanja, veljavnih na podlagi člena 4(4);
 - (d) seznam in celotno besedilo meril in postopkov iz odstavka 2;
 - (e) zahteve in pogoje za elektronsko označevanje iz člena 11, kadar je to ustrezno;
 - (f) vse druge koristne informacije, ki bi državam članicam, priglašnim organom in gospodarskim subjektom pomagale pravilneje izvajati to direktivo.

Države članice imajo dostop do navedene zbirke podatkov. Ta zbirka je dostopna tudi javnosti, vendar le zaradi obveščanja.

5. Izvedbeni akti iz tega člena se sprejmejo v obliki uredb Komisije v skladu s postopkom pregleda iz člena 38(2).

Člen 36

Spremembe

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 37 sprejme delegirane akte, s katerimi posodobi sklice na standarde iz Priloge III, ko so na voljo novi standardi.

Člen 37

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 8, 11, 27 in 36 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 17. septembra 2014. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podalšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Pooblastilo iz členov 8, 11, 27 in 36 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 8, 11, 27 in 36, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 38

Odbor

1. Komisiji pomaga Odbor za varnost na morju in preprečevanje onesnaževanja z ladij (COSS), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 2099/2002. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 39

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 18. septembra 2016. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Te določbe uporabljajo od 18. septembra 2016.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 40

Razveljavitev

1. Direktiva 96/98/ES se razveljavi z učinkom od 18. septembra 2016.
2. Zahteve in standardi preskušanja za pomorsko opremo, ki se uporabljajo od 18. septembra 2016 v skladu s predpisi nacionalne zakonodaje, ki so jo sprejele države članice za uskladitev z Direktivo 96/98/ES, se še naprej uporabljajo do začetka veljavnosti izvedbenih aktov iz člena 35(2).
3. Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo kot sklicevanja na to direktivo.

Člen 41

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 42

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

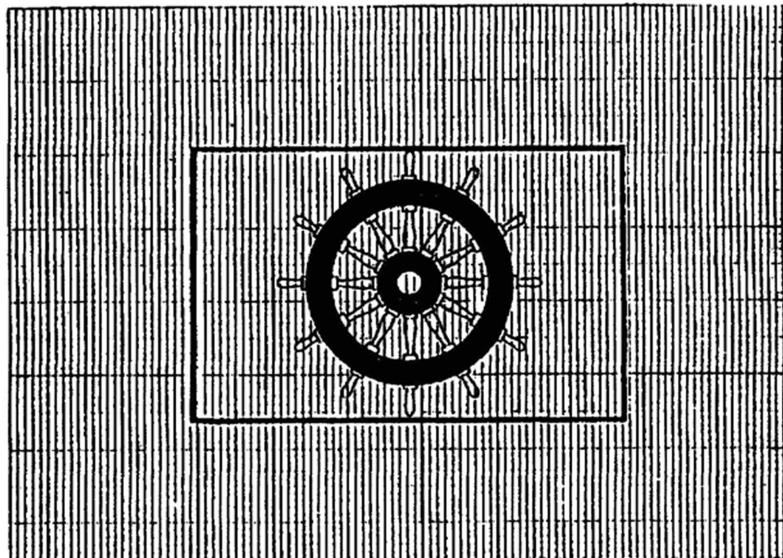
Predsednik

S. GOZI

PRILOGA I

ZNAK KRMILA

Znak skladnosti mora imeti naslednjo obliko:

Če je znak krmila povečan ali pomanjšan, morajo biti upoštevana razmerja iz graduirane skice.

Različni sestavni deli znaka krmila morajo biti enako visoki in ne smejo biti manjši od 5 mm.

Ta minimalna dimenzija je lahko opuščena pri manjših napravah.

—

PRILOGA II

POSTOPKI ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

I. MODUL B: ES-PREGLED TIPA

1. ES-pregled tipa je del postopka za ugotavljanje skladnosti, pri katerem priglašeni organ pregleda tehnično zasnovo pomorske opreme ter preveri in potrdi, da ta izpolnjuje ustrezne zahteve.
2. ES-pregled tipa se lahko izvede na dva načina, in sicer kot:
 - pregled vzorca dokončanega proizvoda, reprezentativnega za predvideno proizvodnjo (tip proizvodnje),
 - ocena ustreznosti tehnične zasnove pomorske opreme s pregledom tehnične dokumentacije in dodatnih dokazil iz točke 3 ter pregled vzorcev enega ali več kritičnih delov proizvoda, reprezentativnih za predvideno proizvodnjo (kombinacija tipa proizvodnje in tipa načrta).
3. Proizvajalec predloži zahtevek za ES-pregled tipa enemu samemu priglašnemu organu, ki ga izbere sam.

Zahtevek vključuje:

- ime in naslov proizvajalca ter, če zahtevek predloži pooblaščen zastopnik, tudi njegovo ime in naslov,
- pisno izjavo, da enak zahtevek ni bil predložen nobenemu drugemu priglašnemu organu,
- tehnično dokumentacijo. Tehnična dokumentacija omogoča ugotavljanje skladnosti pomorske opreme z veljavnimi zahtevami mednarodnih instrumentov iz člena 4 ter vključuje ustrezno analizo in oceno tveganja. V tehnični dokumentaciji so določene veljavne zahteve, pri čemer v obsegu, ki je pomemben za tako ugotavljanje, zajema zasnovo, proizvodnjo in delovanje pomorske opreme. Kadar je primerno, tehnična dokumentacija vsebuje vsaj naslednje elemente:
 - (a) splošni opis pomorske opreme;
 - (b) zasnovo konstrukcije in delovne risbe ter sheme sestavnih delov, podsestavov, tokokrogov itd.;
 - (c) opise in razlage, ki so potrebni za razumevanje navedenih risb in shem ter delovanje pomorske opreme;
 - (d) seznam zahtev in standardov preskušanja, ki se uporabljajo za zadevno pomorsko opremo v skladu s to direktivo, skupaj z opisom rešitev, sprejetih za izpolnjevanje navedenih zahtev;
 - (e) rezultate opravljenih projektnih izračunov, pregledov itd. ter
 - (f) poročila o preskusih,
- vzorce, reprezentativne za predvideno proizvodnjo. Priglašeni organ lahko po potrebi zahteva dodatne vzorce za izvajanje programa preskusov,

— dodatna dokazila o ustreznosti rešitve tehnične zasnove. V teh dodatnih dokazilih so navedeni vsi dokumenti, ki so bili uporabljeni. Dodatna dokazila po potrebi vsebujejo rezultate preskusov, ki jih je izvedel ustrezen laboratorij proizvajalca ali drug preskuševalni laboratorij v njegovem imenu in na njegovo odgovornost.

4. Priglašeni organ:

v zvezi s pomorsko opremo:

4.1 pregleda tehnično dokumentacijo in dodatna dokazila, da ugotovi ustreznost tehnične zasnove pomorske opreme;

v zvezi z vzorci:

4.2 preveri, ali so bili vzorci proizvedeni v skladu s tehnično dokumentacijo, in določi elemente, ki so bili zasnovani v skladu z veljavnimi določbami ustreznih zahtev in standardov preskušanja, pa tudi elemente, ki so bili zasnovani, ne da bi bile upoštevane ustrezne določbe navedenih standardov;

4.3 izvede ustrezne preglede in preskuse ali naroči njihovo izvedbo v skladu s to direktivo;

4.4 se dogovori s proizvajalcem o kraju, v katerem se bodo opravljali pregledi in preskusi.

5. Priglašeni organ sestavi poročilo o vrednotenju, ki navaja ukrepe, izvedene v skladu s točko 4, in njihove rezultate. Brez poseganja v obveznosti do priglasitvenih organov objavi priglašeni organ vsebino navedenega poročila v celoti ali delno le, če proizvajalec s tem soglaša.

6. Kadar tip izpolnjuje zahteve posebnih mednarodnih instrumentov, ki veljajo za zadevno pomorsko opremo, priglašeni organ proizvajalcu izda certifikat o ES-pregledu tipa. Certifikat vsebuje ime in naslov proizvajalca, ugotovitve pregleda, morebitne pogoje njegove veljavnosti in potrebne podatke za identifikacijo odobrenega tipa. Certifikatu je lahko priložena ena ali več prilog.

Certifikat in njegove priloge vsebujejo vse potrebne informacije, da se lahko ovrednoti skladnost proizvedenih proizvodov s preskušanim tipom in omogoči nadzor med uporabo.

Kadar tip ne izpolnjuje veljavnih zahtev mednarodnih instrumentov, priglašeni organ zavrne izdajo certifikata o ES-pregledu tipa in ustrezno obvesti vlagatelja s podrobno utemeljitvijo zavrnitve.

7. Če odobreni tip ne izpolnjuje več veljavnih zahtev, priglašeni organ določi, ali je potrebno dodatno preskušanje ali nov postopek za ugotavljanje skladnosti.

Proizvajalec obvesti priglašeni organ, ki hrani tehnično dokumentacijo v zvezi s certifikatom o ES-pregledu tipa, o vseh spremembah odobrenega tipa, ki bi lahko vplivale na skladnost pomorske opreme z zahtevami ustreznih mednarodnih instrumentov ali pogoji veljavnosti certifikata. Za takšne spremembe je potrebna dodatna odobritev v obliki dodatka k izvornemu certifikatu o ES-pregledu tipa.

8. Vsak priglašeni organ obvesti svoje priglasitvene organe o izdanih ali umaknjenih certifikatih o ES-pregledu tipa in/ali dodatkih k tem certifikatom ter priglasitvenim organom redno ali na zahtevo posreduje seznam zavrnutih, začasno preklicanih ali drugače omejenih potrdil in/ali dodatkov.

Vsak priglašeni organ obvesti druge priglašene organe o certifikatih o ES-pregledu tipa in/ali morebitnih dodatkih k njim, ki jih je zavrnil, umaknil, začasno preklical ali drugače omejil, ter jih na zahtevo obvesti o certifikatih in/ali dodatkih, ki jih je izdal.

Komisija, države članice in drugi priglašeni organi lahko na zahtevo pridobijo izvod certifikata o ES-pregledu tipa in/ali njihovih dodatkov. Komisija in države članice lahko na zahtevo pridobijo izvod tehnične dokumentacije in rezultate pregledov, ki jih je izvedel priglašeni organ. Priglašeni organ hrani izvod certifikata o ES-pregledu tipa, njegovih prilog in dodatkov ter tehnični spis, vključno z dokumentacijo, ki jo predloži proizvajalec, do izteka veljavnosti certifikata.

9. Proizvajalec hrani izvod certifikata o ES-pregledu tipa, njegovih prilog in dodatkov, vključno s tehnično dokumentacijo, za nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme.
10. Pooblaščen zastopnik proizvajalca lahko vloži zahtevek iz točke 3 ter izpolni obveznosti iz točk 7 in 9, če so navedene v pooblastilu.

II. MODUL D: SKLADNOST S TIPOM NA PODLAGI ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI PROIZVODNEGA PROCESA

1. Skladnost s tipom na podlagi zagotavljanja kakovosti proizvodnega procesa je del postopka za ugotavljanje skladnosti, pri čemer proizvajalec izpolni obveznosti iz točk 2 in 5 ter zagotovi in na lastno odgovornost izjavi, da je zadevna pomorska oprema v skladu s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in da izpolnjuje zahteve mednarodnih instrumentov, ki se uporabljajo zanjo.
2. Proizvodnja
Proizvajalec upravlja odobren sistem kakovosti za proizvodnjo, pregled končnega proizvoda in preskušanje zadevnih proizvodov iz točke 3 ter je nadzorovan v skladu s točko 4.
3. Sistem kakovosti
 - 3.1 Proizvajalec predloži zahtevek za oceno svojega sistema kakovosti za zadevno pomorsko opremo priglašenemu organu, ki ga izbere sam.

Zahtevek vključuje:

- ime in naslov proizvajalca ter, če je zahtevek vložil pooblaščen zastopnik, tudi njegovo ime in naslov,
- pisno izjavo, da enak zahtevek ni bil predložen nobenemu drugemu priglašenemu organu,
- vse ustrezne informacije o predvideni kategoriji pomorske opreme,
- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- tehnično dokumentacijo o odobrenem tipu in izvod certifikata o ES-pregledu tipa.

- 3.2 S sistemom kakovosti se zagotovi skladnost proizvodov s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in zahtevami mednarodnih instrumentov, ki veljajo zanje.

Vsi elementi, zahteve in določbe, ki jih je sprejel proizvajalec, se sistematično in metodično dokumentirajo v obliki pisnih ukrepov, postopkov in navodil. Dokumentacija o sistemu kakovosti omogoča dosledno razlago programov, načrtov, priročnikov in zapisov o kakovosti.

Vsebuje zlasti ustrezen opis:

- ciljev kakovosti in organizacijske strukture, odgovornosti in pooblastil vodstva v zvezi s kakovostjo proizvodov,
- ustreznih načinov proizvodnje, nadzora kakovosti in zagotavljanja kakovosti, postopkov in sistematičnih ukrepov, ki se bodo uporabljali,
- pregledov in preskusov, ki bodo izvedeni pred in med proizvodnjo ter po njej, ter pogostnosti njihovega izvajanja,
- zapisov o kakovosti, kot so poročila o pregledu in podatki o preskusih, podatki o umerjanju opreme, poročila o strokovni usposobljenosti zadevnega osebja itd., ter
- načinov za monitoring doseganja zahtevane kakovosti proizvoda in učinkovitega delovanja sistema kakovosti.

3.3 Priglašeni organ oceni sistem kakovosti, da ugotovi, ali izpolnjuje zahteve iz točke 3.2.

Skupina za presojo ima poleg izkušenj pri sistemih vodenja kakovosti vsaj enega člana z izkušnjami iz ocenjevanja na ustreznem področju pomorske opreme in zadevne tehnologije pomorske opreme ter poznavanjem veljavnih zahtev mednarodnih instrumentov. Presoja vključuje ocenjevalni obisk prostorov proizvajalca. Skupina za presojo pregleda tehnično dokumentacijo iz pete alineje točke 3.1, da preveri, ali je proizvajalec sposoben ugotoviti, katere so ustrezne zahteve mednarodnih instrumentov, in izvesti potrebne preglede za zagotovitev skladnosti proizvoda z navedenimi zahtevami.

Odločitev se sporoči proizvajalcu. Obvestilo vsebuje ugotovitve presoje in utemeljeno odločitev o oceni.

- 3.4 Proizvajalec se zaveže, da bo izpolnjeval obveznosti, ki izhajajo iz sistema kakovosti, kot je bil odobren, ter vzdrževal njegovo ustreznost in učinkovitost.
- 3.5 Proizvajalec priglašeni organ, ki je odobril sistem kakovosti, obvesti o vsaki nameravani spremembi sistema kakovosti.

Priglašeni organ ovrednoti vse predlagane spremembe in se odloči, ali bo spremenjeni sistem kakovosti še naprej izpolnjeval zahteve iz točke 3.2 oziroma ali je potrebna ponovna ocena.

O svoji odločitvi obvesti proizvajalca. Uradno obvestilo vsebuje ugotovitve pregleda in utemeljeno odločitev o oceni.

4. Nadzor, za katerega je odgovoren priglašeni organ

- 4.1 Namen nadzora je zagotoviti, da proizvajalec ustrezno izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti.

4.2 Proizvajalec priglašenu organu za namene ocenjevanja omogoči dostop do prostorov za proizvodnjo, pregledovanje, preskušanje in skladiščenje ter mu zagotovi vse potrebne informacije, zlasti:

- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- zapise o kakovosti, kot so poročila o pregledu in podatki o preskusih, podatki o umerjanju opreme, poročila o strokovni usposobljenosti osebja itd.

4.3 Priglašeni organ izvaja redne presoje, da ugotovi, ali proizvajalec vzdržuje in uporablja sistem kakovosti, ter proizvajalcu predloži poročilo o presoji.

4.4 Poleg tega lahko priglašeni organ nenapovedano obišče proizvajalca, razen če za take obiske na podlagi nacionalne zakonodaje in iz obrambnih ali varnostnih razlogov veljajo določene omejitve. Med takšnimi obiski lahko priglašeni organ po potrebi izvede ali naroči izvedbo preskusov proizvodov, da preveri pravilno delovanje sistema kakovosti. Priglašeni organ proizvajalcu predloži poročilo o obisku in, če so bili preskusi izvedeni, tudi poročilo o preskusih.

5. Oznaka skladnosti in izjava o skladnosti

5.1 Proizvajalec namesti oznako krmila iz člena 9 in na odgovornost priglašene organa iz točke 3.1 identifikacijsko številko tega organa na vsak proizvod, ki je v skladu s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in ki izpolnjuje veljavne zahteve mednarodnih instrumentov.

5.2 Proizvajalec za vsak vzorčni proizvod pripravi pisno izjavo o skladnosti in jo hrani za nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme. V izjavi o skladnosti se opredeli vzorčna pomorska oprema, za katero je bila sestavljena.

Na zahtevo se pristojnim organom predloži izvod izjave o skladnosti.

6. Proizvajalec vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme, za pristojne organe hrani:

- dokumentacijo iz točke 3.1,
- spremembo iz točke 3.5, kot je bila odobrena,
- odločitve in poročila priglašene organa iz točk 3.5, 4.3 in 4.4.

7. Vsak priglašeni organ obvesti svoje priglasitvene organe o izdanih ali umaknjenih odobritvah sistema kakovosti in redno ali na zahtevo svojim priglasitvenim organom posreduje seznam zavrnjenih, začasno preklicanih ali drugače omejenih odobritev sistema kakovosti.

Vsak priglašeni organ druge priglašene organe obvesti o odobritvah sistema kakovosti, ki jih je zavrnil, začasno preklical, umaknil ali drugače omejil, ter jih na zahtevo obvesti o odobritvah sistema kakovosti, ki jih je izdal.

8. Pooblaščen zastopnik

Obveznosti proizvajalca iz točk 3.1, 3.5, 5 in 6 lahko v njegovem imenu in na njegovo odgovornost izpolni pooblaščen zastopnik, če so navedene v pooblastilu.

III. MODUL E: SKLADNOST S TIPOM NA PODLAGI ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI PROIZVODA

1. Skladnost s tipom na podlagi zagotavljanja kakovosti proizvoda je del postopka za ugotavljanje skladnosti, v okviru katerega proizvajalec izpolni obveznosti iz točk 2 in 5 ter zagotovi in na lastno odgovornost izjavi, da je zadevna pomorska oprema v skladu s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in da izpolnjuje zahteve mednarodnih instrumentov, ki veljajo zanjo.

2. Proizvodnja

Proizvajalec upravlja odobren sistem kakovosti za pregled končnega proizvoda in preskušanje zadevnih proizvodov iz točke 3 ter je nadzorovan v skladu s točko 4.

3. Sistem kakovosti

3.1 Proizvajalec predloži zahtevek za oceno svojega sistema kakovosti za zadevno pomorsko opremo priglašnemu organu, ki ga izbere sam.

Zahtevek vključuje:

— ime in naslov proizvajalca ter, če je zahtevek vložil pooblaščen zastopnik, tudi njegovo ime in naslov,

— pisno izjavo, da enak zahtevek ni bil predložen nobenemu drugemu priglašnemu organu,

— vse ustrezne informacije o predvideni kategoriji pomorske opreme,

— dokumentacijo o sistemu kakovosti ter

— tehnično dokumentacijo o odobrenem tipu in izvod certifikata o ES-pregledu tipa.

3.2 Sistem kakovosti zagotovi skladnost proizvodov s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in ustreznimi zahtevami mednarodnih instrumentov.

Vsi elementi, zahteve in določbe, ki jih je sprejel proizvajalec, se sistematično in metodično dokumentirajo v obliki pisnih ukrepov, postopkov in navodil. Dokumentacija o sistemu kakovosti omogoča dosledno razlago programov, načrtov, priročnikov in zapisov o kakovosti.

Vsebuje zlasti ustrezen opis:

— ciljev kakovosti in organizacijske strukture, odgovornosti in pooblastil vodstva glede kakovosti proizvodov,

— pregledov in preskusov, ki bodo izvedeni po koncu proizvodnje,

— zapisov o kakovosti, kot so poročila o pregledu in podatki o preskusih, podatki o umerjanju opreme, poročila o strokovni usposobljenosti zadevnega osebja itd.,

— načinov spremljanja učinkovitega delovanja sistema kakovosti.

3.3 Priglašeni organ oceni sistem kakovosti, da ugotovi, ali izpolnjuje zahteve iz točke 3.2.

Skupina za presojo ima poleg izkušenj pri sistemih vodenja kakovosti vsaj enega člana z izkušnjami iz ocenjevanja na ustreznem področju pomorske opreme in zadevne tehnologije pomorske opreme ter poznavanjem veljavnih zahtev mednarodnih instrumentov. Presoja vključuje ocenjevalni obisk prostorov proizvajalca. Skupina za presojo pregleda tehnično dokumentacijo iz pete alineje točke 3.1, da preveri, ali je proizvajalec sposoben opredeliti ustrezne zahteve mednarodnih instrumentov in izvesti potrebne preglede za zagotovitev skladnosti proizvodov z navedenimi zahtevami.

Odločitev se sporoči proizvajalcu. Obvestilo vsebuje ugotovitve presoje in utemeljeno odločitev o oceni.

3.4 Proizvajalec se zaveže, da bo izpolnjeval obveznosti, ki izhajajo iz sistema kakovosti, kot je bil odobren, ter vzdrževal njegovo ustreznost in učinkovitost.

3.5 Proizvajalec priglašeni organ, ki je odobril sistem kakovosti, obvesti o vsaki nameravani spremembi sistema kakovosti.

Priglašeni organ ovrednoti vse predlagane spremembe in se odloči, ali bo spremenjeni sistem kakovosti še naprej izpolnjeval zahteve iz točke 3.2 oziroma ali je potrebna ponovna ocena.

O svoji odločitvi obvesti proizvajalca. Uradno obvestilo vsebuje ugotovitve pregleda in utemeljeno odločitev o oceni.

4. Nadzor, za katerega je odgovoren priglašeni organ

4.1 Namen nadzora je zagotoviti, da proizvajalec ustrezno izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti.

4.2 Proizvajalec priglašenemu organu za namene ocenjevanja omogoči dostop do prostorov za proizvodnjo, pregledovanje, preskušanje in skladiščenje ter mu zagotovi vse potrebne informacije, zlasti:

— dokumentacijo o sistemu kakovosti,

— zapise o kakovosti, kot so poročila o pregledu in podatki o preskusih, podatki o umerjanju opreme, poročila o strokovni usposobljenosti osebja itd.

4.3 Priglašeni organ izvaja redne presoje, da ugotovi, ali proizvajalec vzdržuje in uporablja sistem kakovosti, ter proizvajalcu predloži poročilo o presoji.

4.4 Poleg tega lahko priglašeni organ nepričakovano obišče proizvajalca, razen če veljajo za take obiske določene omejitve na podlagi nacionalne zakonodaje ali iz obrambnih oziroma varnostnih razlogov. Med takšnimi obiski lahko priglašeni organ po potrebi izvede ali naroči izvesti preskuse proizvodov, da preveri pravilno delovanje sistema kakovosti. Priglašeni organ proizvajalcu predloži poročilo o obisku in, če so bili preskusi izvedeni, tudi poročilo o preskusih.

5. Oznaka skladnosti in izjava o skladnosti

5.1 Proizvajalec namesti oznako krmila iz člena 9 in na odgovornost priglašene organa iz točke 3.1 identifikacijsko številko tega organa na vsak proizvod, ki je v skladu s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in ki izpolnjuje veljavne zahteve mednarodnih instrumentov.

- 5.2 Proizvajalec za vsak vzorčni proizvod pripravi pisno izjavo o skladnosti in jo hrani za nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme. V izjavi o skladnosti se opredeli vzorčna pomorska oprema, za katero je bila sestavljena.

Na zahtevo se pristojnim organom predloži izvod izjave o skladnosti.

6. Proizvajalec vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme, za pristojne organe hrani:

— dokumentacijo iz točke 3.1,

— spremembo iz točke 3.5, kot je bila odobrena,

— odločitve in poročila priglašene organa iz točk 3.5, 4.3 in 4.4.

7. Vsak priglašeni organ obvesti svoje priglasitvene organe o izdanih ali umaknjenih odobritvah sistema kakovosti in redno ali na zahtevo svojim priglasitvenim organom posreduje seznam zavrženih, začasno preklicanih ali drugače omejenih odobritev sistema kakovosti.

Vsak priglašeni organ druge priglašene organe obvesti o odobritvah sistema kakovosti, ki jih je zavrnil, začasno preklical ali umaknil, ter jih na zahtevo obvesti o odobritvah sistema kakovosti, ki jih je izdal.

8. Pooblaščen zastopnik

Obveznosti proizvajalca iz točk 3.1, 3.5, 5 in 6 lahko v njegovem imenu in na njegovo odgovornost izpolni pooblaščen zastopnik, če so navedene v pooblastilu.

IV. MODUL F: SKLADNOST S TIPOM NA PODLAGI PREVERJANJA PROIZVODA

1. Skladnost s tipom na podlagi preverjanja proizvoda je del postopka za ugotavljanje skladnosti, v okviru katerega proizvajalec izpolni obveznosti iz točk 2, 5.1. in 6 ter zagotovi in na lastno odgovornost izjavi, da so zadevni proizvodi, za katere veljajo določbe iz točke 3, v skladu s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in da izpolnjujejo zahteve mednarodnih instrumentov, ki veljajo zanje.

2. Proizvodnja

Proizvajalec sprejme vse potrebne ukrepe, da se na podlagi proizvodnega procesa in njegovega spremljanja zagotovi skladnost proizvedenih proizvodov z odobrenim tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in zahtevami mednarodnih instrumentov, ki veljajo zanje.

3. Preverjanje

Priglašeni organ, ki ga je izbral proizvajalec, izvede ustrezne preglede in preskuse, da preveri skladnost proizvodov z odobrenim tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in ustreznimi zahtevami mednarodnih instrumentov.

Pregledi in preskusi za pregled skladnosti proizvodov z ustreznimi zahtevami se po presoji proizvajalca izvedejo s pregledom in preskušanjem vsakega proizvoda, kot je določeno v točki 4, ali s pregledom in preskušanjem proizvodov na podlagi statističnih podatkov, kot je določeno v točki 5.

4. Preverjanje skladnosti s pregledom in preskusom vsakega proizvoda

- 4.1 Vsi proizvodi se pregledajo in preskusijo posamezno v skladu s to direktivo, da se preveri skladnost proizvodov z odobrenim tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in ustreznimi zahtevami mednarodnih instrumentov.
- 4.2 Priglašeni organ izda certifikat o skladnosti ob upoštevanju izvedenih pregledov in preskusov ter namesti svojo identifikacijsko številko na vsak odobreni proizvod ali jo da namestiti na svojo odgovornost.

Proizvajalec hrani certifikat o skladnosti za preglede nacionalnih organov vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme.

5. Statistično preverjanje skladnosti

- 5.1 Proizvajalec sprejme vse potrebne ukrepe, da se na podlagi proizvodnega procesa in njegovega spremljanja zagotovi homogenost vsake proizvedene serije, ter zagotovi svoje proizvode za preverjanje v obliki homogenih serij.
- 5.2 Iz vsake serije se vzame naključni vzorec. Vsi proizvodi v vzorcih so pregledani in preskušeni posamezno v skladu s to direktivo, da se zagotovi njihova skladnost z veljavnimi zahtevami mednarodnih instrumentov in določi, ali je serija sprejeta ali zavrnjena.
- 5.3 Če je serija sprejeta, se odobrijo vsi proizvodi iz serije, razen proizvodov iz vzorca, za katere je bilo ugotovljeno, da ne izpolnjujejo zahtev preskusa.

Priglašeni organ izda certifikat o skladnosti ob upoštevanju izvedenih pregledov in preskusov ter namesti svojo identifikacijsko številko na vsak odobreni proizvod ali jo da namestiti na svojo odgovornost.

Proizvajalec hrani certifikat o skladnosti za nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme.

- 5.4 Če je serija zavrnjena, priglašeni organ ali pristojni organ sprejme ustrezne ukrepe, da prepreči dajanje te serije na trg. Če so zavrnitve serij pogoste, lahko priglašeni organ opusti statistično preverjanje in sprejme ustrezne ukrepe.

6. Oznaka skladnosti in izjava o skladnosti

- 6.1 Proizvajalec namesti znak krmila iz člena 9 in na odgovornost priglašene organa iz točke 3 identifikacijsko številko tega organa na vsak proizvod, ki je v skladu s tipom, opisanim v certifikatu o ES-pregledu tipa, in ki izpolnjuje veljavne zahteve mednarodnih instrumentov.
- 6.2 Proizvajalec za vsak vzorčni proizvod pripravi pisno izjavo o skladnosti in jo hrani za nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme. V izjavi o skladnosti se opredeli vzorčna pomorska oprema, za katero je bila sestavljena.

Na zahtevo se pristojnim organom predloži izvod izjave o skladnosti.

7. Proizvajalec lahko med proizvodnim procesom na podlagi dovoljenja priglašene organa in na njegovo odgovornost namesti identifikacijsko številko tega organa na proizvode.

8. Pooblaščen zastopnik

Pooblaščen zastopnik lahko v imenu proizvajalca in v okviru njegove odgovornosti izpolni njegove obveznosti, če so navedene v pooblastilu. Pooblaščenemu zastopniku ni treba izpolniti obveznosti proizvajalca iz točk 2 in 5.1.

V. MODUL G: SKLADNOST NA PODLAGI PREVERJANJA ENOTE

1. Skladnost na podlagi preverjanja enote je postopek za ugotavljanje skladnosti, v okviru katerega proizvajalec izpolni obveznosti iz točk 2, 3 in 5 ter zagotovi in na lastno odgovornost izjavi, da je zadevni proizvod, za katerega veljajo določbe iz točke 4, v skladu z zahtevami mednarodnih instrumentov, ki veljajo zanj.

2. Tehnična dokumentacija

Proizvajalec pripravi tehnično dokumentacijo in jo predloži priglašnemu organu iz točke 4. Dokumentacija omogoča ugotavljanje skladnosti proizvoda z ustreznimi zahtevami ter vključuje ustrezno analizo in oceno tveganja. V tehnični dokumentaciji so določene veljavne zahteve, pri čemer v obsegu, ki je pomemben za tako ugotavljanje, zajema zasnovo, proizvodnjo in delovanje proizvoda. Kadar je ustrezno, tehnična dokumentacija vsebuje vsaj naslednje elemente:

— splošen opis proizvoda,

— zasnovo konstrukcije in delovne risbe ter sheme sestavnih delov, podsestavov, tokokrogov itd.,

— opise in razlage, ki so potrebni za razumevanje navedenih risb in shem ter delovanje proizvoda,

— seznam zahtev in standardov preskušanja, ki se uporabljajo za zadevno pomorsko opremo v skladu s to direktivo, skupaj z opisom rešitev, sprejetih za izpolnjevanje navedenih zahtev,

— rezultate opravljenih projektних izračunov, pregledov itd. ter

— poročila o preskusih.

Proizvajalec hrani tehnično dokumentacijo za ustrezne nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme.

3. Proizvodnja

Proizvajalec sprejme vse potrebne ukrepe, da se na podlagi proizvodnega procesa in njegovega spremljanja zagotovi skladnost proizvedenega proizvoda z veljavnimi zahtevami mednarodnih instrumentov.

4. Preverjanje

Priglašeni organ, ki ga je izbral proizvajalec, izvede ustrezne preglede in preskuse v skladu s to direktivo, da preveri skladnost proizvoda z veljavnimi zahtevami mednarodnih instrumentov.

Priglašeni organ izda certifikat o skladnosti ob upoštevanju izvedenih pregledov in preskusov ter namesti svojo identifikacijsko številko na odobreni proizvod ali jo da namestiti na svojo odgovornost.

Proizvajalec hrani certifikate o skladnosti za nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme.

5. Oznaka skladnosti in izjava o skladnosti

5.1 Proizvajalec namesti znak krmila iz člena 9 in na odgovornost priglašene organa iz točke 4 identifikacijsko številko tega organa na vsak proizvod, ki izpolnjuje veljavne zahteve mednarodnih instrumentov.

5.2 Proizvajalec pripravi pisno izjavo o skladnosti in jo hrani za nacionalne organe vsaj deset let po namestitvi znaka krmila na zadnji proizvedeni proizvod in v nobenem primeru za krajše obdobje, kot je pričakovana življenjska doba zadevne pomorske opreme. V izjavi o skladnosti se opredeli proizvod, za katerega je bila sestavljena.

Na zahtevo se pristojnim organom predloži izvod izjave o skladnosti.

6. Pooblaščen zastopnik

Obveznosti proizvajalca iz točk 2 in 5 lahko v njegovem imenu in na njegovo odgovornost izpolni pooblaščen zastopnik, če so navedene v pooblastilu.

—

PRILOGA III

ZAHTEVE, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI ORGANI ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI, DA POSTANEJO PRIGLAŠENI ORGANI

1. Za namene priglasitve mora organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjevati zahteve iz točk 2 do 11.
2. Organ za ugotavljanje skladnosti je ustanovljen v skladu z nacionalno zakonodajo in je pravna oseba.
3. Organ za ugotavljanje skladnosti je organ tretje strani, ki je neodvisen od organizacije ali pomorske opreme, katere skladnost ugotavlja.
4. Organ, ki je del poslovnega združenja ali strokovnih zvez, ki zastopajo podjetja, vključena v zasnovo, proizvodnjo, dobavo, sestavljanje, uporabo ali vzdrževanje pomorske opreme, katere skladnost ugotavlja, se lahko šteje kot organ za ugotavljanje skladnosti, če je zagotovljena njegova neodvisnost in ni navzkrižja interesov.
5. Organ za ugotavljanje skladnosti, njegovo najvišje vodstvo in osebje, odgovorno za izvajanje nalog za ugotavljanje skladnosti, niso oblikovalci, proizvajalci, dobavitelji, monterji, kupci, lastniki, uporabniki ali vzdrževalci pomorske opreme, katere skladnost ugotavljajo, niti pooblaščen zastopniki katere koli od navedenih strani. To ne onemogoča uporabe ocenjevanih proizvodov, ki so nujni za delovanje organa za ugotavljanje skladnosti, ali uporabe takšnih proizvodov za osebne namene.
6. Organ za ugotavljanje skladnosti, njegovo najvišje vodstvo in osebje, odgovorno za izvajanje nalog za ugotavljanje skladnosti, ne sodelujejo neposredno pri zasnovi, proizvodnji ali konstrukciji, trženju, montaži, uporabi ali vzdrževanju navedene pomorske opreme niti ne zastopajo strani, ki sodelujejo pri navedenih dejavnostih. Ne sodelujejo pri nobenih dejavnostih, ki bi lahko nasprotovale njihovi neodvisni presoji ali neoporečnosti v zvezi z dejavnostmi za ugotavljanje skladnosti, za katere so priglašeni. To velja zlasti za svetovalne storitve.
7. Organi za ugotavljanje skladnosti zagotavljajo, da dejavnosti njihovih odvisnih družb ali podizvajalcev ne vplivajo na zaupnost, objektivnost ali nepristranskost njihovih dejavnosti za ugotavljanje skladnosti.
8. Organi za ugotavljanje skladnosti in njihovo osebje izvajajo dejavnosti za ugotavljanje skladnosti z največjo strokovno neoporečnostjo in potrebno tehnično usposobljenostjo na določenem področju brez pritiskov in spodbud, zlasti finančnih, ki bi lahko vplivali na njihovo presojlo ali rezultate njihovih dejavnosti za ugotavljanje skladnosti, zlasti od oseb ali skupin oseb, ki jih zanimajo rezultati navedenih dejavnosti.
9. Organ za ugotavljanje skladnosti je sposoben izvajati vse naloge za ugotavljanje skladnosti, ki so mu dodeljene v skladu s to direktivo in za katere je bil priglašen, ne glede na to, ali navedene naloge izvede sam organ za ugotavljanje skladnosti oziroma ali so izvedene v njegovem imenu in v okviru njegove odgovornosti.
10. Organ za ugotavljanje skladnosti ima vedno ter za vsak postopek za ugotavljanje skladnosti in vsako vrsto, kategorijo ali podkategorijo pomorske opreme, za katero je priglašen, na voljo:
 - (a) potrebno osebje s tehničnim znanjem ter zadostnimi in ustreznimi izkušnjami za izvajanje nalog za ugotavljanje skladnosti;
 - (b) opise postopkov, v skladu s katerimi se izvaja ugotavljanje skladnosti, ki zagotavljajo preglednost in zmožnost reprodukcije navedenih postopkov. Izvaja ustrezno politiko in postopke, na podlagi katerih se ločijo naloge, ki jih izvaja kot priglašeni organ, in druge dejavnosti;
 - (c) postopke za izvajanje dejavnosti, ki ustrezno upoštevajo velikost podjetja, sektor, v katerem deluje, njegovo strukturo, stopnjo zahtevnosti zadevne tehnologije pomorske opreme in masovno ali serijsko naravo proizvodnega postopka.

11. Organ za ugotavljanje skladnosti ima potrebna sredstva za ustrezno izvajanje tehničnih in upravnih nalog, povezanih z dejavnostmi za ugotavljanje skladnosti, ter dostop do vse potrebne opreme in prostorov.
 12. Osebe, pristojne za izvajanje dejavnosti za ugotavljanje skladnosti:
 - (a) je dobro tehnično in poklicno usposobljeno, kar zajema vse dejavnosti za ugotavljanje skladnosti, za katere je bil organ za ugotavljanje skladnosti priglasišen;
 - (b) ima zadostno znanje o zahtevah glede ugotavljanja skladnosti, ki ga izvaja, in ustrezna pooblastila za izvedbo navedenega ugotavljanja skladnosti;
 - (c) ima primerno znanje in razumevanje o veljavnih zahtevah in standardih preskušanja ter o ustreznih določbah zakonodaje Unije o harmonizaciji in predpisih, ki izvajajo to zakonodajo;
 - (d) je sposobno pripraviti certifikate, zapise in poročila, ki dokazujejo, da so bila ocenjevanja izvedena.
 13. Zagotovljena je nepristranskost organa za ugotavljanje skladnosti, njegovega najvišjega vodstva in osebja za ugotavljanje skladnosti.
 14. Plačilo najvišjega vodstva in osebja organa za ugotavljanje skladnosti za ocenjevanje ni odvisno od števila opravljenih ugotavljanj skladnosti ali rezultatov navedenih ugotavljanj skladnosti.
 15. Organ za ugotavljanje skladnosti sklene zavarovanje odgovornosti, razen če odgovornost prevzame država v skladu z nacionalnim pravom ali če je država članica sama neposredno odgovorna za ugotavljanje skladnosti.
 16. Osebe organa za ugotavljanje skladnosti je zavezano k poklicni molčečnosti v zvezi z vsemi informacijami, pridobljenimi med izvajanjem nalog v skladu s to direktivo ali katero koli izvedbeno določbo nacionalne zakonodaje, razen pred pristojnimi organi držav članic, v katerih se izvajajo njegove dejavnosti. Pravice iz lastništva so zaščitene.
 17. Organi za ugotavljanje skladnosti sodelujejo pri ustreznih dejavnostih standardizacije in dejavnostih skupine za usklajevanje priglasišenega organa, ustanovljene na podlagi te direktive, ali zagotovijo, da je njihovo osebje za ocenjevanje obveščeno o teh dejavnostih ter da se upravne odločbe in dokumenti, ki so rezultat dela navedene skupine, uporabljajo kot splošne smernice.
 18. Organi za ugotavljanje skladnosti izpolnjujejo zahteve standarda EN ISO/IEC 17065:2012.
 19. Organi za ugotavljanje skladnosti zagotovijo, da preskuševalni laboratoriji, v katerih se izvaja ugotavljanje skladnosti, izpolnjujejo zahteve standarda EN ISO/IEC 17025:2005.
-

PRILOGA IV

PRIGLASITVENI POSTOPEK

1. Zahtevak za priglasitev
 - 1.1 Organ za ugotavljanje skladnosti predloži zahtevak za priglasitev priglasitvenemu organu države članice, v kateri je ustanovljen.
 - 1.2 Navedenemu zahtevku je priložen opis dejavnosti za ugotavljanje skladnosti, modul ali moduli za ugotavljanje skladnosti in pomorska oprema, za katero navedeni organ trdi, da je pristojen, ter, če obstaja, certifikat o akreditaciji, ki ga izda nacionalni akreditacijski organ, s katerim potrjuje, da organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjuje zahteve iz Priloge III.
 - 1.3 Kadar zadevni organ za ugotavljanje skladnosti ne more zagotoviti certifikata o akreditaciji, priglasitvenemu organu predloži vso dokumentacijo, potrebno za preverjanje, priznavanje in redno spremljanje njegovega izpolnjevanja zahtev iz Priloge III.
2. Priglasitveni postopek
 - 2.1 Priglasitveni organi lahko priglasijo samo tiste organe za ugotavljanje skladnosti, ki izpolnjujejo zahteve iz Priloge III.
 - 2.2 Komisijo in druge države članice obveščajo z uporabo elektronskega orodja za priglasitev, ki ga je razvila in ga upravlja Komisija.
 - 2.3 Priglasitev vključuje vse podrobnosti o dejavnostih za ugotavljanje skladnosti, modul ali module za ugotavljanje skladnosti, zadevno pomorsko opremo in ustrezno potrdilo o usposobljenosti.
 - 2.4 Kadar priglasitev ne temelji na certifikatu o akreditaciji iz oddelka 1, priglasitveni organ Komisiji in drugim državam članicam predloži dokumentacijo, ki potrjuje pristojnost organa za ugotavljanje skladnosti in uvedene ukrepe, s čimer se zagotovi, da bo navedeni organ pod rednim nadzorom in da bo še naprej izpolnjeval zahteve iz Priloge III.
 - 2.5 Zadevni organ lahko izvaja dejavnosti priglašene organa le, kadar Komisija ali druge države članice ne predložijo ugovora v dveh tednih od priglasitve v primeru uporabe certifikata o akreditaciji ali v dveh mesecih od priglasitve v primeru, da akreditacija ni uporabljena.
 - 2.6 Samo organ iz točke 2.5 se šteje za priglašeni organ za namene te direktive.
 - 2.7 Države članice Komisijo in druge države članice obvestijo o vseh naknadnih relevantnih spremembah priglasitve.
3. Identifikacijske številke in sezname priglašanih organov
 - 3.1 Komisija priglašeni organu dodeli identifikacijsko številko.
 - 3.2 Dodeli samo eno takšno številko, tudi če je organ priglašen v skladu z različnimi zakonodajnimi akti Unije.
 - 3.3 Komisija javno objavi seznam organov, priglašanih v skladu s to direktivo, vključno z identifikacijskimi številkami, ki so jim bile dodeljene, in dejavnostmi, za katere so bili priglašeni.
 - 3.4 Komisija zagotovi redno posodabljanje navedenega seznama.

PRILOGA V

ZAHTEVE, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI PRIGLASITVENI ORGANI

1. Priglasitveni organ je ustanovljen tako, da ne pride do navzkrižja interesov z organi za ugotavljanje skladnosti.
 2. Priglasitveni organ je organiziran in deluje tako, da zaščiti objektivnost in nepristranskost svojih dejavnosti.
 3. Priglasitveni organ je organiziran tako, da vsako odločitev o priglasitvi organa za ugotavljanje skladnosti sprejmejo pristojne osebe, ki niso osebe, ki so izvedle ugotavljanje skladnosti.
 4. Priglasitveni organ na komercialni ali konkurenčni podlagi ne ponuja ali izvaja nobenih dejavnosti, ki jih izvajajo organi za ugotavljanje skladnosti, ali svetovalnih storitev.
 5. Priglasitveni organ zagotovi zaupnost pridobljenih podatkov.
 6. Priglasitveni organ ima na voljo zadostno število strokovnega osebja za pravilno izvajanje svojih nalog.
-

DIREKTIVA 2014/91/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 23. julija 2014****o spremembi Direktive 2009/65/ES o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP), kar zadeva funkcije depozitarja, plačne politike in sankcije****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 53(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktivo 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ bi bilo treba spremeniti, da bi se upoštevali razvoj trga in dosedanje izkušnje udeležencev na trgu in nadzornikov, zlasti za obravnavanje razlik med nacionalnimi določbami glede dolžnosti in odgovornosti depozitarjev, plačne politike in sankcij.
- (2) Da bi odpravili potencialno škodljiv učinek slabo oblikovanih plačnih struktur na preudarno obvladovanje tveganja in na nadzor tveganega ravnanja posameznikov, bi za družbe za upravljanje kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) morala veljati izrecna obveznost, da za tiste kategorije uslužbencev, katerih poklicne dejavnosti bistveno vplivajo na profile tveganja KNPVP, ki jih upravljajo, uvedejo in ohranjajo plačne politike in prakse, ki bodo skladne s preudarnim in učinkovitim obvladovanjem tveganja. Te kategorije uslužbencev bi morale vključevati vse zaposlene in druge uslužbence na ravni sklada ali podsklada, ki so nosilci odločanja, upravitelje skladov in osebe, ki sprejemajo dejanske odločitve o naložbah, osebe, ki so pooblaščenice, da vplivajo na te zaposlene ali uslužbence, vključno z naložbenimi svetovalci in analitiki, višje vodstvo in vse zaposlene, ki jih celotno prejeta plačila uvršča v isto plačno skupino kot višje vodstvo in nosilce odločanja. Ta pravila bi se morala uporabljati tudi za investicijske družbe, ki niso imenovalе družbe za upravljanje, ki ima dovoljenje v skladu z Direktivo 2009/65/ES. Te plačilne politike in prakse bi bilo treba sorazmerno uporabljati za vse tretje osebe, ki sprejemajo tiste odločitve o naložbah, ki vplivajo na profil tveganja KNPVP zaradi funkcij, ki so bile prenesene v skladu s členom 13 Direktive 2009/65/ES.
- (3) Pod pogojem, da družbe za upravljanje KNPVP in investicijske družbe uporabljajo vsa načela, ki urejajo plačne politike, bi morale biti sposobne uporabljati navedene politike na različne načine glede na svojo velikost, velikost KNPVP, ki jih upravljajo, svojo notranjo organizacijo ter naravo, področje in zapletenost svojih dejavnosti.

⁽¹⁾ UL C 96, 4.4.2013, str. 18.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

⁽³⁾ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

- (4) Čeprav mora nekatere ukrepe sprejeti upravni organ, bi bilo treba, kadar ima družba za upravljanje ali investicijska družba skladno z nacionalnim pravom vzpostavljene različne organe, ki so jim bile dodeljene specifične funkcije, zagotoviti, da zahteve, usmerjene v upravni organ ali upravni organ v svoji nadzorni funkciji, poleg tega ali namesto tega veljajo za te organe, kot je skupščina.
- (5) Države članice bi morale pri uporabi načel o preudarnih plačnih politikah in praks iz te direktive upoštevati načela iz Priporočila Komisije 2009/384/ES ⁽¹⁾ ter delo Odbora za finančno stabilnost in zaveze skupine G-20 za ublažitev tveganja v sektorju finančnih storitev.
- (6) Zajamčeno variabilno plačilo bi moralo biti izjema, saj ni skladno s preudarnim obvladovanjem tveganja ali načelom plačila na podlagi uspešnosti, in bi moralo biti omejeno na prvo leto zaposlitve.
- (7) Načela o preudarnih plačnih politikah bi se morala uporabljati tudi za plačila KNPVP družbam za upravljanje ali investicijskim družbam.
- (8) Komisija naj preuči, kateri so skupni stroški in odhodki naložbenih produktov za male vlagatelje v državah članicah ter ali je te stroške in odhodke treba dodatno harmonizirati, in naj svoje ugotovitve predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (9) Evropski nadzorni organ (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (ESMA), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, bi moral za spodbujanje nadzorne konvergence pri ocenjevanju plačnih politik in praks zagotavljati, da so na voljo smernice za preudarne plačne politike in prakse v sektorju upravljanja premoženja. Pri oblikovanju takšnih smernic bi mu moral pomagati Evropski nadzorni organ (Evropski bančni organ) (EBA), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Da bi preprečili izogibanje določbam o plačilih, bi morale navedene smernice zajemati tudi dodatne smernice glede oseb, za katere se plačne politike in prakse uporabljajo, ter glede prilagoditve načel plačil velikosti družbe za upravljanje ali investicijske družbe, KNPVP, ki jih te upravljajo, njihovi notranji organizaciji ter naravi, področju in zapletenosti njihovih dejavnosti. Smernice ESMA o plačnih politikah in praksah bi morale biti, kolikor je mogoče, po potrebi usklajene s smernicami za sklade, ki jih ureja Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.
- (10) Določbe o plačilih ne bi smele posegati v celovito izvajanje temeljnih pravic, zagotovljenih s Pogodbo o Evropski uniji (PEU), Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU) in Listino Evropske unije o človekovih pravicah (Listina), v splošna načela nacionalnega pogodbenega in delovnega prava, veljavno zakonodajo o pravicah in udeležbi delničarjev ter splošno odgovornost upravnih in nadzornih organov zadevnih družb, pa tudi ne, kadar je to primerno, v pravico socialnih partnerjev, da sklepajo in izvajajo kolektivne pogodbe v skladu z nacionalnim pravom in prakso.
- (11) Da se zagotovi potrebna raven harmonizacije zadevnih regulativnih zahtev v različnih državah članicah, bi bilo treba sprejeti dodatna pravila, s katerimi se določijo naloge in dolžnosti depozitarjev, določijo pravne osebe, ki bi lahko bile imenovane za depozitarje, in pojasni odgovornost depozitarjev, če bi se sredstva KNPVP v skrbništvu izgubila ali bi depozitarji neustrezno opravljali nadzorne dolžnosti. Takšno neustrezno izvajanje lahko povzroči izgubo sredstev, pa tudi izgubo vrednosti sredstev, če na primer depozitar ne ukrepa glede naložb, ki niso v skladu s pravili upravljanja sklada.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije 2009/384/ES z dne 30. aprila 2009 o plačnih politikah v sektorju finančnih storitev (UL L 120, 15.5.2009, str. 22).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).

- (12) Pojasniti je treba, da bi moral KNPVP imenovati enotnega depozitarja, ki bi izvajal splošen nadzor nad sredstvi KNPVP. Z zahtevo po enotnem depozitarju naj bi zagotovili, da bo imel depozitar pregled nad vsemi sredstvi KNPVP ter da bodo upravitelji sklada in vlagatelji vanje imeli enotno referenčno točko, na katero se je mogoče obrniti v primeru težav v zvezi s hrambo sredstev ali izvajanjem nadzornih funkcij. Hramba sredstev vključuje skrbništvo nad sredstvi ali, če skrbništvo ni mogoče, preverjanje lastništva teh sredstev in vodenje evidenc o njih.
- (13) Depozitar bi moral pri izvajanju svojih nalog ravnati pošteno, pravično, strokovno in neodvisno ter v interesu KNPVP in vlagateljev v KNPVP.
- (14) Da bi v vseh državah članicah ne glede na pravno obliko KNPVP zagotovili harmoniziran pristop v zvezi z opravljanjem dolžnosti depozitarjev, je treba uvesti enoten seznam nadzornih dolžnosti za depozitarje v zvezi z KNPVP, ki ima obliko podjetja (investicijska družba), in KNPVP, ki je ustanovljen s pogodbo.
- (15) Depozitar bi moral biti odgovoren za ustrezno spremljanje denarnih tokov KNPVP, zlasti pa za zagotovitev, da sta denar in gotovina vlagatelja, ki pripadata KNPVP, ustrezno knjižena na računih, ki se pri enem od subjektov iz točke (a), (b) ali (c) člena 18(1) Direktive Komisije 2006/73/ES ⁽¹⁾ odprejo na ime KNPVP, na ime družbe za upravljanje, ki nastopa v imenu KNPVP, ali na ime depozitarja, ki nastopa v imenu KNPVP. Zato bi bilo treba sprejeti natančne določbe o spremljanju denarnih tokov, da bi zagotovili učinkovito in dosledno zaščito vlagateljev. Depozitar bi moral pri zagotavljanju, da so denarna sredstva vlagatelja knjižena na gotovinskem računu, upoštevati načela iz člena 16 navedene direktive.
- (16) Da se preprečijo goljufije v zvezi z gotovinskimi transferji, se brez vednosti depozitarja ne bi smel odpreti noben gotovinski račun, povezan s transakcijami KNPVP.
- (17) Vsako sredstvo, ki je v skrbništvu za KNPVP, bi bilo treba razlikovati od lastnih sredstev depozitarja in bi se moralo vedno obravnavati kot lastnina tega KNPVP. S takšno zahtevo naj bi vlagateljem zagotovili dodatno zaščito, če depozitar ne izpolni obveznosti.
- (18) Poleg že veljavne dolžnosti hrambe sredstev, ki pripadajo KNPVP, bi bilo treba sredstva, ki so lahko v skrbništvu, ločevati od tistih, ki ne morejo biti v skrbništvu, za katere pa velja obveznost voditi evidenco in preverjati njihovo lastništvo. Skupino sredstev, ki je lahko v skrbništvu, bi bilo treba jasno opredeliti, saj bi morala dolžnost vrnitve izgubljenih sredstev veljati le za to specifično kategorijo sredstev.
- (19) Depozitar ali tretja oseba, na katero je bila prenesena funkcija skrbništva, sredstev v skrbništvu ne bi smela ponovno uporabiti za lasten račun. Za ponovno uporabo sredstev za račun KNPVP bi morali veljati določeni pogoji.
- (20) Treba je določiti pogoje, pod katerimi se dolžnosti hrambe, ki jih ima depozitar, prenesejo na tretjo osebo. Prenos in nadaljnji prenos bi morala biti objektivno utemeljena, zanju pa bi morale veljati stroge zahteve glede ustreznosti tretje osebe, na katero bi se funkcija prenesla, ter glede potrebne spretnosti, skrbnosti in vestnosti, s katerimi bi moral depozitar to tretjo osebo izbrati, imenovati in oceniti. Za namen doseganja enotnih tržnih pogojev in enako visoke ravni zaščite vlagateljev bi morali biti takšni pogoji usklajeni s tistimi, ki se uporabljajo na podlagi Direktive 2011/61/EU. Sprejeti bi bilo treba določbe za zagotovitev, da imajo tretje osebe, na katere so bile prenesene funkcije hrambe, sredstva, potrebna za izvajanje svojih dolžnosti, in da izločajo sredstva KNPVP.

⁽¹⁾ Direktiva Komisije 2006/73/ES z dne 10. avgusta 2006 o izvajanju Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih družb ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L 241, 2.9.2006, str. 26).

- (21) Kadar centralna depotna družba (CDD), kot je opredeljena v točki 1 člena 2(1) Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ali CDD tretje države opravlja storitve vodenja sistema poravnave vrednostnih papirjev, kot tudi vsaj začetnega vpisa vrednostnih papirjev v sistem v nematerializirani obliki prek začetnega knjiženja v dobro ali zagotavljanja in vodenja računov vrednostnih papirjev na najvišji stopnji, kot je navedeno v oddelku A Priloge k navedeni uredbi, opravljanje teh storitev s strani te CDD, kar zadeva vrednostne papirje KNPVP, ki jih ta CDD začetno vpiše v sistem v nematerializirani obliki prek začetnega knjiženja v dobro, ne bi smelo šteti kot prenos funkcij skrbništva. Bi pa moralo to, da se skrbništvo nad vrednostnimi papirji KNPVP zaupa kateri koli CDD ali kateri koli CDD tretje države, šteti kot prenos funkcij skrbništva.
- (22) Tretji osebi, na katero je prenesena hramba sredstev, bi moralo biti omogočeno, da ohrani zbirni račun kot skupni ločeni račun za več KNPVP.
- (23) Kadar je skrbništvo preneseno na tretjo osebo, je treba zagotoviti tudi, da ta tretja oseba izpolnjuje specifične zahteve v zvezi z učinkovito ureditvijo ter nadzorom varnega in skrbnega poslovanja. Za zagotovitev, da so finančni instrumenti v posesti tretje osebe, na katero je bila preneseno skrbništvo, bi bilo treba izvajati tudi redne zunanje revizije.
- (24) Za zagotavljanje dosledno visokih ravni zaščite vlagateljev bi bilo treba sprejeti določbe o ravnanju in obvladovanju navzkrižij interesov, ki bi se morale uporabljati v vseh primerih, tudi pri prenosu dolžnosti hrambe. S temi pravili bi bilo treba zlasti zagotoviti jasno delitev nalog in funkcij med depozitarjem, KNPVP in družbo za upravljanje ali investicijsko družbo.
- (25) Da se zagotovita visoka raven zaščite vlagateljev ter ustrezna raven ureditve varnega in skrbnega poslovanja ter stalnega nadzora, je treba oblikovati izčrpen seznam subjektov, ki lahko delujejo kot depozitarji. Te subjekte bi bilo treba omejiti na nacionalne centralne banke, kreditne institucije in druge pravne osebe, ki jim je v skladu s pravom držav članic dovoljeno izvajati dejavnosti depozitarja po tej direktivi, so predmet nadzora varnega in skrbnega poslovanja, zanje veljajo zahteve o kapitalski ustreznosti, ki so vsaj enake zahtevam, določenim glede na izbrani pristop v skladu s členom 315 ali 317 Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, imajo kapital, ki ni nižji od zneska ustanovnega kapitala iz člena 28(2) Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, ter imajo registrirani sedež ali podružnico v matični državi članici KNPVP.
- (26) Specificirati in pojasniti je treba odgovornost depozitarja KNPVP v primeru izgube finančnega instrumenta v skrbništvu. Depozitar bi moral biti v primeru izgube finančnega instrumenta v skrbništvu odgovoren za to, da KNPVP povrne finančni instrument enake vrste ali ustrezen znesek. V primeru izgube sredstev ne bi smeli predvideti nobene oprostite odgovornosti, razen če bi depozitar lahko dokazal, da je izguba rezultat zunanjega dogodka, ki ga razumno ni mogel nadzorovati, posledice pa so bile ne glede na vsa razumna prizadevanja neizogibne. V zvezi s tem depozitarju ne bi smeli omogočiti, da bi se, zato da bi bil oproščen odgovornosti, skliceval na notranje okoliščine, denimo na goljufivo ravnanje zaposlenega.
- (27) Kadar depozitar prenese naloge skrbništva in se finančni instrumenti v skrbništvu tretje osebe izgubijo, bi moral odgovarjati depozitar. V primeru izgube instrumenta v skrbništvu bi moral depozitar vrniti finančni instrument enake vrste ali ustrezen znesek, tudi če je do izgube prišlo pri tretji osebi, na katero je bilo skrbništvo preneseno. Depozitar bi moral biti takšne odgovornosti oproščen le, kadar lahko dokaže, da je izguba posledica zunanjega dogodka, ki ga razumno ni mogel nadzorovati, posledice pa so bile ne glede na vsa razumna prizadevanja neizogibne. V zvezi s tem depozitarju ne bi smeli omogočiti, da bi se, zato da bi bil oproščen odgovornosti, skliceval na notranje okoliščine, denimo na goljufivo ravnanje zaposlenega. Oprostitev regulativne ali pogodbene odgovornosti ne bi smela biti mogoča, če bi sredstva izgubil depozitar ali tretja oseba, na katero je bilo preneseno skrbništvo.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (glej stran 1 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

- (28) Vsak vlagatelj v KNPVP bi moral imeti možnost uveljavljanja zahtevkov v zvezi z odgovornostjo depozitarja, neposredno ali posredno, prek družbe za upravljanje ali investicijske družbe. Pravna sredstva zoper depozitarja ne bi smela biti odvisna od pravne oblike KNPVP (podjetniška ali pogodbeno) ali pravne narave odnosa med depozitarjem, družbo za upravljanje in imetniki enot premoženja. Pravica imetnikov enot premoženja, da se sklicujejo na odgovornost depozitarja, ne bi smela voditi v podvajanje pravnih sredstev ali neenako obravnavanje zadevnih imetnikov.
- (29) Brez poseganja v to direktivo se depozitarju ne bi smela onemogočiti ureditev vsega potrebnega za kritje škode in izgub KNPVP ali imetnikov enot premoženja KNPVP. Take ureditve zlasti ne bi smele vključevati oprostivne odgovornosti depozitarja, povzročiti prenosa ali morebitne spremembe odgovornosti depozitarja niti vplivati na pravice vlagateljev, tudi ne na pravice do pravnih sredstev.
- (30) Komisija je 12. julija 2010 predlagala spremembo Direktive 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, da bi se zagotovila visoka raven zaščite vlagateljev KNPVP, kadar depozitar ne more izpolniti svojih obveznosti. Ta predlog je dopolnjen s pojasnitvijo obveznosti in obsega odgovornosti depozitarja in tretje osebe, na katero so bile prenesene funkcije hrambe v tej direktivi.
- (31) Komisija naj preuči, v katerih primerih bi lahko neizpolnitev obveznosti depozitarja KNPVP ali tretje osebe, na katero so bile prenesene funkcije hrambe, povzročila izgube imetnikom enot premoženja KNPVP, ki jih ni mogoči pokriti na podlagi te direktive, in dodatno preuči, kakšne vrste ukrepi bi lahko bili zadostni za zagotovitev visoke ravni zaščite vlagateljev, ne glede na verigo posredovanja med vlagatelji in prenosljivimi vrednostnimi papirji, na katere se neizpolnitev obveznosti nanaša, in naj svoje ugotovitve predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (32) Zagotoviti je treba, da za depozitarje veljajo enake zahteve ne glede na pravno obliko KNPVP. Z usklajenostjo zahtev naj bi povečali pravno varnost, okrepili zaščito vlagateljev in prispevali k ustvarjanju enotnih tržnih pogojev. Komisija ni prejela nobenega obvestila o tem, da bi kakšna investicijska družba uporabila odstopanje od splošne obveznosti zaupanja sredstev depozitarju. Zato bi morale zahteve iz Direktive 2009/65/ES glede depozitarja investicijske družbe šteti kot odvečne.
- (33) V tej direktivi je določen minimalen sklop pooblastil, ki bi jih morali imeti pristojni organi, pri čemer se morajo ta pooblastila izvajati v okviru celotnega sistema nacionalnega prava, ki zagotavlja spoštovanje temeljnih pravic, vključno s pravico do zasebnosti. Države članice bi morale v zvezi z izvajanjem teh pooblastil, ki lahko privedejo do resnega poseganja v pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, domačega okolja in komunikacij, vzpostaviti ustrezne in učinkovite zaščite pred vsakršno zlorabo, po potrebi vključno z zahtevo po predhodnem dovoljenju pravosodnih organov zadevne države članice. Države članice bi morale pristojnim organom omogočiti izvajanje takšnih pooblastil, ki pomenijo grob poseg v zasebnost, kolikor je to potrebno za ustrezno preiskavo resnih primerov, za katere ni enakovrednih načinov za učinkovito dosego enakih rezultatov.
- (34) Obstoječi posnetki telefonskih pogovorov in evidence o podatkovnem prometu KNPVP, družb za upravljanje, investicijskih družb, depozitarjev ali vseh drugih subjektov, ki jih ureja ta direktiva, ter obstoječe evidence o telefonskem in podatkovnem prometu telekomunikacijskih operaterjev so ključni in včasih edini dokaz za odkrivanje in dokazovanje obstoja kršitev nacionalnega prava za prenos te direktive, ter za preverjanje skladnosti KNPVP, družbe za upravljanje, investicijske družbe, depozitarjev ali vseh drugih subjektov, ki jih ureja ta direktiva, z zahtevami o zaščiti vlagateljev in drugimi zahtevami iz te direktive in izvedbenimi ukrepi, sprejetimi na njeni podlagi.

⁽¹⁾ Direktiva 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. marca 1997 o odškodninskih shemah za vlagatelje (UL L 84, 26.3.1997, str. 22).

Zato bi morali pristojni organi imeti možnost zahtevati obstoječe posnetke telefonskih pogovorov in elektronskih komunikacij ter evidence o podatkovnem prometu, ki jih imajo KNPVP, družbe za upravljanje, investicijske družbe, depozitarji ali vsi drugi subjekti, ki jih ureja ta direktiva. Dostop do telefonskih evidenc in podatkov je potreben za odkrivanje in nalaganje sankcij za kršitve zahtev iz te direktive ali njenih izvedbenih ukrepov. Za uvedbo enakih konkurenčnih pogojev v Uniji v zvezi z dostopom do telefonskih evidenc in obstoječih evidenc o podatkovnem prometu, ki jih ima telekomunikacijski operater, ali obstoječih posnetkov telefonskih pogovorov in podatkovnega prometa, ki jih imajo KNPVP, družbe za upravljanje, investicijske družbe, depozitarji ali vsi drugi subjekti, ki jih ureja ta direktiva, bi morali imeti pristojni organi v skladu z nacionalnim pravom možnost zahtevati obstoječe evidence o telefonskem in podatkovnem prometu, ki jih ima telekomunikacijski operater, kolikor je to dovoljeno v okviru nacionalnega prava, obstoječe posnetke telefonskih pogovorov in podatkovnega prometa, ki jih imajo KNPVP, družbe za upravljanje, investicijske družbe, depozitarji ali drugi subjekti, ki jih ureja ta direktiva, pa v primerih, kadar obstaja utemeljen sum, da so lahko takšne evidence, ki so povezane s predmetom inšpekcijskega pregleda ali preiskave, pomembne pri dokazovanju kršitev zahtev iz te direktiv ali njenih izvedbenih ukrepov. Dostop do telefonskih evidenc in evidenc o podatkovnem prometu, ki jih ima telekomunikacijski operater, ne bi smel vključevati vsebine govorne komunikacije prek telefona.

- (35) Preudaren bonitetni okvir in okvir za vodenje poslov v finančnem sektorju bi moral temeljiti na trdnih sistemih nadzora, preiskovanja in sankcij. Pristojni organi bi v ta namen morali imeti zadostna pooblastila za ukrepanje in možnost, da se oprejo na enakovredne, stroge in odvračilne sisteme kazni za kršitve te direktive. Komisija je v okviru sporočila z dne 8. decembra 2010 o krepitvi sistemov sankcij v sektorju finančnih storitev pregledala obstoječa pooblastila za nalaganje sankcij in njihovo izvajanje v praksi, pri čemer je bil cilj spodbuditi zbliznanje sankcij za celoten sklop nadzornih dejavnosti. Pristojni organi bi morali biti pooblaščen, da naložijo denarne kazni, ki so dovolj visoke, da so učinkovite, odvračilne in sorazmerne, da izravnajo pričakovane koristi vedenja, s katerim se kršijo zahteve iz te direktive.
- (36) Čeprav državam članicam nič ne preprečuje, da ne bi za enake kršitve določile pravil o upravnih in kazenskih sankcijah, od njih ne bi smeli zahtevati, da pravila o upravnih sankcijah določijo tudi za tiste kršitve te direktive, kadar zanje velja nacionalno kazensko pravo. V skladu z nacionalnim pravom države članice ne bi smele biti obvezane za enako kaznivo dejanje naložiti tako upravne kot kazenske sankcije, lahko pa bi to storile, če to dopušča nacionalno pravo. Vendar dejstvo, da se v zvezi s kršitvami te direktive namesto upravnih ohranijo kazenske sankcije, ne bi smelo zmanjšati ali drugače vplivati na možnost pristojnih organov, da za namene te direktive sodelujejo s pristojnimi organi v drugih državah članicah, imajo dostop do njihovih informacij ali z njimi informacije pravočasno izmenjujejo, tudi po predložitvi zadevnih kršitev pristojnim pravosodnim organom za kazenski pregon. Države članice bi morale imeti možnost skleniti, da ne bodo določile pravil o upravnih sankcijah za kršitve, za katere se uporablja nacionalno kazensko pravo. Možnost držav članic, da namesto ali poleg upravnih sankcij naložijo kazenske sankcije, se ne bi smela uporabiti zaradi izoginitve sistemu sankcij iz te direktive.
- (37) Za zagotovitev skladne uporabe po državah članicah bi morale države članice pri določanju vrste upravnih kazni ali ukrepov in višine upravnih denarnih kazni zagotoviti, da njihovi pristojni organi upoštevajo vse zadevne okoliščine.
- (38) Razen v nekaterih točno določenih okoliščinah bi morale biti sankcije objavljene, da bi bil njihov odvračilni učinek na splošno javnost večji in da bi z njimi to javnost obveščali o kršitvah, ki bi lahko škodovala zaščiti vlagateljev. Da bi zagotovili skladnost z načelom sorazmernosti, bi morale biti, kadar bi objava lahko povzročila nesorazmerno škodo vpletenim, sankcije objavljene anonimno.
- (39) Da bi lahko ESMA v skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010 dodatno okrepila usklajenost rezultatov nadzora, bi bilo treba vse javno razkrite sankcije hkrati sporočiti tudi ESMA, ki bi o vseh naloženih sankcijah tudi morala objaviti letno poročilo.
- (40) Pristojni organi bi morali imeti potrebna preiskovalna pooblastila in vzpostaviti učinkovite mehanizme za spodbujanje sporočanja morebitnih ali dejanskih kršitev. Informacije o morebitnih in dejanskih kršitvah bi morale prispevati tudi k učinkovitemu izpolnjevanju nalog ESMA v skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010. Tudi ESMA

bi moral vzpostaviti komunikacijske kanale za sporočanje navedenih morebitnih in dejanskih kršitev. Informacije o morebitnih in dejanskih kršitvah, ki so sporočene ESMA, bi se morale uporabljati zgolj za učinkovito izpolnjevanje nalog ESMA v skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010.

- (41) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino in zajeta v PDEU.
- (42) Da bi se zagotovilo doseganje ciljev iz te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da sprejme akte v skladu s členom 290 PDEU. Zlasti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za določitev podrobnosti, ki bi jih bilo treba vključiti v standardni sporazum med depozitarjem in družbo za upravljanje ali investicijsko družbo, pogojev za izvrševanje funkcij depozitarja, vključno z vrstami finančnih instrumentov, ki bi morale biti zajete v dolžnosti skrbništva depozitarja, pogojev, pod katerimi lahko depozitar izvršuje svoje dolžnosti skrbništva nad finančnimi instrumenti, ki so registrirani pri centralnem depozitarju, in pogojev, pod katerimi bi depozitar moral hraniti nominalne finančne instrumente, ki so registrirani pri izdajatelju ali regulatorju, dolžnosti primerne skrbnosti depozitarjev, obveznosti ločevanja, pogojev in okoliščin, v katerih bi morali finančni instrumenti v skrbništvu šteti za izgubljene, ter tega, kaj dejansko pomenijo zunanji dogodki, ki jih razumno ni mogoče nadzorovati, njihove posledice pa bi bile ne glede na vsa razumna prizadevanja neizogibne. S temi delegiranimi akti bi morali zagotoviti vsaj takšno raven zaščite vlagateljev, kot je določena v delegiranih aktih, sprejetih na podlagi Direktive 2011/61/EU. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (43) Komisija bo v sklopu celovitega pregleda delovanja Direktive 2009/65/ES ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ pregledala omejitve izpostavljenosti nasprotne stranke, ki se uporabljajo za transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti, pri čemer upošteva potrebo po določitvi ustreznih kategorizacij takšnih omejitev, tako da bi se izvedeni finančni instrumenti s podobnimi značilnostmi tveganja obravnavali enako.
- (44) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽²⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile en ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrežajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (45) Ker ciljev te direktive, in sicer izboljšanja zaupanja vlagateljev v KNPVP z okrepitevijo zahtev v zvezi z dolžnostmi in odgovornostjo depozitarjev ter plačnimi politikami družb za upravljanje in investicijskih družb ter z uvedbo skupnih standardov za sankcioniranje glavnih kršitev te direktive, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovega obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (46) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, ki je mnenje podal 23. novembra 2012 ⁽⁴⁾.
- (47) Direktivo 2009/65/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1).

⁽²⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

⁽³⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽⁴⁾ UL C 100, 6.4.2013, str. 12.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva 2009/65/ES se spremeni:

1. v členu 2(1) se dodata naslednji točki:

- „(s) ‚upravni organ‘ pomeni organ družbe za upravljanje, investicijske družbe ali depozitarja s pristojnostjo sprejemanja končnih odločitev, ki vključuje nadzorno in upravno funkcijo ali le upravno funkcijo, če sta funkciji ločeni. Kadar ima družba za upravljanje, investicijska družba ali depozitar skladno z nacionalnim pravom vzpostavljene različne organe s specifičnimi funkcijami, zahteve iz te direktive, usmerjene v upravni organ ali upravni organ v svoji nadzorni funkciji, poleg tega ali namesto tega veljajo za tiste člane drugih organov družbe za upravljanje, investicijske družbe ali depozitarja, ki jim je v skladu z veljavnim nacionalnim pravom dodeljena zadevna odgovornost;
- (t) ‚finančni instrument‘ pomeni finančni instrument, določen v oddelku C Priloge I k Direktivi 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).“;

2. vstavita se naslednja člena:

„Člen 14a

1. Države članice zahtevajo, da družbe za upravljanje določijo in uporabljajo takšne plačne politike in prakse, ki so skladne s preudarnim in učinkovitim obvladovanjem tveganja ter ga spodbujajo, ki ne spodbujajo tveganja, ki ni skladno s profili tveganja, pravili ali ustanovnimi listinami KNPVP, ki jih upravljajo, ter ki ne ovirajo dolžnosti družbe za upravljanje, da ravna v najboljšem interesu KNPVP.
2. Plačne politike in prakse vključujejo fiksne in variabilne sestavine plač in diskrecijske pokojninske prejemke.
3. Plačne politike in prakse se uporabljajo za tiste kategorije uslužbencev – vključno z višjim vodstvom, nosilci tveganja, tistimi, ki opravljajo nadzorne funkcije, in vsemi zaposlenimi, ki jih vsota plačil uvršča v isto plačno skupino kot višje vodstvo in nosilce tveganja –, katerih poklicne dejavnosti bistveno vplivajo na profile tveganja družb za upravljanje ali KNPVP, ki jih upravljajo.
4. ESMA v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 izda smernice, naslovljene na pristojne organe ali na udeležence na finančnem trgu, v zvezi z osebami iz odstavka 3 tega člena in uporabo načel iz člena 14b. V navedenih smernicah se upoštevajo načela o preudarnih plačnih politikah iz Priporočila Komisije 2009/384/ES (*), velikost družb za upravljanje in velikost KNPVP, ki jih te upravljajo, njihova notranja organizacija ter narava, področje in zapletenost njihovih dejavnosti. ESMA v postopku razvijanja smernic tesno sodeluje z Evropskim nadzornim organom (Evropskim bančnim organom) (EBA), ustanovljenim z Uredbo (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta (**), da se zagotovi skladnost z zahtevami, pripravljenimi za druge sektorje finančnih storitev, zlasti kreditne institucije in investicijska podjetja.

Člen 14b

1. Družbe za upravljanje pri pripravi in uporabi plačnih politik iz člena 14a izpolnjujejo naslednja načela na način in v obsegu, ki sta primerna glede na njihovo velikost, notranjo organizacijo ter naravo, področje in zapletenost njihovih dejavnosti:

- (a) plačna politika je skladna s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganja in ga spodbuja, ne spodbuja pa tveganja, ki je neskladno s profili tveganja, pravili upravljanja ali ustanovnimi listinami KNPVP, ki jih upravlja družba za upravljanje;
- (b) plačna politika je v skladu s poslovno strategijo, cilji, vrednotami in interesi družbe za upravljanje in KNPVP, ki jih ta upravlja, ter vlagateljev v takšne KNPVP in vsebuje ukrepe za preprečevanje navzkrižja interesov;
- (c) plačno politiko sprejme upravni organ družbe za upravljanje v svoji nadzorni funkciji, ta organ pa sprejme in vsaj enkrat letno pregleda tudi splošna načela plačne politike ter je odgovoren za njihovo izvajanje, ki ga tudi nadzira; naloge iz te točke opravljajo le člani upravnega organa, ki v zadevni družbi za upravljanje ne opravljajo nobene izvršilne funkcije ter imajo strokovno znanje na področju upravljanja tveganja in plačil;
- (d) vsaj enkrat letno se v okviru centralnega in neodvisnega notranjega pregleda preveri, ali je izvajanje plačne politike skladno s politikami in postopki za plačila, ki jih sprejme upravni organ v svoji nadzorni funkciji;
- (e) uslužbenci, ki opravljajo nadzorne funkcije, so nagrajeni v skladu z doseženimi cilji, povezanimi z njihovimi funkcijami, neodvisno od uspešnosti poslovnih področij, ki so pod njihovim nadzorom;
- (f) plačila uslužbencev na višjih položajih, ki opravljajo funkcije upravljanja tveganja in zagotavljanja skladnosti, neposredno nadzira odbor za plačila, kadar tak odbor obstaja;
- (g) kadar so plačila odvisna od uspešnosti, celoten znesek plačil temelji na kombinaciji ocene uspešnosti posameznika in zadevne poslovne enote ali KNPVP, pa tudi na njunih tveganjih, ter splošnih rezultatih družbe za upravljanje pri ocenjevanju uspešnosti posameznika, pri tem pa se upoštevajo finančna in nefinančna merila;
- (h) ocena uspešnosti se opravi v večletnem okviru, ki ustreza obdobju posedovanja, ki se priporoči vlagateljem v KNPVP, ki ga upravlja družba za upravljanje, za zagotovitev, da postopek ocenjevanja temelji na dolgoročni uspešnosti KNPVP in njegovih naložbenih tveganjih ter da se dejansko izplačilo delov plačila, ki temeljijo na uspešnosti, porazdeli čez enako obdobje;
- (i) zajamčena variabilna plačila so izjema, izplačujejo se samo v okviru zaposlovanja novih uslužbencev in so omejena na prvo leto zaposlitve;
- (j) fiksne in variabilne sestavine celotnih plačil so ustrezno uravnotežene, pri čemer fiksna sestavina pomeni dovolj velik delež celotnih plačil, da omogoča izvajanje popolnoma fleksibilne politike glede variabilnih sestavin plačil, vključno z možnostjo, da se ne izplača nobena variabilna sestavina plačil;

- (k) plačila v zvezi s predčasno prekinitvijo pogodbe odražajo uspešnost, doseženo v določenem obdobju, in so zasnovana tako, da ne nagrajujejo neuspešnosti;
- (l) merjenje uspešnosti, ki se uporablja za izračun variabilnih sestavin plačil ali skupkov variabilnih sestavin plačil, zajema celovit prilagoditveni mehanizem za vključitev vseh ustreznih vrst sedanjih in prihodnjih tveganj;
- (m) glede na pravno strukturo KNPVP in njegova pravila upravljanja sklada ali ustanovne listine znaten delež, vsekakor pa vsaj 50 %, katerega koli dela variabilnega plačila sestavljajo enote zadevnega KNPVP, enakovredni lastniški deleži ali na deleže vezani instrumenti ali enakovredni negotovinski instrumenti z enako učinkovitimi spodbudami kot kateri koli instrument iz te točke, razen če upravljanje KNPVP znaša manj kot 50 % skupnega portfelja, ki ga upravlja družba za upravljanje – v tem primeru minimalna vrednost 50 % ne velja.

Za instrumente iz te točke velja ustrezna politika zadržanja, oblikovana zato, da se spodbude uskladijo z interesi družbe za upravljanje in KNPVP, ki jih upravlja, ter vlagateljev v takšne KNPVP. Države članice ali njihovi pristojni organi lahko omejijo vrste in oblike teh instrumentov ali pa nekatere instrumente po potrebi prepovejo. Ta točka se uporablja za delež variabilne sestavine plačil, katerega izplačilo se odloži v skladu s točko (n), in za delež variabilne sestavine plačil, katerega izplačilo se ne odloži;

- (n) znaten delež, vsekakor pa vsaj 40 % variabilne sestavine plačil se odloži za obdobje, ki je primerno glede na obdobje posedovanja, ki se priporoči vlagateljem v zadevni KNPVP, ter se ustrezno uskladi z naravo tveganj zadevnega KNPVP.

Obdobje iz te točke traja vsaj tri leta; plačila, za katera velja odlog, zapadejo v izplačilo maksimalno po načelu sorazmernosti; v primeru, da je znesek variabilne sestavine plačil izrazito visok, se odloži izplačilo vsaj 60 % zneska;

- (o) variabilna plačila, vključno z deležem, katerega izplačilo je odloženo, se izplačajo ali zapadejo v izplačilo le, če so glede na finančno stanje družbe za upravljanje kot celote vzdržna in če jih upravičuje uspešnost zadevne poslovne enote, KNPVP in posameznika.

Vsota variabilnih plačil je na splošno občutno manjša, kadar je finančna uspešnost družbe za upravljanje ali zadevnega KNPVP slaba ali negativna, pri čemer se pri predhodno zasluženih zneskih upošteva trenutno nadomestilo in zmanjšanje izplačil, tudi na podlagi dogovorov o malusih ali vračanju sredstev;

- (p) pokojninska politika je v skladu s poslovno strategijo, cilji, vrednotami in dolgoročnimi interesi družbe za upravljanje in KNPVP, ki jih ta upravlja.

Če zaposleni zapusti družbo za upravljanje pred upokojitvijo, družba za upravljanje hrani njegove diskrecijske pokojninske prejemke pet let v obliki instrumentov iz točke (m). V primeru, da zaposleni izpolni pogoje za upokožitev, se mu diskrecijski pokojninski prejemki izplačajo v obliki instrumentov iz točke (m) po izteku petletnega obdobja zadržanja;

- (q) uslužbenci se morajo zavezati, da ne bodo uporabljali osebnih strategij varovanja pred tveganji ali zavarovanj v zvezi s plačili in odgovornostjo, s tem pa posegali v učinke usklajevanja tveganj iz dogovorov glede plačil;

(r) variabilna plačila se ne izplačajo z instrumenti ali metodami, ki omogočajo izogibanje zahtevam iz te direktive.

2. ESMA lahko v skladu s členom 35 Uredbe (EU) št. 1095/2010 od pristojnih organov zahteva informacije o plačnih politikah in praksah iz člena 14a te direktive.

ESMA v tesnem sodelovanju z EBA v svoje smernice o plačnih politikah vključi določbe o tem, kako naj se uporabljajo različna sektorska plačna načela, kot so tista iz Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta (***) in Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta (****), kadar zaposleni ali druge kategorije uslužbencev opravljajo storitve, za katere veljajo različna sektorska plačna načela.

3. Načela iz odstavka 1 se uporabljajo za vse vrste prejemkov, ki jih izplača družba za upravljanje, za vsak znesek, ki ga neposredno izplača sam KNPVP, vključno s provizijami za uspešnost, in za vse prenose enot ali deležev KNPVP, namenjene tistim kategorijam uslužbencev – vključno z višjim vodstvom, nosilci tveganja, tistimi, ki opravljajo nadzorne funkcije, in vsemi zaposlenimi, ki jih vsota prejetih plačil uvršča v isto plačno skupino kot višje vodstvo in nosilce tveganja –, katerih poklicne dejavnosti bistveno vplivajo na njihov profil tveganja ali profil tveganja KNPVP, ki ga upravljajo.

4. Družbe za upravljanje, ki so pomembne zaradi svoje velikosti ali velikosti KNPVP, ki jih upravljajo, svoje notranje organizacije ter narave, področja in zapletenosti njihovih dejavnosti, ustanovijo odbor za plačila. Odbor za plačila je urejen tako, da lahko strokovno in neodvisno presoja plačne politike in prakse ter spodbude za obvladovanje tveganja.

Odbor za plačila, ki je, kadar je to ustrezno, ustanovljen v skladu s smernicami ESMA iz člena 14a(4), je odgovoren za pripravo odločitev v zvezi s plačili, vključno s tistimi, ki vplivajo na tveganje in upravljanje tveganja zadevne družbe za upravljanje ali KNPVP in ki jih mora sprejeti upravni organ v svoji nadzorni funkciji. Odboru za plačila predseduje član upravnega organa, ki v zadevni družbi za upravljanje ne opravlja nobene izvršilne funkcije. Člani odbora za plačila so člani upravnega organa, ki v zadevni družbi za upravljanje ne opravljajo nobene izvršilne funkcije.

Če nacionalno pravo določa zastopnost zaposlenih v upravnem organu, je v odbor za plačila vključen najmanj en predstavnik zaposlenih. Odbor za plačila pri pripravi odločitev upošteva dolgoročne interese vlagateljev in drugih deležnikov ter javni interes.

(*) Priporočilo Komisije 2009/384/ES z dne 30. aprila 2009 o plačnih politikah v sektorju finančnih storitev (UL L 120, 15.5.2009, str. 22).

(**) Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

(***) Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).

(****) Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).“;

3. v členu 20(1) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) pisno pogodbo z depozitarjem iz člena 22(2);“;

4. člen 22 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 22

1. Investicijska družba in družba za upravljanje – slednja za vsak skupni sklad, ki ga upravlja – zagotovita, da se enotni depozitar imenuje v skladu s tem poglavjem.

2. Depozitar je izkazan s pisno pogodbo.

S to pogodbo se med drugim uredi pretok informacij, ki štejejo za potrebne, da lahko depozitar opravlja funkcije za KNPVP, za katerega je bil imenovan kot depozitar, kot je določeno v tej direktivi ter drugih zadevnih zakonih in predpisih.

3. Depozitar:

(a) zagotovi, da se prodaja, izdaja, ponovni odkup, izplačilo in umik enot KNPVP izvedejo v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in pravili upravljanja sklada ali ustanovnimi listinami;

(b) zagotovi, da se vrednost enot KNPVP izračuna v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in pravili upravljanja sklada ali ustanovnimi listinami;

(c) izpolni navodila družbe za upravljanje ali investicijske družbe, razen če so v nasprotju z veljavnim nacionalnim pravom ali s pravili upravljanja sklada ali ustanovnimi listinami;

(d) zagotovi, da se pri transakcijah, ki vključujejo sredstva KNPVP, obveznosti do KNPVP izpolnijo v običajnem roku;

(e) zagotovi, da se prihodek KNPVP uporablja v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in pravili upravljanja sklada ali ustanovnimi listinami.

4. Depozitar zagotovi, da se denarni tokovi KNPVP ustrezno spremljajo, zlasti pa, da so vsa plačila s strani vlagateljev ali v njihovem imenu ob vpisu enot KNPVP prejeta ter da je ves denar KNPVP knjižen na gotovinskih računih, ki so:

(a) odprti na ime KNPVP, družbe za upravljanje, ki deluje v imenu KNPVP, ali depozitarja, ki deluje v imenu KNPVP;

(b) odprti pri enem od subjektov iz točk (a), (b) in (c) člena 18(1) Direktive Komisije 2006/73/ES (*) in

(c) vzdrževani v skladu z načeli iz člena 16 Direktive 2006/73/ES.

Kadar so gotovinski računi odprti na ime depozitarja, ki deluje v imenu KNPVP, se denar subjekta iz točke (b) prvega pododstavka ter denar depozitarja ne knjižita na te račune.

5. Sredstva KNPVP se dajo v hrambo depozitarju, kot sledi:
- (a) kar zadeva finančne instrumente, ki so lahko v skrbništvu, depozitar:
- (i) ima v skrbništvu vse finančne instrumente, ki jih je mogoče registrirati na računu finančnih instrumentov, odprtem v knjigah depozitarja, ter vse finančne instrumente, ki so lahko fizično dostavljeni depozitarju;
 - (ii) zagotovi, da so vsi finančni instrumenti, ki jih je mogoče registrirati na računu finančnih instrumentov, odprtem v knjigah depozitarja, v skladu z načeli iz člena 16 Direktive 2006/73/ES v knjigah depozitarja registrirani na ločenih računih, odprtih na ime KNPVP ali družbe za upravljanje, ki deluje v imenu KNPVP, zato da se lahko v vsakem trenutku v skladu z veljavnim pravom jasno ugotovi, da pripadajo KNPVP;
- (b) kar zadeva druga sredstva, depozitar:
- (i) preveri, da so takšna sredstva v lasti KNPVP ali družbe za upravljanje, ki deluje v imenu KNPVP, in sicer tako, da na podlagi informacij ali dokumentov, ki jih zagotovi KNPVP ali družba za upravljanje, ter na podlagi zunanjih dokazov, če so na voljo, oceni, ali jih ima v lasti KNPVP ali družba za upravljanje, ki deluje v imenu KNPVP;
 - (ii) vodi evidenco navedenih sredstev, za katere je prepričan, da so v lasti KNPVP ali družbe za upravljanje, ki deluje v imenu KNPVP, in to evidenco posodablja.
6. Depozitar družbi za upravljanje ali investicijski družbi redno zagotavlja izčrpen popis vseh sredstev KNPVP.
7. Depozitar ali katera koli tretja oseba, na katero je bila prenesena funkcija skrbništva, sredstev, ki jih ima v skrbništvu depozitar, ne sme ponovno uporabiti za lasten račun. Ponovna uporaba zajema vse transakcije s sredstvi v skrbništvu, tudi in ne samo prenos, zastavitev, prodajo in posojanje.
- Sredstva, ki jih ima v skrbništvu depozitar, se lahko ponovno uporabijo le, kadar:
- (a) je ponovna uporaba opravljena za račun KNPVP;
 - (b) depozitar izpolnjuje navodila družbe za upravljanje v imenu KNPVP;
 - (c) je ponovna uporaba v korist KNPVP in v interesu imetnikov enot premoženja ter
 - (d) je transakcija krita z visokokakovostnim in likvidnim zavarovanjem, ki ga KNPVP prejme v okviru ureditve prenosa lastninskih pravic.

Tržna vrednost zavarovanja je nenehno najmanj tolikšna, kot je tržna vrednost ponovno uporabljenih sredstev plus premija.

8. Države članice zagotovijo, da v primeru plačilne nesposobnosti depozitarja in/ali katere koli tretje osebe, ki se nahaja v Uniji, na katero je bilo preneseno skrbništvo nad sredstvi KNPVP, sredstva KNPVP v skrbništvu niso na voljo za distribucijo med upnike takšnega depozitarja in/ali takšne tretje osebe niti za prodajo v njihovo korist.

(*) Direktiva Komisije 2006/73/ES z dne 10. avgusta 2006 o izvajanju Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih družb ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (UL L 241, 2.9.2006, str. 26).“;

5. vstavi se naslednji člen:

„Člen 22a

1. Depozitar funkcij iz člena 22(3) in (4) ne prenese na tretje osebe.
2. Depozitar lahko na tretje osebe prenese funkcije iz člena 22(5) le kadar:
 - (a) naloge niso prenesene zato, da bi se izognil zahtevam iz te direktive;
 - (b) lahko dokaže, da je prenos potreben iz objektivnega razloga;
 - (c) izkazuje vso potrebno spretnost, skrbnost in vestnost pri izbiri in imenovanju tretje osebe, na katero namerava prenesti del svojih nalog, ter še naprej ravna z vso potrebno spretnostjo, skrbnostjo in vestnostjo pri rednem pregledovanju in stalnem spremljanju vseh tretjih oseb, na katere je prenesel del svojih nalog, ter ureditve tretjih oseb v zvezi z zadevami, ki so bile prenesene nanje.
3. Depozitar lahko prenese funkcije iz člena 22(5) na tretjo osebo le, kadar ta tretja oseba ves čas med izvajanjem nalog, ki so bile prenesene nanjo:
 - (a) premore strukturo in strokovno znanje, ki sta ustrezna in sorazmerna naravi in zapletenosti sredstev KNPVP ali družbe za upravljanje, delujoče v imenu KNPVP, ki so ji bila zaupana;
 - (b) zanjo, kar zadeva naloge skrbništva iz točke (a) člena 22(5), velja:
 - (i) učinkovita ureditev – vključno z minimalnimi kapitalskimi zahtevami – in nadzor varnega in skrbnega poslovanja v zadevni jurisdikciji;
 - (ii) redna zunanja revizija, s katero se potrdi, da so finančni instrumenti v njeni posesti;
 - (c) sredstva strank depozitarja ločuje od lastnih sredstev in od sredstev depozitarja na tak način, da se lahko v vsakem trenutku jasno ugotovi, da pripadajo strankam določenega depozitarja;
 - (d) sprejema vse ukrepe, potrebne za zagotovitev, da sredstva KNPVP, ki jih ima v skrbništvu tretja oseba, v primeru plačilne nesposobnosti te tretje osebe niso na voljo za distribucijo med upnike tretje osebe ali za prodajo v njihovo korist; in
 - (e) upošteva splošne obveznosti in prepovedi iz člena 22(2), (5) in (7) in iz člena 25.

Ne glede na točko (b)(i) prvega pododstavka lahko depozitar – kadar pravo tretje države zahteva, da imajo nekatere finančne instrumente v skrbništvu lokalni subjekti, pa noben lokalni subjekt ne izpolnjuje zahtev za prenos iz navedene točke – svoje funkcije na tak lokalni subjekt prenese le v obsegu, ki ga zahteva pravo te tretje države le tako dolgo, dokler ni lokalnih subjektov, ki bi izpolnjevali zahteve za prenos, in le, kadar:

- (a) so vlagatelji v zadevnem KNPVP pred naložbo ustrezno obveščeni o dejstvu, da je tak prenos potreben zaradi pravnih omejitev v pravu tretje države, o okoliščinah, ki ta prenos upravičujejo, in o tveganju, ki ga pomeni tak prenos;
- (b) je investicijska družba ali družba za upravljanje v imenu KNPVP depozitarju naročila, naj skrbništvo nad temi finančnimi instrumenti prenese na tak lokalni subjekt.

Tretja oseba lahko nadalje prenese te funkcije, če so izpolnjene enake zahteve. V takem primeru se za zadevne osebe smiselno uporablja člen 24(2).

4. Za namene tega člena opravljanje storitev, kot je določeno v Direktivi 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*), s sistemi poravnave vrednostnih papirjev, kakor so določeni za namene navedene direktive, ali opravljanje podobnih storitev s sistemi poravnave vrednostnih papirjev tretjih držav ne šteje za prenos funkcij skrbništva.

(*) Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev (UL L 166, 11.6.1998, str. 45).“;

6. člen 23 se spremeni:

(a) odstavki 2 do 4 se nadomestijo z naslednjim:

„2. Depozitar je lahko:

- (a) nacionalna centralna banka;
- (b) kreditna institucija z dovoljenjem v skladu z Direktivo 2013/36/EU ali
- (c) katera koli druga pravna oseba, ki od pristojnega organa v skladu s pravom države članice dobi dovoljenje za izvajanje dejavnosti depozitarja po tej direktivi, za katero veljajo zahteve o kapitalski ustreznosti, ki so vsaj enake zahtevam, določenim glede na izbrani pristop v skladu s členom 315 ali 317 Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (*), in ki ima kapital, ki ni nižji od zneska ustanovnega kapitala iz člena 28(2) Direktive 2013/36/EU.

Za pravno osebo iz točke (c) prvega pododstavka velja ureditev varnega in skrbnega poslovanja in je predmet stalnega nadzora ter izpolnjuje naslednje minimalne zahteve:

- (a) ima infrastrukturo, potrebno za skrbništvo nad finančnimi instrumenti, ki jih je mogoče registrirati na računu finančnih instrumentov, odprtem v knjigah depozitarja;
- (b) vzpostavi ustrezne politike in postopke, s katerimi zagotovi, da bo tako kot njeni upravitelji in zaposleni izpolnjevala svoje obveznosti na podlagi te direktive;

- (c) ima preudarne administrativne in računovodske postopke, mehanizme notranje kontrole, učinkovite postopke za ocenjevanje tveganja ter učinkovito kontrolno in zaščitno ureditev za sisteme obdelovanja informacij;
- (d) vzdržuje in vodi učinkovito organizacijsko in administrativno ureditev, ki omogoča sprejetje vseh razumnih ukrepov, namenjenih preprečevanju navzkrižja interesov;
- (e) poskrbi, da se vodi evidenca o vseh njenih storitvah, dejavnostih in transakcijah, kar bo pristojnemu organu zadostovalo, da bo lahko izpolnjeval svoje nadzorne naloge in izvajal izvršilne ukrepe iz te direktive;
- (f) z razumnimi ukrepi zagotavlja, da funkcije depozitarja izvaja brez prekinitev in redno; v ta namen uporabi ustrezne in sorazmerne sisteme, vire in postopke, vključno za izvajanje funkcij depozitarja;
- (g) vsi člani njenega upravnega organa in višjega vodstva imajo vsakokrat zadosten ugled ter dovolj znanja, spretnosti in izkušenj;
- (h) upravni organ ima ustrezno kolektivno znanje, spretnosti in izkušnje, da lahko razume dejavnosti depozitarja, vključno z glavnimi tveganji;
- (i) vsak član upravnega organa in višjega vodstva ukrepa iskreno in pošteno.

3. Države članice določijo, katere od kategorij institucij iz prvega pododstavka odstavka 2 so lahko izbrane za depozitarje.

4. Investicijske družbe ali družbe za upravljanje, ki delujejo v imenu KNPVP, ki jih upravljajo, ki so pred 18. marcem 2016 kot depozitarja imenovale institucijo, ki ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 2, pred 18. marcem 2018 imenuje depozitarja, ki bo te zahteve izpolnjeval.

(*) Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).“;

(b) odstavka 5 in 6 se črtata;

7. člen 24 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 24

1. Države članice zagotovijo, da je depozitar KNPVP in imetnikom enot premoženja KNPVP odgovoren za izgubo, ki jo je povzročil sam ali tretja oseba, na katero je bilo preneseno skrbništvo nad finančnimi instrumenti, ki so bili v skrbništvu v skladu s točko (a) člena 22(5).

V primeru takšne izgube finančnega instrumenta v skrbništvu države članice zagotovijo, da depozitar KNPVP ali družbi za upravljanje, ki deluje v imenu KNPVP, nemudoma vrne finančni instrument iste vrste ali ustrezen znesek. Depozitar ni odgovoren, če lahko dokaže, da je izguba nastala kot posledica zunanega dogodka, ki ga razumno ni mogel nadzorovati in katerega posledice so bile ne glede na vsa razumna prizadevanja neizogibne.

Države članice zagotovijo, da je depozitar KNPVP in vlagatelj v KNPVP odgovoren tudi za vsako izgubo, ki jo ti utrpijo zaradi njegove malomarnosti ali namernega neizpolnjevanja obveznosti v skladu s to direktivo.

2. Noben prenos funkcij iz člena 22a ne vpliva na odgovornost depozitarja iz odstavka 1.
 3. Odgovornost depozitarja iz odstavka 1 ni izključena ali omejena s sporazumom.
 4. Vsak sporazum, ki je v nasprotju z odstavkom 3, je neveljaven.
 5. Imetniki enot premoženja v KNPVP se lahko sklicujejo na odgovornost depozitarja neposredno ali posredno prek družbe za upravljanje ali investicijske družbe, če to ne vodi v podvajanje pravnih sredstev ali neenako obravnavanje zadevnih imetnikov.“;
8. člen 25 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 25

1. Nobena posamezna družba ne more delovati kot družba za upravljanje in hkrati kot depozitar. Nobena družba ne more delovati kot investicijska družba in kot depozitar hkrati.
2. Družba za upravljanje in depozitar pri izvajanju svojih zadevnih funkcij delujeta pošteno, pravično, strokovno, neodvisno in zgolj v interesu KNPVP ali vlagateljev v KNPVP. Investicijska družba in depozitar pri izvajanju svojih funkcij delujeta pošteno, pravično, strokovno, neodvisno in zgolj v interesu vlagateljev v KNPVP.

Depozitar ne izvaja dejavnosti v zvezi s KNPVP ali družbo za upravljanje v imenu KNPVP, ki bi lahko povzročile navzkrižje interesov med KNPVP, vlagatelji v KNPVP, družbo za upravljanje in njim samim, razen če je funkcionalno in hierarhično ločil izvajanje svojih nalog depozitarja od drugih s temi nalogami potencialno nezdržljivih nalog ter če se morebitna navzkrižja interesov ustrezno identificirajo, upravljajo, spremljajo in razkrijejo vlagatelj v KNPVP.“;

9. člen 26 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 26

1. Pogoji za zamenjavo družbe za upravljanje in depozitarja ter pravila za zagotovitev zaščite imetnikov enot premoženja v primeru take zamenjave se določijo z zakonom ali pravili skupnega sklada.
2. Pogoji za zamenjavo družbe za upravljanje in depozitarja ter pravila za zagotovitev zaščite imetnikov enot premoženja v primeru take zamenjave se določijo z zakonom ali ustanovnimi listinami investicijske družbe.“;

10. vstavita se naslednja člena:

„Člen 26a

Depozitar da pristojnim organom na zahtevo na voljo vse informacije, ki jih je pridobil med izvajanjem svojih dolžnosti in bi jih ti organi, pristojni organi KNPVP ali družbe za upravljanje lahko potrebovali.

Če so za KNPVP ali družbo za upravljanje pristojni drugi organi kot za depozitarja, organi, ki so pristojni za slednjega, prejete informacije nemudoma posredujejo pristojnim organom KNPVP in družbe za upravljanje.

Člen 26b

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 112a, da določi:

- (a) podrobnosti, ki morajo biti vključene v pisno pogodbo iz člena 22(2);
- (b) pogoje za opravljanje funkcij depozitarja v skladu s členom 22(3), (4) in (5), vključno z:
 - (i) vrstami finančnih instrumentov, ki jih je treba vključiti med dolžnosti skrbništva, ki jih ima depozitar v skladu s točko (a) člena 22(5);
 - (ii) pogoji, pod katerimi lahko depozitar izvaja dolžnosti skrbništva nad finančnimi instrumenti, registriranimi pri centralnemu depozitarju;
 - (iii) pogoji, pod katerimi mora depozitar hraniti finančne instrumente, izdane v nominalni obliki in registrirane pri izdajatelju ali registratorju, v skladu s točko (b) člena 22(5);
- (c) dolžnosti primerne skrbnosti depozitarjev v skladu s točko (c) člena 22a(2);
- (d) obveznost ločevanja v skladu s točko (c) člena 22a(3);
- (e) ukrepe, ki jih sprejme tretja oseba v skladu s točko (d) člena 22a(3);
- (f) pogoje in okoliščine, pri katerih se finančni instrumenti v skrbništvu štejejo za izgubljene v smislu člena 24;
- (g) kaj v skladu s členom 24(1) dejansko pomenijo zunanji dogodki, ki jih razumno ni mogoče nadzorovati in katerih posledice bi bile ne glede na vsa razumna prizadevanja neizogibne;
- (h) pogoje za izpolnitev zahteve po neodvisnosti iz člena 25(2).“;

11. v členu 30 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Členi 13 do 14b se smiselno uporabljajo za investicijske družbe, ki niso imenovale nobene družbe za upravljanje, ki ima dovoljenje v skladu s to direktivo.“;

12. oddelek 3 poglavja V se črta;

13. člen 69 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Prospekt vsebuje:

- (a) podrobnosti o posodobljeni plačni politiki, tudi in ne samo opis metode izračuna plačil in prejemkov ter identiteto oseb, odgovornih za dodelitev plačil in prejemkov, vključno s sestavo odbora za plačila, kadar tak odbor obstaja, ali
- (b) kratek opis plačne politike in izjavo, da so podrobnosti o posodobljeni plačni politiki, tudi in ne samo opis metode izračuna plačil in prejemkov ter identiteta oseb, odgovornih za izplačevanje plačil in prejemkov, vključno s sestavo odbora za plačila, kadar tak odbor obstaja, na voljo na spletnem mestu – vključno s sklicem na to spletno mesto – in da bo na zahtevo zagotovljen brezplačen izvod v tiskani obliki.“;

(b) v odstavku 3 se doda naslednji pododstavek:

„Letno poročilo vsebuje tudi:

- (a) skupni znesek plačil v poslovnem letu, razdeljen na fiksna in variabilna plačila, ki sta jih družba za upravljanje in investicijska družba izplačali svojim uslužbencem, število prejemnikov in po potrebi vse zneske, ki jih je neposredno izplačal sam KNPVP, vključno z vsemi provizijami za uspešnost;
- (b) zbirni znesek plačil, razdeljen na kategorije zaposlenih ali drugih uslužbencev, kot je navedeno v členu 14a(3);
- (c) opis metode izračuna plačil in prejemkov;
- (d) rezultat pregledov iz točk (c) in (d) člena 14b(1), vključno z vsemi nepravilnostmi, do katerih je prišlo;
- (e) bistvene spremembe v sprejeti plačni politiki.“;

14. člen 78 se spremeni:

(a) v odstavku 3 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) identifikacijo KNPVP in njegovega pristojnega organa.“;

(b) v odstavku 4 se doda naslednji pododstavek:

„Ključni podatki za vlagatelje obenem vključujejo izjavo, da so podrobnosti o posodobljeni plačni politiki, tudi in ne samo opis metode izračuna plačil in prejemkov ter identiteta oseb, odgovornih za dodelitev plačil in prejemkov, vključno s sestavo odbora za plačila, kadar tak odbor obstaja, na voljo na spletnem mestu – vključno z napotilom na to spletno mesto – in da bo na zahtevo zagotovljen brezplačen izvod v tiskani obliki.“;

15. v členu 98(2) se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) zahtevajo:

- (i) kolikor to dovoljuje nacionalno pravo, obstoječe evidence o podatkovnem prometu, ki jih ima telekomunikacijski operater, kadar obstaja utemeljen sum kršitve in kadar so lahko takšne evidence pomembne za preiskavo kršitev te direktive;
- (ii) obstoječe posnetke telefonskih pogovorov ali elektronskih komunikacij ali druge evidence o podatkovnem prometu, ki jih imajo KNPVP, družbe za upravljanje, investicijske družbe, depozitarji ali drugi subjekti, ki jih ureja ta direktiva;“;

16. člen 99 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 99

1. Brez poseganja v nadzorna pooblastila nadzornih organov iz člena 98 in v pravico držav članic, da predpišejo in naložijo kazenske sankcije, države članice določijo pravila o upravnih sankcijah in drugih upravnih ukrepih, ki se naložijo družbam in osebam zaradi kršitev nacionalnih določb za prenos te direktive, ter storijo vse potrebno, da zagotovijo, da se te upravne sankcije in ukrepi tudi izvajajo.

Kadar države članice sklenejo, da ne bodo določile pravil o upravnih sankcijah za kršitve, za katere se uporablja nacionalno kazensko pravo, Komisiji sporočijo zadevne določbe kazenskega prava.

Upravne sankcije in drugi upravni ukrepi morajo biti učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.

Države članice do 18. marca 2016 Komisijo in ESMA uradno obvestijo o zakonih in drugih predpisih za prenos tega člena, tudi o morebitnih zadevnih kazenskopravnih predpisih. Države članice Komisijo in ESMA brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo o vseh poznejših spremembah teh zakonov in predpisov.

2. Kadar države članice v skladu z odstavkom 1 izberejo, da bodo za kršitve določb iz navedenega odstavka določile kazenske sankcije, zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni ukrepi, na podlagi katerih imajo pristojni organi vsa potrebna pooblastila za sodelovanje s sodnimi organi v njihovi jurisdikciji, zato da prejemaajo specifične informacije, povezane s kazenskimi preiskavami ali postopki, ki se začnejo ob morebitnih kršitvah te direktive, ter te informacije zagotovijo drugim pristojnim organom in ESMA, da za namene te direktive izpolnijo svojo obveznost glede medsebojnega sodelovanja in sodelovanja z ESMA.

Pristojni organi lahko za lažjo izterjavo denarnih kazni sodelujejo tudi s pristojnimi organi drugih držav članic.

3. Komisija v sklopu celovitega pregleda delovanja te direktive najpozneje 18. septembra 2017 pregleda uporabo upravnih in kazenskih sankcij, zlasti pa potrebo po dodatni harmonizaciji upravnih sankcij, določenih za kršenje zahtev iz te direktive.

4. Pristojni organ se lahko na zahtevo za informacije ali zahtevo za sodelovanje pri preiskavi ne odzove le v naslednjih izjemnih okoliščinah, in sicer kadar:

- (a) bi s sporočanjem zadevnih informacij škodljivo vplival na varnost naslovljene države članice, zlasti boj proti terorizmu in drugim hudim kaznivim dejanjem;

- (b) bi z izpolnitvijo zahteve verjetno škodljivo vplival na lastno preiskavo, izvršilne dejavnosti ali po potrebi kazensko preiskavo;
- (c) so bili pred organi naslovljene države članice že sproženi sodni postopki v zvezi z istimi dejanji in proti istim osebam ali
- (d) je bila takšnim osebam za ista dejanja že izrečena pravnomočna sodba v naslovljeni državi članici.

5. Kadar obveznosti veljajo za KNPVP, družbe za upravljanje, investicijske družbe ali depozitarje, države članice zagotovijo, da se v primeru kršitve nacionalnih določb za prenos te direktive, upravne kazni ali drugi upravni ukrepi v skladu z nacionalnim pravom lahko uporabijo za člane upravnega organa in druge fizične osebe, ki so po nacionalnem pravu odgovorni za kršitev.

6. Države članice v skladu z nacionalnim pravom zagotovijo, da v vseh primerih iz odstavka 1 upravne kazni in drugi upravni ukrepi, ki utegnejo biti uporabljeni, vključujejo vsaj naslednje:

- (a) javno opozorilo, v katerem sta navedeni odgovorna oseba in narava kršitve;
- (b) odredbo, s katero se od odgovorne osebe zahteva, naj preneha s takšnim ravnanjem in ga več ne ponovi;
- (c) če gre za KNPVP ali družbo za upravljanje, začasno ukinitvev ali odvzem dovoljenja KNPVP ali družbe za upravljanje;
- (d) začasno prepoved ali, za večkratne resne kršitve, stalno prepoved izvajanja funkcij upravljanja odgovornega člana upravnega organa družbe za upravljanje ali investicijske družbe ali druge odgovorne fizične osebe v tej družbi ali v drugih takšnih družbah;
- (e) če gre za pravno osebo, najvišje upravne denarne kazni v višini najmanj 5 000 000 EUR ali ustrezne vrednosti v nacionalni valuti držav članic, katerih valuta ni euro, na dan 17. septembra 2014 ali 10 % skupnega letnega prometa te pravne osebe glede na zadnje razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je potrdil upravni organ; kadar je pravna oseba nadrejeno podjetje ali podrejeno podjetje nadrejenega podjetja, ki mora pripraviti konsolidirane računovodske izkaze v skladu z Direktivo 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*), se upošteva skupni letni promet ali ustrezna vrsta prihodka v skladu z zadevnim pravom Unije na področju računovodstva glede na zadnje razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je potrdil upravni organ končnega nadrejenega podjetja;
- (f) če gre za fizično osebo, najvišje upravne denarne kazni v višini najmanj 5 000 000 EUR ali ustrezne vrednosti v nacionalni valuti držav članic, katerih valuta ni euro, na dan 17. septembra 2014;
- (g) kot alternativa točkama (e) in (f), najvišje upravne denarne kazni v višini vsaj dvakratnega zneska koristi, pridobljene s kršitvijo, kadar je to korist mogoče ovrednotiti, četudi to presega najvišje zneske iz točk (e) in (f).

7. Države članice lahko po nacionalnem pravu pristojne organe pooblastijo, da naložijo vrste kazni poleg tistih iz odstavka 6 ali da naložijo denarne kazni, ki presegajo zneske iz točk (e), (f) in (g) odstavka 6.

(*) Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).“;

17. vstavijo se naslednji členi:

„Člen 99a

Države članice zagotovijo, da so v njihovih zakonih in drugih predpisih za prenos te direktive določene kazni, zlasti kadar:

- (a) se dejavnosti KNPVP izvajajo, ne da bi se pridobilo dovoljenje, s čimer se krši člen 5;
- (b) se posli družbe za upravljanje izvajajo, ne da bi se pridobilo predhodno dovoljenje, s čimer se krši člen 6;
- (c) se posli investicijske družbe izvajajo, ne da bi se pridobilo predhodno dovoljenje, s čimer se krši člen 27;
- (d) se neposredno ali posredno pridobi kvalificirani delež v družbi za upravljanje ali se takšen kvalificirani delež dodatno poveča, tako da je delež glasovalnih pravic ali kapitala enak 20 %, 30 % ali 50 % ali večji ali pa takšen, da družba za upravljanje postane podrejeno podjetje (v nadaljnjem besedilu: predlagana pridobitev), ne da bi bili pisno obveščeni pristojni organi družbe za upravljanje, v kateri kupec poskuša pridobiti ali povečati kvalificirani delež, s čimer se krši člen 11(1);
- (e) se neposredno ali posredno proda kvalificirani delež v družbi za upravljanje ali se ta delež zmanjša, tako da je delež glasovalnih pravic ali kapitala manjši od 20 %, 30 % ali 50 % ali družba za upravljanje ni več podrejena družba, ne da bi bili pisno obveščeni pristojni organi, s čimer se krši člen 11(1);
- (f) je družba za upravljanje dovoljenje pridobila na podlagi lažnih navedb ali na kateri koli drug nezakonit način, s čimer se krši točka (b) člena 7(5);
- (g) je investicijska družba dovoljenje pridobila na podlagi lažnih navedb ali na kateri koli drug nezakonit način, s čimer se krši točka (b) člena 29(4);
- (h) družba za upravljanje, takoj ko izve za pridobitev ali prodajo deležev njenega kapitala, zaradi katere deleži presežejo enega od pragov iz člena 11(1) Direktive 2014/65/EU ali so manjši od njega, o navedeni pridobitvi ali prodaji ne obvesti pristojnih organov, s čimer se krši člen 11(1) te direktive;
- (i) družba za upravljanje pristojnemu organu vsaj enkrat letno ne sporoči imen delničarjev in družbenikov, ki imajo v lasti kvalificirane deleže, ter velikosti teh deležev, s čimer se krši člen 11(1);

- (j) družba za upravljanje ne upošteva postopkov in ureditev, naloženih v skladu z nacionalnimi določbami za prenos točke (a) člena 12(1);
- (k) družba za upravljanje ne izpolnjuje strukturnih in organizacijskih zahtev, naloženih v skladu z nacionalnimi določbami za prenos točke (b) člena 12(1);
- (l) investicijska družba ne upošteva postopkov in ureditev, naloženih v skladu z nacionalnimi določbami za prenos člena 31;
- (m) družba za upravljanje ali investicijska družba ne izpolnjuje zahtev, ki zadevajo prenos njenih funkcij na tretje osebe in so naložene v skladu z nacionalnimi določbami za prenos členov 13 in 30;
- (n) družba za upravljanje ali investicijska družba ne upošteva kodeksa ravnanja, naloženega v skladu z nacionalnimi določbami za prenos členov 14 in 30;
- (o) depozitar ne opravi svojih nalog v skladu z nacionalnimi določbami za prenos člena 22(3) do (7);
- (p) investicijska družba ali družba za upravljanje – slednja za vsakega od splošnih skladov, ki jih upravlja – večkrat ne izpolnita obveznosti v zvezi z naložbenimi politikami KNPVP, določenimi z nacionalnimi določbami za prenos poglavja VII;
- (q) družba za upravljanje ali investicijska družba ne uporablja postopka upravljanja tveganj ali postopka za natančno in neodvisno oceno vrednosti izvedenih finančnih instrumentov OTC, kot je določeno v nacionalnih določbah za prenos člena 51(1);
- (r) investicijska družba ali družba za upravljanje – slednja za vsak splošni sklad, ki ga upravlja – večkrat ne izpolnita obveznosti, ki zadevajo informacije, ki jih je treba zagotoviti vlagateljem, in so naložene v skladu z nacionalnimi določbami za prenos členov 68 do 82;
- (s) družba za upravljanje ali investicijska družba, ki trži enote KNPVP, ki ga upravlja, v državi članici, ki ni matična država članica KNPVP, ne upošteva zahteve glede uradnega obvestila iz člena 93(1).

Člen 99b

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi na svojem uradnem spletnem mestu objavijo vse odločitve, zoper katere pritožba ni mogoča in ki nalagajo upravno sankcijo ali ukrep zaradi kršitev nacionalnih določb za prenos te direktive, in sicer brez nepotrebnega odlašanja po tem, ko je bila oseba, ki ji je bila sankcija ali ukrep naložena, obveščena o tej odločitvi. Objava vključuje vsaj informacije o vrsti in naravi kršitve ter identiteti odgovornih oseb. Ta obveznost se ne nanaša na odločitve o naložitvi ukrepov preiskovalne narave.

Če je objava identitete pravnih oseb ali osebnih podatkov fizičnih oseb po mnenju pristojnega organa na podlagi ocene o sorazmernosti objave takšnih podatkov za vsak posamezen primer nesorazmerna ali če ogroža stabilnost finančnih trgov ali preiskavo v teku, države članice zagotovijo, da pristojni organi:

- (a) objavo odločitve o naložitvi sankcije ali ukrepa odložijo, dokler razlogi proti objavi ne prenehajo obstajati;

- (b) odločitev o naložitvi sankcije ali ukrepa objavijo anonimno na način, ki je skladen z nacionalnim pravom, če takšna anonimna objava zagotavlja učinkovito varstvo zadevnih osebnih podatkov; ali
- (c) odločitve o naložitvi sankcije ali ukrepa ne objavijo, če se možnosti iz točk (a) in (b) štejejo za nezadostne, da bi z njimi zagotovili:
- (i) da stabilnost finančnih trgov ne bi bila ogrožena;
 - (ii) sorazmernost objave takšnih odločitev glede na ukrepe, ki štejejo za manj pomembne.

V primeru odločitve, da se sankcija ali ukrep objavi anonimno, se objava zadevnih podatkov lahko odloži za razumno obdobje, če se predvideva, da bodo v tem obdobju prenehali obstajati razlogi za anonimno objavo.

2. Pristojni organi obvestijo ESMA o vseh upravnih sankcijah, ki so bile naložene, vendar v skladu s točko (c) drugega pododstavka odstavka 1 niso bile objavljene, vključno z morebitno pritožbo v zvezi z njimi in izidom take pritožbe. Države članice zagotovijo, da pristojni organi prejmejo informacije in pravnomočno sodbo v zvezi z vsemi naloženimi kazenskimi sankcijami ter jih predložijo ESMA. ESMA vzdržuje centralno bazo podatkov o sankcijah, o katerih je bil obveščen, izključno za namen izmenjave informacij med pristojnimi organi. Do te baze podatkov imajo dostop le pristojni organi, posodablja pa se na podlagi informacij, ki jih ti zagotavljajo.

3. Kadar je odločitev o naložitvi sankcije ali ukrepa predmet pritožbe pred zadevnimi sodnimi ali drugimi organi, pristojni organi na svojem uradnem spletnem mestu brez nepotrebne odlašanja objavijo tudi tako informacijo in vse naknadne informacije o izidu take pritožbe. Objavi se tudi vsaka odločitev, s katero se razveljavi predhodna odločitev o naložitvi sankcije ali ukrepa.

4. Pristojni organi zagotovijo, da vsaka objava v skladu s tem členom ostane na njihovem uradnem spletnem mestu še najmanj pet let po objavi. Osebni podatki iz objave se na uradnem spletnem mestu pristojnega organa hranijo le toliko časa, kolikor je potrebno v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov.

Člen 99c

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi pri določanju vrste upravnih kazni ali ukrepov in višine upravnih denarnih kazni jamčijo, da so te učinkovite, sorazmerne in odvračilne, ter upoštevajo vse ustrezne okoliščine, po potrebi tudi:

- (a) resnost in trajanje kršitve;
- (b) stopnjo odgovornosti osebe, odgovorne za kršitev;
- (c) finančno trdnost osebe, odgovorne za kršitev, kot je denimo razvidna iz skupnega prometa v primeru pravne osebe ali letnega prihodka v primeru fizične osebe;
- (d) obseg pridobljenega dobička ali preprečene izgube za osebo, odgovorno za kršitev, škode, storjene drugim osebam, in po potrebi škode za delovanje trgov ali širše gospodarstvo, če jih je mogoče ovrednotiti;

- (e) pripravljenost osebe, odgovorne za kršitev, za sodelovanje s pristojnim organom;
- (f) prejšnje kršitve osebe, odgovorne za kršitev;
- (g) ukrepe, ki jih je oseba, odgovorna za kršitev, sprejela po kršitvi, da bi preprečila njeno ponovitev.

2. Pristojni organi pri izvajanju pooblastil za nalaganje kazni na podlagi člena 99 tesno sodelujejo, da bi zagotovili, da se z nadzornimi in preiskovalnimi pooblastili ter upravnimi kaznimi dosežejo želeni rezultati te direktive. Obenem usklajujejo ukrepe, da bi se izognili morebitnemu podvajanju in prekrivanju pri uporabi nadzornih in preiskovalnih pooblastil ter upravnih kazni in ukrepov v čezmejnih primerih v skladu s členom 101.

Člen 99d

1. Države članice vzpostavijo učinkovite in zanesljive mehanizme za spodbuditev poročanja pristojnim organom o morebitnih ali dejanskih kršitvah nacionalnih določb za prenos te direktive, vključno z varnimi komunikacijskimi kanali za poročanje o takšnih kršitvah.

2. Mehanizmi iz odstavka 1 vključujejo vsaj:

- (a) posebne postopke za prejem poročil o kršitvah in nadaljnje ukrepanje na podlagi teh poročil;
- (b) ustrezno zaščito oseb, ki so zaposlene v investicijskih družbah, družbah za upravljanje in pri depozitarjih in ki poročajo o kršitvah, zagrešenih pri teh subjektih, vsaj pred povračilnimi ukrepi, diskriminacijo in drugimi vrstami nepoštenih obravnave;
- (c) varstvo osebnih podatkov v zvezi z osebo, ki poroča o kršitvah, in fizično osebo, ki je domnevno odgovorna za kršitev, v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES (*);
- (d) jasna pravila, ki zagotavljajo, da se osebi, ki prijavi kršitev, v vsakem primeru zagamči zaupnost, razen če nacionalno pravo zahteva razkritje zaradi nadaljnjih preiskav ali naknadnih sodnih postopkov.

3. ESMA zagotovi enega ali več varnih komunikacijskih kanalov za poročanje o kršitvah nacionalnih določb za prenos te direktive. Zagotovi tudi, da se v zvezi s komunikacijskimi kanali upoštevajo točke (a) do (d) odstavka 2.

4. Države članice zagotovijo, da poročanje s strani zaposlenih v investicijskih družbah, družbah za upravljanje in pri depozitarjih iz odstavkov 1 in 3 ne šteje za kršitev omejitve glede razkrivanja informacij, naložene s pogodbo ali pa z zakonom ali drugimi predpisi, in da oseba, ki poroča, ne nosi nikakršne odgovornosti v zvezi s takim poročanjem.

5. Države članice od družb za upravljanje, investicijskih družb in depozitarjev zahtevajo, da imajo vzpostavljene ustrezne postopke, ki njihovim zaposlenim omogočajo, da prek specifičnega, neodvisnega in avtonomnega kanala interno poročajo o kršitvah.

Člen 99e

1. Pristojni organi enkrat na leto ESMA zagotovijo zbirne informacije o vseh kaznih in ukrepih, naloženih v skladu s členom 99. ESMA te informacije objavi v letnem poročilu.

2. Kadar pristojni organ upravne kazni ali ukrepe razkrije javnosti, o njih hkrati poroča ESMA. Kadar se objavljena kazen ali ukrep nanaša na družbo za upravljanje ali investicijsko družbo, ESMA na seznam družb za upravljanje, objavljen na podlagi člena 6(1), doda napotilo na objavljeno kazen ali ukrep.

3. ESMA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, da se določijo postopki in obrazci za predložitev informacij, kot je navedeno v tem členu.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. septembra 2015.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

(*) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).“;

18. vstavi se naslednji člen:

„Člen 104a

1. Države članice za obdelavo osebnih podatkov v državah članicah na podlagi te direktive uporabljajo Direktivo 95/46/ES.

2. Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo na podlagi te direktive izvaja ESMA, se uporablja Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).“;

19. v členu 12(3), členu 14(2), členu 43(5), členu 51(4), členu 60(6), členu 61(3), členu 62(4), členu 64(4), členu 75(4), členu 78(7), členu 81(2), členu 95(1) in členu 111 se besede „v skladu s členom 112(2), (3) in (4) in pod pogoji iz členov 112a in 112b“ nadomestijo z besedami „v skladu s členom 112a“;

20. v členu 50a se besede „v skladu s členom 112a ter pod pogoji iz členov 112b in 112c“ nadomestijo z besedami „v skladu s členom 112a“;

21. v tretjem pododstavku člena 52(4) se sklicevanje na „člen 112(1)“ nadomesti s sklicevanjem na „člen 112“;

22. člen 112 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 112

Komisiji pomaga Evropski odbor za vrednostne papirje, ustanovljen s Sklepom Komisije 2001/528/ES (*).

(*) Sklep Komisije 2001/528/ES z dne 6. junija 2001 o vzpostavitvi Evropskega odbora za vrednostne papirje (UL L 191, 13.7.2001, str. 45).“;

23. člen 112a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 112a

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 12, 14, 43, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 in 111 se prenese na Komisijo za obdobje štirih let od 4. januarja 2011.

Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 26b se prenese na Komisijo za obdobje štirih let od 17. septembra 2014.

Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 50a se prenese na Komisijo za obdobje štirih let od 21. julija 2011.

Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 51 se prenese na Komisijo za obdobje štirih let od 20. junija 2013.

Komisija pripravi poročilo o prenesenih pooblastilih najpozneje šest mesecev pred koncem štiriletnih obdobj. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz členov 12, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 in 111 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 12, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 in 111, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.“;

24. člen 112b se črta;

25. v seznamu A Priloge I se točka 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Podatki o depozitarju:

2.1 identiteta depozitarja KNPVP ter opis njegovih dolžnosti in morebitnih navzkrižij interesov;

2.2 opis funkcij hrambe, prenesenih s strani depozitarja, seznam tretjih oseb, na katere so te funkcije prenesene, in tretjih oseb, na katere so te funkcije nadalje prenesene, ter morebitna navzkrižja interesov, ki bi lahko bilo posledica takšnega prenosa;

2.3 izjava, da bodo vlagateljem na zahtevo zagotovljene najnovejše informacije v zvezi s točkama 2.1 in 2.2.“

Člen 2

1. Države članice do 18. marca 2016 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedila teh predpisov.

Države članice zakone in predpise iz prvega pododstavka uporabljajo od 18. marca 2016. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

S. GOZI

DIREKTIVA 2014/92/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 23. julija 2014****o primerljivosti nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 26(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala. Razdrobljenost notranjega trga škodi konkurenčnosti, rasti in ustvarjanju delovnih mest v Uniji. Odprava neposrednih in posrednih ovir za ustrezno delovanje notranjega trga je bistvena za njegovo dokončno vzpostavitev. Ukrepanje Unije v zvezi z notranjim trgom v sektorju maloprodajnih finančnih storitev je že znatno prispevalo k razvoju čezmejnega delovanja ponudnikov plačilnih storitev, izboljšanju izbire za potrošnike ter povečanju kakovosti in preglednosti ponudb.
- (2) V zvezi s tem je Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ določila osnovne zahteve glede preglednosti nadomestil, ki jih zaračunajo ponudniki plačilnih storitev za storitve, povezane s plačilnimi računi. To je znatno olajšalo dejavnost ponudnikov plačilnih storitev, saj so bila določena enotna pravila o zagotavljanju plačilnih storitev in informacijah, ki jih je treba zagotoviti, zmanjšalo upravno breme in prispevalo k nižjim stroškom ponudnikov plačilnih storitev.
- (3) Nemoteno delovanje notranjega trga ter razvoj sodobnega in socialno vključujočega gospodarstva sta vedno bolj odvisna od splošne dostopnosti plačilnih storitev. Vsa nova zakonodaja na tem področju mora biti del pametne gospodarske strategije za Unijo, pri kateri je treba ustrezno upoštevati potrebe ranljivejših potrošnikov.

⁽¹⁾ UL C 51, 22.2.2014, str. 3.

⁽²⁾ UL C 341, 21.11.2013, str. 40.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

⁽⁴⁾ Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL L 319, 5.12.2007, str. 1).

- (4) Kot je poudaril Evropski parlament v resoluciji z dne 4. julija 2012 s priporočili Komisiji o dostopu do osnovnih bančnih storitev, pa je treba za izboljšanje in razvoj notranjega trga majhnih bančnih poslov storiti še več. Vzpostavitev popolnoma integriranega trga še vedno ovirajo pomanjkanje preglednosti in primerljivosti nadomestil ter težave pri zamenjavi plačilnih računov, kar prispeva k nizki ravni konkurence v sektorju majhnih bančnih poslov. Te težave je treba odpraviti in doseči visoke standarde kakovosti.
- (5) Sedanji pogoji na notranjem trgu bi lahko ponudnike plačilnih storitev odvrnili od uveljavljanja pravice do ustanavljanja ali zagotavljanja storitev v Uniji zaradi težav pri pridobivanju strank ob vstopu na nov trg. Za vstop na nove trge so pogosto potrebne velike naložbe. Take naložbe so upravičene le, če ponudnik predvideva zadostne priložnosti in ustrezno povpraševanje potrošnikov. Kar zadeva maloprodajne finančne storitve, je nizka raven mobilnosti potrošnikov v veliki meri posledica pomanjkanja preglednosti in primerljivosti nadomestil in ponujenih storitev ter težav pri zamenjavi plačilnih računov. Ti dejavniki ovirajo tudi povpraševanje. To zlasti velja za čezmejno delovanje.
- (6) Znatne ovire za dokončno vzpostavitev notranjega trga na področju plačilnih računov lahko povzroči tudi razdrobljenost obstoječih nacionalnih regulativnih okvirov. Obstoječe določbe na nacionalni ravni v zvezi s plačilnimi računi, zlasti o primerljivosti nadomestil in zamenjavi plačilnih računov, so neenotne. Kar zadeva zamenjavo, je pomanjkanje enotnih zavezujočih ukrepov na ravni Unije privedlo do neenotnih praks in ukrepov na nacionalni ravni. Te razlike so še bolj izrazite na področju primerljivosti nadomestil, saj na ravni Unije ne obstaja noben ukrep, niti samoregulativni. Če bi te razlike v prihodnosti postale pomembnejše, ker ponudniki plačilnih storitev svoje prakse prilagajajo nacionalnim trgom, bi narasli stroški čezmejnega delovanja glede na stroške domačih ponudnikov, s tem pa bi čezmejno poslovanje postalo manj privlačno. Čezmejna dejavnost na notranjem trgu je otežena tudi zaradi ovir, s katerimi se potrošniki srečujejo pri odprtju plačilnega računa v tujini. Obstoječa omejevalna merila upravičenosti lahko preprečujejo prosti pretok državljanov Unije. Z zagotavljanjem dostopa do plačilnega računa vsem potrošnikom bodo ti lahko sodelovali na notranjem trgu in izkoristili njegove prednosti.
- (7) Poleg tega morebitno povpraševanje po storitvah, povezanih s plačilnimi računi, v Uniji še ni v celoti izkoriščeno, saj nekatere potencialne stranke nimajo odprtega plačilnega računa, ker je bila njihova vloga zavrnjena ali jim niso na voljo ustrezni produkti. Večje sodelovanje potrošnikov na notranjem trgu bi dodatno spodbudilo ponudnike plačilnih storitev k vstopu na nove trge. Nadalje je ustvarjanje pogojev, ki omogočajo dostop vseh potrošnikov do plačilnega računa, nujno, da se spodbudi njihovo sodelovanje na notranjem trgu in se jim omogoči izkoriščanje njegovih prednosti.
- (8) Preglednost in primerljivost nadomestil sta bili na ravni Unije obravnavani v okviru pobude bančnega sektorja o samoregulaciji. Vendar končni dogovor o tej pobudi ni bil dosežen. Skupna načela, ki jih je leta 2008 sprejel Odbor evropskega bančnega sektorja, v zvezi z zamenjavo določajo vzorčni mehanizem za zamenjavo plačilnih računov, ki jih ponujajo banke, ki se nahajajo v isti državi članici. Ker pa ta skupna načela niso zavezujoča, je bila njihova uporaba po vsej Uniji nedosledna in neučinkovita. Poleg tega skupna načela zadevajo zamenjavo plačilnih računov le na nacionalni ravni in ne zajemajo čezmejnega zamenjave. V zvezi z dostopom do osnovnega plačilnega računa je Komisija v Priporočilu 2011/442/EU ⁽¹⁾ države članice pozvala, naj najpozneje šest mesecev po objavi navedenega priporočila sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo njegovo uporabo. Glavna načela iz navedenega priporočila izpolnjuje zaenkrat le nekaj držav članic.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije 2011/442/EU z dne 18. julija 2011 o dostopu do osnovnega plačilnega računa (UL L 190, 21.7.2011, str. 87).

- (9) Da bi dolgoročno podpirali učinkovito in nemoteno finančno mobilnost, je ključno, da se določi enoten sklop pravil za reševanje vprašanja nizke ravni mobilnosti strank in zlasti za izboljšanje primerjave storitev in nadomestil, povezanih s plačilnim računom, ter za spodbujanje zamenjave plačilnih računov in preprečevanje diskriminacije na podlagi prebivališča potrošnikov, ki nameravajo odpreti in uporabljati plačilni račun čezmejno. Prav tako je bistveno sprejeti ustrezne ukrepe za spodbujanje sodelovanja strank na trgu plačilnih računov. Ti ukrepi bodo spodbudili vstop ponudnikov plačilnih storitev na notranji trg in zagotovili enake konkurenčne pogoje, s tem pa okrepili konkurenco in učinkovito razporeditev sredstev na trgu Unije za maloprodajne finančne storitve, kar bo koristilo podjetjem in potrošnikom. Poleg tega bodo pregledne informacije o nadomestilih in možnosti zamenjave skupaj s pravico dostopa do osnovnega plačilnega računa državljanom Unije omogočile, da se bodo lažje gibal v Uniji ter v njej iskali najboljše ponudbe, ter s tem izkoristili prednosti v celoti delujočega notranjega trga na področju maloprodajnih finančnih storitev in prispevali k njegovemu nadaljnjemu razvoju.
- (10) Ključno je tudi zagotoviti, da ta direktiva ne bo ovirala inovacij na področju maloprodajnih finančnih storitev. Vsako leto se pojavijo nove tehnologije, kot so mobilne bančne storitve in plačilne kartice s shranjeno vrednostjo, zaradi katerih bi lahko sedanji model plačilnih računov zastarel.
- (11) Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečiti, da ohranijo ali sprejmejo strožje določbe za varstvo potrošnikov, če so takšne določbe skladne z njihovimi obveznostmi na podlagi prava Unije in te direktive.
- (12) Določbe te direktive o primerljivosti nadomestil in zamenjavi plačilnih računov bi morale veljati za vse ponudnike plačilnih storitev, kot so določeni v Direktivi 2007/64/ES. Določbe te direktive o dostopu do osnovnih plačilnih računov bi morale veljati le za kreditne institucije. Vse določbe te direktive bi morale zadevati plačilne račune, prek katerih lahko potrošniki izvedejo naslednje transakcije: polog sredstev, dvig gotovine ter izvršitev plačilnih transakcij tretjim osebam in prejem takšnih transakcij tretjih oseb, vključno z izvršitvijo kreditnih plačil. To pomeni, da bi morali biti računi z bolj omejenimi možnostmi izvzeti. Tako bi morali na primer računi, kot so varčevalni računi, računi kreditnih kartic, na katere se sredstva običajno vplačujejo le za odplačevanje dolga na kreditni kartici, tekoči računi za fleksibilno odplačevanje hipotekarnega kredita ali računi elektronskega denarja, biti načeloma izvzeti iz področja uporabe te direktive. Vendar bodo takšni računi spadali v področje uporabe te direktive, če se uporabljajo za vsakodnevne plačilne transakcije in ponujajo vse navedene možnosti. Računi podjetij, tudi malih ali mikropodjetij, razen računov v lastnem imenu, ne bi smeli spadati v področje uporabe te direktive. Države članice bi lahko uporabo te direktive razširile na druge ponudnike plačilnih storitev in druge plačilne račune, na primer takšne, ki ponujajo bolj omejene plačilne možnosti.
- (13) Ker je osnovni plačilni račun za namene te direktive vrsta plačilnega računa, bi morale določbe o preglednosti in zamenjavi veljati tudi za takšne račune.
- (14) Opredelitve pojmov iz te direktive bi morale biti kar se da usklajene z opredelitvami iz drugih zakonodajnih aktov Unije, zlasti z opredelitvami iz Direktive 2007/64/ES in Uredbe (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (15) Ključno za potrošnike je, da lahko razumejo nadomestila, na podlagi česar lahko primerjajo ponudbe različnih ponudnikov plačilnih storitev in sprejmejo ustrezno utemeljeno odločitev, kateri plačilni račun najbolj ustreza njihovim potrebam. Primerjava nadomestil ni mogoča, če ponudniki plačilnih storitev uporabljajo različno terminologijo za iste storitve in zagotavljajo informacije v različnih oblikah. Standardizirana terminologija skupaj z namenskimi informacijami o nadomestilih v usklajeni obliki za najbolj reprezentativne storitve, povezane s plačilnimi računi, lahko potrošnikom pomaga pri razumevanju in primerjanju nadomestil.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne bremenitve v eurih in o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 (UL L 94, 30.3.2012, str. 22).

- (16) Potrošnikom bi najbolj koristile strnjene in standardizirane informacije, ki jih je preprosto primerjati med različnimi ponudniki plačilnih storitev. Orodja, ki jih imajo na voljo potrošniki za primerjavo ponudb plačilnih računov, ne bi imela pozitivnega učinka, če bi čas, potreben za pregledovanje dolgih seznamov nadomestil za različne ponudbe, prevladal nad koristmi izbire najugodnejše ponudbe. Ta orodja bi morala biti raznolika, opraviti pa bi bilo treba preskušanje pri potrošnikih. V tej fazi bi bilo treba terminologijo o nadomestilih standardizirati le za najbolj reprezentativne izraze in opredelitve v državah članicah, da se prepreči obremenjevanje potrošnikov s preveč informacijami in omogoči hitro izvajanje.
- (17) Terminologijo o nadomestilih bi morale določati države članice, da bi se lahko upoštevale posebnosti lokalnih trgov. Da bi storitve štele za reprezentativne, bi bilo treba zanje plačati nadomestilo pri najmanj enem ponudniku plačilnih storitev v državi članici. Poleg tega bi morala biti terminologija, ki se uporablja za opredelitev storitev, skupnih večini držav članic, standardizirana na ravni Unije, kar bi omogočilo boljšo primerjavo ponudb plačilnih računov v Uniji. Da se zagotovi zadostna homogenost nacionalnih seznamov, bi moral Evropski nadzorni organ (Evropski bančni organ) (v nadaljnjem besedilu: EBA), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, pripraviti smernice za pomoč državam članicam pri določanju storitev, ki se na nacionalni ravni najpogosteje uporabljajo in ki potrošnikom povzročajo najvišje stroške. V ta namen bi morale države članice Komisiji in EBA do 18. decembra 2014 sporočiti ustrezne organe, na katere bi bilo treba nasloviti te smernice.
- (18) Ko države članice pripravijo začasni seznam najbolj reprezentativnih storitev, za katere se na nacionalni ravni plačuje nadomestilo, ter izraze in opredelitve, bi jih EBA moral pregledati in z osnutkom regulativnega tehničnega standarda določiti, katere storitve so skupne večini držav članic, ter zanje predlagati standardizirane izraze in opredelitve na ravni Unije v vseh uradnih jezikih institucij Unije. EBA bi moral zagotoviti, da se v posamezni državi članici za vsako storitev uporablja samo en izraz v katerem koli uradnem jeziku vsake države članice, ki je tudi uradni jezik institucij Unije. To pomeni, da se dovoli uporaba različnih izrazov za iste storitve v različnih državah članicah, ki imajo isti uradni jezik institucij Unije, s čimer se upoštevajo nacionalne posebnosti. Nato bi morale države članice vse veljavne izraze na ravni Unije vključiti v svoje začasne sezname in na podlagi tega objaviti končne sezname.
- (19) Da bi potrošnikom pomagali pri preprosti primerjavi nadomestil za plačilne račune na celotnem notranjem trgu, bi jim morali ponudniki plačilnih storitev zagotoviti dokument z informacijami o nadomestilih, ki bi vseboval nadomestila za vse storitve s seznama najbolj reprezentativnih storitev, povezanih s plačilnim računom, na nacionalni ravni. V dokumentu z informacijami o nadomestilih bi bilo treba, kadar je ustrezno, uporabiti standardizirane izraze in opredelitve, vzpostavljene na ravni Unije. To bi prispevalo tudi k zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev med ponudniki plačilnih storitev, ki konkurirajo na trgu plačilnih računov. Dokument z informacijami o nadomestilih ne bi smel vključevati drugih nadomestil. Kadar ponudnik plačilnih storitev ne ponuja storitev s seznama najbolj reprezentativnih storitev, povezanih s plačilnim računom, bi morala to navesti, na primer tako, da bi storitev označila kot „ni na voljo“ ali „se ne uporablja“. Države članice bi morale imeti možnost zahtevati, da se z dokumentom z informacijami o nadomestilih zagotovijo ključni kazalniki, kot je celovit kazalnik stroškov, ki povzema skupne letne stroške, ki jih imajo potrošniki s plačilnim računom. Da bi potrošnikom pomagali razumeti nadomestila, ki jih morajo plačati za svoj plačilni račun, bi jim bilo treba zagotoviti glosar z jasno, netehnično in nedvoumno razlago vsaj nadomestil in storitev iz dokumenta z informacijami o nadomestilih. Glosar bi moral služiti kot koristno orodje za spodbujanje boljšega razumevanja pomena nadomestil, kar bi prispevalo k temu, da bi potrošniki izbirali z večjega nabora ponudb plačilnih računov. Uvesti bi bilo treba tudi obveznost, ki od ponudnikov plačilnih storitev zahteva, da potrošnike vsaj enkrat letno brezplačno obvestijo o vseh nadomestilih, ki se zaračunajo za njihov plačilni račun, po potrebi tudi o stroških prekoračitve in kreditni obrestni meri.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

To ne posega v določbe glede s prekoračitve iz Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Naknadne informacije bi bilo treba posredovati v posebnem dokumentu z naslovom „obračun nadomestil“. Vsebovati bi moral pregled pridobljenih obresti in vseh nadomestil, zaračunanih za uporabo plačilnega računa, da bi potrošnik lahko razumel, na kaj se navezujejo odhodki za nadomestila, in ocenil, ali bi moral spremeniti potrošniške vzorce oziroma zamenjati ponudnika. Ta prednost bi se še povečala z naknadnimi informacijami o nadomestilih, v katerih bi bile najbolj reprezentativne storitve navedene v enakem zaporedju kot v predhodnih informacijah o nadomestilih.

- (20) Da se zadovolji potrebam potrošnikov je treba zagotoviti, da so informacije o nadomestilih za plačilne račune točne, jasne in primerljive. Zato bi moral EBA po posvetovanju z nacionalnimi organi in preskušanju pri potrošnikih pripraviti osnutek izvedbenih tehničnih standardov v zvezi s standardizirano predstavitveno obliko za dokument z informacijami o nadomestilih, obračun nadomestil in skupne simbole, s čimer bi se potrošnikom zagotovila razumljivost in možnost primerjave. V dokumentih z informacijami o nadomestilih in obračunih nadomestil bi bilo treba v vsaki državi članici uporabiti enako obliko, enak vrstni red točk in enake naslove, kar bi potrošnikom omogočilo primerjavo obeh dokumentov ter povečalo razumevanje in uporabnost informacij. Dokument z informacijami o nadomestilih in obračun nadomestil bi se morala jasno razlikovati od drugih obvestil. EBA bi moral pri pripravi oblik tudi upoštevati dejstvo, da lahko države članice dokument z informacijami o nadomestilih in obračun nadomestil zagotovijo skupaj z informacijami, potrebnimi v skladu z drugim zakonodajnim aktom Unije ali nacionalnimi zakonodajnimi akti o plačilnih računih in povezanih storitvah.
- (21) Da bi zagotovili dosledno uporabo veljavne terminologije na ravni Unije v celotni Uniji, bi morale države članice določiti obveznost, ki od ponudnikov plačilnih storitev zahteva, da pri komunikaciji s potrošniki uporabljajo veljavno terminologijo na ravni Unije in ostalo nacionalno standardizirano terminologijo s končnega seznama, tudi v dokumentu z informacijami o nadomestilih in obračunu nadomestil. Ponudniki plačilnih storitev bi morali imeti možnost, da v pogodbenih, poslovnih in tržnih informacijah za potrošnike uporabljajo tržna imena, če pri tem jasno navedejo ustrezen veljaven standardiziran izraz. Kadar v dokumentu z informacijami o nadomestilih ali v obračunu nadomestil uporabijo tržna imena, bi morala ta biti dodana standardiziranim izrazom kot drugotno poimenovanje, izraženo na primer v oklepajih ali manjšem tisku.
- (22) Neodvisna primerjalna spletna mesta so učinkovito sredstvo, s katerim lahko potrošniki na enem mestu ocenijo koristi različnih ponudb plačilnih računov. Takšna spletna mesta lahko zagotovijo pravo ravnotežje med potrebo po jasnosti in jedrnatosti informacij ter potrebo po popolnosti in celovitosti teh informacij, saj omogočajo, da uporabniki pridobijo natančnejše informacije, kadar jih potrebujejo. Zajeti bi morala čim več ponudb, da bi zagotovila reprezentativen pregled in hkrati pokrila znaten del trga. Prav tako lahko zmanjšajo stroške iskanja, saj potrošnikom informacij ne bo treba zbirati ločeno pri ponudnikih plačilnih storitev. Bistveno je, da so informacije na takšnih spletnih mestih zanesljive, nepristranske in pregledne ter da so potrošniki obveščeni o dostopnosti takšnih spletnih mest. Zato bi morale države članice javnost obveščati o takšnih spletnih mestih.
- (23) Zaradi pridobivanja nepristranskih informacij o nadomestilih in obrestnih merah v zvezi s plačilnimi računi bi bilo treba potrošnikom omogočiti uporabo javno dostopnih primerjalnih spletnih mest, ki so operativno neodvisna od ponudnikov plačilnih storitev, kar pomeni, da noben ponudnik plačilnih storitev ne bi smel biti v privilegiranem položaju pri rezultatih iskanja. Zato bi morale države članice zagotoviti, da imajo potrošniki na njihovem ozemlju prost dostop do vsaj enega takšnega spletnega mesta. Takšna primerjalna spletna mesta bi lahko upravljali pristojni organi, drugi javni organi in/ali zasebni upravljavci ali bi jih upravljala tretja stran v njihovem imenu. Primerjavo nadomestil, povezanih s plačilnimi računi, lahko omogočajo tudi obstoječa spletna mesta, namenjena primerjavi različnih finančnih ali nefinančnih produktov. Takšna spletna mesta bi bilo treba upravljati v skladu z določenimi merili kakovosti, vključno z zahtevo po zagotavljanju podrobnosti o njegovih lastnikih, točnih in najnovejših informacij, datuma in časa zadnje posodobitve, jasnih in objektivnih meril, na katerih bo temeljila primerjava, ter

⁽¹⁾ Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L 133, 22.5.2008, str. 66).

širokega nabora ponudb plačilnih računov, s katerim se zajame znaten del trga. Države članice bi lahko določile, kako pogosto bi spletna mesta morala pregledovati in posodabljati informacije, ki jih zagotavljajo potrošnikom, ob upoštevanju pogostosti, s katero ponudniki plačilnih storitev na splošno posodablajo svoje informacije o nadomestilih. Države članice bi morale tudi določiti, kaj je širok nabor ponudb plačilnih storitev, s katerim se zajame znaten del trga, tako da preučijo na primer tržni delež in/ali geografsko lokacijo ponudnikov plačilnih storitev in/ali njihovo število, pri čemer ocenijo, ali bi zadostovala navadna večina ali manj. Na primerjalnem spletnem mestu bi morala biti primerjava nadomestil, ki se jih plača za storitve s seznama najbolj reprezentativnih storitev, povezanih s plačilnimi računi, pri čemer se upošteva terminologija na ravni Unije.

Primerno je, da bi države članice lahko zahtevale, da takšna spletna mesta primerjajo druge informacije, na primer o dejavnikih, ki vplivajo na raven storitev ponudnikov plačilnih storitev, kot sta število in porazdelitev podružnic ali bankomatov. Kadar je v državi članici le eno spletno mesto, ki preneha delovati ali izpolnjevati merila kakovosti, bi morala država članica zagotoviti, da imajo potrošniki v razumnem roku dostop do drugega primerjalnega spletnega mesta na nacionalni ravni.

- (24) Sedanja praksa je, da ponudniki plačilnih storitev ponujajo plačilni račun v paketu s produkti ali storitvami, ki niso povezani s plačilnim računom, kot so zavarovalni produkti ali finančno svetovanje. S to prakso lahko ponudniki plačilnih storitev razširijo svojo ponudbo in med seboj konkurirajo, pozitivna pa je lahko tudi za potrošnike. Vendar je bilo na podlagi študije Komisije iz leta 2009 o vezavah v finančnem sektorju ter ustreznih posvetovanj in pritožb potrošnikov ugotovljeno, da lahko ponudniki plačilnih storitev ponujajo plačilne račune v paketu s produkti, ki jih potrošniki ne želijo in niso bistveni za plačilne račune, na primer skupaj s stanovanjskim zavarovanjem. Poleg tega je bilo ugotovljeno, da lahko takšne prakse zmanjšajo preglednost in primerljivost cen, omejijo izbiro potrošnikov pri nakupu ter negativno vplivajo na njihovo mobilnost. Zato bi morale države članice zagotoviti, da ponudniki plačilnih storitev, ki ponujajo plačilne račune v paketu, potrošnike obvestijo, ali lahko plačilni račun kupijo ločeno, in v tem primeru zagotovijo ločene informacije o veljavnih stroških in nadomestilih za posamezne druge produkte ali storitve v paketu, ki se lahko kupijo ločeno.
- (25) Postopek zamenjave plačilnih računov bi bilo treba uskladiti po vsej Uniji. Zaenkrat so obstoječi ukrepi na nacionalni ravni zelo različni in ne zagotavljajo ustrezne ravni varstva potrošnikov v vseh državah članicah. Z uvedbo zakonodajnih ukrepov za določitev glavnih načel, ki jih ponudniki plačilnih storitev upoštevajo pri zagotavljanju takšne storitve v vsaki državi članici, bi se izboljšalo delovanje notranjega trga tako za potrošnike kot ponudnike plačilnih storitev. To bi na eni strani zagotovilo enake pogoje za potrošnike, ki se morda zanimajo za odprte plačilnega računa v drugi državi članici, saj bi se zagotovila enakovredna raven varstva. Na drugi strani pa bi se zmanjšale razlike med regulativnimi ukrepi na nacionalni ravni, s tem pa upravno breme ponudnikov plačilnih storitev, ki nameravajo ponujati storitve čezmejno. Posledično bi ukrepi glede zamenjave računov olajšali zagotavljanje storitev, povezanih s plačilnimi računi, na notranjem trgu.
- (26) Zamenjava računov ne bi smela pomeniti prenosa pogodbe s prenosnega ponudnika plačilnih storitev na prejemnega ponudnika plačilnih storitev.
- (27) Potrošniki so k zamenjavi plačilnega računa spodbujeni le, če postopek ne povzroči pretiranega upravnega in finančnega bremena. Zato bi morali ponudniki plačilnih storitev potrošnikom ponujati jasen, hiter in varen postopek za zamenjavo plačilnih računov, tudi osnovnih. Takšen postopek bi bilo treba zagotoviti potrošnikom, kadar želijo zamenjati enega ponudnika plačilnih storitev za drugega, pa tudi kadar želijo zamenjati različne plačilne račune pri istem ponudniku plačilnih storitev. To bi potrošnikom omogočilo, da izkoristijo najugodnejše ponudbe na trgu in svoj trenutni plačilni račun zlahka zamenjajo za drugega, ki je morebiti ustrežnejši, ne glede na to, ali to storijo v okviru istega ponudnika plačilnih storitev ali med različnimi ponudniki plačilnih storitev. Morebitna nadomestila, ki jih ponudnik plačilnih storitev zaračuna za storitev zamenjave, bi morale biti razumne in v skladu z dejanskimi stroški ponudnikov plačilnih storitev.

- (28) Pri postopku zamenjave, kadar sta oba ponudnika plačilnih storitev na ozemlju ene države članice, bi bilo treba tem državam dovoliti, da določijo ali ohranijo ureditev, ki se razlikuje od ureditve iz te direktive, če je to jasno v interesu potrošnika.
- (29) Postopek zamenjave bi moral biti za potrošnika čim bolj enostaven. Zato bi morale države članice zagotoviti, da je prejemni ponudnik plačilnih storitev odgovoren za začetek in vodenje postopka v imenu potrošnika. Države članice bi lahko pri določanju storitve zamenjave uporabile dodatna sredstva, na primer tehnične rešitve. Takšna dodatna sredstva lahko presegajo zahteve te direktive, saj se lahko na primer določi krajši časovni okvir za izvedbo storitve zamenjave ali pa se od ponudnikov plačilnih storitev zahteva, da na zahtevo potrošnika za določeno omejeno obdobje, ki se začne s prejemom pooblastitve zamenjave, zagotovijo samodejno ali ročno posredovanje kreditnih plačil, prejetih na prejšnji plačilni račun, na nov plačilni račun. Takšna dodatna sredstva lahko ponudniki plačilnih storitev uporabijo tudi prostovoljno, tudi če država članica tega ne zahteva.
- (30) Potrošnikom bi bilo treba omogočiti, da od prejemnega ponudnika plačilnih storitev zahtevajo, da v celoti ali delno izvede zamenjavo vhodnih kreditnih plačil, trajnih nalogov za kreditna plačila ali soglasij za direktne obremenitve, pri čemer je zaželeno, da bi bil za to potreben samo en obisk pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev. Zato bi potrošniki morali imeti možnost, da podpišejo eno pooblastilo, s katerim odobrijo izvedbo vseh zgoraj navedenih nalog. Države članice bi lahko zahtevale pisno pooblastilo potrošnika, lahko pa bi sprejele tudi enakovredna sredstva, kadar je ustrezno, na primer kadar se za zamenjavo uporablja avtomatiziran sistem. Pred podpisom pooblastila bi moral biti potrošnik obveščen o vseh korakih postopka, potrebnih za zamenjavo. Pooblastilo bi lahko na primer zajemalo vse naloge, ki predstavljajo del storitve zamenjave, pri čemer bi lahko potrošnik izbiral le nekaj izmed teh nalog.
- (31) Za uspešno zamenjavo je potrebno sodelovanje prenosnega ponudnika plačilnih storitev. Prenosni ponudnik plačilnih storitev bi moral prejemnemu ponudniku plačilnih storitev zagotoviti vse potrebne informacije za ponovno vzpostavitev plačil na drugem plačilnem računu. Vendar pa takšne informacije ne bi smele presegati tistega, kar je potrebno za izvedbo zamenjave.
- (32) Da bi olajšali čezmejno odpiranje računov, bi moral potrošnik imeti možnost novega ponudnika plačilnih storitev pozvati, naj na novem plačilnem računu v celoti ali delno vzpostavi trajne naloge za kreditna plačila, sprejema direktne obremenitve od datuma, ki ga določi potrošnik, in potrošniku zagotovi informacije o novem plačilnem računu, pri čemer je zaželeno, da bi bil za to potreben samo en obisk pri novem ponudniku plačilnih storitev.
- (33) Potrošniki ne bi smeli utrpeti finančnih izgub, vključno s plačilom stroškov in obresti, zaradi napak ponudnikov plačilnih storitev, vključenih v postopek zamenjave. Zlasti ne bi smeli imeti nobenih finančnih izgub zaradi plačila dodatnih nadomestil, obresti ali drugih stroškov ter glob in kazni oziroma utrpeti druge finančne škode zaradi zamud pri izvedbi plačila.
- (34) Države članice bi morale zagotoviti, da potrošniki, ki želijo odpreti plačilni račun, niso diskriminirani na podlagi državljanstva ali prebivališča. Pomembno je, da kreditne institucije zagotovijo, da njihove stranke ne uporabljajo finančnega sistema v nezakonite namene, kot so goljufije, pranje denarja ali financiranje terorizma, vendar ne bi smele omejevati potrošnikov, ki želijo izkoristiti prednosti notranjega trga s čezmejnimi odprtjem in uporabo plačilnih računov. Zato določbe Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ne bi smele biti razlog za zavrnitev tržno manj zanimivih potrošnikov.

⁽¹⁾ Direktiva 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (UL L 309, 25.11.2005, str. 15).

- (35) Potrošniki, ki zakonito prebivajo v Uniji, ne bi smeli biti diskriminirani na podlagi državljanstva ali prebivališča ali katerega koli drugega razloga iz člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), ko zaprosijo za odprtje plačilnega računa v Uniji ali do njega dostopajo. Poleg tega bi morale države članice zagotoviti dostop do osnovnih plačilnih računov ne glede na finančne okoliščine potrošnikov, kot so njihov zaposlitveni status, stopnja dohodka, pretekli krediti ali osebni stečaj.
- (36) Potrošniki, ki zakonito prebivajo v Uniji in nimajo plačilnega računa v določeni državi članici, bi morali imeti možnost, da v tej državi članici odprejo in uporabljajo osnovni plačilni račun. Pojem „zakonitega prebivanja v Uniji“ bi moral zajemati tako državljane Unije kot državljane tretjih držav, ki že uživajo pravice na podlagi aktov Unije, kot so Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 ⁽¹⁾, Direktiva Sveta 2003/109/ES ⁽²⁾, Uredba Sveta (ES) št. 859/2003 ⁽³⁾ ter Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES ⁽⁴⁾. Zajemati bi moral tudi prosilce za azil v skladu z Ženevsko konvencijo z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev in Protokolom h Konvenciji z dne 31. januarja 1967 ter drugimi zadevnimi mednarodnimi pogodbami. Poleg tega bi lahko države članice pojem „zakonito prebivajočega v Uniji“ razširile na druge državljane tretjih držav, ki se nahajajo na njihovem ozemlju.
- (37) Države članice bi morale imeti možnost, da ob doslednem spoštovanju temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbama, od potrošnikov, ki želijo odpreti osnovni plačilni račun na njihovem ozemlju, zahtevajo, naj dokažejo, da imajo resničen interes za to. Brez poseganja v zahteve, sprejete v skladu z Direktivo 2005/60/ES, glede preprečevanja pranja denarja, fizična navzočnost v prostorih kreditnih institucij ne bi smela biti potrebna, da se dokaže takšen resničen interes.
- (38) Države članice bi morale zagotoviti, da osnovne plačilne račune ponuja zadostno število kreditnih institucij in so v dosegu vseh potrošnikov, da se prepreči vsakršna diskriminacija potrošnikov in izkrivljanje konkurence. Pri določanju zadostnega števila kreditnih institucij bi bilo treba med drugim upoštevati dejavnike, kot so pokritost z omrežjem kreditnih institucij, velikost ozemlja države članice, porazdelitev potrošnikov po ozemlju, tržni delež kreditnih institucij in vprašanje, ali osnovni plačilni računi predstavljajo le majhen del plačilnih računov, ki jih zagotavlja kreditna institucija. Osnovne plačilne račune bi morale načeloma ponujati čim več kreditnih institucij, da se zagotovi, da lahko potrošniki takšen račun odprejo v prostorih kreditne institucije blizu njihovem prebivališču, ter da se prepreči vsakršna diskriminacija pri dostopanju do takšnih računov in omogoči njihova učinkovita uporaba. Države članice bi morale zlasti zagotoviti, da ni vidne diskriminacije na podlagi, denimo, različnega videza kartice ali drugačne številke računa ali kartice. Vendar bi morale države članice imeti možnost določiti, da lahko osnovne plačilne račune ponuja manjše število kreditnih institucij, kar pa bi bilo treba utemeljiti na primer s tem, da so te kreditne institucije tako razširjene na ozemlju zadevne države članice, da bi jih lahko dosegli vsi potrošniki, ne da bi jim bilo treba predaleč od doma. Poleg tega se ne bi smelo kakor koli stigmatizirati potrošnikov, ki dostopajo do osnovnih plačilnih računov, to pa je lažje doseči, če se določi večje število kreditnih institucij.
- (39) Države članice bi lahko vzpostavile mehanizme, s katerimi potrošnikom brez stalnega naslova, prosilcem za azil in potrošnikom, ki jim dovoljenje za bivanje ni bilo odobreno, vendar njihov izgon iz pravnih ali dejanskih razlogov ni mogoč, pomagajo v celoti izkoristiti možnosti te direktive.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 149, 5.7.1971, str. 2).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L 16, 23.1.2004, str. 44).

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 859/2003 z dne 14. maja 2003 o razširitvi določb Uredbe (EGS) št. 1408/71 in Uredbe (EGS) št. 574/72 na državljane tretjih držav, za katere navedene določbe ne veljajo le na podlagi njihovega državljanstva (UL L 124, 20.5.2003, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

- (40) Kadar države članice kreditnim institucijam dovolijo, da na zahtevo potrošnika v okviru osnovnega plačilnega računa zagotovijo možnost prekoračitve, bi države članice lahko določile najvišji znesek in najdaljše trajanje takšne prekoračitve. Države članice bi morale tudi zagotoviti, da se informacije glede s tem povezanih nadomestil potrošnikom sporočijo na pregleden način. Kreditne institucije, ki v okviru osnovnega plačilnega računa ponujajo možnost prekoračitve, bi morale biti usklajene z Direktivo 2008/48/ES.
- (41) Da bi zagotovili ustrezno obravnavo uporabnikov osnovnih plačilnih računov, bi morale države članice od kreditnih institucij zahtevati, da so zadevni uslužbenci ustrezno usposobljeni in da morebitna navzkrižja interesov teh potrošnikov ne bodo negativno prizadela.
- (42) Države članice bi lahko kreditnim institucijam dovolile, da zavrnejo odprtje osnovnega plačilnega računa potrošnikom, ki že imajo aktiven in vsaj enakovreden plačilni račun v isti državi članici. Da bi preverile, ali potrošnik že ima plačilni račun, bi morale za kreditne institucije biti mogoče, da se zanesejo na zapriseženo izjavo potrošnika.
- (43) Države članice bi morale zagotoviti, da kreditne institucije prošnje za osnovni plačilni račun obravnavajo v rokih iz te direktive in da v primeru zavrnitve takšne prošnje kreditne institucije potrošnika obvestijo o specifičnih razlogih za zavrnitev, razen če bi bilo takšno razkritje v nasprotju z nacionalno varnostjo, javnim redom ali Direktivo 2005/60/ES.
- (44) Potrošnikom bi se moral zagotoviti dostop do različnih osnovnih plačilnih storitev. Storitve, povezane z osnovnimi plačilnimi računi, bi morale vključevati možnost pologa in dviga gotovine. Z njimi bi lahko potrošniki opravljali osnovne plačilne transakcije, kot so prejetje dohodka ali nadomestil, plačevanje računov ali davkov ter nakup blaga in storitev, med drugim z direktno obremenitvijo, kreditnimi plačili in uporabo plačilne kartice. Take storitve bi morale omogočati spletni nakup blaga in storitev, potrošnikom pa bi morale dajati možnost, da plačilne naloge odredijo prek spletnih storitev kreditne institucije, kadar je na voljo. Vendar osnovni plačilni račun ne bi smel biti omejen na spletno uporabo, saj bi bila to ovira za potrošnike brez internetnega dostopa. Države članice bi morale zagotoviti, da pri storitvah, povezanih z odprtjem, vodenjem in zaprtjem plačilnega računa, pologu in dvigu gotovine ter plačilnih transakcijah s plačilnimi karticami – z izjemo kreditnih kartic – ni omejitev glede števila transakcij, ki so potrošniku na voljo v skladu s specifičnimi pravili oblikovanja cen iz te direktive. Kar zadeva izvršitev kreditnih plačil in direktnih obremenitev ter transakcij s kreditno kartico, povezanih z osnovnim plačilnim računom, bi morale države članice imeti možnost določiti minimalno število transakcij, ki bodo potrošniku na voljo v skladu s specifičnimi pravili oblikovanja cen iz te direktive, pod pogojem, da so storitve, povezane s temi transakcijami, le za potrošnikove osebne namene. Pri določanju tega, kaj naj šteje za osebne namene, bi morale države članice upoštevati obstoječe vedenje potrošnikov in splošno poslovno prakso. Nadomestila za transakcije, ki presegajo najmanjše število transakcij, ne bi nikoli smele biti višje, kot se jih zaračuna pod običajno cenovno politiko kreditne institucije.
- (45) Pri določanju storitev in najmanjšega števila transakcij osnovnega plačilnega računa bi bilo treba upoštevati nacionalne posebnosti. Zlasti so lahko določene storitve zaradi njihove splošne uporabe v določeni državi članici bistveni del celovite uporabe plačilnega računa. V nekaterih državah članicah potrošniki na primer še vedno pogosto uporabljajo čeke, medtem ko je to plačilno sredstvo v drugih državah članicah zelo redko. Zato bi morala ta direktiva državam članicam omogočiti, da določijo dodatne storitve, ki na nacionalni ravni veljajo za bistvene in ki bi morale biti del osnovnega plačilnega računa v zadevni državi članici. Države članice bi morale tudi zagotoviti, da so nadomestila, ki jih kreditne institucije zaračunavajo za ponudbo takšnih dodatnih storitev, povezanih z osnovnimi plačilnimi računi, razumna.

- (46) Zaradi zagotovitve dostopa do osnovnih plačilnih računov čim bolj raznoliki skupini potrošnikov, bi morali biti osnovni plačilni računi ponujeni brezplačno ali z razumnim nadomestilom. Da bi spodbudile ranljive potrošnike, ki nimajo odprtega bančnega računa, k sodelovanju na trgu bančništva na drobno, bi države članice lahko določile, da se tem potrošnikom ponudijo osnovni plačilni računi po posebej ugodnih pogojih, na primer brezplačno. Države članice bi morale imeti možnost, da same določijo mehanizem, s katerim lahko identificirajo potrošnike, ki bi jim osnovni plačilni računi po bolj ugodnih pogojih koristili, pod pogojem, da ta mehanizem ranljivim potrošnikom zagotavlja dostop do osnovnega plačilnega računa. Takšen pristop v nobenem primeru ne bi smel posegati v pravico do dostopa do osnovnih plačilnih računov vsaj za razumno nadomestilo, ki jo imajo vsi potrošniki, tudi neranljivi. Morebitni dodatni stroški potrošnika v primeru neizpolnjevanja pogojev iz pogodbe bi morali biti prav tako razumni. Države članice bi morale na podlagi nacionalnih okoliščin določiti, kaj je razumno nadomestilo.
- (47) Kreditne institucije bi morale zavrniti odprtje osnovnega plačilnega računa ali prekiniti pogodbo za osnovni plačilni račun samo v posebnih okoliščinah, kot je nespoštovanje zakonodaje o pranju denarja in financiranju terorizma ali preprečevanju in preiskovanju kaznivih dejanj. Tudi v teh primerih je lahko zavrnitev upravičena le, kadar potrošnik ne izpolnjuje navedene zakonodaje, ne pa zato, ker je postopek za preverjanje izpolnjevanja zakonodaje preveč obremenjujoč ali predrag. Vendar pa se lahko zgodi, da potrošnik zlorabi pravico do odprtja in uporabe osnovnega plačilnega računa. Država članica bi lahko na primer dovolila kreditni instituciji, da ukrepa proti potrošnikom, ki so storili kaznivo dejanje, kot je hujša oblika goljufije zoper kreditno institucijo, da bi preprečila ponovitev kaznivnega dejanja. Takšen ukrep lahko na primer zajema, da kreditna institucija takšnemu potrošniku za določen čas omeji dostop do osnovnega plačilnega računa. Poleg tega lahko pride do primerov, v katerih je predhodna zavrnitev prošnje za plačilni račun morda potrebna zaradi identifikacije potrošnikov, ki bi jim plačilni računi po bolj ugodnih pogojih lahko koristili. Kreditna institucija bi morala v takšnem primeru potrošnika obvestiti, da lahko v primeru zavrnitve prošnje za plačilni račun, za katerega se zaračuna nadomestilo, uporabi posebni mehanizem, kot je določen v tej direktivi, da dobi dostop do osnovnega plačilnega računa. Oba takšna dodatna primera pa bi morala biti omejena, specifična in podprta z natančno opredeljenimi določbami nacionalnega prava. Pri določanju dodatnih primerov, v katerih lahko kreditne institucije zavrnejo odprtje plačilnega računa potrošnikom, bi države članice med drugim lahko navedle razloge javne varnosti ali javnega reda.
- (48) Države članice in kreditne institucije bi morale potrošnikom zagotoviti jasne in razumljive informacije o pravici do odprtja in uporabe osnovnega plačilnega računa. Države članice bi morale zagotoviti, da so ukrepi za obveščanje ciljno usmerjeni, ter zlasti, da upoštevajo potrošnike, ki nimajo bančnih računov, ter ranljive in mobilne potrošnike. Kreditne institucije bi si morale dejavno prizadevati, da bi potrošnikom zagotovile dostopne informacije in ustrezno pomoč v zvezi s specifičnimi lastnostmi ponujenega osnovnega plačilnega računa, z njim povezanih nadomestil in pogojev uporabe, pa tudi v zvezi s koraki, katerim bi morali potrošniki slediti pri uveljavljanju pravice do odprtja osnovnega plačilnega računa. Potrošniki bi morali biti obveščeni zlasti o tem, da za dostop do osnovnega plačilnega računa nakup dodatnih storitev ni obvezen.
- (49) Države članice bi morale spodbujati ukrepe, na podlagi katerih bi bilo mogoče lažje izobraziti najbolj ranljive potrošnike, in sicer s svetovanjem in pomočjo pri odgovornem upravljanju njihovih financ. Potrebne so tudi informacije o smernicah, ki jih potrošnikom lahko zagotavljajo organizacije potrošnikov in nacionalni organi. Poleg tega bi morale države članice spodbujati pobude, s katerimi želijo kreditne institucije zagotavljanje osnovnega plačilnega računa dopolniti z neodvisnimi storitvami finančnega izobraževanja.
- (50) Da bi ponudniki plačilnih storitev lažje ponujali svoje storitve čezmejno, bi morali biti – za namene sodelovanja, izmenjave informacij in reševanja sporov med pristojnimi organi – za zagotavljanje izvajanja te direktive odgovorni tisti pristojni organi, ki delujejo pod okriljem EBA, kakor je določeno v Uredbi (EU) št. 1093/2010, ali drugi nacionalni organi, pod pogojem, da ti za opravljanje svojih nalog v skladu s to direktivo sodelujejo z organi, ki delujejo pod okriljem EBA.

- (51) Države članice bi morale imenovati pristojne organe, pooblaščenec za zagotavljanje izvajanja te direktive, in zagotoviti, da se jim podelijo preiskovalna in izvršilna pooblastila ter ustrezna sredstva, potrebna za opravljanje njihovih nalog. Pristojni organi bi lahko v zvezi z določenimi vidiki te direktive ukrepali tako, da bi pristojno sodišče zaprosili za izdajo sodne odločbe in po potrebi vložili tudi pritožbo. To bi lahko državam članicam omogočilo, da izvajanje teh določb prepustijo zadevnim organom in sodiščem, zlasti kadar se določbe te direktive prenesejo v civilno pravo. Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da imenujejo različne pristojne organe za zagotovitev izvajanja različnih obveznosti iz te direktive. Glede nekaterih določb bi lahko države članice denimo imenovale pristojne organe, odgovorne za uveljavljanje varstva potrošnikov, glede drugih pa bi se lahko odločile imenovati bonitetne nadzornike. Možnost imenovanja različnih pristojnih organov ne bi smela vplivati na obveznosti glede stalnega nadzora in sodelovanja med pristojnimi organi, kakor je določeno v tej direktivi.
- (52) Potrošniki bi morali imeti dostop do učinkovitih in uspešnih postopkov alternativnega reševanja sporov, ki izhajajo iz pravic in obveznosti, določenih v tej direktivi. Takšen dostop je glede zadevnih pogodbenih sporov že zagotovljen z Direktivo 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Vendar bi bilo treba potrošnikom omogočiti dostop do postopkov alternativnega reševanja sporov tudi v primeru predpogodbenih sporov v zvezi s pravicami in obveznostmi, določenimi v tej direktivi, na primer v primeru zavrnitve dostopa do osnovnega plačilnega računa. Ta direktiva zato določa, da bi morali potrošniki imeti dostop do postopkov alternativnega reševanja sporov v zvezi s pravicami in obveznostmi, določenimi v tej direktivi, brez razlikovanja med pogodbenimi in predpogodbenimi spori. Takšni postopki alternativnega reševanja sporov in subjekti, ki jih ponujajo, bi morali izpolnjevati zahteve glede kakovosti iz Direktive 2013/11/EU. Za izpolnjevanje te direktive je potrebna obdelava osebnih podatkov potrošnikov. Takšno obdelavo ureja Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES ⁽²⁾. Zato bi morala biti ta direktiva skladna s pravili iz Direktive 95/46/ES.
- (53) Države članice bi morale vsaki dve leti in prvič v štirih letih od začetka veljavnosti te direktive pridobiti zanesljive letne statistične podatke o delovanju ukrepov, sprejetih s to direktivo. Uporabiti bi morale vse ustrezne vire informacij in te informacije sporočiti Komisiji. Komisija bi morala pripraviti poročilo na podlagi informacij, ki jih prejme od držav članic prvič po štirih letih, nato pa vsako drugo leto.
- (54) Pregled te direktive bi bilo treba opraviti pet let po začetku njene veljavnosti, da se upoštevajo razvoj trga, kot je pojav novih oblik plačilnih računov in plačilnih storitev, razvoj na drugih področjih prava Unije ter izkušnje držav članic. Poročilo na podlagi pregleda bi moralo vključevati seznam postopkov za ugotavljanje kršitev, ki jih je začela Komisija v zvezi s to direktivo. Vključevati bi moralo tudi oceno povprečne višine nadomestil v državah članicah za plačilne račune, ki spadajo na področje uporabe te direktive, vprašanja ali sta se s sprejetimi ukrepi izboljšala potrošnikovo razumevanje nadomestil za plačilne račune in primerljivosti plačilnih računov ter poenostavitve zamenjave plačilnih računov, in števila imetnikov računov, ki so zamenjali plačilne račune po prenosu te direktive v nacionalno pravo.

Vsebovati bi moral tudi analizo števila ponudnikov osnovnih plačilnih računov in števila takšnih odprtih računov, vključno z računi potrošnikov, ki pred tem niso imeli bančnega računa, primere najboljših praks v državah članicah, namenjenih manjši izključenosti potrošnikov pri dostopu do plačilnih storitev in povprečna letna nadomestila za osnovne plačilne račune. Ravno tako bi morali biti ocenjeni stroški in koristi uvedbe prenosljivosti števil plačilnih računov po vsej Uniji ter izvedljivost okvira za zagotavljanje samodejne preusmeritve plačil z enega plačilnega računa na drugega v isti državi članici, skupaj s samodejnim obveščanjem prejemnikov plačil in plačnikov, ko so njihovi prenosi preusmerjeni, in razširitve obsega storitev zamenjave, kadar sta prejemni in prenosni ponudnik plačilnih storitev v različnih državah članicah. Vključena bi morala biti tudi ocena učinkovitosti obstoječih ukrepov in potreba po dodatnih ukrepih zaradi povečanja finančne vključenosti in pomoči ranljivim članom družbe v zvezi s prezadolženostjo. Poleg tega bi bilo treba oceniti, ali zadoščajo določbe o informacijah, ki

⁽¹⁾ Direktiva 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o alternativnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Direktiva o alternativnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 63).

⁽²⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

jih zagotovijo ponudniki plačilnih storitev v zvezi s ponudbo produktov v paketu, in ali so potrebni dodatni ukrepi. Oceniti bi bilo treba tudi potrebo po dodatnih ukrepih v zvezi s primerjalnimi spletnimi stranmi in potrebo po njihovem akreditiranju. Komisija bi morala to poročilo predložiti Evropskemu parlamentu in Svetu, skupaj z zakonodajnimi predlogi, če je ustrezno.

- (55) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v Listini v skladu s členom 6(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU).
- (56) Ker ciljev te direktive, in sicer preglednosti in primerljivosti nadomestil za plačilne račune, zamenjavo plačilnih računov in dostopa do osnovnih plačilnih računov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebe po zmanjšanju razdrobljenosti trga in zagotovitvi enakih konkurenčnih pogojev v Uniji, lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev
- (57) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih⁽¹⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile en ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrežajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (58) Opravljeno je bilo posvetovanje z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa pravila o preglednosti in primerljivosti nadomestil, zaračunanih potrošnikom na njihovih plačilnih računih v Uniji, pravila o zamenjavi plačilnih računov znotraj države članice in pravila o lažjem odpiranju čezmejnih plačilnih računov za potrošnike.
2. Ta direktiva določa tudi okvir za pravila in pogoje, v skladu s katerimi morajo države članice zagotoviti pravico potrošnikov do odprtja in uporabe osnovnih plačilnih računov v Uniji.
3. Poglavji II in III se uporabljata za ponudnike plačilnih storitev.
4. Poglavje IV se uporablja za kreditne institucije.

Države članice se lahko odločijo, da Poglavje IV uporabljajo za ponudnike plačilnih storitev, ki niso kreditne institucije.

⁽¹⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

5. Države članice se lahko odločijo, da to direktivo ali njen del ne uporabljajo za subjekte iz člena 2(5) Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

6. Ta direktiva se uporablja za plačilne račune, prek katerih lahko potrošniki vsaj:

(a) položijo sredstva na plačilni račun;

(b) dvignejo gotovino s plačilnega računa;

(c) izvršijo plačilne transakcije tretjim osebam in prejmejo takšne transakcije od tretjih oseb, vključno s kreditnimi plačili.

Države članice se lahko odločijo, da to direktivo ali njen del uporabljajo za plačilne račune, ki niso plačilni računi iz prvega pododstavka.

7. Odprtje in uporaba osnovnega plačilnega računa iz te direktive sta skladna z Direktivo 2005/60/ES.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki deluje zunaj okvira svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
2. „zakonito prebivanje v Uniji“ pomeni, da ima fizična oseba pravico prebivati v državi članici na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava, vključno s potrošniki brez stalnega naslova in osebami, ki prosijo za azil na podlagi Ženevske konvencije z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev, Protokola z dne 31. januarja 1967 h Konvenciji in drugih ustreznih mednarodnih pogodb;
3. „plačilni račun“ pomeni račun, voden v imenu enega ali več potrošnikov, ki se uporablja za izvrševanje plačilnih transakcij;
4. „plačilna storitev“ pomeni plačilno storitev, kot je opredeljena v točki 3 člena 4 Direktive 2007/64/ES;
5. „plačilna transakcija“ pomeni dejanje pologa, prenosa ali dviga sredstev, ki ga odredi plačnik ali prejemnik plačila, neodvisno od osnovnih obveznosti med plačnikom in prejemnikom plačila;
6. „storitve, povezane s plačilnim računom“ pomeni vse storitve, povezane z odprtjem, vodenjem in zaprtjem plačilnega računa, vključno s plačilnimi storitvami in plačilnimi transakcijami, ki spadajo na področje uporabe točke (g) člena 3 Direktive 2007/64/ES, ter možnostjo prekoračitve in tiho dovoljeno prekoračitvijo;
7. „ponudnik plačilnih storitev“ pomeni ponudnika plačilnih storitev, kot je opredeljen v točki 9 člena 4 Direktive 2007/64/ES;

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

8. „kreditna institucija“ pomeni kreditno institucijo, kot je opredeljena v točki 1 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
9. „plačilni instrument“ pomeni plačilni instrument, kot je opredeljen v točki 23 člena 4 Direktive 2007/64/ES;
10. „prenosni ponudnik plačilnih storitev“ pomeni ponudnika plačilnih storitev, od katerega se prenesejo informacije, potrebne za izvedbo zamenjave;
11. „prejemni ponudnik plačilnih storitev“ pomeni ponudnika plačilnih storitev, h kateremu se prenesejo informacije, potrebne za izvedbo zamenjave;
12. „plačilni nalog“ pomeni kakršno koli navodilo plačnika ali prejemnika plačila njegovemu ponudniku plačilnih storitev, s katerim zahteva izvedbo plačilne transakcije;
13. „plačnik“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je imetnik plačilnega računa in odredi plačilni nalog v breme plačilnega računa, ali – če plačilni račun plačnika ne obstaja – fizično ali pravno osebo, ki izda plačilni nalog za prenos na plačilni račun prejemnika plačila;
14. „prejemnik plačila“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je predvideni prejemnik sredstev, ki so bila predmet plačilne transakcije;
15. „nadmestila“ pomeni vse morebitne stroške in kazni, ki jih mora potrošnik plačati ponudniku plačilnih storitev za ali v zvezi s storitvami, povezanimi s plačilnim računom;
16. „kreditna obrestna mera“ pomeni vsako obrestno mero, plačano potrošniku glede sredstev na plačilnem računu;
17. „trajni nosilec podatkov“ pomeni vsak instrument, ki potrošniku omogoča, da njemu osebno namenjene informacije shrani tako, da so mu dostopne za poznejšo uporabo za obdobje, ustrezno glede na namen informacij, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih podatkov;
18. „zamenjava“ ali „storitev zamenjave“ pomeni – na potrošnikovo zahtevo – prenos informacij o vseh ali nekaterih trajnih nalogih za kreditna plačila, periodičnih direktnih obremenitvah in periodičnih vhodnih kreditnih plačilih, izvršenih na plačilnem računu, od enega ponudnika plačilnih storitev k drugemu ali katerega koli pozitivnega stanja sredstev na plačilnem računu z enega plačilnega računa na drugega ali oba navedena prenosa, pri čemer se lahko prejšnji plačilni račun zapre ali pa ne;
19. „direktna obremenitev“ pomeni nacionalno ali čezmejno plačilno storitev v breme plačilnega računa plačnika, pri čemer plačilno transakcijo odredi prejemnik plačila na podlagi soglasja plačnika;
20. „kreditno plačilo“ pomeni nacionalno ali čezmejno plačilno storitev knjiženja v dobro plačilnega računa prejemnika plačila na podlagi plačilne transakcije ali vrste plačilnih transakcij s plačilnega računa plačnika, ki jo na podlagi navodila plačnika opravi ponudnik plačilnih storitev, ki vodi plačnikov plačilni račun;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

21. „trajni nalog“ pomeni navodilo plačnika ponudniku plačilnih storitev, ki vodi plačnikov plačilni račun, naj redno ali na vnaprej določene datume izvršuje kreditna plačila;
22. „sredstva“ pomenijo bankovce in kovance, knjižni denar ter elektronski denar, kot je opredeljen v točki 2 člena 2 Direktive 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
23. „okvirna pogodba“ pomeni pogodbo o plačilnih storitvah, ki ureja izvršitev posamezne plačilne transakcije ali več zaporednih plačilnih transakcij v prihodnosti in lahko vsebuje obveznost in pogoje za odprtje plačilnega računa;
24. „delovni dan“ pomeni dan, na katerega zadevni ponudnik plačilnih storitev posluje tako, kot je potrebno za izvršitev plačilne transakcije;
25. „možnost prekoračitve“ pomeni izrecno kreditno pogodbo, v skladu s katero ponudnik plačilnih storitev potrošniku omogoči razpolaganje s sredstvi, ki presegajo trenutno stanje na njegovem plačilnem računu;
26. „tiho dovoljena prekoračitev“ pomeni prekoračitev, pri kateri ponudnik plačilnih storitev potrošniku tiho dovoli, da razpolaga s sredstvi, ki presegajo trenutno stanje na njegovem plačilnem računu ali dogovorjeno možnost prekoračitve;
27. „pristojni organ“ pomeni organ, ki ga država članica v skladu s členom 21 imenuje za pristojnega.

POGLAVJE II

PRIMERLJIVOST NADOMESTIL, POVEZANIH S PLAČILNIMI RAČUNI

Člen 3

Seznam najbolj reprezentativnih storitev, povezanih s plačilnim računom, za katere se na nacionalni ravni plačuje nadomestilo, in standardizirana terminologija

1. Države članice vzpostavijo začasni seznam najmanj 10 in največ 20 najbolj reprezentativnih storitev, povezanih s plačilnim računom, za katere se plačuje nadomestilo, ki jih nudi vsaj en ponudnik plačilnih storitev na nacionalni ravni. Seznam vključuje izraze in opredelitve za vsako določeno storitev. V vsakem uradnem jeziku države članice se za vsako storitev uporablja le en izraz.
2. Za namene odstavka 1 države članice upoštevajo storitve, ki:
 - (a) jih potrošniki najpogosteje uporabljajo v zvezi s plačilnim računom;
 - (b) za potrošnike predstavljajo najvišje stroške, tako skupne kot na enoto;

Da se zagotovi pravilna uporaba meril iz prvega pododstavka tega odstavka, EBA na podlagi člena 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010 izda smernice do 18. marca 2015.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

3. Države članice o začasnih seznamih iz odstavka 1 obvestijo Komisijo in EBA do 18. septembra 2015. Države članice na zahtevo predložijo Komisiji dopolnilne informacije o podatkih, na podlagi katerih so sestavile seznime glede meril iz odstavka 2.

4. EBA na podlagi začasnih seznamov, o katerih je bila obveščena v skladu z odstavkom 3, pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, ki določajo standardizirano terminologijo Unije za storitve, ki so skupne vsaj večini držav članic. Standardizirana terminologija Unije vključuje skupne izraze in opredelitve za skupne storitve ter je na voljo v uradnih jezikih institucij Unije. V katerem koli uradnem jeziku države članice se za vsako storitev uporablja le en izraz.

EBA navedene osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do 18. septembra 2016.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s postopkom iz členov 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

5. Države članice standardizirano terminologijo Unije, določeno v skladu z odstavkom 4, vključijo v začasni seznam iz odstavka 1 in iz tega izhajajoč končni seznam najbolj reprezentativnih storitev povezanih s plačilnim računom objavijo nemudoma, najpozneje pa v treh mesecih po začetku veljavnosti delegiranega akta iz odstavka 4.

6. Države članice vsaka štiri leta, po objavi končnega seznama iz odstavka 5, ocenijo in, kadar je potrebno, posodobijo seznam najbolj reprezentativnih storitev, vzpostavljen v skladu z odstavkoma 1 in 2. Komisijo in EBA uradno obvestijo o rezultatih svojega ocenjevanja in, če je to ustrezno, posodobitvi seznama najbolj reprezentativnih storitev. EBA pregleda in, kadar je to ustrezno, posodobi standardizirano terminologijo Unije v skladu s postopkom iz odstavka 4. Po posodobitvi standardizirane terminologije Unije države članice posodobijo in objavijo svoje končne seznime iz odstavka 5 ter zagotovijo, da ponudniki plačilnih storitev uporabljajo posodobljene izraze in opredelitve.

Člen 4

Dokument z informacijami o nadomestilih in glosar

1. Brez poseganja v člen 42(3) Direktive 2007/64/ES in poglavje II Direktive 2008/48/ES države članice zagotovijo, da ponudniki plačilnih storitev pred sklenitvijo pogodbe za plačilni račun s potrošnikom slednjemu pravočasno zagotovijo dokument z informacijami o nadomestilih v papirni obliki ali drugem trajnem nosilcu podatkov, ki vsebuje standardizirane izraze s končnega seznama najbolj reprezentativnih storitev, povezanih s plačilnim računom, iz člena 3(5) te direktive in, kadar te storitve ponuja ponudnik plačilnih storitev, ustrezna nadomestila za vsako storitev.

2. Dokument z informacijami o nadomestilih:

(a) je kratek in vsebinsko zaključen dokument;

(b) je pripravljen in oblikovan tako, da je jasen in enostaven za branje, z znaki, ki so primerne velikosti za branje;

(c) ni manj razumljiv, ko je natisnjen ali fotokopiran v črno-beli obliki, če je izvornik barven;

(d) je pripravljen v uradnem jeziku države članice, v kateri je na voljo plačilni račun, ali v drugem jeziku, če se tako dogovorita potrošnik in ponudnik plačilnih storitev;

- (e) vsebuje točne informacije in ne zavaja, v njem pa se uporablja valuta plačilnega računa ali druga valuta Unije, če se tako dogovorita potrošnik in ponudnik plačilnih storitev;
- (f) vsebuje naslov „dokument z informacijami o nadomestilih“, ki se navede na vrhu prve strani poleg enotnega simbola, s katerim se dokument razlikuje od ostalega gradiva, in
- (g) vsebuje navedbo, da zajema nadomestila za najbolj reprezentativne storitve, povezane s plačilnim računom, in da so izčrpne predpogodbene in pogodbene informacije o vseh storitvah na voljo v drugih dokumentih.

Države članice lahko določijo, da se za namene iz odstavka 1 dokument z informacijami o nadomestilih zagotovi skupaj z informacijami, zahtevanimi v skladu z drugimi zakonodajnimi akti Unije ali nacionalnimi zakonodajnimi akti o plačilnih računih in s tem povezanimi storitvami, pod pogojem da so izpolnjene vse zahteve iz prvega pododstavka tega odstavka.

3. Kadar se eno ali več storitev ponuja v paketu storitev, povezanih s plačilnim računom, dokument z informacijami o nadomestilih razkriva nadomestilo za celotni paket, storitve, vključene v paket, in njihovo količino ter dodatno nadomestilo za katero koli storitev, ki presega količino, vključeno v nadomestilo za paket.

4. Države članice določijo, da morajo ponudniki plačilnih storitev potrošnikom obvezno dati na voljo glosar, ki vključuje vsaj standardizirane izraze s končnega seznama iz člena 3(5) in z njim povezane opredelitve pojmov.

Države članice zagotovijo, da se glosar iz prvega pododstavka, vključno z morebitnimi drugimi opredelitvami pojmov, oblikuje v jasnem, nedvoumnem in poljudnem jeziku ter da glosar ni zavajajoč.

5. Ponudniki plačilnih storitev zagotovijo, da sta dokument z informacijami o nadomestilih in glosar vedno na voljo potrošnikom. Zagotovita se na način, ki je lahko dostopen, tudi za nestranke, v elektronski obliki na njihovih spletnih mestih, kadar so na voljo, in v prostorih ponudnikov plačilnih storitev. Brezplačno se na zahtevo potrošnika zagotovita tudi v papirni obliki ali na drugem trajnem nosilcu podatkov.

6. EBA po posvetovanju z nacionalnimi organi in po raziskavi pri potrošnikih oblikuje osnutek izvedbenih tehničnih standardov v zvezi s standardizirano predstavitveno obliko dokumenta z informacijami o nadomestilih in njegovega skupnega simbola.

EBA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov predloži Komisiji do 18. septembra 2016.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

7. EBA po posodobitvi standardizirane terminologije Unije v skladu s členom 3(6) kadar potrebno pregleda in posodobi standardizirano predstavitveno obliko dokumenta z informacijami o nadomestilih in njegovega skupnega simbola v skladu s postopkom iz odstavka 6 tega člena.

Člen 5

Obračun nadomestil

1. Brez poseganja v člena 47 in 48 Direktive 2007/64/ES ter člen 12 Direktive 2008/48/ES države članice zagotovijo, da ponudniki plačilnih storitev potrošniku vsaj enkrat letno na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov brezplačno izdajo obračun vseh zaračunanih nadomestil ter ga po potrebi informirajo o obrestnih merah iz točk (c) in (d) odstavka 2 tega člena, za storitve, povezane s plačilnim računom. Po potrebi uporabijo standardizirane izraze s končnega seznama iz člena 3(5) te direktive.

S potrošnikom se dogovorijo o komunikacijskem kanalu, ki se uporabi za zagotovitev obračuna nadomestil. Obračun nadomestil se zagotovi v papirni obliki, vsaj na zahtevo potrošnika.

2. V obračunu nadomestil so navedene vsaj naslednje informacije:

- (a) nadomestilo na enoto, zaračunano za vsako storitev, in kolikokrat je bila storitev uporabljena v zadevnem obdobju; kadar so storitve združene v paket, pa tudi nadomestilo, zaračunano za celoti paket, in kolikokrat je bilo nadomestilo za paket zaračunano v zadevnem obdobju ter dodatno nadomestilo, zaračunano za katero koli storitev, ki presega količino, vključeno v nadomestilo za paket;
- (b) skupni znesek nadomestil, zaračunanih med zadevnim obdobjem za vsako storitev, vsak paket storitev in storitve, ki presegajo količino, vključeno v nadomestilo za paket;
- (c) po potrebi, obrestna mera za prekoračitve, ki se uporablja za plačilni račun, in skupni znesek obresti, zaračunanih za prekoračitve v zadevnem obdobju;
- (d) po potrebi, obrestna mera za kredite, ki se uporablja za plačilni račun, in skupni znesek obresti, natečenih v zadevnem obdobju;
- (e) skupni znesek nadomestil, zaračunanih za vse storitve v zadevnem obdobju.

3. Obračun nadomestil:

- (a) je pripravljen in oblikovan tako, da je jasen in enostaven za branje, z znaki, ki so primerne velikosti za branje;
- (b) vsebuje točne informacije in ne zavaja, v njem pa se uporablja valuta plačilnega računa ali druga valuta, če se tako dogovorita potrošnik in ponudnik plačilnih storitev;
- (c) vsebuje naslov „obračun nadomestil“, ki se navede na vrhu prve strani obračuna poleg enotnega simbola, s katerim se dokument razlikuje od ostalega gradiva, in
- (d) je pripravljen v uradnem jeziku države članice, v kateri je na voljo plačilni račun, ali v drugem jeziku, če se tako dogovorita potrošnik in ponudnik plačilnih storitev.

Države članice lahko določijo, da se obračun nadomestil zagotovi skupaj z informacijami, zahtevanimi v skladu z drugimi zakonodajnimi akti Unije ali nacionalnimi zakonodajnimi akti o plačilnih računih in s tem povezanimi storitvami, če so izpolnjene vse zahteve iz prvega pododstavka.

4. EBA po posvetovanju z nacionalnimi organi in po raziskavi pri potrošnikih oblikuje izvedbene tehnične standarde v zvezi s standardizirano predstavitveno obliko obračuna nadomestil in njegovega skupnega simbola.

EBA osnutke izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka predloži Komisiji do 18. septembra 2016.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka tega odstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

5. EBA po posodobitvi standardizirane terminologije Unije v skladu s členom 3(6) kadar je potrebno pregleda in posodobi standardizirano predstavitveno obliko obračuna nadomestil in njegovega skupnega simbola v skladu s postopkom iz odstavka 4 tega člena.

Člen 6

Informacije za potrošnike

1. Države članice zagotovijo, da ponudniki plačilnih storitev v svojih pogodbenih, poslovnih in tržnih informacijah za potrošnike po potrebi uporabljajo standardizirane izraze s končnega seznama iz člena 3(5). Ponudniki plačilnih storitev lahko uporabljajo tržna imena v dokumentu z informacijami o nadomestilih in obračunu nadomestil, pod pogojem, da tržna imena dopolnjujejo standardizirane izraze s končnega seznama iz člena 3(5) in dodatno označujejo zadevne storitve.

2. Ponudniki plačilnih storitev lahko uporabljajo tržna imena za označevanje storitev v svojih pogodbenih, komercialnih in tržnih informacijah za potrošnike, pod pogojem, da, po potrebi, jasno določajo ustrezne standardizirane izraze s končnega seznama iz člena 3(5).

Člen 7

Primerjalna spletna mesta

1. Države članice zagotovijo, da imajo potrošniki brezplačen dostop do vsaj enega spletnega mesta, ki omogoča primerjavo nadomestil, ki jih ponudniki plačilnih storitev zaračunavajo na nacionalni ravni vsaj za storitve s končnega seznama iz člena 3(5).

Primerjalna spletna mesta lahko upravlja zasebni subjekt ali javni organ.

2. Države članice lahko zahtevajo, da primerjalna spletna mesta iz odstavka 1 vključujejo dodatne primerjalne determinante glede ravni storitve, ki jo ponuja ponudnik plačilnih storitev.

3. Primerjalna spletna mesta, vzpostavljena v skladu z odstavkom 1:

(a) so operativno neodvisna in zagotavljajo, da so ponudniki plačilnih storitev deležni enake obravnave pri rezultatih iskanja;

(b) jasno razkrivajo svoje lastnike;

(c) določajo jasna in objektivna merila, na katerih bo temeljila primerjava;

(d) uporabljajo preprost in nedvoumen jezik ter po potrebi standardizirane izraze s končnega seznama iz člena 3(5);

(e) zagotavljajo točne in najnovejše informacije ter navajajo čas zadnje posodobitve;

(f) zajemajo širok nabor ponudb plačilnih računov in znaten del trga, kadar pa predložene informacije ne zagotavljajo popolnega pregleda trga, pa jasno navedbo v ta namen, pred razkritjem rezultatov, ter

(g) zagotavljajo učinkovit postopek za opozarjanje na netočne informacije o objavljenih nadomestilih.

4. Države članice zagotovijo, da so na spletu na voljo informacije o razpoložljivosti spletnih mest, ki izpolnjujejo zahteve iz člena.

Člen 8

Plačilni računi v paketu z drugim produktom ali storitvijo

Države članice zagotovijo, da ponudnik plačilnih storitev, kadar plačilni račun ponuja kot del paketa z drugim produktom ali storitvijo, ki ni povezan s plačilnim računom, potrošnika obvesti, ali lahko plačilni račun kupi ločeno, in če je tako, zagotovi ločene informacije o stroških in nadomestilih, ki veljajo za posamezne ostale produkte in storitve v tem paketu, ki se lahko kupijo ločeno.

POGLAVJE III

ZAMENJAVA

Člen 9

Zagotavljanje storitve zamenjave

Države članice zagotovijo, da ponudniki plačilnih storitev vsakemu potrošniku, ki odpre ali ima plačilni račun pri ponudniku plačilnih storitev na ozemlju zadevne države članice, v zvezi s plačilnimi računi z isto valuto omogočajo storitev zamenjave iz člena 10.

Člen 10

Storitev zamenjave

1. Države članice zagotovijo, da storitev zamenjave začne prejemni ponudnik plačilnih storitev na zahtevo potrošnika. Storitev zamenjave je skladna vsaj z odstavki 2 do 6.

Države članice lahko določijo ali ohranijo ukrepe, ki se razlikujejo od ukrepov iz odstavkov 2 do 6, pod pogojem, da:

- (a) je to v očitnem interesu potrošnika;
- (b) ne povzroča dodatnega bremena za potrošnike in
- (c) se zamenjava opravi v enakem ali krajšem splošnem časovnem okviru iz odstavkov 2 do 6.

2. Prejemni ponudnik plačilnih storitev izvede storitev zamenjave, ko prejme pooblastilo potrošnika. V primeru dveh ali več imetnikov računa je pooblastilo treba pridobiti od vsakega imetnika posebej.

Pooblastilo se napiše v uradnem jeziku države članice, kjer je sprožena storitev zamenjave, ali v katerem koli drugem jeziku, za katerega se dogovorijo stranke.

Pooblastilo potrošniku omogoča, da prenosnemu ponudniku plačilnih storitev zagotovi izrecno soglasje za izvedbo posameznih nalog iz odstavka 3, prejemnemu ponudniku plačilnih storitev pa izrecno soglasje za izvedbo posameznih nalog iz odstavka 5.

Pooblastilo potrošniku omogoča, da izrecno opredeli vhodna kreditna plačila, trajne naloge za kreditna plačila in soglasja za direktne obremenitve, ki se prenesejo. Omogoča mu tudi, da določi datum, od katerega se trajni nalogi za kreditna plačila in direktne obremenitve izvajajo s plačilnega računa, ki ga odpre ali ima pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev. Ta datum je najmanj šest delovnih dni po dnevu, ko prejemni ponudnik plačilnih storitev od prenosnega ponudnika plačilnih storitev prejme prenesene dokumente na podlagi odstavka 4. Države članice lahko zahtevajo, da potrošnik pooblastilo da v pisni obliki in da se kopija pooblastila zagotovi potrošniku.

3. Prejemni ponudnik plačilnih storitev v dveh delovnih dneh po prejemu pooblastila iz odstavka 2 od prenosnega ponudnika plačilnih storitev zahteva, da izvede naslednje naloge, če so določene v pooblastilu potrošnika:

- (a) prejemnemu ponudniku plačilnih storitev in potrošniku, če slednji to izrecno zahteva, posreduje seznam veljavnih trajnih nalogov za kreditna plačila in razpoložljive informacije o soglasjih za direktne obremenitve, ki se jih prenaša;
- (b) prejemnemu ponudniku plačilnih storitev in potrošniku, če slednji to izrecno zahteva, posreduje vse razpoložljive informacije o ponavljajočih se vhodnih kreditnih plačilih in direktnih obremenitvah, ki jih upravlja prejemnik plačila, izvršenih na potrošnikovem plačilnem računu v zadnjih 13 mesecih;
- (c) kadar prenosni ponudnik plačilnih storitev ne zagotovi sistema za samodejno preusmeritev vhodnih kreditnih plačil in direktnih obremenitev na račun potrošnika, ki ga ima pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev, od datuma, določenega v pooblastilu, preneha sprejemati direktne obremenitve in vhodna kreditna plačila;
- (d) od datuma, določenega v pooblastilu, prekliče trajne naloge;
- (e) na dan, ki ga določi potrošnik, prenese morebitno preostalo pozitivno stanje sredstev na plačilni račun, ki ga potrošnik odpre ali ima pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev, ter
- (f) na dan, ki ga določi potrošnik, zapre plačilni račun pri prenosnem ponudniku plačilnih storitev.

4. Ko prejme zahtevo prejemnega ponudnika plačilnih storitev, prenosni ponudnik plačilnih storitev izvede naslednje naloge, če so določene v pooblastilu potrošnika:

- (a) v petih delovnih dneh prejemnemu ponudniku plačilnih storitev posreduje informacije iz točk (a) in (b) odstavka 3;
- (b) kadar prenosni ponudnik plačilnih storitev ne zagotovi sistema za samodejno preusmeritev vhodnih kreditnih plačil in direktnih obremenitev na plačilni račun, ki ga potrošnik odpre ali ima pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev, od datuma, določenega v pooblastilu, preneha sprejemati vhodna kreditna plačila in direktne obremenitve na plačilnem računu. Države članice lahko zahtevajo, da prenosni ponudnik plačilnih storitev obvesti plačnika ali prejemnika plačila, zakaj plačilne transakcije ni sprejela;
- (c) od datuma, določenega v pooblastilu, prekliče trajne naloge;
- (d) na dan, določen v pooblastilu, s plačilnega računa prenese morebitno preostalo pozitivno stanje sredstev na plačilni račun, ki ga potrošnik odpre ali ima pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev;
- (e) brez poseganja v člen 45(1) in (6) Direktive 2007/64/ES na datum, določen v pooblastilu, zapre plačilni račun, če potrošnik na njem nima neporavnanih obveznosti in pod pogojem, da so bili izvedeni ukrepi, navedeni v točkah (a), (b) in (d) tega odstavka. Ponudnik plačilnih storitev nemudoma obvesti potrošnika, kadar zaradi neporavnanih obveznosti ne more zapreti plačilnega računa potrošnika.

5. Prejemni ponudnik plačilnih storitev v petih delovnih dneh po prejemu informacij iz odstavka 3, ki jih je zahteval od prenosnega ponudnika plačilnih storitev, izvede naslednje naloge, če in kot so določene v pooblastilu ter v obsegu, ki ga omogočajo informacije, ki jih je zagotovil prenosni ponudnik plačilnih storitev ali potrošnik:

- (a) vzpostavi trajne naloge za kreditna plačila, ki jih je zahteval potrošnik, in jih izvršuje od datuma, določenega v pooblastilu;
- (b) se na vse potrebne načine pripravi na sprejemanje direktnih obremenitev in jih sprejema od datuma, določenega v pooblastilu;
- (c) kadar je ustrezno, seznaní potrošnike z njihovimi pravicami na podlagi točke (d) člena 5(3) Uredbe (EU) št. 260/2012;
- (d) plačnike, navedene v pooblastilu, ki izvajajo ponavljajoča se vhodna kreditna plačila na plačilni račun potrošnika, obvesti o podrobnostih plačilnega računa potrošnika pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev in jim posreduje kopijo pooblastila potrošnika. Če prejemni ponudnik plačilnih storitev nima vseh informacij, ki jih potrebuje za obveščanje plačnikov, od potrošnika ali prenosnega ponudnika plačilnih storitev zahteva, da zagotovi manjkajoče informacije;
- (e) prejemnike plačila, navedene v pooblastilu, ki uporabljajo direktno obremenitev za pridobivanje sredstev s plačilnega računa potrošnika, obvesti o podrobnostih plačilnega računa potrošnika pri prejemnem ponudniku plačilnih storitev in datumu, od katerega se direktne obremenitve pridobivajo s tega plačilnega računa, ter jim posreduje kopijo pooblastila potrošnika. Če prejemni ponudnik plačilnih storitev nima vseh informacij, ki jih potrebuje za obveščanje prejemnikov plačila, manjkajoče informacije zahteva od potrošnika ali prenosnega ponudnika plačilnih storitev.

Kadar se potrošnik odloči, da namesto zagotovitve izrecnega soglasja prejemnemu ponudniku plačilnih storitev za izvedbo posameznih nalog v skladu z odstavkom 2 plačnikom ali prejemnikom plačila osebno zagotovi informacije iz točk (d) in (e) prvega pododstavka tega odstavka, prejemni ponudnik plačilnih storitev potrošniku v roku iz prvega pododstavka tega odstavka zagotovi standardizirana pisma s podrobnostmi plačilnega računa in začetnim datumom, navedenim v pooblastilu.

6. Brez poseganja v člen 55(2) Direktive 2007/64/ES prenosni ponudnik plačilnih storitev ne blokira plačilnih instrumentov pred datumom, določenim v pooblastilu potrošnika, da med potekom zagotavljanja storitve zamenjave potrošnik ni moten.

Člen 11

Poenostavitev odprtja čezmejnega računa za potrošnike

1. Države članice zagotovijo, da ponudnik plačilnih storitev, pri katerem ima potrošnik plačilni račun, potrošniku v primeru, ko mu ta sporoči, da želi odpreti plačilni račun pri ponudniku plačilnih storitev v drugi državi članici, ob prejemu take zahteve zagotovi naslednjo pomoč:

- (a) potrošniku brezplačno zagotovi seznam vseh obstoječih aktivnih trajnih nalogov za kreditna plačila in soglasij za direktne obremenitve, ki jih upravlja plačnikova banka, kadar je na voljo, ter informacije, ki so na voljo o ponavljajočih se vhodnih kreditnih plačilih in direktnih obremenitvah, ki jih upravlja prejemnik plačila, izvršenih na potrošnikovem plačilnem računu v zadnjih 13 mesecih. Ta seznam za novega ponudnika plačilnih storitev ne pomeni obveznosti vzpostavitve storitev, ki jih ne zagotavlja;

- (b) prenese morebitno preostalo pozitivno stanje sredstev s potrošnikovega plačilnega računa na plačilni račun, ki ga potrošnik odpre ali ima pri novem ponudniku plačilnih storitev, pod pogojem, da takšna zahteva vsebuje vse podrobnosti za identifikacijo novega ponudnika plačilnih storitev in plačilnega računa potrošnika;
- (c) zapre plačilni račun potrošnika.

2. Brez poseganja v člen 45(1) in (6) Direktive 2007/64/ES in če potrošnik na tem plačilnem računu nima nepravilnih obveznosti, ponudnik plačilnih storitev, pri katerem ima potrošnik plačilni račun, na datum, ki ga določi potrošnik in je vsaj šest delovnih dni po tem, ko ta ponudnik plačilnih storitev prejme zahtevo potrošnika, opravi naloge iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1 tega člena, razen če se strani ne dogovorita drugače. Ponudnik plačilnih storitev takoj obvesti potrošnika, kadar zaradi nepravilnih obveznosti ne more zapreti plačilnega računa.

Člen 12

Nadomestila, povezane s storitvijo zamenjave

1. Države članice zagotovijo, da imajo lahko potrošniki brezplačen dostop do svojih osebnih informacij o obstoječih trajnih nalogih in direktnih obremenitvah, ki jih imajo pri prenosnem ali prejemnem ponudniku plačilnih storitev.
2. Države članice zagotovijo, da prenosni ponudnik plačilnih storitev zagotovi informacije, ki jih prejmi ponudnik plačilnih storitev zahteva v skladu s točko (a) člena 10(4), ne da bi potrošniku ali prejemnemu ponudniku plačilnih storitev za to zaračunal stroške.
3. Države članice zagotovijo, da se morebitna nadomestila, ki jih prenosni ponudnik plačilnih storitev zaračuna potrošniku za zaprtje plačilnega računa pri njem, določijo v skladu s členom 45(2), (4) in (6) Direktive 2007/64/ES.
4. Države članice zagotovijo, da so morebitna nadomestila, ki jih prenosni ali prejemni ponudnik plačilnih storitev zaračuna potrošniku za katero koli storitev iz člena 10, razen storitev iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena, razumne in v skladu z dejanskimi stroški zadevnega ponudnika plačilnih storitev.

Člen 13

Finančne izgube potrošnikov

1. Države članice zagotovijo, da ponudnik plačilnih storitev, ki sodeluje pri postopku zamenjave, nemudoma povrne vse finančne izgube, vključno s stroški in obrestmi, ki jih potrošnik neposredno utrpi, ker navedeni ponudnik plačilnih storitev ne upošteva obveznosti iz člena 10.
2. Odgovornost na podlagi odstavka 1 ne velja v primerih izjemnih in nepredvidljivih okoliščin, na katere ponudnik plačilnih storitev, ki skuša uveljavljati te okoliščine, ne more vplivati, posledice pa bi bile kljub vsem nasprotnim prizadevanjem neizogibne, ali v primerih, ko ponudnika plačilnih storitev zavezujejo druge pravne obveznosti iz zakonodajnih aktov Unije ali nacionalnih zakonodajnih aktov.
3. Države članice zagotovijo, da se odgovornost iz odstavkov 1 in 2 določi v skladu s pravnimi zahtevami, ki veljajo na nacionalni ravni.

*Člen 14***Informacije o storitvi zamenjave**

1. Države članice zagotovijo, da ponudniki plačilnih storitev dajo potrošnikom na voljo naslednje informacije o storitvi zamenjave:

- (a) o vlogah prenosnega in prejemnega ponudnika plačilnih storitev pri vsakem koraku postopka zamenjave iz člena 10;
- (b) o časovnem okviru za dokončanje posameznih korakov;
- (c) o morebitnih nadomestilih, zaračunanih za postopek zamenjave;
- (d) kakršne koli informacije, ki jih bo moral zagotoviti potrošnik, in
- (e) o postopkih alternativnega reševanja sporov iz člena 24.

Države članice lahko zahtevajo, da ponudniki plačilnih storitev dajo na voljo tudi druge informacije, po potrebi vključno z informacijami, potrebnimi za določitev sistema jamstva za vloge v Uniji, katerega član je ponudnik plačilnih storitev.

2. Informacije iz odstavka 1 so brezplačno na voljo v papirni obliki ali na drugem trajnem nosilcu podatkov v vseh prostorih ponudnika plačilnih storitev, ki so dostopni potrošnikom, in so v elektronski obliki vedno na voljo na njegovem spletnem mestu ter se na zahtevo zagotovijo potrošnikom.

POGLAVJE IV

DOSTOP DO PLAČILNIH RAČUNOV*Člen 15***Nediskriminacija**

Države članice zagotovijo, da kreditne institucije ne diskriminirajo potrošnikov, ki zakonito prebivajo v Uniji, na podlagi državljanstva ali prebivališča ali katerega koli drugega razloga iz člena 21 Listine, ko ti potrošniki zaprosijo za odprtje plačilnega računa v Uniji ali do njega dostopajo. Pogoji, ki veljajo za posedovanje osnovnega plačilnega računa, na noben način niso diskriminatorni.

*Člen 16***Pravica dostopa do osnovnega plačilnega računa**

1. Države članice zagotovijo, da potrošnikom osnovne plačilne račune ponujajo vse kreditne institucije ali dovolj veliko število kreditnih institucij, da se vsem potrošnikom na njihovem ozemlju zagotovi dostop do njih in da se prepreči izkrivljanje konkurence. Države članice zagotovijo, da osnovnih plačilnih računov ne ponujajo le kreditne institucije, ki plačilne račune zagotavljajo izključno v obliki spletnih storitev.

2. Države članice zagotovijo, da imajo potrošniki, ki zakonito prebivajo v Uniji, vključno s potrošniki brez stalnega naslova in prosilci za azil ter potrošniki, ki jim dovoljenje za bivanje ni bilo odobreno, vendar njihov izgon iz pravnih ali dejanskih razlogov ni mogoč, pravico do odprtja in uporabe osnovnega plačilnega računa pri kreditnih institucijah na njihovem ozemlju. Ta pravica velja ne glede na potrošnikovo prebivališče.

Države članice lahko ob doslednem spoštovanju temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbama, od potrošnikov, ki želijo odpreti osnovni plačilni račun na njihovem ozemlju, zahtevajo, naj dokažejo, da imajo resničen interes za to.

Države članice zagotovijo, da uveljavljanje te pravice ni preveč težavno ali obremenjujoče za potrošnika.

3. Države članice zagotovijo, da kreditne institucije, ki ponujajo osnovne plačilne račune, osnovni plačilni račun odprejo ali prošnjo potrošnika za osnovni plačilni račun zavrnejo brez nepotrebne odlašanja in najpozneje v desetih delovnih dneh od prejema popolne prošnje.

4. Države članice zagotovijo, da kreditne institucije zavrnejo prošnjo za osnovni plačilni račun, kadar bi odprtje takšnega računa povzročilo kršitev določbe o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma iz Direktive 2005/60/ES.

5. Države članice lahko kreditnim institucijam, ki ponujajo osnovne plačilne račune, dovolijo, da zavrnejo prošnjo za takšen račun, kadar potrošnik že ima plačilni račun pri kreditni instituciji na njihovem ozemlju, ki mu omogoča uporabo plačilnih storitev iz člena 17(1), razen kadar potrošnik navede, da je bil obveščen, da bo plačilni račun zaprt.

V takšnih primerih lahko kreditna institucija pred odprtjem osnovnega plačilnega računa preveri, ali potrošnik že ima plačilni račun pri kreditni instituciji v isti državi članici, ki mu omogoča uporabo storitev iz člena 17(1). Kreditne institucije se lahko pri tem zanesejo na zapriseženo izjavo, ki jo v ta namen podpišejo potrošniki.

6. Države članice lahko opredelijo omejene in posebne dodatne primere, v katerih bi kreditne institucije morale zavrniti prošnjo za osnovni plačilni račun ali pa bi lahko same sklenile, da ga zavrnejo. Takšni primeri temeljijo na določbah nacionalnega prava, ki se uporablja na njihovem ozemlju, njihov namen pa je potrošnikom zagotoviti lažji dostop do brezplačnega osnovnega računa v okviru mehanizma iz člena 25 ali preprečiti, da bi potrošniki zlorabljali pravico do dostopa do osnovnega plačilnega računa.

7. Države članice zagotovijo, da v primerih iz odstavkov 4, 5 in 6 kreditna institucija po sprejetju odločitve potrošnika nemudoma pisno in brezplačno obvesti o zavrnitvi in konkretnem razlogu za zavrnitev, razen če bi bilo takšno razkritje v nasprotju s cilji nacionalne varnosti, javnim redom ali Direktivo 2005/60/ES. Kreditna institucija v primeru zavrnitve potrošnika seznaneni s postopkom pritožbe zoper zavrnitev in o pravici potrošnika, da naveže stik z zadevnim pristojnim organom in organom, imenovanim za alternativno reševanje sporov, ter navede ustrezne kontaktne podatke.

8. Države članice v primerih iz odstavka 4 zagotovijo, da kreditna institucija sprejme ustrezne ukrepe v skladu s poglavjem III Direktive 2005/60/ES.

9. Države članice zagotovijo, da dostop do osnovnega plačilnega računa ni pogojen z nakupom dodatnih storitev ali delnic kreditne institucije, razen če je slednje pogoj za vse stranke kreditne institucije.

10. Šteje se, da države članice upoštevajo obveznosti iz poglavja IV, kadar veljavni zavezujoč okvir zagotavlja njegovo dosledno uporabo na dovolj jasen in natančen način, da so lahko zadevne osebe v celoti seznanjene s svojimi pravicami in se lahko na nacionalnih sodiščih sklicujejo nanje.

Člen 17

Značilnosti osnovnega plačilnega računa

1. Države članice zagotovijo, da osnovni plačilni račun vključuje naslednje storitve:
 - (a) storitve za vse postopke, potrebne za odprtje, vodenje in zaprtje plačilnega računa;
 - (b) storitve, ki omogočajo polog sredstev na plačilni račun;
 - (c) storitve, ki omogočajo dvige gotovine s plačilnega računa v Uniji na okencu ali na bankomatih med obratovalnim časom kreditne institucije ali zunaj njega;
 - (d) izvrševanje naslednjih plačilnih transakcij znotraj Unije:
 - (i) direktnih obremenitev;
 - (ii) plačilnih transakcij s plačilno kartico, vključno s spletnimi plačili;
 - (iii) kreditnih plačil, vključno s trajnimi nalogi, na, kadar so na voljo, terminalih in okencih ter prek spletnih storitev kreditne institucije.

Kreditne institucije ponujajo storitve iz točk (a) do (d) prvega pododstavka v obsegu, v katerem jih že ponujajo potrošnikom s plačilnimi računi, ki niso osnovni plačilni računi.

2. Države članice lahko določijo obveznost za kreditne institucije s sedežem na njihovem ozemlju, da pri osnovnem plačilnem računu zagotavljajo dodatne storitve, ki na podlagi splošne prakse na nacionalni ravni veljajo za bistvene za potrošnike.

3. Države članice zagotovijo, da kreditne institucije s sedežem na njihovem ozemlju ponujajo osnovne plačilne račune vsaj v nacionalni valuti zadevne države članice.

4. Države članice zagotovijo, da lahko potrošniki z osnovnim plačilnim računom opravljajo neomejeno število transakcij v zvezi s storitvami iz odstavka 1.

5. V zvezi s storitvami iz točk (a), (b), (c) in (d)(ii) odstavka 1 tega člena, razen plačilnih transakcij s kreditno kartico, države članice zagotovijo, da kreditne institucije zaračunajo le morebitna razumna nadomestila, iz člena 18, ne glede na število transakcij, izvršenih na plačilnem računu.

6. V zvezi s storitvami iz točke (d)(i) odstavka 1 tega člena, točke (d)(ii) odstavka 1 tega člena – vendar le za plačilne transakcije s kreditno kartico – in točke (d)(iii) odstavka 1 tega člena lahko države članice določijo najmanjše število transakcij, za katere lahko kreditne institucije zaračunajo le morebitna razumna nadomestila iz člena 18. Države članice zagotovijo, da najmanjše število transakcij zadostuje za kritje plačil za potrošnikove osebne namene, pri čemer upoštevajo obstoječe vedenje potrošnikov in splošno poslovno prakso. Nadomestila za transakcije, ki presegajo najmanjše število transakcij, niso nikoli višja, kot to določa običajna cenovna politika kreditne institucije.

7. Države članice zagotovijo, da lahko potrošnik upravlja in odredi plačilne transakcije s svojega osnovnega plačilnega računa v prostorih kreditne institucije in/ali prek spletnih storitev, kadar so na voljo.

8. Brez poseganja v zahteve iz Direktive 2008/48/ES lahko države članice kreditnim institucijam dovolijo, da pri osnovnem plačilnem računu na zahtevo potrošnika zagotovijo možnost prekoračitve. Države članice lahko določijo najvišji znesek in najdaljše trajanje takšne prekoračitve. Dostop do osnovnega plačilnega računa ali njegova uporaba ni omejen ali pogojen z nakupom takšnih kreditnih storitev.

Člen 18

Povezana nadomestila

1. Države članice zagotovijo, da kreditne institucije storitve iz člena 17 ponujajo brezplačno ali za razumno nadomestilo.

2. Države članice zagotovijo, da so nadomestila, ki se potrošniku zaračunajo zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz okvirne pogodbe, razumna.

3. Države članice zagotovijo, da se določijo razumna nadomestila iz odstavkov 1 in 2 ob upoštevanju vsaj naslednjih meril:

(a) nacionalnih ravni prihodkov;

(b) povprečnih nadomestil, ki jih kreditne institucije v zadevni državi članici zaračunavajo za storitve na plačilnih računih.

4. Brez poseganja v pravico iz člena 16(2) in obveznost iz odstavka 1 tega člena lahko države članice zahtevajo, da kreditne institucije uporabljajo različne cenike glede na raven bančne vključenosti potrošnika, kar zlasti ranljivim potrošnikom brez bančnih računov zagotavlja ugodnejše pogoje. Države članice v takšnih primerih zagotovijo, da potrošniki prejmejo navodila in ustrezne informacije o možnostih, ki so jim na voljo.

Člen 19

Okvirne pogodbe in prekinitvev

1. Za okvirne pogodbe, ki zagotavljajo dostop do osnovnega plačilnega računa, velja Direktiva 2007/64/ES, razen če je v odstavkih 2 in 4 tega člena določeno drugače.

2. Kreditna institucija lahko enostransko prekine okvirno pogodbo le, kadar je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(a) potrošnik je plačilni račun namerno uporabljal za nezakonite namene;

(b) na plačilnem računu več kot 24 zaporednih mesecev ni bilo nobene transakcije;

(c) potrošnik je predložil netočne informacije, da bi pridobil pravico do osnovnega plačilnega računa, kadar na podlagi točnih informacij takšne pravice ne bi pridobil;

(d) potrošnik ne prebiva več zakonito v Uniji;

(e) potrošnik je v državi članici, kjer že ima osnovni plačilni račun, naknadno odprl še en plačilni račun, ki mu omogoča uporabo storitev iz člena 17(1).

3. Države članice lahko opredelijo dodatne omejene in posebne primere, v katerih lahko kreditna institucija okvirno pogodbo za osnovni plačilni račun enostransko prekine. Takšni primeri temeljijo na določbah nacionalnega prava, ki se uporablja na njihovem ozemlju, njihov namen pa je preprečiti, da bi potrošniki zlorabljali pravico do dostopa do osnovnega plačilnega računa.

4. Države članice zagotovijo, da kreditna institucija ob prekinitvi pogodbe za osnovni plačilni račun na podlagi enega ali več razlogov iz točk (b), (d) in (e) odstavka 2 ter odstavka 3 potrošnika pisno in brezplačno obvesti o razlogih za prekinitvev in utemeljitvi zanj vsaj dva meseca pred uveljavitvijo prekinitve, razen če bi bilo takšno razkritje v nasprotju s cilji nacionalne varnosti ali javnega reda. Kadar kreditna institucija pogodbo prekine v skladu s točko (a) ali (c) odstavka 2, prekinitvev začne učinkovati takoj.

5. V obvestilu o prekinitvi se potrošnika seznanjajo s postopkom pritožbe zoper morebitno prekinitvev ter pravico potrošnika, da naveže stik s pristojnim organom in organom, imenovanim za alternativno reševanje sporov ter se navede ustrezne kontaktne podatke.

Člen 20

Splošne informacije o osnovnih plačilnih računih

1. Države članice zagotovijo sprejetje ustreznih ukrepov za boljšo obveščeno javnosti o razpoložljivosti osnovnih plačilnih računov, njihovih splošnih cenovnih pogojih, postopkih za uveljavitev pravice do dostopa do osnovnega plačilnega računa in načinih za dostop do postopkov alternativnega reševanja sporov. Države članice zagotovijo, da so ukrepi za obveščanje zadostni in ciljno usmerjeni ter zlasti da upoštevajo potrošnike brez bančnih računov ter ranljive in mobilne potrošnike.

2. Države članice zagotovijo, da dajo kreditne institucije potrošnikom brezplačno na voljo lahko dostopne informacije o posebnih značilnostih osnovnega plačilnega računa, ki ga ponujajo, z njim povezanih nadomestil in njegovih pogojev uporabe ter brezplačno pomoč v zvezi s tem. Države članice zagotovijo tudi, da je iz informacij jasno razvidno, da za dostop do osnovnega plačilnega računa nakup dodatnih storitev ni obvezen.

POGLAVJE V

PRISTOJNI ORGANI IN ALTERNATIVNO REŠEVANJE SPOROV

Člen 21

Pristojni organi

1. Države članice imenujejo nacionalne pristojne organe, pooblašene za zagotovitev uporabe in izvrševanje te direktive, in zagotovijo, da so jim podeljena preiskovalna in izvršilna pooblastila ter ustrezna sredstva, potrebna za učinkovito in uspešno opravljanje njihovih nalog.

Pristojni organi so bodisi javni organi bodisi organi, ki jih priznava nacionalno pravo ali javni organi, ki jih v ta namen izrecno pooblašča nacionalno pravo. Razen nacionalnih centralnih bank, ti organi niso ponudniki plačilnih storitev.

2. Države članice zagotovijo, da so pristojni organi in vse osebe, ki delajo zanje ali so zanje delale, kot tudi revizorji in strokovnjaki, ki dobivajo navodila od pristojnih organov, dolžni varovati poklicno skrivnost. Zaupne informacije, ki jih lahko ti organi in osebe prejmejo pri opravljanju nalog, se ne smejo izdati nobeni drugi osebi ali organu, razen v obliki povzetka ali v združenih obliki, z izjemo primerov, za katere velja kazensko pravo ali ta direktiva. To pa pristojnim organom ne preprečuje, da bi v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom izmenjavali ali pošiljali zaupne informacije.

3. Države članice zagotovijo, da so organi, ki jim je podeljena pristojnost za zagotavljanje uporabe in izvajanja te direktive, eno ali oboje od naslednjega:

(a) pristojni organi, kot so opredeljeni v točki 2 člena 4 Uredbe (EU) št. 1093/2010;

(b) organi, ki niso pristojni organi iz točke (a), pod pogojem, da morajo ti organi v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi zaradi izvajanja njihovih nalog iz te direktive, tudi za namene sodelovanja z EBA v skladu s to direktivo, kadar je potrebno, sodelovati s pristojnimi organi iz točke (a).

4. Države članice Komisijo in EBA obvestijo o pristojnih organih in morebitnih spremembah v zvezi z njimi. Prvič to storijo čim prej in najpozneje do 18. septembra 2016.

5. Pristojni organi v skladu z nacionalnim pravom pooblastila izvajajo bodisi:

(a) neposredno v okviru lastne odgovornosti ali pod nadzorom sodnih organov, bodisi

(b) na podlagi zahtevka, naslovljenega na sodišča, ki so pristojna za izdajo potrebne odločbe, kadar je primerno tudi s pritožbenim sredstvom, če zahtevku za izdajo potrebne odločbe ni bilo ugodeno.

6. Kadar je na njihovem ozemlju več kot en pristojni organ, države članice zagotovijo, da so naloge vsakega organa jasno opredeljene in da ti organi tesno sodelujejo, zato da lahko učinkovito opravljajo svoje naloge.

7. Komisija objavi seznam pristojnih organov v *Uradnem listu Evropske unije* vsaj enkrat letno in ga na svojem spletnem mestu stalno posodablja.

Člen 22

Obveznost sodelovanja

1. Pristojni organi različnih držav članic sodelujejo med seboj, kadar koli je to potrebno zaradi izpolnjevanja njihovih nalog iz te direktive, pri čemer uporabljajo pooblastila iz te direktive ali iz nacionalnega prava.

Pristojni organi nudijo pomoč pristojnim organom drugih držav članic. Zlasti si izmenjujejo informacije in sodelujejo pri vseh preiskavah ali nadzornih dejavnostih.

Da bi države članice poenostavile in pospešile sodelovanje ter zlasti izmenjavo informacij, za namene te direktive vsaka država članica imenuje en sam pristojni organ kot kontaktno točko. Država članica Komisiji in drugim državam članicam sporoči imena organov, imenovanih za sprejemanje zahtev za izmenjavo informacij ali sodelovanje iz tega odstavka.

2. Države članice sprejmejo potrebne upravne in organizacijske ukrepe za lažjo pomoč iz odstavka 1.

3. Pristojni organi držav članic, ki so za namene te direktive v skladu z odstavkom 1 imenovani za kontaktne točke, brez nepotrebnega odlašanja, drug drugemu pošljejo informacije, potrebne za opravljanje nalog pristojnih organov, ki so določene z ukrepi, sprejetimi na podlagi te direktive.

Pristojni organi, ki si v skladu s to direktivo izmenjujejo informacije z drugimi pristojnimi organi, lahko pri posredovanju informacij navedejo, da takšne informacije ne smejo biti razkrile brez njihovega izrecnega privoljenja, pri čemer se lahko takšne informacije izmenjajo le za namene, za katere so ti organi dali privoljenje.

Pristojni organ, imenovan za kontaktno točko, lahko informacije, ki jih prejme, pošlje drugim pristojnim organom, ne sme pa jih poslati drugim telesom ali fizičnim oziroma pravnim osebam brez izrecnega privoljenja pristojnih organov, ki so mu jih razkrili, ter jih lahko posreduje le za namene, za katere so mu ti organi dali privoljenje, razen v ustrezno utemeljenih okoliščinah, v tem primeru pa takoj obvesti kontaktno točko, ki je informacije posredovala.

4. Pristojni organ lahko izpolnitev zahteve za sodelovanje pri preiskavi oziroma nadzorni dejavnosti ali za izmenjavo informacij, kot je določeno v odstavku 3, zavrne le, kadar:

- (a) bi lahko taka preiskava, preverjanje na kraju samem, nadzorna dejavnost ali izmenjava informacij ogrozili suverenost, varnost ali javni red naslovljene države članice;
- (b) je pred organi naslovljene države članice že sprožen sodni postopek v zvezi z istimi dejanji in osebami;
- (c) je bila v naslovljeni državi članici v zvezi z istimi osebami in dejanji že izrečena pravnomočna sodba.

V primeru takšne zavrnitve pristojni organ ustrezno uradno obvesti pristojni organ, ki je vložil zahtevo, pri čemer navede čim podrobnejše informacije.

Člen 23

Reševanje sporov med pristojnimi organi različnih držav članic

Kadar se zahteva za sodelovanje, zlasti za izmenjavo informacij, zavrne ali v razumnem roku ni odgovora nanjo, lahko pristojni organi zadevo predložijo EBA in ga lahko zaprosijo za pomoč v skladu s členom 19 Uredbe (EU) št. 1093/2010. V takšnih primerih lahko EBA ukrepa v skladu s pooblastili, ki so mu bila dodeljena z navedenim členom, vsaka zavezujoča odločitev, ki jo sprejme v skladu z navedenim členom, pa je za zadevne pristojne organe zavezujoča ne glede na to, ali so ti pristojni organi člani EBA ali ne.

Člen 24

Alternativno reševanje sporov

Države članice zagotovijo, da imajo potrošniki dostop do učinkovitih in uspešnih postopkov alternativnega reševanja sporov v zvezi s pravicami in obveznostmi, določenimi v tej direktivi. Takšni postopki alternativnega reševanja sporov in subjekti, ki jih ponujajo, izpolnjujejo zahteve glede kakovosti iz Direktive 2013/11/EU.

*Člen 25***Mehanizem v primeru zavrnitve plačilnega računa za katerega se zaračuna nadomestilo**

Brez poseganja v člen 16 lahko države članice vzpostavijo poseben mehanizem, s katerim zagotovijo, da bodo imeli potrošniki brez plačilnega računa na njihovem ozemlju, ki jim je kreditna institucija zavrnila dostop do plačilnega računa, za katerega se zaračunava nadomestilo, učinkovit brezplačen dostop do osnovnega plačilnega računa.

POGLAVJE VI

SANKCIJE*Člen 26***Sankcije**

1. Države članice določijo pravila o sankcijah, ki se uporabljajo za kršitve nacionalne zakonodaje, ki prenaša to direktivo, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja. Takšne sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Države članice določijo, da lahko pristojni organ javnosti razkrije vse upravne sankcije, sprejete zaradi kršenja ukrepov, sprejetih zaradi prenosa te direktive, razen če bi takšno razkritje resno ogrozilo finančne trge ali vpletenim stranem povzročilo nesorazmerno škodo.

POGLAVJE VII

KONČNE DOLOČBE*Člen 27***Ocenjevanje**

1. Države članice Komisiji prvič do 18. septembra 2018 in nato vsaki dve leti predložijo informacije o naslednjem:
 - (a) spoštovanju določb iz členov 4, 5 in 6 s strani ponudnikov plačilnih storitev;
 - (b) spoštovanju zahtev za zagotovitev primerjalnih spletnih mest v skladu s členom 7 s strani držav članic;
 - (c) številu zamenjav plačilnih računov in deležu prošenj za zamenjavo, ki so bile zavrnjene;
 - (d) številu kreditnih institucij, ki ponujajo osnovne plačilne račune, in številu takšnih računov, ki so bili odprti, ter deležu prošenj za odprtje osnovnih plačilnih računov, ki so bile zavrnjene.

2. Komisija prvič do 18. septembra 2018 in nato vsaki dve leti pripravi poročilo na podlagi informacij, ki jih prejme od držav članic.

*Člen 28***Ponovni pregled**

1. Komisija do 18. septembra 2019 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive, ki mu po potrebi priloži zakonodajni predlog.

Poročilo vključuje:

- (a) seznam vseh postopkov za ugotavljanje kršitev, ki jih je sprožila Komisija v zvezi s to direktivo;
- (b) oceno povprečne višine nadomestil v državah članicah za plačilne račune, ki spadajo v področje uporabe te direktive;
- (c) oceno izvedljivosti okvira za zagotavljanje samodejne preusmeritve plačil z enega plačilnega računa na drugega v isti državi članici, skupaj s samodejnim obveščanjem prejemnikov plačil ali plačnikov, ko so njihovi prenosi preusmerjeni;
- (d) oceno izvedljivosti razširitve storitve zamenjave iz člena 10, kadar sta prejemni in prenosni ponudnik plačilnih storitev v različnih državah članicah, ter izvedljivosti čezmejnega odpiranja računov v skladu s členom 11;
- (e) oceno števila imetnikov računov, ki so zamenjali plačilne račune po prenosu te direktive na podlagi informacij, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 27;
- (f) oceno stroškov in koristi uvedbe prenosljivosti številčk plačilnih računov po vsej Uniji;
- (g) oceno števila kreditnih institucij, ki ponujajo osnovne plačilne račune;
- (h) oceno števila in – kadar so na voljo informacije v anonimni obliki – značilnosti potrošnikov, ki so odprli osnovne plačilne račune po prenosu te direktive;
- (i) oceno povprečnih letnih nadomestil za osnovne plačilne račune na ravni držav članic;
- (j) oceno učinkovitosti obstoječih ukrepov in potrebe po dodatnih ukrepih zaradi povečanja finančne vključenosti in pomoči ranljivim članom družbe v zvezi s prezadolženostjo;
- (k) primere najboljših praks v državah članicah, namenjenih manjši izključenosti potrošnikov pri dostopu do plačilnih storitev.

2. V poročilu, ki temelji tudi na informacijah držav članic na podlagi člena 27, se oceni, ali naj se seznam storitev, ki so del osnovnega plačilnega računa, spremeni in posodobi glede na razvoj plačilnih sredstev in tehnologije.

3. V poročilu se oceni tudi, ali so poleg ukrepov, sprejetih v skladu s členoma 7 in 8 v zvezi s primerjalnimi spletnimi mesti in paketnimi ponudbami, potrebni dodatni ukrepi in zlasti potreba po akreditaciji primerjalnih spletnih mest.

Člen 29

Prenos

1. Države članice do 18. septembra 2016 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov.

2. Predpise iz odstavka 1 uporabljajo od 18. septembra 2016.

Z odstopanjem od prvega pododstavka:

- (a) se člen 3 uporablja od 17. septembra 2014;
 - (b) države članice začnejo uporabljati predpise za uskladitev s členom 4(1) do (5), členom 5(1) (2) in (3), členom 6(1) in (2) ter členom 7 najpozneje devet mesecev po začetku veljavnosti delegiranega akta iz člena 3(4);
 - (c) države članice, kjer na nacionalni ravni že obstaja ekvivalent dokumenta z informacijami o nadomestilih, lahko sklenejo, da bodo prevzele skupni format in njegov skupni simbol najpozneje 18 mesecev po začetku veljavnosti delegiranega akta iz člena 3(4);
 - (d) države članice, kjer na nacionalni ravni že obstaja ekvivalent dokumenta z informacijami o nadomestilih, lahko sklenejo, da bodo prevzele skupno obliko in enoten simbol najpozneje 18 mesecev po začetku veljavnosti delegiranega akta iz člena 3(4).
3. Kadar države članice sprejmejo predpise iz odstavka 1, se v njih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
4. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih določb nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 30

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 31

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
S. GOZI

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL